

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΜΝΗΜΕΙΑ
ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΜΕΤΑ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

1932-1933

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ ἀπεφάσισε νὰ ἐκδώσῃ εἰς ἀνεξάρτητον σειρὰν δημοσιευμάτων καὶ εἰς τὸ σχῆμα τῶν Πραγματειῶν αὐτῆς, ὑπὸ τὸν τίτλον ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ἀνέκδοτα μέχρι τοῦδε κείμενα καὶ ἔγγραφα ὅσα σχετίζονται μὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Ὁ ἀνὰ χειρὸς πρῶτος τόμος τῶν ΜΝΗΜΕΙΩΝ περιλαμβάνει τὰ «Βραχέα Χρονικά» τοῦ ἀειμνήστου Σπυρίδωνος Λάμπρου, ἅτινα ἐπεξεργάσθη προσθέσας εἰσαγωγικὰς παρατηρήσεις ὁ κ. Κωνσταντῖνος Ἰ. Ἀμαντος, ἐπίσης δὲ μέρος τῶν περὶ Κρήτης ἱστορικῶν ἐγγράφων, τὰ ὅποια ἐκδίδει ἀπὸ τὸ ἀρχεῖον τῆς Βενετίας ὁ κ. Σπυρίδων Μ. Θεοτόκης. Ἡ ἔκδοσις τοῦ πρῶτου τόμου κατέστη δυνατὴ κατόπιν τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῆς ἐριτίμου κ. Ἑλενας Ἑλ. Βενιζέλου.

Μὲ τὴν ἴδρυσιν τῶν ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ἐξυπηρετεῖται εἰς ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους σκοπούς, τοὺς ὁποίους ἐπιδιώκει ἡ Ἀκαδημία Αθηνῶν, δοθέντος ὅτι ἡ δημοσίευσις ἀγνώστων ἢ δυσπροσίτων ἱστορικῶν πηγῶν θὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὴν προαγωγὴν τῶν γνώσεών μας περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΚΤΕΝΑΣ

Γραμματεὺς Δημοσιευμάτων

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΜΟΥ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ 1932

1. - ΣΠ. ΛΑΜΠΡΟΥ.

«Βραχέα Χρονικά». Ἐκδίδεται ἐπιμελείᾳ ΚΩΝΣΤ. Ι. ΑΜΑΝΤΟΥ
Σελ.: α' - ιθ', 1-112, μετὰ 2 πινάκων.

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ 1933

2. - ΣΠ. ΘΕΟΤΟΚΗ.

Ἱστορικά κρητικά ἔγγραφα ἐκδιδόμενα ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς Βενετίας.
Ἀποφάσεις Μείζονος Συμβουλίου Βενετίας 1255 - 1669.
Σελ.: α' - ιβ', 1-290, μετὰ 2 πινάκων.

ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ Α. — ΤΕΥΧΟΣ Ι.

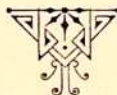
ΣΠ. ΛΑΜΠΡΟΥ
ΒΡΑΧΕΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Ι. ΑΜΑΝΤΟΥ

ΜΕΤΑ ΔΥΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

1932

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελ.
Ψευδότιτλος καὶ Πρόλογος	α' - ε'
Εἰσαγωγικαὶ παρατηρήσεις	ζ' - ιθ'
1.— Κῶδ. Roe. 18 Ὁξωνίου φ. 20 β	3
2.— Κῶδ. 42 τῆς μονῆς Προυσοῦ σ. 915	4-5
3.— Κῶδ. Lincoln Gr. 10 Ὁξωνίου ἰστ' καὶ ιζ' αἰῶνος. Ἀπὸ φύλλου 171 α	5-7
4.— Κῶδ. Ambros. g 69 sup. φ. 345 β	7-8
5.— Κῶδ. Hist. Gr. LXXX Βιέννης φύλλ. 15 α τὸν ἰστ' αἰῶνα γεγραμμένος (1535 μ. Χ.)	8-9
6.— Κῶδ. τῆς μονῆς Ἰβήρων 290 φ. 392 β	9-10
7.— Κῶδ. τῆς μονῆς τῶν Ἰβήρων	10-11
8.— Κῶδ. Ἑλληνικοῦ Σχολείου Σκοπέλου	11-17
9.— Κῶδ. τῆς μονῆς Ἰβήρων 382 φ. 964 α	17-21
10.— Κῶδ. 710 τῆς μονῆς τῶν Ἰβήρων φ. 143 α	21-23
11.— Κῶδ. Κουτλουμουσίου 193 φ. 154 α	24
12.— Κῶδ. μονῆς Κουτλουμουσίου 220 φ. 159 β	24-27
13.— Κῶδ. 220 Κουτλουμουσίου φ. 188 β	27-29
14.— Κῶδ. 227 Κουτλουμουσίου φ. 278 β	29-31
15.— Κῶδ. 219 Διονυσίου φ. 173 β	31-33
16.— Κῶδ. Διονυσίου 224 φ. 608 α	33-34
17.— Κῶδ. Ἀθηνῶν 952 φ. 122 β	34-35
18.— Κῶδ. 282 τῆς μονῆς Διονυσίου φ. 87 β	35
19.— Κῶδ. τῆς μονῆς Διονυσίου 282 φ. 185 β	35-37
20.— Κῶδ. 324 Διονυσίου φ. 8 β	37-38
21.— Κῶδ. μονῆς Δοχειαρίου 127 φ. 436 α	38-41
22.— Κῶδ. τῆς μονῆς Δοχειαρίου 195 φ. 135 β	41
23.— Κῶδ. τῆς μονῆς Ρωσικοῦ 615 φ. 94 α	42
24.— Κῶδ. μονῆς Λειμῶνος 190, τελευταῖον κεφάλαιον τοῦ Νομοκάνονος	42-43
25.— Κῶδ. 240 μονῆς Λειμῶνος	44-45
26.— Κῶδ. Add. Λονδίνου 22, 492 ιδ' αἰῶνος φ. 192 β	45-46
27.— Κῶδ. 938 Παρισίων φ. 103 α	46-52
28.— Κῶδ. Κουτλουμουσίου 251 φ. 307 α	52-53
29.— Κῶδ. μονῆς Ἰβήρων 388 φ. 40 β	53-56

	Σελ.
30.— Κώδ. Πατρ. 286 φ. 40 α	56 - 58
31.— Κώδ. Ἀθηνῶν 701 φ. 248 β	58 - 61
32.— Κώδ. Vatic. Gr. 1369 φ. 355 α	61
33.— Κώδ. Vatic. Gr. 571 φ. 1 β.	61 - 62
34.— Κώδ. Ambros. F. 12 sup.	62
35.— Κώδ. μονῆς Ρωσσιζοῦ 702 φ. 124 β.	62 - 63
36.— Κώδ. Πάτμου 390.	63 - 64
37.— Κώδ. Παρισίων 1001 φ. 131 α - β	64 - 66
38.— Κώδ. Παρισίων 2180 φ. 109 β.	66 - 67
39.— Κώδ. Ἐθν. Βιβλιοθ. Ἀθηνῶν ἀριθ. Suppl. 437 φ. 368 β καὶ Suppl. 610 φ. 373 α	67
40.— Κώδ. Ἀγ. Νικολάου Ἄνδρου ἀρ. 5 φ. 2 α	67 - 68
41.— Κώδ. Παρισίων 2228 φ. 91 β	68
42.— Κώδ. Βιέννης Theol. Graec. N. CCLXI φ. 261 α	68 - 74
43.— Κώδ. Πολλάνη 41 φ. 152 β.	74 - 76
44.— Κώδ. Μοδένης 144 (α. Τ. 8, 12) αἰῶνος ιε'	77
45.— Κώδ. Παρισίων 1389 φ. 388 β αἰῶνος ιστ'	77 - 79
46.— Κώδ. Κουτλουμουσίου ἀριθ. 213 φ. 2 β	79 - 80
47.— Κώδ. Πανεπιστημίου Βονωνίας 3632 φ. 352 α	80 - 83
48.— Κώδ. Σινᾶ 1199 ἐν τέλει	83 - 84
49.— Κώδ. 1248 Suppl. Grec. Παρισίων φ. 35 β	84 - 86
50.— Κώδ. 1248 Supp. Grec. Παρισίων φ. 139 β.	86 - 87
51.— Κώδ. 263 μονῆς Κουτλουμουσίου φ. 1 β	87 - 88
52.— Κώδ. Μαριανὸς 408 φ. 145 β, αἰῶνος ιε'	88 - 89
53.— Κώδ. 218 τῆς Μονῆς Ἰβήρων φ. 317 β	90
54.— Κώδ. Ζαζύνθου ὑπ' ἀριθ. ΑΒ'	90 - 91
55.— Σημείωμα τοῦ ἐπισκόπου Σκιαθοῦ καὶ Σκοπέλου Ματθαίου.	91 - 92
56.— Ἱστορικοὶ στίχοι	92 - 93
57.— Κώδ. Πάτμου ΧΚΓ'	94
Πίνακες (Εὐρετήρια)	95 - 110
I Πίναξ ὀνομάτων προσώπων καὶ ἔθνων.	95 - 100
II Πίναξ ὀνομάτων τόπων καὶ ναῶν	100 - 105
III Πίναξ λέξεων καὶ γραμματικῶν τύπων	105 - 110
Διορθωτέα	111 - 112

ΣΠ. ΛΑΜΠΡΟΥ
ΒΡΑΧΕΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΚΩΝΣΤ. Ι. ΑΜΑΝΤΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὴν ἔκδοσιν τῶν πολυτίμων Βραχέων Χρονικῶν, τὰ ὁποῖα συνεκέντρωσε ἀπὸ μακροῦ χρόνου ὁ ἀείμνηστος Σπυρίδων Λάμπρος, ἀνέλαβον μετὰ πολλοῦ δισταγμοῦ καὶ ἀφοῦ ἠθέλησαν τοῦτο ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν καὶ ἡ πολυσέβαστος κυρία Ἄννα Λάμπρου. Δὲν ἐγνώριζα ἂν θὰ δυνηθῶ νὰ προχωρήσω εἰς τὸ ἔργον καθ' ὃν ἐξαιρετικὸν τρόπον θὰ ἐπροχώρει ὁ Σπ. Λάμπρος.

Ὁ Σπ. Λάμπρος ἦλθεν εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τὸν ἐκδοτικὸν οἶκον Teubner ἀπὸ τοῦ 1909 πρὸς ἔκδοσιν τῶν Βραχέων Χρονικῶν. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 9 χρονικόν, ἔτοιμον διὰ τὸ τυπογραφεῖον μετὰ ὑπόμνημα κριτικόν, μοῦ παρεῖχε τὸ ὑπόδειγμα καθ' ὃ θὰ εἰργάζετο ὁ Λάμπρος. Κατὰ τοῦτο λοιπὸν προχωρῶν δὲν ἐτήρησα τὴν ὀρθογραφίαν τῶν ἀντιγράφων κατὰ τὴν τύπωσιν πλὴν εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 55, τὸ ὁποῖον εἶναι ἰδιόχειρον χρονικὸν ἐπισκόπου καὶ ἔπρεπε νὰ τυπωθῆ μετὰ τὴν ἀνορθογραφίαν του. Μόνον εἰς τὰ κύρια ὀνόματα ἠκολούθησα τὴν ἀνορθογραφίαν τῶν ἀντιγράφων (πλὴν εἰς τινὰ ἑλληνικὰ ὀνόματα ὅπως Μορέας, Μυζηθράς, ὅπου τὰ σφάλματα τῶν ἀντιγράφων Μωραίας, Μιζειθράς κττ. εἶναι σήμερον πολὺ ἀποκρουστικά), ἀλλὰ δὲν εἶμαι ἐκ τῶν ὑστέρων εὐχαριστήμενος μετὰ τὴν ἀτασθαλίαν τῶν ἀντιγράφων. Ἀντὶ τῆς ἀνορθογραφίας τῶν κυρίων ὀνομάτων θὰ ἔπρεπεν ἴσως τὰ ὁμοιομόρφως ἀπαντῶντα εἰς τὰ χειρόγραφα Ἀπρίλλιος, Ἰούλλιος, Σετεύβριος, Ἰαννουάριος, ἔσεύη Ναύπλοιοι, Εὐριππος νὰ διατηρηθῶν. Διετήρησα πάντοτε τὴν ἀνορθογραφίαν τῆς πληθυντικῆς ὀνομαστικῆς - αἰς, ἡμέραις, διότι ἐνόμισα τὴν ὀρθὴν γραφὴν εἰς - ες, ἡμέρες, ὑπερβολικὸν νεωτερισμόν.

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 9 χρονικόν ὁ Λάμπρος ἤρχισε νὰ συντάσῃ καὶ λεπτομερῆς ὑπόμνημα, τὸ ὁποῖον δὲν συνεπλήρωσε. Τὸ συνταχθὲν τμήμα δημοσιεύω κατωτέρω. Θὰ συνεπλήρωνε τὸ ὑπόμνημα τοῦτο ὁ Λάμπρος καὶ θὰ συνέτασεν ὅμοια ὑπομνήματα καὶ εἰς τὰ λοιπὰ χρονικά; Καὶ διατὶ δὲν συνέταξεν αὐτά, ἀφοῦ ἀπὸ τοῦ 1909 ἦλθεν εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τὸν Teubner

περὶ ἐκδόσεως; Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ Λάμπρος εἶχε τὴν εὐχέρειαν νὰ γράφῃ ταχύτατα καὶ δὲν εἶναι ἀπίθανον νὰ ἀφῆκε τὴν σύνταξιν λεπτομερῶν ὑπομνημάτων διὰ τὸν κατάλληλον χρόνον, τὸν μετὰ τὴν ὀριστικὴν συμφωνίαν καὶ ἀπόφασιν περὶ ἐκδόσεως, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον ἦτο πάντοτε ἀπασχολημένος μὲ πλῆθος ἐργασιῶν. Ὅπως καὶ ἂν ἔχη, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ συνταχθῇ ὑπ' ἐμοῦ παρόμοιον ὑπόμνημα περὶ ὄλων τῶν χρονικῶν, πρὸ πάντων διὰ τὸν λόγον ὅτι τοῦτο θὰ ἐγίνετο ἐκτενέστατον, ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ ἐπιβαλλομένη ἦτο κυρίως ἡ ἔκδοσις τῶν κειμένων. Περὶ συντάξεως ὑπομνημάτων ἐνδέχεται νὰ δοθῇ καὶ ἄλλοτε εὐκαιρία.

Δὲν γνωρίζω ἂν θὰ ἔγραφεν ὁ Λάμπρος καὶ περὶ τῆς γενέσεως καὶ γενεαλογίας τῶν Βραχέων Χρονικῶν, διότι δὲν εὐρέθη τοιαύτη ἐργασία εἰς τὸν σχετικὸν φάκελλον. Τὸ πρόβλημα τοῦτο τῶν Βραχέων Χρονικῶν πάντως πρέπει νὰ ἐξετασθῇ. Ἐπροτίμησα νὰ ἀναβάλω καὶ τοῦτο, κυρίως διότι ἀναμένομεν δύο ἐκδόσεις καὶ μελέτας πολυτίμους, τοῦ κ. G. Morayesik περὶ ἀνεκδότων μικρῶν χρονικῶν (πβ. Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν τ. 5 [1930] σ. 447 καὶ Ἑλληνικά 4, 257) καὶ τοῦ κ. Dercsényi περὶ τοῦ Χρονικοῦ Δωροθέου τοῦ Μονεμβασίας. Εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ συσχετισθῶν ὅλα ταῦτα, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀδύνατον νὰ ἐπιχειρηθῇ γενεαλογικὴ μελέτη περὶ τῆς ἐξαρτήσεως τῶν διαφορῶν μικρῶν χρονικῶν πρὶν ἀποκτήσωμεν ὑπόφερτὰς ἐκδόσεις ὄλων αὐτῶν.

Ἡ ἀρίθμησις τῶν χρονικῶν κατὰ τὸν Σπ. Λάμπρον ἐταράχθη δυστυχῶς διὰ λόγους ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεώς μου. Ἄν καὶ δὲν γνωρίζω ἂν τὴν σειρὰν τῆς ἀριθμήσεως θὰ ἠκόλουθαι κατὰ τὴν ἔκδοσιν, πάντως εἶναι λυπηρὰ ἡ διαταραχὴ αὐτή, μετὰ τὴν ὁποίαν ἡ τύπωσις ἐγίνε μᾶλλον κατὰ τὰς τυπογραφικὰς ἀνάγκας, μόνον δ' οἱ πίνακες καὶ μερικαὶ κατωτέρω παρατηρήσεις χρησιμεύουν εἰς σύνδεσιν τῶν χρονικῶν.

Εἰς τὸν φάκελλον τῶν χρονικῶν ὑπῆρχον καὶ τινὰ διπλᾶ ἀντίγραφα, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ γενόμενα ὑπὸ τοῦ Λάμπρου ἐθεώρησα ὡς τὰ προωρισμένα διὰ τὸ τυπογραφεῖον. Ἀργότερα παρατήρησα διαφορὰς μεταξὺ δύο ἀντιγράφων τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ, περὶ τῶν ὁποίων κάμνω λόγον κατωτέρω εἰς τὰς εἰσαγωγικὰς παρατηρήσεις ἢ ἐπιφέρω ἐν τέλει διορθώσεις εἰς τὰ διορθωτέα.

Πολλὰ ἀντίγραφα τῶν χρονικῶν ἀντεγράφησαν τῇ παρακλήσει τοῦ Λάμπρου ὑπὸ διαφορῶν λογίων, ἐπομένως ὄχι πάντοτε κατὰ τὸν αὐτὸν παλαιογραφικὸν τρόπον. Τινὲς ἀνέλουν κατὰ τὴν ἀντιγραφὴν τὰς βραχυγραφίας, ἄλλοι δ' ἀντέγραφον αὐτάς. Δι' αὐτὸ δὲν ἦτο δυνατὸν ἡ παλαιογραφικὴ κατάστασις νὰ ἀποδοθῇ πάντοτε. Ὁ ἴδιος ὁ Λάμπρος ἀντέγραψεν ὄχι ὀλίγα χρονικὰ ἢ ἀντέβαλε τὰ ἀντιγεγραμμένα, τοῦ δὲ ὑπ' ἀρ. 47 εἶχε καὶ φωτογραφίαν. Τινὰ ἀντίγραφα, ὅπως τῶν ὑπ' ἀριθ. 24, 25, 29 χρονικῶν, ἦσαν τοῦ

Α. Π. Κεραμέως. Τὰ διάφορα ἀντίγραφα κατέστησαν ἀδύνατον ὁμοιόμορφον παλαιογραφικὴν ἀπόδοσιν.

Εἰς τὸν φάκελλον τῶν καταλοίπων τὸν περιέχοντα τὰ Βραχέα Χρονικὰ ὑπάρχουν καὶ ἀντίγραφα δημοσιευθέντων εἰς περιοδικὰ ἢ ἡμερολόγια νεωτέρων χρονικῶν σημειωμάτων τῶν χρόνων περίπου 1700-1850, τὰ ὁποῖα δὲν γνωρίζω ἂν θὰ ἐξέδιδεν ὁ Λάμπρος εἰς τὰ Βραχέα Χρονικὰ. Ἐκ τούτων ἐδημοσίευσεν μόνον τὸ ὑπ' ἀριθ. 56 ἔμμετρον χρονικόν. Τὰ λοιπὰ δύνανται νὰ ἀναδημοσιευθοῦν καὶ ἀλλαγῶν. Ἀντιθέτως ἀνεδημοσίευσεν χρονικὰ μὲ μεγαλυτέραν σημασίαν, ὅπως τὸ ὑπ' ἀριθ. 26 τὸ ὁποῖον εἶχε δημοσιευθῆ εἰς τὸν Ν. Ἑλληνομνήμονα 7, 154, τὸ ὑπ' ἀριθ. 55, τὸ ὁποῖον εἶχε δημοσιευθῆ καὶ αὐτόθι 8, 102 καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 57, τὸ ὁποῖον εἶχε δημοσιευθῆ αὐτόθι 7, 190.

Διὰ τῆς συμπληρώσεως τῆς παρούσης ἐκδόσεως ἐξεπλήρωσα κατὰ δύναμιν τὴν ἀνατεθεῖσαν ἐντολήν. Ὑπολείπεται ἡ ἐξέτασις τῶν σχετικῶν προβλημάτων, ἢ ὁποῖα ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι θὰ γίνῃ καὶ αὐτή.

ΚΩΝΣΤ. Ι. ΑΜΑΝΤΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Τὰ ἐκδιδόμενα κατωτέρω χρονικά, ἐφ' ὅσον ἀντιγράφουν παλαιότερας ἢ καὶ συγχρόνους πηγάς, περιέχουν καὶ λάθη, χρονολογικά, γλωσσικά ἢ ἄλλα (ιδ. πρὸ πάντων ἀρ. 44), τῶν ὁποίων δὲν ἐπεχειρήθη κατὰ τὴν τύπωσιν ἢ διόρθωσις. Ἀκριβέστερα εἶναι ὑπὸ χρονολογικὴν ἢ πραγματικὴν ἔποψιν τὰ γραφόμενα ὑπὸ συγχρόνων, ὅπως π. χ. τμήματα τῶν ὑπ' ἀριθ. 6 καὶ 8 χρονικοῦ, τὸ ὑπ' ἀριθ. 26, 53, 55 κλπ. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τὰ πολλὰ λάθη εἶναι ἀνεκτίμητος ἡ σημασία τῶν χρονικῶν (ὅπως καὶ τῶν ἀπλῶν ἐνθυμήσεων, τὰς ὁποίας συνέλεξεν ὁ Σπ. Λάμπρος εἰς τὸν ὄγδον τόμον τοῦ Ν. Ἑλληνομνήμονος), τὰ ὁποία μᾶς παρέχουν πλήθος πολυτίμων εἰδήσεων ἀγνώστων ἄλλοθεν. Οἱ ἀντιγράφωντες χρονικὸν τι προσέθετον καὶ ἐξ ἄλλων πηγῶν ἢ καὶ ἐξ αὐτοψίας καὶ αὐτηκοίας εἰδήσεις περὶ τῆς περιφερείας, ὅπου ἔζων, ἢ καὶ γενικώτερας. Οὕτω τὸ ὑπ' ἀριθ. 46 ὁμιλεῖ περὶ Πωγωνιανῆς, μόνον αὐτό, τὸ ὑπ' ἀριθ. 30 περὶ Ἰθάκης καὶ Λοφίμου, τὸ 31 περὶ Λιτζᾶς, τὸ 12 περὶ Ἀσωποῦ καὶ Βατίκων κλπ. Ἐκ τῶν χρονικῶν τούτων μανθάνομεν εἰδήσεις περὶ αἰχμαλωσιῶν, λοιμῶν ἢ λιμῶν καὶ λεπτομερειακὰς χρονολογίας, τὰς ὁποίας ἄλλοθεν δὲν ἔχομεν. Ἄλλοτε ἐπικυρώνουν ἢ διορθώνουν χρονολογίας γνωστὰς ἐξ ὀλίγων πηγῶν. Οὕτω π. χ. τὸ ὑπ' ἀριθ. 21 χρονικὸν στ. 2 ἐπικυρώνει τὴν χρονολογίαν τοῦ θανάτου τοῦ Γρηγορίου Παλαμᾶ 6866 (1358), τὴν ὁποίαν ὁ Ν. Βέης εὔρεν εἰς ἄλλα χρονικά (Ἀθηνᾶ τ. 16,638 καὶ 18,39). Τὸ ὑπ' ἀριθ. 26 πενιχρὸν χρονικὸν δίδει ἐν τούτοις τὰς χρονολογίας τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ μηνὸς τῆς ἀλώσεως τῆς Νικαίας (1331) τὰς ὁποίας δὲν ἔχουν αἱ παρὰ Muralt (2,554) καὶ Ν. Jorga, *Gesch. d. Osm. Reiches* 1,167, εἰδήσεις.

Τὰ πρότυπα τῶν μεταγενεστέρων χρονικῶν τῆς τουρκοκρατίας εἶναι βεβαίως τὰ παλαιότερα ἀπὸ Ἀδὰμ ἢ ἀπὸ κατακλυσμοῦ χρονολογοῦντα, ὅπως εἶναι π. χ. ἡ «συναγωγὴ χρόνων» ἢ ἐκδοθεῖσα ἐν τέλει τῆς Συντόμου Ἱστορίας τοῦ πατριάρχου Νικηφόρου (ἔκδ. De Boor) ἢ καὶ τὸ «χρονογραφικὸν σύντομον» τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου (γενικώτερον περὶ χρονικῶν συντόμων ἢ ἐκτενεστέρων βλ. Η. Gelzer, *Sextus Julius Africanus und die byzantinische Chronographie* Leipzig 1898). Πλὴν τῶν ἀπὸ κτίσεως Κόσμου χρονικῶν συνήθη εἶναι τὰ χρονολογοῦντα ἀπὸ κτίσεως τῆς Κ/πόλεως ἢ τῆς Ἁγίας Σοφίας, ἰδιαιτέρα δὲ σειρὰ ἀσχολεῖται μὲ τὴν χρονολογίαν τῶν Μουσουλμάνων, ἀφ' ὅτου οὗτοι

ἐπῆραν τὸν Ἅγιον Τάφον (ἀριθ. 8,16 19, 27, 40, 54), ἢ τῶν Τούρκων ἀφ' ὅτου ἐπέρασαν εἰς τὴν Δύσιν ἦτοι τὴν Εὐρώπην (ἀριθ. 7,30 10,61 14,23 16 21 24 25 31 37 42,25 43,25). Ἄλλ' οἱ Ἕλληνες δὲν ἐτουρκοκρατήθησαν μόνον ἀλλὰ καὶ ἐφραγκοκρατήθησαν καὶ δι' αὐτὸ πολλὰ χρονικά ὁμιλοῦν καὶ περὶ Βενετίας (ἀριθ. 14,5 30,5 42,198 51).

Εἰς σειρὰν χρονικῶν παρακολουθοῦν οἱ χρονογράφοι τὴν γενεαλογίαν τῶν Ὀθωμανῶν σουλτάνων συνήθως ἀπὸ τοῦ Ὀσμάν, τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς ὀσμανικῆς τουρκικῆς δυναστείας (βλ. ἀριθ. 3,11 5 7,51 10,9 14,20 25,1 42,2 46,1 49,2 51,19). Τὸ ὄνομα τοῦ Ἐρτογορούλ ἀπαντᾷ ὑπὸ τὸν τύπον Ὁρθογορούλης εἰς χρονικὸν τοῦ κώδικος 162 τῆς Βατικανῆς Βιβλιοθήκης, περὶ τοῦ ὁποίου ἔγραψεν ὁ Μογανcsik εἰς τὸ περιοδικὸν Ἑλληνικά 4,258. Τὸ αὐτὸ ὄνομα ὑπὸ τὸν τύπον Ὁρτογοούρλης ἀπαντᾷ εἰς βραχὺ χρονικὸν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8 κώδικος Οὐψάλης (φ. 283^β), τὸ ὁποῖον ὑπῆρχε παρὰ Σπ. Λάμπρω ἀλλὰ δὲν ἐδημοσιεύθη εἰς τὰ Βραχέα Χρονικά ὡς δευτερεῦον. Τὸ κυριώτατον μέρος αὐτοῦ τὸ περὶ Τούρκων σουλτάνων δημοσιεύω ἐνταῦθα

Τὸ γένος τοῦ Ὀσμάν. Πρῶτος Ὁρτογοούρλης. Δεύτερος Ὀσμάν. Τρίτος Ὁρκανης. Τέταρτος ὁ Μουράτι(ης). Πέμπτος Παγιαζήτης. Ἐκτός ὁ σουλτάν Μουχεμέτ ὁ Κυριτζῆς. Ἑβδομος Μουράτι(ης). Ὀγδοος ὁ Μεχεμέτ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὃς ἤρξε τῶ σιῶνθ' ἔτ(ει) ἰνδικτιῶνος ἰδ^{ης}. Ἐπαρέλαβεν τὴν Κωνσταντινούπολιν τῶ σιῶξα' μηνὶ Μαΐω κδ' (!) βασιλεύοντος ἐν αὐτῇ Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, ὃς ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν Ἀγαρηῶν.

Ἐπίσης δημοσιεύω ἐνταῦθα τὸ παρὰ Σπ. Λάμπρω βραχὺ χρονικὸν ἐκ τοῦ κώδικος 324 (φ. 8^α) τῆς μονῆς Διονυσίου, τὸ ὁποῖον δὲν ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ κείμενον: *σιῶηθ' ἔγινεν Ὀτμάνης αὐθέντης, σιῶκζ' ἔγινεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ὁρχάνης· ὁ αὐτὸς ἐπέρασεν εἰς τὴν Δύσιν, σιῶνδ'· σιῶξα' ἔγινεν ὁ υἱὸς τοῦ Ὁρχάνη ὁ Μουράτης· σιῶηγ' ἔγινεν τοῦ Ὁμουράτη ὁ υἱὸς ὁ χητῆρ Παγιαζήτης αὐθέντης. σιῶθ' ἔγινεν ὁ υἱὸς τοῦ Παγιαζήτη ὁ Μουχεμέτης. σιῶκθ' ἔγινεν ὁ υἱὸς τοῦ Μεχεμέτη ὁ Μουράτμπεης. σιῶνθ' ἔγινεν ὁ σουλτάν Μεχεμέτης υἱὸς Ἀμουράτη. σιῶπθ' ἔγινεν ὁ υἱὸς τοῦ Μεχεμέτη ὁ σουλτάν Παγιαζήτης. ζιῶθ' ἔγινεν ὁ σουλτάν σελήμης ὁ υἱὸς Παγιαζήτη. ζκη' ἔγινεν ὁ σουλτάν Σουλεημάνης υἱὸς Σελήμη.*

Τὰ ὀνόματα τῶν Τούρκων σουλτάνων παραδίδονται ὑπὸ ποικίλους τύπους. Τινὲς σουλτάνοι ἀναφέρονται ὑπὸ σπανιώτερα ὀνόματα ὅπως π.χ. εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 5,11 χρονικὸν ὁ υἱὸς τοῦ Βαγιαζήτ σουλτάν Χαλεπῖνος, ὅστις ὑπὸ τὸν τύπον Χαλεπινὸς ἀπαντᾷ καὶ εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 161 κώδικα τῆς Βιβλιοθήκης Χίου (φ. 18^β), περὶ τοῦ ὁποίου ἔγινε λόγος εἰς τὸ περιοδικὸν Ἑλληνικά 1,46. Ὁ αὐτὸς σουλτάνος ὀνομάζεται Κυριτζῆς καὶ Τσελεπῆς (πβ. N. Jorga, ἐν Revue de l'Orient Latin 4,83 σημ. 3), ἀλλ' αἱ ὀνομασίαι αὗται ἀποδίδονται καὶ εἰς ἄλλους σουλτάνους.

Εἰς πολλὰ χρονικά γίνεται λόγος περὶ τῶν τελευταίων Παλαιολόγων (ἀριθ. 1, 9, 18, 23, 29, 47 καὶ πρὸ πάντων 15 καὶ 52) καὶ προστίθενται λεπτομέρειαι χρονολογικαί. Ἡ εἰς ἀριθ. 15,27 ἀναφερομένη χρονολογία τοῦ θανάτου τοῦ Ἀνδρονίκου Δ' Παλαιο-

λόγου (8 Ἰουνίου 1385) διαφέρει τῆς ἐν ἀριθ. 52,40 (Ἰουνίου 28 1385) διότι, φαίνεται, παρελείφθη ἡ χρονολογία 28 καὶ ἐτέθη ἀντ' αὐτῆς ἡ ἰνδικτιῶν 8. Τὴν χρονολογίαν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 52,40 χρονικοῦ ἐπιβεβαιώνει καὶ ἄλλο σημεῖωμα, τὸ ὁποῖον ἐδημοσίευσεν ὁ Μ. Γεδεὼν εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἀλήθειαν τ. 23 σ. 381, καθ' ὃ ἐπίσης ὁ Ἄνδρ. Δ' Παλαιολόγος ἀπέθανεν 28 Ἰουνίου τ. 6893 (1385) ὁ αὐτὸς Γεδεὼν ἐδημοσίευσεν καὶ ἄλλο σημεῖωμα εἰς τὴν Ἐκκλ. Ἀλήθ. 23,382 ἐπιβεβαιοῦν τὴν αὐτὴν χρονολογίαν τοῦ θανάτου τοῦ Ἀνδρονίκου Δ' καὶ ἐξυμνοῦν αὐτόν. Ἄλλως ὅμως τὸ ὑπ' ἀριθ. 15 χρονικὸν ἐπιβεβαιώνει τὰ ἱστορηθέντα ὑπὸ Fr. Dölger (Johannes VII, Kaiser der Rhomäer 1390-1408, Byz. Zeitschrift τ. 31 σ. 26) περὶ τῶν τελευταίων ἀγώνων τοῦ Ἀνδρονίκου Δ' κατὰ τοῦ πατρός του Ἰωάννου Παλαιολόγου, καθόσον περιέχει πολλὰ κοινὰ σημεῖα πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθ. 52 χρονικόν, τὸ ὁποῖον ἦτο γνωστὸν ἐκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ J. Müller (Byzantinische Analekten ἐν Sitzungsberichte τῆς Ἀκαδημίας τῆς Βιέννης, Philosophisch-Historische Classe, 1852 σ. 391). Ὁ θάνατος τοῦ Ἰωάννου Ζ' Παλαιολόγου σημειοῦται ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 47,77 χρονικοῦ (Σεπτεβρίου 10 1408) κατὰ 12 ἡμέρας διάφορος τῶν παρὰ Dölger, ἐνθ' ἀνωτ. σ. 36 εἰδήσεων (22 Σεπτεμβρίου 1408).

Περὶ τοῦ Ἰωάννου Η' Παλαιολόγου, καθὼς καὶ περὶ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου προσφέρονται πολλὰ εἰδήσεις εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 9 καὶ 29 χρονικά, πρὸς τὰς ὁποίας παραβλητέαι αἱ δημοσιευθεῖσαι εἰς τὰ Παλαιολόγια καὶ Πελοποννησιακά τ. 3 σ. 360 καὶ τ. 4 σ. 90 καὶ εἰς Ν. Ἑλληνομνήμονα 7, 158-161.

Ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τῆς γλώσσης παρατηρητέα τὰ ἐξῆς. Ἐφ' ὅσον τὰ χρονικά ἀκολουθοῦν παλαιότερα πρότυπα, ἀπομιμῶνται μὲ πολλὴν ἢ ὀλίγην ἐπιτυχίαν καὶ τὴν συντηρητικὴν χρῆσιν τῆς γλώσσης ἐκείνων. Τινὰ τῶν χρονικῶν ὅπως τὰ ὑπ' ἀριθ. 4-5, τμήματα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8 (στ. 176-186), τὰ ὑπ' ἀριθ. 15, 23, 34 γράφουν ἀρχαικώτερον γλῶσσαν, τὸ ὑπ' ἀριθ. 49 μετεγράφη ἀρχαικώτερον πιθανῶς ὑπὸ τοῦ ἀντιγράφαντος Μηνᾶ Μινωΐδου, ὅπως ἄλλα ἐτροποποιήθησαν κατὰ λόγον τῆς ἀρχαιομαθείας τῶν ἀντιγραφῶν, μετὰ δεινῶν πολλάκις λαθῶν. Ἄλλα χρονικά εἶναι δημοτικώτερα (τμήματα τῶν 8, 53, 55, 57 κλπ.). Ἰδιωματικὰ στοιχεῖα ὀλίγα ἀπαντοῦν: *διότις*, *ἀκομή* ἐκ τῆς κρητικῆς διαλέκτου εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 8 χρονικόν. Ἰδιωματικὴ δύναται νὰ θεωρηθῆ καὶ ἡ σπανία ἄλλως χρῆσις τῆς ἐκ μετ' αἰτιατικῆς (9,134 19,3 καὶ 19,20 43,48 κ.α.), ἴσως δὲ καὶ ὁ τύπος *ἀπέ*, ἀντὶ τῆς προθέσεως ἀπὸ (27,131) κ.α.) καὶ ἡ μετ' αἰτιατικῆς σύνταξις ἀντὶ ἀρχαίας δοτικῆς: *ἐπαράδοσαν αὐτὴν τὸν μέγαν αὐθέντην* (9,69) κλπ.

Ὁ τύπος *ἐγίνσαν* (50,27), ἂν ἐγράφη πιστῶς, εἶναι τοῦ βορείου ἰδιώματος ἀντὶ ἐγίνησαν. Ἀπὸ τὰ λοιπὰ γλωσσικὰ ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα σημειῶνω τὰ ἐξῆς: τὸ τελικὸν ν' ἀπαντᾷ ὄχι μόνον εἰς τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ρημάτων (*ἐγένετον* 6,22 ἐδιάβην 30,1 θνήσκειν 43,17) ἀλλ' ὡς ἄλογον καὶ εἰς τὴν ὀνομαστικὴν τοῦ ἐνικοῦ ἢ πληθυντικοῦ τῶν οὐσιαστικῶν, πρὸ πάντων εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 43 χρονικόν: ἡ Κορώνην 43,10 ἡ πρεσβείαν 43,60 τὰ μυστήριαν 43,54 κλπ. Ἡ μετάπλασις τοῦ *αὐθέντος* (24 10 κ.α.), ἢ *ἀφεντός*

(27,180), τοῦ ἀμυροῦς (27,203 κ.α.) εἶναι ἀναλογικὴ ἀρχαῖζουσα, ἀναλογικὴ δὲ μόνον ἡ τῆς θαλάσσου (17,5 κατὰ τὸ: πελάγου), τὰ δένδρη (45,10), τὰ κάστηρη (40,10). Οἱ τύποι τῶν ρημάτων ἐποθάναι (8,111), εἶχαι (8,113) ἦλθαι (9,125) ἀπεράσασιν (9,127) κλπ. ἔπρεπε νὰ εἶναι συχνότεροι, ἀφοῦ καὶ σήμερον ἀκόμη ἀπαντοῦν ἰδιωματικῶς.

Μετὰ τὰς γενικωτάτας αὐτὰς παρατηρήσεις προσθέτω ὀλίγας λέξεις κατωτέρω περὶ τῶν ἐξῆς χρονικῶν.

2

Τὸ ὑπ' ἀρ. 2 χρονικὸν ἀντεγράφη ὑπὸ λογίου τοῦ τέλους τοῦ 18 αἰῶνος (γνωρίζει τὸν Διονύσιον Καλλιάρχην ὡς μητροπολίτην Ἐφέσου 1803-1821), ὅστις προσέθηκε μερικὰ σύγχρονα γεγονότα, τὰ περὶ αἰχμαλωσίας Μεσολογγίου καὶ πυροπολήσεως Τριγκάλων. Κατὰ παρακλήσιν μου ἔκαμην ἀντιβολὴν τοῦ χειρογράφου ὃ ἐκ Προῦσου νέος φιλόλογος κ. Γρηγ. Νταβαρῖνος, ὅστις ἀνέγνωσε διαφόρως τὰ ἐξῆς: τοῦς στίχ. 5-6 ἀνέγνωσε κατὰ τὴν ἐξῆς σειρὰν καὶ μὲ προσθήκην περὶ τῆς ἀλώσεως τῶν Ἰωαννίνων:

Ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐπῆραν τὴν Ἀνδριανούπολιν. Ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐπῆραν τὰ Ἰωάννινα, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ 1427. Ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην. Ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐπῆραν τὴν Μουχαμέτη ἐν στ. 8 καὶ Μουχαμέτη ἐν στ. 19 ἀνεγνώσθη κατὰ τὴν ἀντιβολὴν Μεχεμέτη.

Μετὰ τὸν στ. 14 ἀνεγνώσθη: ἀπὸ Χριστοῦ ἀνω' ἦτοι 1471 ἐπαρέδωκαν οἱ Ἀργεῖοι τὸ Ἄργος μὲν Ἰουλίου.

Ἐν στ. 28 ἀνεγνώσθη: 1499 Ἀγούστου 29^η ἀλώθη ἡ Ναύπακτος. Ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐπῆραν τὴν Βενετοὶ ἐν στ. 24 καὶ 28 ἀνεγνώσθη Βενετοὶ. Ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐπῆραν τὴν Βενετικῶν ἐν στ. 35 ἀνεγνώσθη Βενετικῶν.

Ἐν στ. 36 ἀνεγνώσθη: ἔλαβαν καὶ τὴν Μογεμβασίαν παρὰ τῶν Βενετικῶν. Κατὰ τὸν κ. Γρ. Νταβαρῖνον ὁ γράψας τὸ χρονικὸν παραπέμπει διὰ τὰ γεγονότα τοῦ 1701 (στ. 37) εἰς τὸν Μελέτιον καὶ διὰ τὰ τοῦ 1780 (στ. 37) εἰς τὸν Εὐγένιον Βούλγαριν.

3

Τὸ χρονικὸν ὑπ' ἀριθ. 3 εἶναι πολὺ συγγενὲς πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθ. 49. Διὰ τοῦ τελευταίου δυνάμεθα νὰ διορθώσωμεν τὸ μὴ ἀναγνωσθὲν εἰς τὰ ἀντίγραφα τοῦ 3 στ. 27 καὶ 28: Ἀγ... (;) ὡς Γιάτζι (50 στ. 16 καὶ 18). Καὶ τὰ δύο χρονικὰ μεταχειρίζονται πολὺ συχνὰ τὸ ἐθνικὸν ἀντὶ τοῦ τόπου. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 49 γράφει στ. 9 τὸν Καραμάνον καὶ στ. 25 τὸν Καραμάνην (τρόπον τινὰ = τὸν ἡγεμόνα τῶν Καραμάνων ἢ τῆς Καραμανίας· πβ. Σπάνιας 12,80 κ.α. = ὁ ἡγεμὼν τῆς Ἰσπανίας) ἀντὶ τοῦ Καραμανιάν, ὅπως ἔχει τὸ ὑπ' ἀριθ. 3,22 κλπ. Ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 3 γράφει στ. 39 καὶ 45: τὸν Μπούγδανον, ἐνῶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 49 στ. 28 καὶ 32 ἔχει: Μπουγδανιάν. Δὲν γνωρίζω ἂν ὁ τύπος τὸν Σκόντραν (49,29) ἐγράφη πράγματι οὕτω ἢ πρέπει νὰ διορθωθῇ εἰς: τὴν Σκόντραν (πβ. 3,40: Σκούταρι). Ὁ τύπος Μασήρα (49,44) πρέπει ἴσως νὰ διορθωθῇ Μισήρι κατὰ τὸ 3,53.

Ἐσφαλμένος ἴσως εἶναι καὶ ὁ τύπος Κεαμήλ (49,43) ἀντὶ τοῦ Κιαμάχ (3,52). Ἀντιθέτως ὁ τύπος Μουσήλτζεπης (3,15) πρέπει νὰ γραφῆ Μουση-τζελεπῆς κατὰ τὸ 49,6.

6

Τὰ εἰς τὸ χρονικὸν 6 σημειώματα περὶ τῆς ἐν Φλωρεντία συνόδου (στ. 11-23) ἐδημοσίευσεν ὁ μακαριώτατος Χρυσόστομος Παπαδόπουλος ἐκ κώδικος Καίρηνοῦ εἰς τὴν Νέαν Σιών τ. 2 (1905) σ. 414 καὶ ἐξήτασε τὴν σχέσιν αὐτῶν πρὸς τὴν Συρόπουλον Αἰ κυριώταται παραλλαγαὶ εἶναι αἱ ἐξῆς. Στ. 20 ἀντὶ τοῦ Φραγγιάν ὁ κώδιξ Καίρου ἔχει: Ἰταλίαν στ. 22 γρ. ἀκριβέστερον: τῶ αὐτῶ ἔτει μηνὶ Μαΐω . . .

Ἄλλα ἱστορικὰ σημειώματα περὶ τῆς ἐν Φλωρεντία συνόδου ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸν Νέον Ἑλληνομνήμονα τ. 7 σ. 116 καὶ ἔπειτα εἰς τὰ Παλαιολόγια καὶ Πελοποννησιακὰ τ. 3 σ. 362. Χρήσιμον σημείωμα περὶ τῆς ἐν Φλωρεντία συνόδου περιέχεται καὶ εἰς τὸ Notizbuch eines Beamten der Metropolis in Thessalonike, τὸ ὁποῖον ἐδημοσίευσεν ὁ Σωκρ. Κουγέας εἰς τὸ Byzantinische Zeitschrift τ. 23 (1914) σ. 152.

7

Τὸ βραχὺ χρονικὸν ὑπ' ἀρ. 7 περιέχει πλὴν τῆς μονῆς Ἰβήρων κῶδ. 298 καὶ ὁ κῶδ. τῆς Βουλῆς Ἑλλήνων ἀρ. 48 φ. 331^β καὶ ὁ κῶδ. Παρισ. Suppl. grec. 67 καὶ ὁ κῶδ. Ἐθν. Βιβλ. Ἀθηνῶν Suppl. 870 f. 233. Τὸ κείμενον τοῦ κῶδ. Παρισ. Suppl. grec. ἐξεδόθη ἐν τέλει τῆς ἐκδ. τῆς Συντόμου Ἱστορίας τοῦ πατριάρχου Νικηφόρου ὑπὸ de Boor σ. 226. Ὁ Λάμπρος εἶχεν ἀντιβολὴν τοῦ Legrand κατὰ τὴν ὁποῖαν ὑπάρχουν αἱ ἐξῆς διαφοραὶ.

De Boor σ. 229 στ. 15: Μεχεμέτης. Legrand: **Μαχεμέτης**

» » » 21: ἡ βραχυγραφία Κων δὲν ἀνεγνώσθη (=Κορώνη)

» » » 22: ἀπὸ Χριστοῦ ,αφγ'. Legrand: ,αφγ'

» » 230 » 6: Δεκέμβριον. Legrand: Δεκέμβριον

» » 230 » 15: Τούρκων. Legrand: Τουρκῶν

Οἱ ἀνωτέρω τρεῖς κώδικες ἔχουν παραλλαγὰς τινὰς ἀπὸ τοῦ δημοσιευθέντος χρονικοῦ τῆς μονῆς Ἰβήρων πλὴν τοῦ γεγονότος ὅτι οὐδεὶς τούτων ἔχει τὸν κατάλογον τῶν «Ἰσμαηλιτῶν αὐθεντῶν» τὸν δημοσιευθέντα ἀπὸ τὸν κώδικα τῶν Ἰβήρων στ. 51-54. Αἱ λοιπαὶ κυριώταται παραλλαγαὶ εἶναι αἱ ἐξῆς:

Ἐστ. 5 ἔχει εἰς τοὺς κώδικας Βουλῆς καὶ Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης Ἀθηνῶν ὡς ἐξῆς: ἐδυναστευσε γοῦν τὴν Κωνσταντινούπολιν χρόνους κη' μετὰ γοῦν τούτων ἐδοῦλωσε πολλὰς χώρας καὶ πόλεις. Ὁ κῶδ. Παρισ. Suppl. gr. 67 ἀντὶ: μετὰ γοῦν τούτων, ἔχει: μετὰ τούτους. Ἐν στίχ. 20 ὅλοι οἱ ἄλλοι κώδικες γράφουσι: ἔτος τὸ ἄνω γεγραμμένον (γεγραμμένο: κῶδ. Ἀθην.), ὁ δὲ δημοσιευθεὶς τύπος ἀναγεγραμμένον τοῦ κώδικος Ἰβήρων ἴσως προῆλθεν ἐκ παραναγνώσεως τοῦ «ἀνωγεγραμμένον».

Ἐν στίχ. 20 ὁ κῶδιξ Ἀθηνῶν ἔχει *Μαλαλούκους* ἀντὶ *Μαμαλούκους* (πβ. χρονικὸν ἀρ. 43, 17: *Μαλαλοῦχος*) Ἐν στίχ. 23 ὅλοι οἱ κῶδικες ἔχουν τὸν σπάνιον τύπον *Οὐγαρῶν* Ἐν στίχ. 24 ἡ χρονολογία *ἔτους ,αφκα' μηνὶ Αὐγούστῳ κζ'* ἀνήκει εἰς τὸν προηγούμενον στίχον 23 (εἰς τὴν ἄλωσιν τοῦ Βελιγραδίου δηλ.) κατὰ τοὺς κῶδικας Βουλῆς καὶ Ἐθν. Βιβλ. Ἀθηνῶν. Ὁ κῶδιξ Παρισίων δὲν σημειώνει τὴν χρονολογίαν τῆς ἀλώσεως.

Ἐν στίχ. 26 ὁ κῶδ. Ἐθν. Βιβλ. Ἀθηνῶν ἔχει τὸν τύπον *Σουλαϊμάνης*, ὁ δὲ τῶν Παρισίων τὸν τύπον *Σελεμάνης*.

Ἐν στίχ. 31 ὁ κῶδ. Βιβλ. Ἀθηνῶν ἀντί: *,στωξε' γράφει: ,στωξ'* Ἐν στίχ. 39 ἀντὶ Βενετικῶν ὅλοι οἱ ἄλλοι κῶδικες γράφουν *Βενετιῶν*.

Πρέπει νὰ σημειώσω ὅτι τὴν παραλλαγὴν τοῦ κῶδ. Ἐθν. Βιβλ. Ἀθηνῶν Suppl. 870 εἶρε καὶ ἀντέγραψε χάριν τῆς παρουσίας ἐκδόσεως ὁ κ. Α. Ν. Πολίτης, τὸν ὁποῖον εὐχαριστῶ.

8

Τὸ πολῦτιμον ὑπ' ἀρ. 8 σύνθετον χρονικὸν προέροχεται ἐκ τῆς ἐν Κρήτῃ μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου τῶν Ἀπεζωνῶν καὶ ἐκεῖθεν μετεφέρθη εἰς Σκόπελον, ὅπου ἔγινε τὸ δημοσιεῦθὲν ἀντίγραφον τοῦ Καθηγητοῦ Ν. Γεωργάρα. Βιβλιογράφος τοῦ κῶδικος φέρεται ἐν αὐτῷ φ. (414^β) ὁ *Ἰωάννης Δορνανός*: «Ἡ παροῦσα βίβλος γέγραπται διὰ χειρὸς Ἰωάννου τοῦ Δορνανοῦ καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθαί μοι διὰ τὸν κύριον ,αφξστ' Ἰουνίῳ κη'». Τὸ σημείωμα τοῦτο καὶ ἐνθύμησις καθ' ἣν ὁ Δορνανός ἔγινε τὸ 1566 μοναχὸς τῆς μονῆς τῶν Ἀπεζωνῶν καὶ μετωνομάσθη Ἰωάσαφ, τὸ δὲ 1567 καὶ ἱερεὺς, ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Ν. Γεωργάρα εἰς τὸν Νέον Ἑλληνομνήμων 4,489, ἡ δὲ ἐνθύμησις καὶ εἰς τὸ αὐτὸ περιοδικὸν 7,177.

Τὸ ἡμέτερον χρονικὸν εἶναι ἔργον ἐννέα βιβλιογράφων, ὡς σημειώνει ὁ Γεωργάρας εἰς τὸ ἀντίγραφόν του χωρὶς νὰ διακρίνη δυστυχῶς ἐκάστοτε τὴν γραφὴν αὐτῶν. Ὅπως-δήποτε ἐκ τῆς χρονολογίας καὶ τῆς γλώσσης δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὰ τμήματα μερικῶν βιβλιογράφων. 1) ἀπὸ στ. 1-15 2) στ. 16-39. Ὁ ἀντιγράφας τὸ χρονικὸν τοῦτο ἀναφέρει «τὴν Ρόδον μας» καὶ εἶναι πιθανῶς Ρόδιος. Ὁ ἀντιγραφεὺς προσθέτει καὶ σύγχρονά του γεγονότα τὰ ἀπὸ στ. 35-39. Πλὴν τοῦ ἀντιγραφέως τούτου οἱ λοιποὶ βιβλιογράφοι γράφουν σύγχρονα γεγονότα. 3) στ. 40-55 4) στ. 56-64 5) στ. 65-99 6) 100-155 7) στ. 156-163 8) στ. 164-175. 9) 176-186. Τινὲς βιβλιογράφοι ἀρχαίζουσιν τὸ κατὰ δύναμιν (ἀρ. 9). Τὰ χρονικὰ ταῦτα εἶναι πρὸ πάντων διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Κρήτης πολῦτιμα, ἔχουσι δὲ καὶ γλωσσικοὺς ἰδιωματικοὺς κρητικοὺς τύπους, ἀκομή, διότις κλπ.).

Οἱ βιβλιογράφοι δίδουσι πολλὰς πληροφορίας περὶ λιμῶν καὶ λοιμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους οἱ ἐπίσημοι ἱστορικοὶ ὀλίγοι προσέχουν.

9

Τοῦ χρονικοῦ τούτου ὑπάρχει ἀντίγραφον τοῦ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως παραλ-

λαγῆς εὐρισκομένης εἰς τὸν κώδικα 329 τῆς μονῆς Ἰβήρων φ. 278-280 (Κατὰ τὸν ἀντιγράψαντα ὅμως τὰ φύλλα τοῦ χρονικοῦ προέρχονται ἐκ τοῦ κώδικος 388 τῆς αὐτῆς μονῆς). Σημειώσω ἐνταῦθα τὰς κυριωτάτας παραλλαγὰς τοῦ ἀντιγράφου τοῦ Α. Π. Κεραμέως.

Ὁ στ. 3 ἔχει ὡδε: *Νοεμβρίῳ ιε' ἐξέβη ἀπὸ τὴν Πόλιν καὶ εἰς τὰς στ' Ὀκτωβρίῳ εἰσηλθεν εἰς τὴν Πόλιν ὁ αὐτὸς βασιλεύς.*

Στ. 19: *Ἀμουράμπεϊ*, οὕτω πάντοτε ἀντὶ τοῦ τύπου *Ἀμουράμπη* τοῦ κώδικος 382· στ. 32: *ἀπὸ τὴν Πόλιν*, δὲν μεταχειρίζεται τὸν τύπον ἀπὸ τοῦ κώδικος 382· στ. 35: *οἱ δεσπόταις οἱ δύο* 39: *ἔγινεν*· 41: *τῶν δεσποτῶν* 47: *τὴν χαλάστραν τοῦ Ρωμανοῦ*· στ. 49: *εἶχε τὴν βασιλείαν τῆς Πόλεως χρόνους δ' μῆνας στ' ἡμέρας η'* 50: *γεγραμμένον* 57: *τὸν ἔλεγαν* 62: *τῶν δεσποτῶν* 66: *ὁ υἱὸς τοῦ Καντακοζηνοῦ Μανουήλ* 70 *τὴν πατρίδα* (ἀντί: Πάτραν) 72: *τὴν βλαχέρναν* 73: *ὄπου* (ἀντί: ὄπερ!) 80: *Μεντίειαν* 88: *ὁ Ἀμουράμπης* (ἀντί: Ἀμάμπης) 96: *ἔδιδέ τον* 100: *καὶ ἐμίσειεν ἀπὸ τὴν Πάτρα ἡμέρα Κυριακῇ τὸ πουρνό.* 106: *μετονομασθεῖς* 112: *Μεχεμέτ μπέις* 113: *Μαῖω στ'* 116: *εἶχε δὲ αὐτὴν ἀπε.....* (κενὸν μέχρι τοῦ: ιβ') 117: *μετὰ τὸν Γενάριον κενὸν* 19: *λείπει τὸ πολλὰ* 121: *λείπει τὸ μῆναν* 135: *ἦως τοῦ Χασάνη τὸν τόπον* (ἀντί: ἦγουν τ' Οὐζοῦ Χασάνη τὸν τόπον τοῦ κώδ. 382).

Τὸ χρονικὸν ὑπ' ἀρ. 9 κατὰ μέγα μέρος ἀναφέρεται εἰς τοὺς τελευταίους Παλαιολόγους καὶ τοὺς συγχρόνους Τούρκους, προέρχεται δὲ πιθανῶς ἀπὸ σύγχρονον χρονογράφον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀργότερα προσετέθησαν ὀλίγα νεώτερα γεγονότα, τὰ περὶ σουλτάνου Μπαγιαζήτ τοῦ Β' (στ. 115 κέξ.).

Ὁ Σπ. Λάμπρος εἶχε συντάξει καὶ ὑπόμνημα εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 9 χρονικόν, τὸ ὁποῖον παραθέτω ἐνταῦθα.

Στ. 1: *Ἔτους ,στ' β'* (Νοεμβρίου ιε' κατὰ στ. 4): 1423 συνέβη ἡ ἀναχώρησις Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου ὄχι διὰ τὴν ἐν Ἰταλίᾳ σύνοδον, ἀλλ' εἰς Οὐγγαρίαν. Ἰδ. Φραντζῆν 118,7 ὅστις ἔχει τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν [τὸ ὑπ' ἀρ. 1 χρονικὸν στ. 16 σημειώνει 14 Νοεμβρίου 6932].

στ. 3: *Ὀκτωβρίου κ'*. Ἡ ἡμέρα τὸ πρῶτον ὀρίζεται ἐνταῦθα. Παρὰ Φραντζῆ (118,23): *ἐν δὲ τῷ τέλει τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ ,στ' γ'* ἔτους ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πόλιν.

στ. 5: [*στ' δ'*]λη = 1430 *ἐποίησεν συμπεθεριά ὁ δεσπότης Κάρλος* (Τόκκος Α'). Ἄλλ' οὗτος εἶχεν ἀποθάνει τὸν Ἰούλιον τοῦ 1429 (Φραντζῆ 154,1: τῷ δ' αὐτῷ Ἰουλίῳ μηνί τοῦ αὐτοῦ ἔτους ,στ' λ') ἀπέθανε καὶ ὁ δεσπότης Κάρλος εἰς τὰ Ἰωάννινα. Ὁ δὲ γάμος τοῦ Κωνσταντίνου μετὰ τῆς ἀνεψιᾶς τοῦ Καρόλου καὶ θυγατρὸς Λεονάρδου [Μαγδαληνῆς] Θεοδώρας ἐτελέσθη πρὸ τῶν Πατρῶν κατὰ Ἰούλιον 1428 (Horf 86, σ. 83).

στ. 8: *καὶ ἐπῆραν τὰ Ἰωάννινα οἱ Τούρκοι.* Ὁρθῶς ἔχει. Τῷ 1430 ἔγινεν ἡ παράδοσις τῶν Ἰωαννίνων. Ἰδ. Σπ. Λάμπρου, Ἱστορικὰ μελετήματα σ. 171.

στ. 10: *τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς Ἀμουράμπης τὴν Θεσσαλονίκην=1430.* Ἔχει ὀρθῶς: *Ἐννάτην ἤγε καὶ εἰκοστὴν ὁ Μάρτιος τότε, ἔτος δὲ τριακοστὸν ὄγδοον πρὸς τῷ ἑξακισχιλιοστῷ ἐνειστήκει.* Ἰωαν. Ἀναγνώστ. ἐκδ. Bonn 507,2 Ἰδ. καὶ Φραντζῆν 156,3.

στ. 12: *Ἰουλίῳ.* Ἄλλ' ἡ ἄλωσις Πατρῶν ἔγινε Μάϊον (Φραντζ. 156,7) ἢ Ἰούνιον 1430, ἀν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ἄλλο χωρίον τοῦ Φραντζῆ 147,18.

στ. 13: *Φιαλίτην*. Ἡ ἐρμηνεία τῆς λέξεως ζητητέα εἰς τὴν διήγησιν τοῦ Φραντζῆ σ. 145, 2, ἐνθα αἱ λέξεις: *ἐκεῖ ἰστάμενος τὴν φιάλην ἔχων καὶ τοὺς σιδήρους τοῖς ποσὶ*. Ἀξιοπαρατήρητος ἡ γραφή τοῦ κώδικος P: *εἰς τὴν κεφαλὴν ἰστάμενος ἔχων καί, ἥτις ὀδηγεῖ [εἰς τὸ συμπέρασμα] ὅτι πρέπει νὰ γράψωμεν ἴσως ἰστάμενος καὶ ἔχων τὴν φιάλην εἰς τὴν κεφαλὴν*. Φιάλη εἶναι εἶδος καλύμματος τῆς κεφαλῆς, ἴσως κουκούλλας μοναχικῆς. Ἐκ ταύτης δὲ τῆς λέξεως τὸ Φιαλίτης ἴσως πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ ἔπειτα μοναχικοῦ βίου τοῦ Φραντζῆ.

στ. 14: Ἡ χρονολογία [στ 2] νὰ ἢ ἐν τῇ ψα τοῦ χρονικοῦ προσθεθειμένη ἔσφαλται, ἐπειδὴ ἡ ἄλλωσις τῆς Γλαρέντζας ὑπὸ τῶν Καταλωνίων ἐγινε συγχρόνως μὲ τὰ προηγούμενα γεγονότα, ἥτοι τὸ 1430 καὶ διὰ τὸν αὐτὸν μῆνα Ἰούλιον (17 Ἰουλίου), εἰς ὃν ἀναφέρεται ἡ προηγουμένη παράγραφος (στ. 12-13). Ἰδ. Φραντζ. 156, 8 καὶ πβ. Χαλκοκονδ. 241, 10.

στ. 16: *Ἀπέθανεν ὁ ἀνθέντης Ἀντώνι Τελαζιόλας (= Ἀντώνιος Α' Ἀτζαγιώλης) 1435 τὸν Ἰούνιον: κατ' ἀρχὰς τοῦ θέρους τοῦ ,στ 2μγ' ἀπέθανεν καὶ ὁ τῶν Ἀθηνῶν ἀνθέντης καὶ Θηβῶν... Ἀντώνιος Λατζιόλης ὁ Κομνηνός, Φραντζ. 159, 3.*

στ. 17: Ἐχει ὀρθῶς τὸ ,στ 2νγ', διότι ἡ μάχη τῆς Βάρνης καὶ ὁ φόνος Λαδισλάου ἐγένετο 11 Νοεμβρίου 1444.

στ. 19: ,στ 2νε' Νοεμβρίω κ' (=1446). Τὸ ἔτος ἔχει ὀρθῶς. Κατὰ Φραντζῆν (202, 19) ὁ Ἀμουράτ ἦλθε κατὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τῇ 27 Νοεμβρίου καὶ ἐξεπόρθησε τὸ τεῖχος τῇ 10 Δεκεμβρίου. Πβ. καὶ χρονικὸν ὑπ' ἀρ. 27 (=χρονικὸν μετὰ Δούκαν στ. 77).

στ. 23: ,στ 2νστ' κατ' Ἰούλιον ἀπέθανε ὁ Θεόδωρος Παλαιολόγος, κατὰ Φραντζῆν (203, 20), ὅστις προσθέτει καὶ τὴν ἐν τῇ μονῇ Παντοκράτορος ταφὴν αὐτοῦ (πβ. καὶ Χαλκοκ. 341, 9 ἄνευ χρονολογίας).

στ. 25: Πρὸ τοῦ Νοεμβρίου ἔπρεπε νὰ τεθῇ ,στ 2νζ'. Κατὰ Φραντζῆν (σ. 203, 17) ὁ θάνατος Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου *τῇ λα' τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός τοῦ ,στ 2νζ' ἔτους (1448)*, ἡ δὲ ταφὴ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος *τῇ πρώτῃ Νοεμβρίου*. Τὰ ἔτη, οἱ μῆνες καὶ αἱ ἡμέραι τῆς ὄλης ζωῆς συμφωνοῦσι, ἀλλ' οὐχὶ καὶ αἱ τῆς αὐτοκρατορίας: ὁ Φραντζῆς λέγει (σ. 203, 21): «αὐτοκρατορήσας ἔτη εἴκοσι τρία, μῆνας τρεῖς καὶ ἡμέρας δέκα».

στ. 28: *ἐδιέβη ὁ δεσπότης... εἰς τὴν Πόλιν καὶ εἰς τὴν Καλλιόπολιν*. Πβ. Φραντζῆν 204, 5.

στ. 33: *καὶ ἦλθαν εἰς τὸν Μηζηθρῶν εἰς τὰς σ' τοῦ Ἰανουαρίου*. Ὁμοίως χρονολογεῖ ὁ Φραντζῆς 205, 19 πλὴν κώδικος P ὅπου ἰστ'.

στ. 35: *Σεπτεμβρίου εἰς τὴν πρώτην*. Κατὰ Φραντζῆν (206, 7): *καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ ἐξελθὼν τῆς πόλεως ὁ προσηρθεὶς δεσπότης κὺρ Θωμᾶς ἀπῆλθεν εἰς Πελοπόννησον. Τῇ δὲ πρώτῃ Σεπτεμβρίου τοῦ ,στ 2νε' (γρ. ,στ 2νη') ἐξῆλθε καὶ ὁ δεσπότης ὁ Πορφυρογέννητος κὺρ Δημήτριος, καὶ ἀπῆλθε κακεῖνος εἰς Πελοπόννησον*.

στ. 37: [στ 2]νθ' Σεπτεμβρίου εἰς τὰς ι' (1450). Ἄλλ' ὁ Ἀμουράτ ἀπέθανε κατὰ Φεβρουάριον (Φραντζ. 210, 19). Διορθουμένον μόνον τοῦ μηνός, τὸ ἔτος ἔχει ὀρθῶς, διότι Φεβρ. 6959 = 1451 (πβ. καὶ τὰς λοιπὰς παρὰ Muralt παραπομπάς).

στ. 40: Καὶ παρὰ Φραντζῆ (σ. 236, 8) ἡ αὐτὴ χρονολογία τῆς γεννήσεως τοῦ Ἀνδρέου Παλαιολόγου.

στ. 42: *Ἀπριλίου δ'*. Ἡ χρονολογία αὕτη συμπίπτει μόνον μετὰ τῆς ἐκθέσεως τῶν τριῶν ἐμπόρων παρὰ Martene. Anecd. I 1819. Αἱ ἄλλαι πηγαὶ παραλλάσσουν ὡς πρὸς τε τὴν χρονολογίαν ταύτην καὶ τοὺς ἀριθμοὺς τῆς στρατιᾶς. Ἰδ. Muralt σ. 880, 16. Πρὸς τὸν ἀριθμὸν 200 000 περικτικῆς στρατιᾶς τοῦ Μωάμεθ ἐν μέσῳ τῆς μεγάλης διαφωνίας τῶν πηγῶν συμφωνεῖ μόνον ὁ Φλωρεντῖνος Tedardi (παρὰ Mijatovich σ. 137).

στ. 45: Ὡς πρὸς τὸ κατάστιχον ἰδ. τὰ παρὰ Φραντζῆ σ. 240, 19. Πρὸς τὸ χωρίον ἐκεῖνο κατὰ μέγα μέρος συμφωνεῖ ὁ ἄλλως ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν Τούρκων ἀπιστάμενος χρονογράφος. Ἄν

δὲ πηγὴ τοῦ χρονικοῦ εἶναι πράγματι ὁ Φραντζῆς, παρατηρητέον μὲν ὅτι ἀντὶ τοῦ ἑπτακοσίου ὁ Φραντζῆς ἔχει ἔννεακοσίους, διορθωτέον δὲ τὰ τοῦ χρονικοῦ μεόλους σ' εἰς μόλις β'. (Φραντζῆς: *ἀνευ τῶν ξένων μόλις ὄντων χιλιάδων δύο*).

στ. 70: Ριόλον=Ρίον;

10

Τὸ ὑπ' ἀρ. 10 χρονικὸν εὐρέθη εἰς δύο ἀντίγραφα, τὸ ἐν τοῦ Α. Π. Κεραμέως, καὶ τὸ ἕτερον τοῦ Σπ. Λάμπρου, ὅμοια πρὸς τὸ πρῶτον τὸ ἐτοιμασθὲν διὰ τὸ τυπογραφεῖον. Ὁ γράψας τὸ χρονικὸν ἀντέγραψε δύο τμήματα ἐξ ἄλλων παλαιότερων χρονικῶν, προσέθηκε δὲ καὶ σύγχρονα γεγονότα. Ἡ ἀπὸ στ. 1-32 χρονολογία 24 Τούρκων σουλτάνων φθάνει μέχρι τοῦ Ἀχμέτ τρίτου (1703-1730) συγχρόνου τοῦ γράψαντος. Ἀπὸ τοῦ στ. 61-96 δημοσιεύεται παλαιότερον χρονικὸν μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Μονεμβασίας (1540), εἰς τοῦτο δὲ προσετέθη καὶ ἐνθύμησις περὶ τῆς νέας καταλήψεως τῆς Πελοποννήσου ὑπὸ τῶν Τούρκων (1715). Οἱ στ. 36-60 ἀναφέρονται εἰς σύγχρονα γεγονότα καὶ ὁμιλοῦν περὶ βεζύρηδων καὶ πατριαρχῶν. Ὁ γράφων ὁμιλεῖ καὶ περὶ ἑαυτοῦ (στ. 47 καὶ 50), ἦτο δέ, φαίνεται, πατριαρχικὸς ἀξιωματοῦχος. Καὶ οἱ στ. 101-103 ἀναφέρονται εἰς σύγχρονα γεγονότα.

Ἐκ τῶν ἀντιγράφων δὲν φαίνεται ἂν τὰ χρονικά ταῦτα ἐγράφησαν διὰ διαφόρου χειρὸς. Μόνον περὶ τῶν στ. 101-103 καὶ στ. 58-60 λέγεται τοῦτο. Οἱ περὶ συγχρόνων γεγονότων στίχοι 36 κἄξ. εἶναι εἰς τὴν ἀρχὴν τετραγαμμένοι καὶ ἐτυπώθησαν κακῶς.

Ὁ Τζόρλης (κακῶς ἐτυπώθη Τζόρτζης, βλ. διορθωτέα) εἶναι πιθανῶς ὁ Τζόρλουλη-Ἀλῆ πασᾶς (βλ. Ὑψηλάντου, Τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν σ. 263), ὁ δὲ Καλαϊλῆς (βλ. διορθωτέα) πιθανῶς ὁ Καλαϊλῆς Ἀχμέτ πασᾶς (βλ. Ὑψηλάντου ἐνθ' ἄνωτ. σ. 244).

Τὰ περὶ συγχρόνων γεγονότων σημειώματα στίχ. 36-60 ἐτυπώθησαν ὑπὸ τοῦ Σπ. Λάμπρου καὶ εἰς τὸν Νέον Ἑλληνομνήμονα 7, 207-8. Εἰς τὰ χειρόγραφα τῶν Βραχέων Χρονικῶν ὑπάρχει ἰδιόγραφον τοῦ Λάμπρου, καθ' ὃ ἔγινεν ἡ τύπωσις καὶ τὸ ὅποιον ἔχει μερικὰς παραλλαγὰς ἀπὸ τὸ χειρόγραφον τοῦ χρονικοῦ ὑπ' ἀρ. 10, τὸ ὅποιον εἶναι τοῦ Α. Παπαδ. Κεραμέως καὶ τὸ σύμφωνον πρὸς αὐτὸ ἄλλο ἀντίγραφον τοῦ Λάμπρου. Οὕτω ἐτυπώθη εἰς τὸν Ν. Ἑλληνομνήμονα Ὅσμαν ἀντὶ τοῦ ἐν στ. 37 Οὐμάν (;). Ὁ στ. 40: *ἔγινεν ὁ Ἰσοῦφ πασιᾶς Γενιτζάρ ἀγᾶς δέκα μῆνας* ἐτυπώθη εἰς τὸν Ν. Ἑλληνομνήμονα *ἔγινε βεζήρης ὁ Ἰσοῦφ πασιᾶς, γενήτζαράγας δέκα μέραις*. Παρὰ τὰ δύο ἀντίγραφα τοῦ χρονικοῦ ἐτυπώθη εἰς τὸν Ν. Ἑλλ. «,αψιγ' ὄντος μουλᾶ Ἀδριανοῦ» ἀντὶ τοῦ ἐν στ. 47 «ὄντος μου ἐν Ἀδριανοῦ». Οἱ στ. 47-50 πρέπει νὰ τυπωθοῦν ὡς ἑξῆς:

,αψιγ' ὄντος μου ἐν Ἀδριανοῦ Νοεμβρίῳ ια' ἔγινεν αὐθις ὁ Κυπριανὸς πατριάρχης ἐξωσθέντος τοῦ Κυρίλλου καὶ διὰ τὴν φιλάργυρον αὐτοῦ γνώμην εἰσήχθη ὁ τρις ἐπίσκοπος Κοσμάς ὄντος μου ἐν Κωνσταντίνου πόλει ,αψιδ' μηνὶ Μαρτίῳ.

Ἡ γενομένη εἰς τὰ Βραχέα Χρονικά τύπωσις συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἀντίγραφα δὲν ὑπῆρξεν ὀρθή.

Τὸ ἐν στ. 59: *ἐν Ἀδριανοῦ* ἐτυπώθη εἰς τὸν Ν. Ἑλλ. *ἐν Ἀδριανουπόλει*.

12-13

Τὰ χρονικά 12-13 ἐγράφησαν εἰς τὴν Μονεμβασίαν ὑπὸ λογίων πιθανῶς μελῶν τῆς οἰκογενείας τῶν Λικινίων. Εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 12 χρονικὸν λέγεται ὅτι «(τὸ 1594) ἔπιασε τὸ θανατικὸ ἐδῶ εἰς τὴν κακορίζικη Μονεμβασία καὶ . . . κράτησε χρόνους ε'». Εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 13 ἀναφέρονται περισσότερα γεγονότα περὶ Μονεμβασίας, καθὼς καὶ περὶ Βενετίας, τὴν ὁποίαν, φαίνεται, γνωρίζει ὁ γράφων. Αἱ τελευταῖαι ἀναφερόμεναι χρονολογίαι εἶναι τοῦ 1610 καὶ 1606, ὥστε περὶ τοὺς χρόνους τούτους ἐγράφησαν τὰ σημειώματα.

Τοῦ ὑπ' ἀρ. 12 χρονικοῦ ἐξέδωκεν ὁ Μ. Γεδεὼν διάφορα μέρη εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἀλήθειαν τ. 3 (1882-3) σ. 202 κέξ. Σημειῶνω διαφόρους γραφὰς εἰς τὰ ἐκδοθέντα ὑπὸ Γεδεὼν τμήματα: στ. 7 βοτάνας στ. 59: ἔπιασε (ἀντὶ τοῦ ἔσιασε παρὰ Λάμπρω) στ. 103: λόγιασε (ἀντὶ: λόγια). Στ. 108-9 ἔχει παρὰ Γεδεὼν ὡς ἐξῆς: καὶ ἄφησαν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τους ἐκεῖ.

Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀρ. 13 χρονικοῦ ἐδημοσίευσεν ὁ Γεδεὼν εἰς τὴν Ἐκκλ. Ἀλήθ. 3, 203 ὀλίγα μόνον τμήματα, τὰ ἀρχαιώτερον γεγραμμένα, τὰ ὁποῖα προέρχονται βεβαίως ἀπὸ ἰδιαίτερον χρονογράφον, ὃχι τὸν γράσαντα τὰ λοιπὰ δημοτικώτερα κείμενα. Αὐτόθι δημοσιεύονται ὡς ἐξῆς οἱ στ. 15-19: *Ὁδὸ τὸ πολὺ ἐν μέσῳ, ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει, εἰς τὰς κδ' τοῦ ἄνω εἰρημένου μηνὸς Νοεμβρίου, παρέδωκαν καὶ τὴν πόλιν Μονεμβασίαν, ἡμέρα δ' ὦρα α' τῆς ἡμέρας τοῦ αὐθεντοῦ Γιωῆς μπεὶ σούμπαση καὶ ὑπετάγησαν αὐταὶ αἱ δύο πόλεις αἱ ἄνω εἰρημέναι τῷ μεγάλῳ τῷ αὐτῷ καιρῷ σουλτάνῳ Σολαϊμάνῃ καὶ ἦκται ἅπας ὁ Μορέας [ὑπὸ] μιᾷ χειρὶ καὶ ἐμονάρχησεν ἅμα.*

14

Κατὰ σημείωμα τοῦ Α. Παπ. Κεραμέως περιεχόμενον εἰς τὸν φάκελλον τῶν Βραχέων Χρονικῶν οὗτος ἐξέδωκεν ἐκ κώδικος τῆς Σμύρνης εἰς τὴν ἐφημερίδα Ἀμάθειαν Σμύρνης τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1874 (ἀρ. 2075) τὰ περὶ κτίσεως Κ/πόλεως καὶ περὶ αὐθεντῶν Τούρκων τμήματα. Ὁ κώδιξ Σμύρνης ἔχει ἀσημάντους παραλλαγὰς καὶ τινὰς παραλείψεις. Δὲν μνημονεύει π.χ. τὴν ἄλωσιν τῆς Μυτιλήνης (στ. 42: «ἔτους ,ςροβ' μηνὶ Ἰουλίῳ ια' ἐπῆραν τὴν Μυτιλήνη»). Λεπτομερέστεραι εἶναι μόνον αἱ εἰδήσεις περὶ Βελιγραδίου τὰς ὁποίας ἀναδημοσιεύω:

Ἐτους ἀπὸ Ἀδάμ ζλ' μηνὶ Ἰουλίῳ ἔκαμεν ὁ σουλτάν Σουλεϊμάνης φοσᾶτα καβαλαρέων καὶ πεζῶν χιλιάδας ἑκατὸν καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Οὐγγαρίαν καὶ ἐπολέμησε τὸ Ἀμπελογοράδι καὶ εἰς τὰς β' τοῦ Αὐγούστου ἔλαβεν αὐτὸ καὶ πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν.

Τὸ σημείωμα ὑπάρχει καὶ εἰς τὸ συγγενὲς ὑπ' ἀρ. 24 χρονικὸν στ. 35-38.

18

Τὸ χρονικὸν 18 ἀπετελέσθη ἐκ τμημάτων διαφόρων χρόνων, τὰ ὁποῖα ἐν μέρει ὑπάρχουν καὶ εἰς ἄλλους κώδικας καὶ ἐδημοσιεύθησαν ἤδη. Οἱ στίχοι 4-11 ὑπάρχουν καὶ

εἰς κώδικα Παρισινόν, ἐδημοσιεύθησαν δὲ μετὰ τὸ Χρονικὸν Πασχάλιον (τ. 2 σελ. 254) καὶ πάλιν ὑπὸ τοῦ Λάμπρου εἰς Ν. Ἑλληνομν. 7, 152. Τὰς παραλλαγὰς τοῦ κειμένου βλέπει ὁ βουλόμενος παρὰ Λάμπρῳ. Περὶ τῶν τειχῶν τῆς Κορίνθου καὶ τῶν σχετικῶν εἰδήσεων ἔγραψεν ἰδίαν μελέτην ὁ Σπ. Λάμπρος εἰς τὸν Ν. Ἑλληνομνήμονα τ. 2, 435 κέξ. καὶ τ. 4, 20 κέξ. Ἡ ἀναφερομένη εἰς τὸ χρονικὸν σημείωμα ἐπιγραφή τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἀνευρέθη καὶ ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Ανδρ. Σκιᾶ εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἐφημερίδα 1893 σ. 123, ἔχει δ' οὕτω :

† Φῶς ἐκ φωτός, Θεὸς | ἀληθινὸς ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ | φυλάξῃ τὸν αὐτοκράτορα | Ἰουστινιανὸν καὶ τὸν | πιστὸν αὐτοῦ δοῦλον | Βικτωρῖνον ἅμα τοῖς | οἰκοῦσιν ἐν Ἑλλάδι τοὺς (!) κατὰ Θεῶν ζῶντας †. Τὸ σημείωμα λοιπὸν τοῦ ὑπ' ἀρ. 18 χρονικοῦ ὡς καὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 23 δὲν ἀποδίδει ἀκριβῶς τὴν ἐπιγραφὴν. Τὸ ὑπ' ἀρ. 23 σημείωμα ἔχει πηγὴν τὸν Φραντζῆν ἔκδ. Bonn. σ. 108.

Οἱ στ. 12-16 ἐξεδόθησαν καὶ ἐκ τοῦ ἀνωτέρω Παρισ. κώδικος (σήμερον 2622) ὑπὸ τοῦ Λάμπρου εἰς τὸν Ν. Ἑλληνομνήμονα 7, 149 καὶ ἔπειτα εἰς τὰ Παλαιολόγια 3, 360, ὅπου καὶ ἄλλα σημειώματα περὶ τοῦ Μανουὴλ Παλαιολόγου.

19

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 19 χρονικὸν (ὅπως καὶ τὸ συγγενὲς ὑπ' ἀριθ. 27) ἔχει πολλὰς εἰδήσεις περὶ Πελοποννήσου καὶ ἐγρᾶφι πιθανῶς εἰς τὴν μονὴν τῶν Ταξιαρχῶν. Περὶ τοῦ «ἀνακαινιστοῦ» τῆς μονῆς ταύτης Τζερνοτᾶ βλ. Νεκταρίου, πατριάρχου Ἱεροσολύμων, Ἐπιτομὴ τῆς Ἱεροκοσμικῆς Ἱστορίας 1729 σ. 432. Ὁ «Τζερνοτάμπεης», ὡς λέγεται αὐτόθι, ἐβοήθησε καὶ τὴν μονὴν Σινᾶ κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ σουλτὰν Σελῆμ εἰς Αἴγυπτον. Τινὰς εἰδήσεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19 (καὶ ὑπ' ἀριθ. 27) χρονικοῦ ἔχει καὶ τὸ δημοσιευθὲν ὑπὸ Ν. Βέη εἰς τὸ περιοδικὸν Ἀκρόιτας I (1904) σ. 61 βραχὺ χρονικόν.

27

Μέρος τοῦ ὑπ' ἀρ. 27 χρονικοῦ, τὸ μέχρι τοῦ στίχου 126 ὑπάρχει καὶ εἰς τὸν Παρισ. κώδ. 1775 φ. 1 κέξ. Σημειῶ τὰς κυριωτάτας παραλλαγὰς τοῦ ἀντιγράφου Λάμπρου. Τὸ βραχυγραφικὸν ἐγγεῶ ἀπαντᾷ συχνὰ ἀναλελυμένον ἐγγώνει, ἀλλ' ἅπαξ καὶ ἐγένονε. Στ. 16: πρὸ τοῦ ἦλθεν προστίθεται ἡ χρονολογία: Ὀκτωβρίου κε'. Στ. 17: σημειοῦται ὡς χρονολογία τοῦ δευτέρου θανατικοῦ τὸ ἔτος ,στωα', ὅπως καὶ εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 19 χρονικὸν στ. 11. Στ. 20: ὡς χρονολογία τοῦ τετάρτου θανατικοῦ σημειοῦται τὸ ἔτος ,στωή', ὅπως καὶ εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 19 χρονικὸν στ. 11. Στ. 26: ἐπῆγαν καὶ ἐπήρασαν. Στ. 31: προστίθεται μετὰ τὸ ἔτος τὸ ἰνδικτιῶνος ε'. Στ. 31: ὁ Γιαγουπασᾶς καὶ ὁ Ταμουρτάσης. Στ. 34: Ναύπλιον. Στ. 37: προστίθεται εἰς τὸ ἔτος καὶ τὸ Ἰουνίου κδ'. Οἱ στ. 38-39 παραλείπονται εἰς τὸ ἀντίγραφον τοῦ κώδ. Παρισ. 1775. Στ. 50: νάρθηξ. Στ. 52: πύλαι. Οἱ στ. 61-64 παραλείπονται εἰς τὸ ἀντίγραφον τοῦ κώδ. παρισ. 1775. Μετὰ τὸν στ. 68 προστί-

θεται: ἔτους ,σιφμθ' ἐγγόνει τὸ δεύτερον θανατικόν. Στ. 75: *Μορέως*. Στ. 77: μετὰ τὸ ἔτος προστίθεται: *ἰνδικτ. ι'*. Στ. 78: μετὰ φωσάτου ,α^δ ξ' (ἦτοι χιλιάδων ξ'). Στ. 80: *μάχης*. Στ. 87: ὁ ἄθεος ἀμηρᾶς τῶν *Τούρκων* ὁ Ἀμουράτπακῆς (;). Στ. 89: *ζητεῖν πάκτα τὴν Κωνσταντινούπολιν*. Στ. 93: *καὶ παραχωρήσει θεοῦ παρέλαβεν αὐτήν. Ἐχμαλωτίσθη δὲ ἡ μεγαλόπολις ἀθλία Κ/πολις παρὰ τοῦ ἀσεβοῦς καὶ ἀθέου ἀμηρὸς τοῦ Τζαλαπῆ μηνὶ Μαΐω κθ' ἡμέρα τρίτη τῷ ,σιφξα' ἔτει ἰνδ. α'*. Στ. 99: *τῶν Μουσουλμάνων καὶ ἀθέων Τούρκων ἢ πόλις τῶν Ἀθηναίων καὶ παρέλαβε τὸν κοιλᾶν Τοῦρκος ὁ Ἀμάρμπεης*. Στ. 101-2: *ἀκρόδρονα καὶ ἐστενοχωρέθη πᾶς ἄνθρωπος ἀπὸ τῆς πείνης ἤφεραν δὲ τὸ πεντάλιτρον τὸ σιτάρι πέρπυρα τριάκοντα καὶ οὐχ εὐρίσκειτον καὶ ἐγένετον πείνα πολλή*. Στ. 103: *τῷ ,σιφξστ' μηνὶ Μαΐω ἦλθεν Τοῦρκος ἀμηρᾶς ὁ Τζαλαπῆς μετὰ πλήθους φωσάτου χιλιάδων ξ' εἰς τὸν Μορέαν καὶ παρέλαβεν τὴν Πάτραν, τὸ Μουχλίον, καὶ Αὐγούστου εἰς τὰς σι' παρέλαβεν τὴν Κόρινθον καὶ ἔβαλεν εἰς αὐτήν Μουσουλμάνους εἰς φύλαξιν*. Στ. 106: *τῷ ,σιφξη' ἔτει ἦλθεν ὁ ἀσεβὴς ἀμηρᾶς ὁ Τζαλαπῆς*. Στ. 114: *ὁ αὐθέντης τῆς Βενετίας*. Στ. 115: *Ναύπλιον*. Παραλείπεται ὁ στ. 118: *τῷ ,σιφσοε' ἔτει μηνὶ Μαρτίω ἦλθεν Τοῦρκος ὁ Ἀμάρμπεης*. Στ. 121: *ὁ ἀσεβὴς ἀμηρᾶς* Στ. 123: *τὴν νῆσον τῆς Εὐρῆπου καὶ ἐπολέμιζον τὴν χώραν ἡμέρας καὶ νυκτός*.

Τὰ χρονικά 27 καὶ 19 δίδουν χρονολογίας περὶ θανατικῶν, περὶ τῶν ὁποίων ἐδημοσίευσεν καὶ ἄλλο σημείωμα ὁ Λάμπρος εἰς τὸν Νέον Ἑλληνομνήμονα 7, 142 καὶ τὸ αὐτὸ ἔπειτα ὁ Monsignor G. Mercati ἐν *Studi Bizantini e Neollenici* 3, 226.

30

Εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 30 χρονικὸν στ. 70 προστίθεται νεώτερον σημείωμα περὶ τοῦ φόνου τοῦ νεαροῦ σουλτάνου Ὀσμᾶν Β' (1618-22): *εἰς 1622 μηνὶ Μαΐω ι' στραγγουράρισεν ὁ Ταούτι πασᾶς τὸν σουλτᾶν Ὀσουμάνην καὶ ἔβαλεν πάλε τὸν τερβίσην τὸν σουλτᾶν Μουσταφᾶν βάλλοντάς τὸν οἱ σπαχῆδες καὶ οἱ γιανιτζάροι ἀπάνω νὰ κάμη τοῦτο ὁ Ταούτι πασᾶς*. Περὶ τοῦ φόνου τοῦ Ὀσμᾶν ὁμιλεῖ συντόμως καὶ τὸ ὑπ' ἀρ. 25 στ. 57 χρονικόν: *ἐσκότωσαν οἱ Τοῦρκοι τὸν βασιλέαν σ[ουλτᾶν] Ὀσουμάνην ἔτους ,ζρκθ' (1621) ἡμέρα Παρασκευῆ*. Ἐπίσης τὸ ὑπ' ἀρ. 21 στ. 90: *τὸν ἐσκότωσαν (τὸν Ὀσμᾶν δηλ.) οἱ Γιανιτζάροι καὶ οἱ σπαχῆδες μέσα εἰς τὸ σαράϊ*. Ὁ σκοτωμὸς τοῦ Ὀσμᾶν ἔκαμεν ἐντύπωσιν καὶ εἰς τοὺς Χριστιανούς καὶ δι' αὐτὸ ἔχομεν καὶ ἄλλα σημειώματα περὶ αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα συγκεντρῶν ἔνταῦθα, ἐφ' ὅσον μοῦ εἶναι γνωστά.

Ὁ Λάμπρος ἐδημοσίευσεν εἰς τὸν Ν. Ἑλληνομνήμονα 7, 187 ἕκ κώδικος τῶν Ἰβήρων τὰ ἐξῆς: *... βασιλεύοντος τότε ἐκ τῆς Ἀγαρ ὁ σουλτᾶν Μαρᾶτης τοῦ σουλτᾶν Ἀχμέτη ὁ υἱός, τοῦ σουλτᾶν Οὐσμάνη ὁ ἀδελφός, ὁποῦ τὸν ἐσκότωσαν οἱ ανιτζάροι καὶ οὐχὶ μόνον τὸν βασιλέαν τοὺς ἐσκότωσαν, ἀλλὰ καὶ τὸν βεζίρην καὶ ηανιτζάραγαν καὶ ὄλους τοὺς πασάδες καὶ μεηστάνους καὶ ἔγινεν εἰς αὐτοὺς τὸν χρόνον ἐκεῖνον πολλὴν καταδίκην καὶ ἔβαλεν ἀντ' αὐτοῦ βασιλέα τὸν σουλτᾶν Μουσταφᾶν λολὸν ὄντα καὶ πεπλανημένον (πβ. καὶ*

σ. 186). Ὁ Λάμπρος ἐπίσης ἐδημοσίευσεν ἐκ τοῦ χρονικοῦ τοῦ Παπᾶ Συνοδινοῦ εἰς τὸ Δελτίον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας (2,646) τὸ ἐξῆς σημείωμα: *τῷ αὐτῷ χρόνῳ τὸν Μάϊον μῆναν (=1622) ἔκαμαν ἐπανάστασιν ὅλοι οἱ γιανιτζάροι καὶ οἱ σπαχῆδες καὶ ὅλη ἡ Πόρτα κατὰ τὸν σουλτὰν Ὁσμάνη, καὶ ἔκαμαν τέρατα καὶ σημεία καὶ ἐγάλασαν τὸν βεζίρη καὶ ἐπνιξαν καὶ τὸν σουλτὰν Ὁσμάνη. Καὶ ἔκαμαν αὐτὴν τὴν μεγάλην παρανομίαν ὅπου ποτέ τους εἰς τὸ γένος τους δὲν τὸ ἔκαμαν. Κοῖμα εἰς αὐτοὺς καὶ κοῖμα εἰς τὸν βασιλέα τὸν νεούτζικον καὶ ἔμμορφον· πρέπον εἶναι ὅλοι μας νὰ τὸν λυπηθοῦμεν.*

Λεπτομερέστερον εἶναι τὸ σημείωμα, τὸ ὁποῖον ἐδημοσίευσεν ἐκ τοῦ κώδικος 162 τῆς Βιβλιοθήκης Χίου εἰς τὰ «Ἑλληνικά» (1,62): *Ἐν ἔτει ,αχκβ' (1622) Μαΐῳ ἡ' τὸν σουλτὰν Ὁσομὰν τὸν ἐπνιξαν οἱ Σπαιογλάνιδες καὶ οἱ Γιανιτζάροι μέσα εἰς τὸ σαράϊ του ἀκόμη ἔκοψαν κομμάτια καὶ τὸν Τίλαβερ πασιᾶ καὶ τὸν Χουσεῖν πασιᾶ ὅπου ἦτον Μπεγλέρ-μπεης προλαβὼν δύο χρόνους καὶ ἦρθεν εἰς τὰ Τρίκκάλα Ἀκόμη ὑπῆγαν καὶ εἰς τὸ σαράϊ τοῦ Μπακοῦ-πασιᾶ νὰ τὸν πιᾶσουν καὶ αὐτὸς ἐφύγεν καὶ εἶπαν πῶς ὑπῆγεν εἰς τὴν Τζεζαίρο καὶ ἐγλύτωσέ καὶ τὸ σαράϊ του τὸ ἐδιαγούμισαν οἱ Σπαιογλάνιδες μὲ τοὺς Γιανιτζάρους. Ἀκόμη ἐσκότωσαν ἕως ἐβδομηῆντα ὀνομάτους μεγάλους ἀνθρώπους τοῦ σουλτὰν Ὁσομὰν, φίλους καὶ συμβουλάτορας καὶ ὕστερα πολὺν διάγουμαν ἔκαμαν εἰς αὐτοῦν τὰ σπῖτια καὶ εἰς τὴν Κ/πολιν. Καὶ ὕστερα ἔβαλαν τὸν σουλτὰν Μουσταφᾶν».*

Ἡ συγκέντρωσις τῶν σημειωμάτων δεικνύει ὅτι δὲν εἶναι ταῦτα ἄνευ σημασίας καὶ διὰ τὴν τουρκικὴν ἱστορίαν, παρὰ τὰ διάφορα λάθη τῶν. Περὶ τοῦ φόνου τοῦ σουλτὰν Ὁσομὰν πβ. N. Jorga, *Geschichte des osmanischen Reiches* 3,444.

36

Τοῦ χρονικοῦ τούτου ὑπῆρχε παρὰ τῷ Λάμπρῳ ἀντίγραφον τοῦ Φλωρίδου. Ἐνεκα διαφόρων ἀποριῶν, τὰς ὁποίας προκαλεῖ τὸ ἀντίγραφον, παρεκάλεσα τὸν ἐν Πάτμῳ μοναχὸν πανοσιολογιώτατον Μελέτιον Μαριόλον νὰ κάμῃ νέαν ἀντιβολὴν τοῦ χρονικοῦ (κῶδ. Πάτμ. 390 σ. 205-206), κατὰ τὴν ὁποίαν προέκυψαν αἱ ἐξῆς διαφοραὶ: στ. 8: *ὡς εὔρον γράφω ἀντὶ τοῦ*: ἕτερον γράφω. στ. 11: *τὴν πτῶσιν οἶμαι δηλοῦσα*. στ. 13: *Ντεμηρλέκης*; (Εἰς τὸν ἀρ. 37,8 γράφεται *Ντεμηρλένης*) στ. 18: *Φεβρουαρίου γ'* στ. 19: *Μεχεμέτης* στ. 24: *Τζέμης* στ. 28: *ἔτη* (ἢ: *ἔτει*), ἀντὶ τοῦ ἦτοι στ. 29: *Σελήμης* (ὁμοίως στ. 30 ἀντὶ τοῦ: *Σαλήμης*) στ. 34: *Μεχέμετ* (ὁμοίως στ. 34 ἀντὶ τοῦ *Μεχάμετ*) στ. 36: *Μελσάχ*. Ἐν στ. 39 συμπληρωτέον ἴσως: *〈λαμβάνει〉 τὸ Καμάχη*.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥ

ΒΡΑΧΕΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΡΑΧΕΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

1

Κωδ. Roe. 18 Ὁξωνίου φ. 20 β

† Ἔτους , στωλ^ω Ἰνδικτιῶνος ιε^ς μηνὶ Ἰουνίῳ ι' ἡμέρα Τετράδη ὥρα τετάρτη μετὰ τὸ μεσημέρι ἐπιλάλησεν ὁ Μιχάλλεις τὴν Κωνσταντινούπολιν' καὶ τῆ κ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡμέραν Σαββάτον ἦλθε καὶ ὁ Ἀμηρᾶς ὁ Μουράτπεις ὥρα ἕκτη μετὰ τὸ μεσημέρι καὶ τῆ κδ' Αὐγούστου τῆς αὐτῆς Ἰνδικτιῶνος ἐπολέμησεν αὐτὴν ἥτοι τὴν Κωνσταντινούπολιν ἡμέρα Δευτέρα ὥρα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ μεσημερίου ἕως ὅλης τῆς Δευτέρας μετὰ μεσημέρι, ἥτοι 5 ὥρας δύο. Καὶ τῆ στ' Σεπτεμβρίου τῆς α^ς Ἰνδικτιῶνος τοῦ , στωλα^{ου} ἔτους ἡμέρα Κυριακὴ ἐξῆλθεν ἀπεδῶ ὥρα τῆς ἡμέρας ἀρχὴ καὶ τῆ λ^η τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τῆς αὐτῆς Ἰνδικτιῶνος ἡμέρα Τετράδη ὥρα ε' μετὰ μεσημέρι ἐπέρασεν ὁ Μουσταφόπασας(;) ὁ ἀδελφός του ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἦλθεν ἐνταῦθα καὶ τῆ α' Ὀκτωβρίου τῆς αὐτῆς Ἰνδικτιῶνος ἡμέρα Πέμπτη ὥρα γ' ἦλθε καὶ προσεκύνησεν τῷ αὐθέντῃ ἡμῶν τῷ βασιλεῖ 10 τῷ ἁγίῳ κυρῷ Μανουήλ. Καὶ τῆ αὐτῆς ἡμέρας ὥρα πρώτη μετὰ μεσημέρι ἐγένετο τὸ νόσημα τὸ τῆς ἡμιπληξίας (εἰς) τὸν αὐθέντην ἡμῶν τὸν βασιλέα τὸν ἅγιον αὐτὸν τὸν κύρ Μανουήλ. Καὶ τῆ δ' Ἰουλίου τῆς αὐτῆς Ἰνδικτιῶνος διέβη εἰς τὸν Γαλατᾶν ὁ αὐθέντης κύρ Δημήτριος μετὰ Ἰλαρίωνος Νιτῶρια. Καὶ τῆ ζ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τῆς αὐτῆς Ἰνδικτιῶνος διέβη εἰς τὴν Οὐγκορίαν μετὰ κατέργου ὁ αὐτὸς αὐθεντόπουλος κύρ Δημήτριος. Καὶ τῆ 15 ιδ' τοῦ Νοεμβρίου τῆς β^ς Ἰνδικτιῶνος τοῦ , στωλβ^{ου} ἔτους διέβη ὁ βασιλεὺς κύρ Ἰωάννης μετὰ τῶν βενετικῶν κατέργων ἐν τῇ Φραγκίᾳ. Καὶ τῆ κ' τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς τῆς αὐτῆς Ἰνδικτιῶνος ἡμέρα Κυριακὴ ἐποίησεν ὁ Ἀμηρᾶς ὁ Μουράτπεις ὀρκωμοτικὴν ἀγάπην μετὰ τῶν αὐθεντῶν καὶ βασιλέων ἡμῶν. Καὶ τῆ ιγ' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς 20 <<τῆς>> γ^ς Ἰνδικτιῶνος τοῦ , στωλγ' ἔτους ἀπῆλθον κάτεργα δύο εἰς τὸ Ἀσπρόκαστρον νὰ ἐπάρωσι τὸν βασιλέαν τὸν ἅγιον κύρ Ἰωάννην καὶ αὐθέντην ἡμῶν. Καὶ τῆ α' Νοεμβρίου τῆς αὐτῆς Ἰνδικτιῶνος ἦλθεν ἐνταῦθα εἰς τὸ ὀσπίτιόν του ὁ ρηθεις αὐθέντης ἡμῶν ὁ βασιλεὺς κύρ Ἰωάννης. Καὶ τῆ κα' Ἰουλίου τῆς αὐτῆς Ἰνδικτιῶνος ἡμέρα Σαββάτον ὥρα ἀρχὴ τῆς ἡμέρας τέθνηκεν ὁ ἐν μακαρίᾳ τῆ λήξει γενόμενος αἰοίδιμος εὐσεβέστατος 25 βασιλεὺς ἡμῶν κύρ Μανουήλ, ὁ διὰ τοῦ θείου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μετονομασθεὶς Ματθαῖος μοναχὸς καὶ ἐτάφη τῆ αὐτῆς ἡμέρας ἐν τῇ σεβασμίᾳ καὶ περικαλλεῖ βασιλικῇ μονῇ τοῦ παντοκράτορος Χριστοῦ καὶ Θεοῦ.

18 κωδ.: αὐτὸς 21: τὴν βασιλείαν.

Κωδ. 42 τῆς μονῆς Προυσοῦ σ. 915 (ἀντίγραφον Ἰωάννου Τέντε)

Περὶ τῶν βασιλέων ἐν ποίῳ χρόνῳ ἔλαβον τὰ κάτωθεν κάστρη καὶ τὴν βασιλεύουσαν τῶν πόλεων.

Ἐν ἔτει ἀπὸ Ἀδάμ .στυνδ' ἐπέρασαν οἱ Τούρκοι ἀπὸ τὴν Ἀσίαν εἰς τὴν Θράκην καὶ πρῶτον ἐπῆραν τὴν Καλλίπολιν.

5 Ἀπὸ Ἀδάμ .στρλε' ἦτοι 6935, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ 1428 ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην.

Ἀπὸ Ἀδάμ .στνοζ' ἐπῆραν τὴν Ἀνδριανούπολιν.

Ἀπὸ Ἀδάμ .στρξα', ἀπὸ δὲ Χριστοῦ 1453 Μαΐου 29 βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου ἐπαρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις εἰς χεῖρας τοῦ σουλτάνου Μωχαμέτη.

10 Ἀπὸ Χριστοῦ .αυτζ' ἦτοι 1457 ἔλαβον τὴν Κόρινθον καὶ τὴν Παλαιὰν Πάτραν καὶ τὸ Μουγλί καὶ τὴν Καστελανίαν τοῦ Μορέως.

Ἀπὸ Χριστοῦ .αυξδ' ἦτοι 1464 ἐπαρεδόθη ἡ Ἀθήνα.

Ἀπὸ Χριστοῦ .αυξστ' ἦτοι 1466 ἐπῆραν τὸ Ἀγγελόκαστρον τῆς Αἰτωλίας.

Ἀπὸ Χριστοῦ .αυξη' 1468 ἐπῆραν τὸν Μιζιθοῶν.

Ἀπὸ Χριστοῦ .αυο' ἦτοι 1470 ἀλώθη ἡ Τραπεζοῦντα.

15 Ἀπὸ Χριστοῦ .αυοβ' ἦτοι 1472 ἐπῆραν τὴν Μυτιλήνην.

Ἀπὸ Χριστοῦ .αυοη' ἦτοι 1478 ἐπαρεδόθη ἡ Εὐβοίος.

Ἀπὸ Χριστοῦ .αυπγ^ο ἦτοι 1483 ἀλώθη ὁ Καφᾶς τῆς Αἰγύπτου (;

Ἀπὸ Χριστοῦ .αυπζ' ἦτοι 1487 ἐπῆραν τὴν Ἀγίαν Μαύραν καὶ Κεφαλληνίαν.

20 Ἀπὸ Χριστοῦ .αυπθ' ἦτοι 1489 Μαΐου 3 ἀπέθανεν ὁ σουλτάν Μουχαμέτης καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτάν Μπαγιαζήτης ὁ β^ο.

Ἀπὸ Χριστοῦ .αυηε' ἦτοι 1495 ἐκτίσθη ἡ Πρέβεζα ὑπὸ τῶν Τούρκων, τὴν ὁποίαν ὕστερον ἐπῆραν οἱ Βενετοὶ ἐν ἔτει 1684 καὶ πάλιν τὴν ἀπένειμαν εἰς τοὺς Τούρκους ἐν ἔτει 1701 διὰ τῆς συνθήκης ὅπου ἔκαμαν ὅτε καὶ τὴν Ναύπακτον ἐγκατέλιπον καὶ πάλιν τὴν Πρέβεζαν τὴν ἔλαβον οἱ Βενετοί, μετὰ δὲ τὴν πτώσιν τῆς Βενετίας ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος Μπονεπάρτι ἔμεινεν εἰς τὴν ἔξουσίαν τῶν Φραντζέζων καὶ πάλιν 25 ἐν ἔτει 1798 τὴν ἔλαβε δόλω.ὀ ἐκ Τεπελένης τῆς Ἠπείρου Ἀλῆ πασιᾶς ὁ περίφημος, ὁ ὁποῖος ἀνεκαίνισε τὸ κάστρον καὶ ἄλλα σαράγια διὰ κατοικίαν του.

Ἀπὸ Χριστοῦ .αυηθ' ἦτοι 1499 ἀλώθη ἡ Ναύπακτος, ἣν εἶχον οἱ Βενετοὶ παρὰ τινος Παύλου Σπάτα καὶ πάλιν εἰς τοὺς 1686 τὴν ἀνέλαβον οἱ Βενετοὶ καὶ πάλιν τὴν 30 ἀπένειμαν εἰς τοὺς Τούρκους ἐν ἔτει 1701.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Σεπτεμβρίου ιζ' ἐπροσκύνησαν οἱ Κορωναῖοι καὶ ἐπαρέδωκαν τὸ κάστρον τῆς Κορώνης τοῦ Μορέως.

Ἀπὸ Χριστοῦ .αφκβ' = 1522 ἐπῆραν τὴν Ῥόδον.

35 Ἀπὸ Χριστοῦ .αφμ' ἦτοι 1540 Νοεμβρίου 21 ἡμέρα Κυριακὴ ἐπῆραν τὸ Ἀνάπλι τοῦ Μορέως παρὰ τῶν Βενέτων.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Νοεμβρίου κδ' ἔλαβον καὶ τὴν Μονεμβασίαν.

Ἀπὸ Χριστοῦ λαο' ἔγινεν ἡ αἰχμαλωσία τοῦ Μεσολογγίου καὶ Ἀνατολικοῦ καὶ ἄλλων πολλῶν μερῶν ὑπὸ τῶν Τούρκων.

Εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν τὸ ἡμισυ τῶν Τρικκάλων πυρὶ κατέκαυσαν καὶ εἰς τὴν Λάρισσαν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀχιλλείου κατηδάρισαν, ἣν ὕστερον ὁ Λαρίσης Διονύσιος, νῦν 40 δὲ Ἐφέσου ἀνεκαίνισεν ἐκ βάθρων.

23 κῶδ.: ἔκαμεν.

3

Κῶδ. Lincoln Gr. 10 Ὁξωνίου ιστ' καὶ ιζ' αἰῶνος Ἀπὸ φύλλ. 171α τὸ ἐξῆς χρονικόν

Ἐν ἔτει ,εψθ^ο (;) μηνὶ Μαΐου ἐκτίσθη ἡ Κωνσταντινούπολις. Ἐβασίλευον δὲ οἱ Χριστιανοὶ χρόνους ἑννακοσίους ἑβδομήκοντα καὶ πέντε καὶ εἰς τοὺς ,σθια' ἐπῆραν αὐτὴν οἱ Λατῖνοι εἰς τὴν ἡμέραν βασιλέως Μουρτζούφλου καὶ αὐθέντευεν αὐτὴν χρόνους νθ'.

[φ. 171 β.] Ἐν ἔτει ,σθ^ο βασιλεύοντος κῦρ Μανουήλ τοῦ Παλαιολόγου ἔχαρί- 5 σατο πάλιν αὐτῷ τὴν βασιλείαν τῆς Πόλεως, ὅθεν καὶ πυρκαυστοὶ γεγόνασιν οἱ Λατῖνοι παρὰ Στρατηγόπολιν (;) ἔβασίλευον χρόνους ρστ' καὶ πάλιν ἐσέβηκαν αὐτοὶ οἱ τῆς Ἁγῶ καὶ ἐπῆραν αὐτὴν ἐκ τῶν χειρῶν Κωνσταντίνου δεσπότη, ἀστέπτου ὄντος, ὁ σουλτὰν Μειμέτης ἐν ἔτει ,σθ^ο Μαΐω κθ'.

Ἱστορία τῶν κρατούντων τῆν Κωνσταντινούπολιν

10

Πρῶτον ὁ αὐθέντης ὁποῦ ἀπέρασεν εἰς τὴν Δύσιν ἦτον ὁ Ἀτουμάνογλης καὶ αὐθέντειπε χρόνους κα', μετὰ δὲ τοῦτον αὐθέντειπεν ὁ Ἀρκάνης χρόνους μ'.

Μετὰ τοῦτον ὁ καζι Ἀμουράτης χρόνους λ'.

Μετὰ τοῦτον ὁ Ἰλντιζήμ Μπαγιαζίτης χρόνους ιδ'.

Μετὰ τοῦτον ὁ Μουσήλτζεπης χρόνους η'.

15

Μετὰ τοῦτον ὁ κελεπῆς Μηρσουλεϊμάνης χρόνους γ'.

[φ. 172 α.] Μετὰ τοῦτον ὁ σουλτὰν Ἀμουράτμπεης χρόνους λα'.

Μετὰ τοῦτον ὁ σουλτὰν Μεεμέτμπεης χρόνους λα'.

Ἐν ἔτει ,ζκ^ο μηνὶ Μαΐω ἔγινεν ὁ σουλτὰν Σελήμης αὐθέντης ζῶντος τοῦ πατρὸς 20 αὐτοῦ σουλτὰν Μπαγιαζίτη.

Τὰ σεφέρια ἄπερ ἔκαμεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης. Αὐθέντειπε χρόνους κ'' ἔκαμεν σεφέρι εἰς τὴν Καραμανίαν ἐν ἔτει ,σθ^ο καὶ εἰς τὸ ,σθ^ο ἐπῆγεν εἰς τὸ στενὸν τῆς Πόλεως καὶ ἔκτισεν τὸ Νεόκαστρον. Καὶ εἰς τοὺς ,σθ^ο ἐπῆρε τὴν Κωνσταντινούπολιν Μαΐου κθ''. Καὶ εἰς τοὺς ,σθ^ο ἐπῆγε τὸν χειμῶνα εἰς τὴν Αἶνον, τὸ δὲ καλοκαίρι εἰς τὴν Σεμέντριαν. Εἰς τοὺς ,σθ^ο ἐπῆγε εἰς τὸ Ἀμπελογράδι καὶ οὐκ ἔλαβεν 25 αὐτό καὶ εἰς τοὺς ,σθ^ο ἐπῆρε τὸν Μορέαν καὶ τὴν Ἀθήνα. Εἰς τοὺς ,σθ^ο ἐπῆγε εἰς τὸ Ἀγ. . (;) καὶ δὲν τὸ ἐπῆγεν. Καὶ εἰς τοὺς ,σθ^ο ἐπῆγεν εἰς τὸν Μορέαν καὶ τὸν

- ἀφάνισεν. |φ. 172 β. | Εἰς τοὺς ,σφξζ' ἐπῆγε πάλιν εἰς τὸ Ἄγ . . . (;) καὶ οὐκ ἔλαβεν αὐτό.
 Εἰς τοὺς ,σφξη' ἐπῆρε τὴν Ἄμαστρον καὶ τὸ Σινώπι. Καὶ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπῆρε τὴν Θεσσα-
 30 λονίκην ὁ σουλτὰν Ἄμουράτης. Εἰς τοὺς ,σφξθ' ἐπῆγε εἰς τὸν Οὐζοῦν Χασάνη. Εἰς τὸ
 γύρισμα ἐπῆρε τὴν Τραπεζόνταν. Εἰς τοὺς ,σφσο' ἐπῆγε εἰς τὸν Αὐγουλί βοηβόντα, καὶ τὸ
 αὐτὸ ἔτος ἐπῆρε τὴν Μυτιλήνην. Εἰς τοὺς ,σφσοα' ἐπῆγε εἰς τὴν Μπόζνιαν καὶ ἐπῆρε τὴν.
 Εἰς τοὺς ,σφσοβ' ἐπῆγε εἰς τὴν Ἀρβανιτίαν.
 Εἰς τοὺς ,σφσογ' ἐπῆγε εἰς τὴν Καραμανίαν. Καὶ εἰς τοὺς ,σφσοζ' ἐπῆρε τὴν
 35 Εὔριπον Ἰουλίου ιε'.
 Εἰς τοὺς ,σφσπβ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Ὀζοῦν Χασάνη.
 Εἰς τοὺς ,σφσπγ' ἐπῆρε τὸν Καφᾶ.
 Εἰς τοὺς ,σφσπδ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Μπούγδανον καὶ ἐπῆρε τὰ κάστρα ὁποῦ ἔκτισαν
 οἱ Οὐγκροί.
 40 |φ. 173 α. | Εἰς τοὺς ,σφσπστ' ἐπῆγεν εἰς τὸ Σκούταρι καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν. Ὑστερον
 ἐπροσχύνησεν.
 Εἰς τοὺς ,σφσπγ' Μαίω γ" ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης καὶ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐβασί-
 λευσεν ὁ σουλτὰν Μπαγιαζίτης.
 Τὰ σεφέρια ἄπερ ἔκαμεν ὁ αὐτὸς αὐθέντης.
 45 Ἐν ἔτει ,σφσθβ' Ἰουλίου ιδ" ἐπῆγε εἰς τὸν Μπούγδανον καὶ ἐπῆρε τὸ Κελλί. Καὶ
 εἰς τὰς β' τοῦ αὐτοῦ ἐπῆρε τὸ Ἀσπροκάστρον. Εἰς τοὺς ,ζζ' ἐπῆρε τὸν Ἐπακτον. Εἰς τοὺς
 ,ζη' ἐπῆρε τὴν Μοθοκορώνην καὶ τὸν Ἀναβαρῖνον.
 Ἐν ἔτει ,ζκ' ἔγινεν ὁ σουλτὰν Σελήμης αὐθέντης ζῶντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ σουλτὰν
 Μπαγιαζίτη.
 50 Εἰς τοὺς ,ζκβ' ἐπολέμησεν ὁ σουλτὰν Σελήμης τὸν Σοφί καὶ ἐπῆρεν ἀπὸ τὸν
 τόπον του. Τὸ αὐτὸ ἔτος μηνὶ Νοεμβρίῳ |φ. 173, β. | ἐπολέμησε μετὰ τοῦ Ἀνατοβλά
 καὶ ἐπῆρε του ἓνα κάστρο, τὸ Κιαμάχ. Εἰς τοὺς ,ζκδ' ἐπῆγε εἰς τὸ Μισύρι καὶ ἐπῆρε το.
 Ἐν ἔτει ,ζκθ" ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Σελήμης καὶ ἔγινεν αὐθέντης ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης.
 Τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπῆγε εἰς τὸ Ἀμπελογοράδι καὶ ἐπῆρε το. Ἐν ἔτει ,ζλ' Δεκεμβρίῳ κβ'
 55 ἐδιέβη ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης εἰς τὴν Ρόδον διὰ θαλάσσης με ἄρμενα τ' καὶ ἐπῆρε τὴν.
 Ἐν ἔτει ,ζλβ' ἐδιέβη εἰς τὸ Μπέκι καὶ δὲν τὸ ἐπῆρε. Εἰς τοὺς ,ζλστ' ἐπῆγε εἰς τὸ
 Μπούντη καὶ ἐπῆρε το. Εἰς τοὺς ,ζμδ' ἐπῆγε εἰς τὸν Αὐλῶνα με ἄρμενα διὰ θαλάσσης
 καὶ ἀφάνισεν πολλὰ χωρία εἰς τοὺς Κορφοῦς.
 Ἐν ἔτει ,ζμστ' Ὀκτωβρίου κδ" ἀναλώθη ἡ Αἴγυνα ὑπὸ τοῦ Χαρατοῦ μπασιά καὶ
 60 |φ. 174 α. | ἠχμαλωτίσθησαν ψυχαὶ ,δμη'.
 Ἐν ἔτει ,ζμη' Νοεμβρίῳ κα" ἡμέρα Κυριακὴ ἐπαράδωσεν τὸ Ἀνάπλι ἢ αὐθεντία
 τῶν Βενετῶν τοῦ αὐθέντη τοῦ Κασουμπασά.
 Εἰς τοὺς ,ζμη' Ἰουλίου στ' ἐδιέβη ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης εἰς τὸ Μουντοῦνι καὶ
 ἐπολέμησε με τὸν Κράλη καὶ ἐνίκησεν.

Εἰς τοὺς ζνα' ἐδιέβη εἰς τὸ Μπέκι καὶ δὲν τὸ ἐπῆρα. Εἰς τοὺς ζνσ' ἐδιέβη ὁ σουλτὰν 65
Σουλεϊμάνης εἰς τὸν Γκιζιλμπάσι καὶ ἐξεχείμασεν ἐκεῖ καὶ τὸν δεύτερον χρόνον ἐγύρισεν.

Εἰς τοὺς ζξβ' Σεπτεβρίου ιβ' εὐγῆκεν ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης καὶ ἐδιέβη εἰς τὸν 66
Κιζιλμπάσι καὶ ἐξεχείμασεν ἐκεῖ χρόνους β' καὶ ἐπροσκύνησεν ὁ Κιζιλμπάσις καὶ ἐχά-
ρισέ του ἀπὸ τὸν τόπον του καὶ τὸν γ^{ον} χρόνον ἐγύρισεν.

| φ. 174 β. | Εἰς τοὺς ζογ' εὐγῆκεν ἡ ἀρμάδα μηνὶ Ἀπριλίῳ μὲ τὸν Ἀληπασιά καὶ 70
ὑπῆγαν εἰς τὴν Μάλταν καὶ δὲν τὴν ἐπῆραν. Εἰς τοὺς ζοδ' μηνὶ Μαΐῳ ὁ σουλτὰν
Σουλεϊμάνης ἐδιέβη εἰς τὸ Μπέκι. Εἰς τοὺς ζοε' μηνὶ Σεπτεβρίου ἀπέθανε ὁ σουλτὰν
Σουλεϊμάνης καὶ ἔγινεν αὐθέντης ὁ σουλτὰν Σελήμης.

71 κῶδ. : δὲν τὸ ἐπῆρα.

4

Κῶδ. Ambros. g 69 sup. φ. 345 β

† Ἀπριλίου θ^η ἰνδικτιῶνος ζ^{ης} τοῦ , σιψιβ^{ον} ἔτους κατὰ τὸν Χωνιάτην ἐάλω ἡ 67
Κωνσταντινούπολις ὑπὸ τῶν Λατίνων.

† Νοεμβρίου δ^η ἰνδικτιῶνος γ^{ης} τοῦ , σιψξγ^{ον} ἔτους ἐκοιμήθη ὁ εὐσεβέστατος καὶ 68
ἅγιος βασιλεὺς Ἰωάννης ὁ Δούκας καὶ ἐτάφη ἐν τῷ παρ' αὐτοῦ δομηθέντι ναῶ καὶ
ἐπονομασθέντι παρ' αὐτοῦ Σώσανδρα, παρακειμένη τῇ ἐν Σιτύλῳ Μαγνησίᾳ τῇ Ἀνηλίῳ 5
καλουμένῃ.

† Δεκεμβρίου ιη^η, , αμστ^{ον} ἀπὸ τῆς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν γεννήσεως ἐάλω τὸ 69
Ἐξαμίλι ὅπερ ἀνέστησεν ὁ δεσπότης κύρ Κωνσταντῖνος.

† , αμυδ^{ον} ἐστράτευσαν οἱ Οὐγγροὶ κατὰ τοῦ ἀμηρᾶ καὶ ὁ ρηξ αὐτός· ὅς καὶ ἐάλω 70
ἢ μᾶλλον πεφόνευται ἐν τῷ πολέμῳ τῷ κατὰ τὴν Βάρναν.

† , αμμη^{ον} ἐπέρασεν αὐθις ὁ Ἰάγγος μετὰ τῶν Βλάχων καὶ ἠττήθησαν ὑπὸ τῶν 71
Τούρκων καὶ ὁ Ἰάγγος ἀπέδρα.

(ἔπονται μελαντέρα γραφῇ)

† Ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ	ἔτη , εφ'	
† Ἀπὸ γεννήσεως μέχρι βαπτίσεως ἐν τῷ Ἰορδάνῃ	ἔτη λ'	
† Ἀπὸ βαπτίσεως μέχρι ἀναστάσεως	ἔτη γ'	15
† Ἀπὸ τῆς ἀναστάσεως Χριστοῦ μέχρι τῆς α ^{ης} συνόδου	ἔτη σπε'	
† Ἀπὸ α ^{ης} συνόδου μέχρι τῆς β ^{ας}	ἔτη νστ'	
† Ἀπὸ τῆς β ^{ας} μέχρι τῆς γ ^{ης}	ἔτη μα'	
† Ἀπὸ τῆς γ ^{ης} ἕως τῆς δ ^{ης}	ἔτη λ'	
† Ἀπὸ τῆς δ ^{ης} ἕως τῆς ε ^{ης}	ἔτη ρβ'	20
† Ἀπὸ τῆς ε ^{ης} ἕως τῆς στ ^{ης}	ἔτη ρκθ'	
† Ἀπὸ τῆς στ ^{ης} ἕως τῆς ζ ^{ης}	ἔτη ρκ'	

	† Ἀπὸ τῆς ζ ^{ης} μέχρι ἀλώσεως ὑπὸ τῶν Λατίνων Κ/λεως	ἔτη υιγ'
	† Ἐκρατεῖτο ἡ Πόλις ὑπὸ Λατίνων	ἔτη νστ'
25	† Εἶτα ἤρξαν καὶ οἱ Παλαιολόγοι	ἔτη ρηστ'
		<hr/> στϞξα'

† Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος (ἦτοι ζα^{ον}) ἔλαβεν ὁ Ἀτουμάνος τὴν Κωνσταντινούπολιν μηνὶ Μαίῳ κθ^η ἰνδικτιῶνος α^{ης} ἡμέρα Τρίτη.

5

Κῶδ. Hist. Gr. LXXX Βιέννης φύλλ. 15 α τὸν 1στ' αἰῶνα γεγραμμένος (1535 μ. Χ.).

α^{ος} Ἡ τῶν Ὀτουμανίδων ἦτοι Τούρκων βασιλεία ἤρξατο ἐν ἔτει τῷ ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ. Καὶ πρῶτος μὲν Ὀτουμάνος τὸ γένος Σκύθης ἤρξατο βασιλεύειν ἐν τῷ εἰρημένῳ ἔτει ὃς πρῶτος ἀφείλατο τῶν Χριστιανῶν τὴν Βιθυνίαν καὶ Καρπαδοκίαν καὶ Ἀσίαν.

5 β^{ος} Δεύτερος δὲ τούτων Ἀμουράτης ἦν, ὃς ἤρξατο ἐν ἔτει χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ ἕκτῳ καὶ πρῶτος διαβὰς εἰς Θράκην ἔλαβε τὴν [ἐφ'] Ἑλλησπόντῳ Καλλιούπολιν.

γ^{ος}. Μετὰ δὲ τούτων τρίτος Μπαϊαζήτης βασιλεύσας ἔτει χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ ὀγδοηκοστῷ ἕκτῳ. Ἐκυρίευσε Θετταλίας καὶ Μυσίας καὶ μέρος τῆς Ἑλλάδος καὶ
10 Αἰλῶνος ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ.

δ^{ος}. Τέταρτος δὲ Χαλεπῖνος βασιλεὺς ἤρξατο ἐν ἔτει χιλιοστῷ τριακοσιοστῷ ἔννενηκοστῷ τετάρτῳ ἔκυρίευσε δὲ μοίρας οὐκ ὀλίγης Τριβαλλῶν καὶ ἐν Νικοπόλει τὸν αὐτοκράτορα ἐτρέψατο μάχῃ Σιγισμουῦνδον.

ε^{ος}. Πρὸς τούτοις δὲ πέμπτος βασιλεὺς Τούρκων Μουσῆς γέγονεν ἐν ἔτει χιλιοστῷ
15 τετρακοσιοστῷ, ὃς τὸν Ὀρχάνην ἀπέσφαξε, τὴν ἀρχὴν ἀφείλατο τέθνηκε καὶ αὐτός.

στ^{ος}. Ὁ δ' ἕκτος βασιλεὺς τοῦ Ὀτουμανιδῶν γένους Μαχουμέτης ἤρξατο ἐν ἔτει χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ εἰκοστῷ, ὃς τὴν Θεσσαλονίκην εἴληφε καὶ τὰς ἐν τῇ Ἠπειρῷ καὶ Αἰτωλῖα πόλεις καὶ μέρος Σερβίας.

ζ^{ος}. Ὁ δ' ἕβδομος Ἀμουράτης βασιλεὺς Τούρκων ἤρξατο ἐν ἔτει χιλιοστῷ
20 τετρακοσιοστῷ εἰκοστῷ δευτέρῳ ἔκυρίευσε δὲ τὴν κάτω καλουμένην Βλαχίαν καὶ μέρος Δαλματίας.

η^{ος}. Ὁ δὲ ὀγδοὺς Μωάμεθ ἤρξατο βασιλεύειν ἐν τῷ χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ δευτέρῳ ἔτει καὶ τῷ χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ πρώτῳ ἔτει ἐγκρατῆς γέγονεν Κωνσταντινουπόλεως καὶ Πελοποννήσου καὶ Τραπεζοῦντος καὶ Εὐβοίας
25 καὶ Ὑδροῦντος ἐν τῇ Ἀπουλίᾳ.

θ^{ος}. Μπαϊαζήτης δὲ βασιλεὺς ἕνατος Τούρκων ἤρξατο ἔτει χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ ὀγδοηκοστῷ πρώτῳ οὗτος τὸν ἀδελφὸν ἐστέρησε τῆς ἀρχῆς, εἴληφε δὲ τὴν ἐν Πελο-

ποννήσῳ Κορώνῃν καὶ Μεθώνῃν, τὴν τε Ἰλλυρικὴν καὶ Μυσίαν καὶ τὰ μέχρι Ἀκυλῆϊας καὶ Ταρβησίου χωρία ἐπέδραμεν.

ι^{ος}. Δέκατος δὲ βασιλεὺς Τούρκων Σελήμης ἤρξατο βασιλεύειν τῷ χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ δωδεκάτῳ ἔτει, ζῶντος δ' ἔτι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τῆς βασιλείας ἐκράτησε εἴληφε δ' Αἴγυπτον καὶ πᾶσαν Συρίαν. 30

ια^{ος}. Ὁ δὲ ἐνδέκατος βασιλεὺς Ὀτουμανίδων Σουλεμὰν ἤρξατο ἐν ἔτει χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ ἐννεακαιδεκάτῳ, ἀφείλετο δὲ τὸ Βελόγραδον, τὴν τε Ῥόδον καὶ τὸ πλεῖστον Παιονίας, ἐπέδραμε δὲ μέχρι Οὐϊέννης πόλεως ἐν Γερμανίᾳ, τὰ νῦν δ' ἐν Πέρσαις δεῦτερον ἤδη χρόνον διάγει. 35

(Ἐκ τοῦ αὐτοῦ κώδικος φύλλ. 15 β.)

Ἐν τῷ λεωφόρῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὰ νῦν καλουμένῳ Κόκκινῳ Λιθάρι ἐν τῷ αὐτῷ κίονι ἔχουσα (:) τὰ γράμματα ταῦτα:

Τὸ παρὸν κίονι, τεθὲν προχρονίῳ
ἀνακαινισθεῖν δὲ παρὰ Μιχαὴλ-Παλαιολόγου τοῦ αὐτοκράτορος. 40

33 κῶδ.: Σουλαημὰν.

6

Κῶδ. τῆς μονῆς Ἰβήρων 290 φ. 392 β

† Τοῦ ,στωγ' ἤλθον ἀπὸ τὴν Βενετιὰν μηνὶ Ἀπριλίῳ ιζ' ἐγένετο καὶ ἡ μάχη ἡ μεγάλη.

† Τοῦ ,στωι' ἐκατελύθη ὁ Ἀμηρᾶς ὁ Παγιαζήτης παρὰ Τιμούρου (:) Ἰνδικτιῶνος ι' μηνὶ Ἰουλίῳ κη'.

† Τοῦ ,στωκστ' Ἰνδ. ια' ἐκοιμήθη ὁ ἡγούμενος τοῦ Στουδίου κὺρ Ἰγνάτιος ἱερομόναχος μηνὶ Δεκεβριῳ κδ'. 5

† Τοῦ ,στωλα' ἐγένετον μητροπολίτης ὁ Τραπεζοῦντος μηνὶ Νοεμβριῳ ιγ' Ἰνδ. α'.

† Τοῦ ,στωλ' ἐπολέμησε ὁ Ἀμουράτης τὴν Πόλιν πόλεμον μεγάλον μηνὶ Αὐγούστῳ κδ'.

† Τοῦ ,στωλε' Ἰνδ. ε' ἤλθεν ἡ δέσποινα ἡ κερὰ Μαρία ἀπὸ τὴν Τραπεζοῦντα Μηνὶ αὐγούστῳ λ'. 10

† Τοῦ ,στωμστ' Ἰνδ. α' ἤλθομεν εἰς τὴν Βενετία μετὰ τοῦ βασιλέως τοῦ κὺρ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου καὶ τοῦ πατριάρχου κὺρ Ἰωσήφ καὶ τῆς συνοδείας μηνὶ Φεβρουαριῳ ἡ' ἡμέρα Σαββάτῳ τοῦ Ἀσώτου μηνὶ Μαρτίῳ ἡ' ἤλθομεν εἰς τὴν Φεράραν εἰς τὸν πάπαν κὺρ Εὐγένιον.

† Τοῦ ,στωμζ' Ἰνδ. β' μηνὶ Ἰουνίῳ ι' ἡμέρα δ' ἀπεβίωσε ὁ πατριάρχης Ἰωσήφ εἰς τὴν Φλωρεντία. 15

† Τῷ αὐτῷ ἔτει μηνὶ Ἰουλίῳ στ' ἡμέρα β' ἐνώθην ἡ ἐκκλησία ἐντὸς τοῦ μεγάλου ναοῦ τῆς Φλωρεντίας.

- † Τῷ αὐτῷ μηνὶ κ' ἐξήλθομεν ἐκ τῆς Φλωρεντίας καὶ ἦλθομεν εἰς τὴν Βενετία τῇ κζ'.
- 20 † Τῷ ,στωμη' ἦλθομεν ἀπὸ τὴν Φραγγίαν εἰς τὴν Πόλι μηνὶ Ἰανουαρίῳ λα' ἰνδ. γ' ἡμέρα Κυριακῇ τῆς Ἀποκρέου.
- † Τῷ αὐτῷ μηνὶ Μαΐῳ ε" ἰνδ. γ' ἐγένετον πατριάρχης ὁ κύριος Μητροφάνης καὶ ἐλειτούργησε τῇ Κυριακῇ τῆς πεντηκοστῆς καὶ ἐμνημόνευσαν καὶ τὸν πάπαν Εὐγένιον.
- † Ἀλώθη ἡ πατρις πάντων ἡ νέα Ῥώμη, ἡ περιφανὴς Κωνσταντινούπολις ἐν μηνὶ
- 25 Μαΐῳ καθ' ἡμέρα γ' τοῦ ἔτους ,στωξα' ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου.
- 3 κῶδ.: τοῦ Μηρ   5: τοῦ Σταδίου

7

Κῶδ. 298 τῆς μονῆς τῶν Ἰβήρων

Κεφάλαιον νπε'.

Περὶ τῶν Ἀγαρηνῶν ὅτι ἐν ποίῳ ἔτει ἔλαβον τὴν βασιλεύουσάν τῶν πόλεων καὶ τὰ ἕτερα κάστη.

Κεφάλαιον νπεϞ.

- 5 Ἔτει ,στωξα' Μαΐῳ καθ' ἡμέρα γ' βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου παρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις τοῖς Ἰσσηλίταις παρὰ Θεοῦ ἕνεκεν τὴν ἡμῶν ἁμαρτίαν ἕδυνάστευσεν γοῦν τούτων, ἐδούλωσε πολλὰς χώρας καὶ πόλεις.
- Ἔτους ,στωρη' μηνὶ Ἰουλίῳ ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυο' ἀλώθη ἡ Εὐρυπος.
- Ἔτους ,στωπηγ' μηνὶ Ἰουλίῳ α' ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,ανε' ἀλώθη ὁ Καφά.
- 10 Ἔτους ,στωπηθ' Μαΐῳ γ' ἀπέθανεν ὁ σουλτάν Μεχεμέτης καὶ τὴν ιθ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μπαγιαζήτης εἰς τὴν Πόλιν καὶ μετὰ β' ἔτη ἐστράτευσεν κατὰ Κελλίου καὶ Ἀσπροκάστρου:
- Ἔτους ,ζζ' Αἰγούστου καθ' ἀλώθη ὁ Ναύπακτος.
- Ἔτους ,ζη' ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αφ' Αὐγούστου θ' ἀλώθη ἡ Μεθώνη καὶ καὶ ἡ Κορώνη.
- 15 Ἔτους ,ζιβ' ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αφηγ' μηνὶ Ἀπριλίῳ ἐδιώχθη ὁ Μπαγιαζήτης παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σελήμη, ὁ δ' αὐτὸς Σελήμης τοῦ κράτους ἤδη καὶ τῶν σκήπτρων ἀναλαβὸν εὐθὺς κατὰ Περσῶν στρατεύει τροπώσας γοῦν καὶ νικήσας ἐλήλυθεν πρὸς Κωνσταντινούπολιν.
- Ἔτους δὲ ,αφη' μηνὶ Ἰανουαρίῳ στρατεύει κατὰ τῆς Μέμφης εἰς Αἴγυπτον, ἦντινα
- 20 καὶ δουλώσας ἐκράτησε ἔτος τὸ ἀναγεγραμμένον ἐξολοθρεύσας τοὺς ὁμοτάτους Μαμολούκους καὶ οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ θνήσκει καὶ καταλιπὼν τὴν αὐτοκρατορίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σουλημάνη. Διαδέχεται γοῦν οὗτος ὁ Σουλημάνης τῶν σκήπτρων ,αφκ' μηνὶ Σεπτεμβρίῳ καὶ εὐθὺς στρατεύει κατὰ τῶν Οὐγαρῶν εἰς τὸ Μπελιγράδιον, ὅπερ καὶ ἀλώθη.
- Ἔτους ,αφκα' μηνὶ Αὐγούστῳ κζ' τὸν ἐπιόντα χρόνον ,αφκβ' ἀπὸ Χριστοῦ
- 25 ἐποίησεν ὁ σουλτάν Σουλημάνης στρατὸν χιλιάδας σ' διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης,

τριήρεις σο' και ἀπῆλθον εἰς τὴν Ῥόδον ἀπὸ τὸν Ἰούλιον μῆνα καὶ ἐπολέμει αὐτὴν ἀπὸ τὸν Ἰούλιον μῆνα ἕως τὸν Δεκέμβριον τῆ κε' τοῦ αὐτοῦ Δεκεβρίου μηνὸς ἐπαρ-
δόθη ἢ αὐτὴ ἀθλία Ῥόδος εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἔδωκεν δὲ ἄδειαν καὶ ἐξέβη ἐκ τοῦς
Ῥοδίτας ὅστις ἤθελεν.

Ἔτει ,στωνδ' δ' ἀπὸ Χριστοῦ ,ατνδ' ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Δύσιν. 30

Ἔτους ,στωξε' ἐπῆρε τὴν Καλλιούπολιν, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,ατξε'.

Ἔτους ,στωζ' ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,ατοζ' ἐπῆρε τὴν Ἀνδριανούπολιν.

Ἔτους ,στωλε' Μαίω κδ' ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην.

Ἔτους ,στωξδ' μηνὶ Ἰουνίω ἐπαρεδόθη εἰς χεῖρας τῶν Τοῦρκῶν ἡ πόλις τῶν
Ἀθηνῶν. 35

Ἔτους ,στωξη' ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυξ' ἦλθεν ὁ αὐθέντης εἰς τὸν Μιζιθρῶν καὶ
παρεδόθη ὁ δεσπότης κὺρ Δημήτριος.

Ἔτους ,στω', ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αυξβ' ἀλώθη ἡ Τραπεζοῦντα.

Ἔτους ,στωηζ' ἐπαρέλαβεν ἡ αὐθεντία τῶν Βενετικῶν τὸ Ἀνάπλι.

Ἐν δὲ τῷ ,αφλζ' Σεπτεβρίω ιδ' ἰνδ. ια^{ns} ἐποίησεν μάχην ὁ μέγας αὐθέντης μετὰ 40
τῶν Βενετικῶν καὶ ἐν τῷ μ' ἔτει δηλονότι ἀπὸ Χριστοῦ ἐγένετο ἡ συμφωνία τῆς ἀγάπης
καὶ ἔδωκαν οἱ Βενετικοὶ τὸ Ἀνάπλι καὶ τὴν Μονοβασίαν καὶ οὕτως ἐγένετο ἡ ἀγάπη.
Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει τῷ μ' μηνὶ Νοεβρίω κα' ἡμέρα Κυριακῆ ἐπαρέλαβεν ἀπὸ τοῦς
Βενετικούς τὸ Ἀνάπλι ὁ Κασιμπασᾶς. Καὶ τῆ κδ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει 45
ἐπαρέλαβαν καὶ τὴ Μονεμβασιά καὶ ὅσοι ἤθελαν Ναυπλιῶται καὶ Μονεμβασιῶται
ἀπῆλθον μετὰ τῶν Βενετικῶν οἱ ἄλλοι δὲ ἔμειναν ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι αὐτῶν, ἔλαβαν δὲ
οἱ Βενετικοὶ καὶ τὰς σκευὰς τῶν κἀστροῶν καὶ τὰς καμπάνας τῶν ἐκκλησιῶν, ὅτι οὕτως
ἐσυμφώνησαν, ὅταν ἐποίησαν τὴν ἀγάπην.

Περὶ τῶν αὐθεντῶν τῶν Ἰσλαμικῶν ποῦ ἦσαν ἐξ ἀρχῆς ἕως τουνῦν καὶ πῶς καλοῦνται.

Κεφάλαιον εἰς

α' Ὄτμανῆ β' Ὄρχάνης γ' Μουράτης δ' Μπαγιαζήτης ε' Μεχμέτης στ' Μουράτης
ζ' Μαχμέτης η' Μπαγιαζήτης θ' Σελήμης ι' Σουλεϊμάνης ια' Σελήμης ιθ' Μουράτης
ιγ' Μαχμέτης.

Οὗτοι εἰσὶν οἱ αὐθένται μας οἱ λεγόμενοι Ὄτμανλίδες.

|φ. 415 β| Εἰς τοῦς ,αφογ' μηνὶ Μαίω ἔκαμεν ἀγάπην ὁ Βενετζᾶνος μετὰ τὸν Τοῦρκον
καὶ ἔδωκεν ὁ Τοῦρκος τῶν Βενετζᾶνων τρία καστέλλια εἰς τὰ μέρη τῆς Σκλαβηνίας καὶ ὁ
Βενετζᾶνος ἔδωκε τριακοσίας χιλιάδες τζικινίων. Ἡ αἰτία τῆς ἀγάπης ἦτον, διότις δὲν

ἤρχετο ἡ ἀρμάδα τοῦ ἡγῶς γλήγορα, καθὼς ἦτον ὁ λόγος τους' μὰ ἐνέμενε τὸν
5 Σεπτεμβροκτώβριον κατὰ τὸ ἔθος του, καὶ ἐφοβᾶτο μήπως καὶ τραϊτορευεταί τον.

Εἰς τοῦτον τὸν χρόνον ἤλθασι πολλοὶ σολντάδοι εἰς τὸ νησί τῆς Κρήτης καὶ ἐκάμασι πολὺν κακὸν εἰς τὸ νησί, κλεψίας, πορνείας, φόνους, ἀσασιναμέντα καὶ ὅσα τοιαῦτα.

Εἰς τοὺς ,αφοδ' ἔχοντας ἀγάπην ὁ Τοῦρκος μὲ τοὺς Βενετικούς ἔκαμεν ἀρμάδα
ἀρμενα τριακόσια, καὶ ἐπῆγε κόντρα τοῦ ἡγῶς, καὶ ἐπῆρε του τὸ Τούνεξι καὶ τὴν Γουλέταν
10 μὲ μεγάλην αἵματοχυσίαν καὶ [...] φάνισε ταῖς χώραις ταύταις ἕως ἐδάφους τῆς γῆς, μὰ
μὲ πολὺν χαλασμόν τῶν Ἀγαρηῶν.

[...] εἰς τοὺς ,αφοδ' ἀπέθανεν ὁ μέγας ἀφέντης καὶ ἐγένηκεν ὁ πρῶτος του υἱὸς
ἀφέντης ἔχοντας καὶ αὐτὸς ἀγάπην μὲ τοὺς Βενετικούς.

[...] ἤλθεν εἰς τὴν Κρήτην γενεράλης ὁ Ἰακῶβις Φουσκασίνος, ὅστις ἔδειξε πολλαῖς
15 τάξαις.

Εἰς ,αφ' ἔλαβον οἱ Σαρακηνοὶ τὰ Ἱεροσόλυμα ἐκ τῶν χειρῶν τῶν Ῥωμαίων.

Εἰς ,αμυστ' ἔλαβεν ὁμοίως ἀφέντης τὸ πρῶτον Σαμίλιον Δεκεμβρίῳ, ἡμέρα στ'.

Εἰς ,αυγγ' ἔλαβεν ὁμοίως ἀφέντης τὴν Κωνσταντινούπολιν, Μαΐῳ καθ', ἡμέρα
Τρίτη.

20 Εἰς ,αυρθ' ἔλαβεν ὁμοίως ἀφέντης τὸν Μιζηθοῦν καὶ ὅλον τὸν Μορέαν, Μαΐῳ
ιθ' ἡμέρα ε'.

Εἰς ,αυο' ἔλαβεν ὁμοίως ἀφέντης τὸν Εὐριπον, Ἰουλίῳ κ' ἡμέρα Πέμπτη.

Εἰς ,αυοη' ἐποίησεν ὁμοίως ἀφέντης ἀγάπην μὲ τοὺς Βενετικούς.

Εἰς ,αυπα' ἀπέθανεν ὁμοίως ἀφέντης Ἀπριλίῳ ιθ'.

25 Εἰς ,αυηθ' Αὐγούστου καθ' ἐπαρὰδόθη ἡ Ἐπακτος τῶν Τούρκων.

Εἰς ,αφ' Αὐγούστου ιθ' ἔλαβεν ὁμοίως ἀφέντης τὴν Μοθώνην ἐν πολέμῳ.

Εἰς ,αφ' Αὐγούστου ιστ' ἐπαρὰδόθη ἡ Κορώνη.

Εἰς ,αφη' ἐγένετο ὁμοίως σεισμός εἰς τὴν Κρήτην, Μαΐῳ καθ' Δευτέρα ἑσπέρα.

Εἰς ,αφιγ' ἐκυρίευσεν τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ Σολτασελήμης.

30 Εἰς ,αφισ' ἔλαβεν ὁ Τοῦρκος τὸ Κάερος.

Εἰς ,αφκα' ἔλαβεν ὁμοίως ἀφέντης τὸ Μπελιγράδιον.

Εἰς ,αφκβ' Ἰουνίῳ κστ', παρῆγενετο ὁ Τοῦρκος εἰς τὴν Ῥόδο μας.

Εἰς ,αφκβ' ἔλαβεν ὁμοίως ἀφέντης τὴν Ῥόδον, Δεκεμβρίῳ ιγ', ἡμέρα Κυριακῇ
ἐπολεμεῖτο μῆνας πέντε καὶ ἡμέρας ιθ'.

35 Εἰς ,αφξστ' ἔλαβεν ὁ Τοῦρκος τὴν Χίον τὸ μέγα Σάββατον, κυριεύοντας τοῦ
Σουλαϊμάνη.

Εἰς ,αφο' ἔκαμε μάχην ὁ Τοῦρκος μὲ τοὺς Βενετικούς καὶ ἐκάμασι καὶ τὰ δύο μέρη
μεγάλην ἀρμάδα, μᾶλλον δὲ οἱ Βενετικοί. Τρόμος μέγας κατελάμβανε τοὺς θεωροῦντας
αὐτήν.

40 Τὸν αὐτὸν χρόνον εἰς τοὺς ,αφο' ἐπῆγεν ἡ ἀρμάδα τοῦ Τούρκου εἰς τὴν

Κύπρον, εἰς τὴν χώραν τῆς Λευκωσίας, καὶ οὕτως ἄνευ τινὸς πολέμου ἐξαίφνης τοὺς ἐσαλτάρισεν ἅπάνω εἰς τὴν Λευκωσίαν εἰς τὰς 11 τοῦ Σεπτεμβρίου, Σάββατον ξημέρωμα· καὶ ἐγένετο πολὺς φόνος καὶ αἰχμαλωσία πλουσίων καὶ πενήτων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ὅπερ οὐκ ἐγένετο πώποτε. Ἐμεινε δὲ ἡ Ἀμμόχωστος μόνη σώα καὶ ἀκέραια μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. Εἰς δὲ τὴν ἀρμάδα τῶν Βενετῶν συνέβη πολὺς θάνατος πλουσίων καὶ πενήτων διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐδυνήθησαν ἀπελθεῖν εἰς Κύπρον βοηθῆσαι τοῖς ἀθλίοις Κυπρίοις, ἀλλ' ἔστρεψαν εἰς τοῦπίσω. Τὰ δὲ μεταξὺ ἀλλήλων τὰ μέλλοντα συμβαίνειν Κύριος μόνος οἶδε. Φεῖσαι, Δέσποτα, τῶν δούλων σου, ἵνα μὴ λέγωσιν οἱ ἄδικοι καὶ παράνομοι ποῦ ἐστὶν ὁ Θεὸς αὐτῶν.

Καὶ εἰς τοὺς 12, ἀφορᾷ τὸν μῆνα τὸν Μάρτιον εὐρισκόμενος ὁ τζενεράλης τῶν Βενετῶν μετὰ τὴν ἀρμάδα εἰς τοὺς Κορφοὺς, ἦλθασιν γραφαῖς ἀπὸ τῆν Βενετίαν, αἱ ὁποῖαι ἐπροστάσσαν νὰ εὐγει ἐκεῖνος ὁ τζενεράλης ἀπὸ τὸ ὄφίτζιον καὶ νὰ ἔμψῃ ὁ μισερ Μπαστιὰν Βιτέρης, ἀνθρῶπος λίαν συνετὸς καὶ τολμηρός, τοῦ ὁποίου ἦλθε τὸ μαντάτον εὐρισκομένου εἰς τὴν Κρήτην. Καὶ οὕτως διέβη εἰς τοὺς Κορφοὺς μετὰ ἕξ κατέργα, ἀλλ' οὐκέτι οἶδαμεν τί μέλλει γενέσθαι. Εἴη δὲ ἐπὶ συμφέρον τῶν Χριστιανῶν δέσποτα Κύριε.

Τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπῆρεν ὁ Τούρκος καὶ τὴν Ἀμμόχωστον καὶ ἐγένετο πολὺς φόνος καὶ αἰχμαλωσία τοῖς χριστιανοῖς.

Ἐτι τὸν αὐτὸν χρόνον ἦκαμεν ἀρμάδα πολλὴν ὁ Τούρκος καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Σοῦδαν, καὶ ἦκαυσεν τὸ Ῥέθιμον καὶ τὰ περίγυρα τῶν Χαναίων (!) καὶ διέβαινε ἀπὸ τὴν χώραν εἰς τὴν χώραν καίων καὶ αἰχμαλωτίζων, ἕως ὅτου ἐσμίξαν οἱ ἀρμάδες καὶ Θεοῦ οἰκονομοῦντος κατελύθη ἡ ἀρμάδα τοῦ Τούρκου παντελῶς εἰς τὰς 11 τοῦ Ὀκτωβρίου, ἀφορᾷ· καὶ οὕτως ἔλαβε τὸ νίκος ἡ ἀρμάδα τῶν Βενετῶν καὶ τοῦ Ρε-Φιλίππου οἱ ὁποῖοι ἐκάμαν ἀλλήλοις πίστιν διὰ νὰ νικήσουν τὸν ἐχθρόν, ὅπερ καὶ ἐγένετο.

Εἰς τοὺς 12, ἀφορᾷ ἐφάνη εἰς τὸν οὐρανὸν στρατὸς δι' ἀστέρων.

Εἰς τοὺς 13, ἀφορᾷ Ὀκτωβρίου 11, ἔφυγεν ἡ ἀρμάδα τοῦ Τούρκου, τὴν ὁποίαν εἶχε σεντιάδα ἡ ἀρμάδα τῶν χριστιανῶν εἰς τὸ τῆς Μοθώνης. Εἶχε πάλιν ὁ Τούρκος τότε διακόσια κατέργα μπασᾶς ἦτον τότε ὁ Ἀλούτζαλης, ὁ ὁποῖος ἔφυγεν [μετὰ] χαλασμόν τῆς ἀρμάδας, εὗρεν ἄδειαν τοῦ φυγεῖν. Ἐστοντας καὶ νὰ κατέβη φουσαῖτον τούρκικον ἀπὸ τὴν γῆν τῆς [...] καὶ νὰ λάβῃ τὸν τόπον τοῦ νεροῦ, οἱ χριστιανοὶ παγαίνοντας νὰ κάμουν δύναμιν εἰς τὸν τόπον τοῦ νεροῦ, ἔφυγεν ἡ ἀρμάδα ἡ τούρκικη καὶ ἐλυπήθησαν πολλὰ οἱ χριστιανοί.

|φ. 417 α| Ἀφορᾷ ἔχοντας ὁ Τούρκος ἀγάπην μετὰ τοὺς Βενετικούς, ἐγίνηκε πείνα μεγάλη εἰς τὴν Τουρκίαν ὅλην καὶ μάλιστα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἦλθε καὶ φωτιά ἐξ ἀστραπῆς καὶ ἐκάγησαν μέσα εἰς τὸν ἄρσανᾶν καμπόσα κατέργα εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἐβουλήσαν ὀκτὼ καράβια γεμᾶτα στάρι, ὥστε ἀπὸ τῆς λύπης ταύτης ἐψόφησεν ὁ μέγας ἀφέντης καὶ ἐγένεν ἕτερος, νέον παιδὶ ὡς χρόνων 1.

,αφοστ' ἐγένετο θανατικὸν μεγάλον εἰς τὴν Βενετίαν.

,αφοζ' τὸν μῆνα τὸν Νοέμβριον ἐφάνη εἰς τὸν οὐρανὸν ἄστρον με οὐρὰν μεγάλην.

80 ,αφοη' τὸ μῆνα τὸν Μάρτιον εἰς τὰς ιε' ἐγίνηκε χιὼν χοντρον (!) ὡς καρύδι καὶ ἐκράτει μίαν ὥραν. Μέγας φόβος τότε ἐγένετο τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ εἰς τὰς ιθ' τοῦ Ἀπριλίου μηνὸς ἐγένετο βροχὴ σφοδρὰ καὶ πολλή, καὶ ἐχαλάσαν πολλὰ σπίτια. Ἔλεγον δὲ πάντες ὡς ἕτερος κατακλυσμὸς ἐστί, διότι τρία ἡμερονύκτια ἔβρεχε καὶ δὲν ἐσκόλασε μηδεποσῶς. Ἐφοβήθησαν δὲ πάντες, λέγοντες, ἄρα τί μέγα κακὸν ἔχομεν ἰδεῖν; διὰ τοῦτο
85 ἐφάνη πρότερον τὸ ἄστρον. Ἄλλὰ δόξα τῇ τοῦ Θεοῦ ἀγαθότητι τῇ ρυσαμένη ἡμᾶς ἐκ τοιοῦτων συμφορῶν.

,αφοθ' δὲν ἤρχισε νὰ βρέξῃ εἰς τὴν Χώραν ὡς τὰς η' τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς καὶ εἰς τὴν Μεσαρὰν ἕως ταῖς ιδ' τοῦ αὐτοῦ μηνός. Ἐπειτα ἀρχίσαν οἱ βοράδες καὶ ἔβρεχε συχνάκις εἰς τὰ μέρη τῆς Χώρας καὶ εἰς τὴν Μεσαρὰν μηδαμῶς, ἕως ταῖς ι' τοῦ Φεβρουαρίου μηνός καὶ ἦτον πολλὴ λύπη εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅλους καὶ ἐγένετο τὸν χρόνον
90 ἐτοῦτον ἀστοχία καὶ ἀκρίβεια μεγάλη. Καλὰ καὶ εἰς τὰ μέρη τῆς Χώρας νὰ ἐκάμασι κατὰ τόπον καρπούς, ἀλλὰ εἰς τὰ μέρη τῆς Μεσαρᾶς ἐγένετο μεγάλη δυστυχία. Τὸ δὲ αἴτιον ἦ ἁμαρτία ἡμῶν.

,αφπ' ἐγένετο ἀσθένεια μεγάλη εἰς ὅλον τὸ νησί τῆς Κρήτης, ἀκομὴ καθὼς ἐμά-
95 θομεν καὶ εἰς ἄλλαις χώραις. Ἡ ἀσθένεια ἦτον αὐτὴ. Ἐμπρὸς ἔδιδε βῆχαν σφοδρότατον μὲ φλέγματα καὶ ὕστερον σολίμικα. Ἀπέθανον πολλοὶ τὸν χρόνον ἐκεῖνον καὶ μάλιστα εἰς τὴν Χώραν. Ἀκομὴ τὸν χρόνον τοῦτον ἐγένετο λιμὸς μέγας. Εἰς τὰ χωρία ἐπεροῦσαν οἱ ἀνθρώποι μὲ τὰ χορταρικά μόνον, ἕως οὔτου ἐπεμψε πάλιν ὁ Θεὸς τὴν εὐτυχία εἰς τοὺς ,αφπα' καὶ ἐκορέσθη ὁ λαός. Δόξα τῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι.

100 ,αφφα' ἐγένετο λιμὸς μέγας εἰς τὴν Κρήτην. Μὲ τὸ κερὶ ἔζησαν πάντες οἱ πένητες καὶ μὲ τὰ χόρτα τῆς γῆς, ὅπου δὲν ἠύρισκετο μήτε κουνκίον μήτε ἄλλο τι λεγοῦμι. Χειμῶν ἀδεξιώτατος καὶ σκληρότατος μὲ βροχαῖς φοβεραῖς, ἀπὸ ταῖς ὁποῖαις δὲν ἐμποροῦσαν οἱ ἀνθρώποι νὰ σπείρουν. Τοῦτο τὸ κακὸν ἦτον καὶ εἰς τοὺς ,αφη'.

Εἰς τοὺς ,αφηβ', χρόνος κατηραμένος, ἐγένετο μεγάλον θανατικὸν ἀπὸ πανόκλα
105 καὶ ἀπὸ καρμιά, πρᾶγμα ὅπου δὲν ἐφάνη ποτὲ εἰς τὴν Κρήτην (ἐν τῇ ψα: ἀπέθανε πλῆθος πολὺ). Ἡ συμφορὰ αὕτη γέγονε εἰς τὸ Κάστρον καὶ εἰς καμπήσια χωρία. Τὰ Χανία καὶ τὸ Ῥέθεμνος ἔμειναν ἄγευστα τοῦ κακοῦ τούτου. Ἐκράτει ὁ θάνατος οὗτος ἀπὸ ταῖς κ' τοῦ Μαρτίου, ὅπου ἦτον τότε ἡ λαμπροφόρος ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἰς τὰς κατ' τοῦ Μαρτίου, καὶ ἔστρεψεν ἡ χαρὰ μας εἰς μέγα πένθος διὸ ὁ θάνατος ἤρχισε
110 ἀπὸ τῆς κ' τοῦ Μαρτίου ἕως ὅλον τὸν Ἰούλιον. Ἐποθένασι τὴν ἡμέραν διακόσιοι καὶ περισσότεροι. Ἐρίχνασι τοὺς νεκροὺς ἀψάλτους καὶ ἀτίμως ὡσπερ τοὺς κύνας. Ἐποθά-
νασι τότε καὶ ν' ἱερεῖς εἰς τὴν Χώραν. Εἶχε π[ολὺ] ἔξοδον ὁ ἀφέντης, διότι ἐτάγιζε τοὺς ἀρρώστους εἰς τὸ Ἀκρωτήριον. Ἐχασ[αν] πολλοὶ εἶ τι εἶχασί διότι ἔμειναν τὰ σπίτια ἔρημα, καὶ ὅποι[ος] ἤθελεν ἔκλεπτεν ἀφόβως. Ταῦτα εἰσὶ τὰ γεννήματα τῆς ἁμαρ[τίας].

|φ. 417β| Εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον, εἰς τοὺς ,αφηβ', ἀφ' οὗ ἔπαυσε λιγάκι τὸ θανα- 115
 τικὸν ἀπὸ τὸν Ἰούλιον μῆνα, πάλιν δὲν ἔπαιεν ὁ θάνατος καθημερινὸν εἰς τὴν χώραν,
 δέκα δώδεκα κορμῖα τὴν ἡμέραν. Μὰ εἰς τὰ χωρία θάνατος πολὺς. Εἰς τόσον φοβούμενοι
 οἱ ἀφέντες μήπως καὶ ἀνάψη πάλιν τὸ κακὸν ἀπὸ τὰ χωρία εἰς τὴν Χώραν, ἐκλείσαν ταῖς
 πόρταις τῆς Χώρας, καὶ ἀπόξω δὲν ἔμβαινε τινὰς μέσα, μήτε τινὰς νὰ ἔβγη ὄξω. Ἐγένετο
 τὸ σφάλισμα τοῦτο ἀπὸ τὸν Νοέμβριον μῆνα ,αφηβ' ἕως ταῖς ιε' τοῦ Αὐγούστου ,αφηγ'. 120
 Τὸν φόρον εἶχασιν ἔξω εἰς τὴν πόρταν τοῦ Χριστοῦ τοῦ Φωτοδότη κεκλεισμένον μὲ
 τράβαις, νὰ παίρουνσιν οἱ ἄνθρωποι τῆς χώρας τὰ φαγία, νὰ μὴν ἐγγίξῃ τινὰς τῶν
 ἀνθρώπων ὁποῦ ἔστέκασιν ἔξω. Μέγα κακὸν τοῦτο καὶ πολλὴ ντισκομονιτὰ τῶν ἀνθρώ-
 πων καὶ τῶν ἔξω καὶ τῶν ἔσω. Μὰ τὸν Αὐγούστον μῆνα ,αφηγ' ἐγένετο ἡ ἐλευθερία
 καὶ ἠνοιγήσαν αἱ πύλαι τῆς πόλεως. Ὅταν ἦσαν οἱ τῆς πόλεως ἄνθρωποι κεκλεισμένοι 125
 μέσα εἰς τὴν Χώραν, ἐπροστάξασιν οἱ ἀφένταις τὸν Νοέμβριον μῆνα, ὅτι ὅλοι νὰ εἶναι
 σεράδοι μέσα εἰς τὰ σπίτια τως νὰ μὴ σμίγη γείτονας τὸν γείτονα ὡς ἰβ' ἡμέραις, διὰ
 νὰ βάνουσιν ὅλοι τὰ ροῦχα τως ἀπάνω εἰς τὰ δώματα (νὰ ξεσπουράρουν. Διότι ἐλέγασιν
 πῶς ἐκράτει ἀκομὴ τὸ θανατικόν. Καὶ τοῦτο ἐγένετο τὸν Νοέμβριον μῆνα ,αφηβ' ἀπὸ
 ταῖς κ' τοῦ μηνὸς τούτου. Καὶ ὅλοι κεκλεισμένοι τότε, εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Ἁγίας Αἰκατε- 130
 ρίνης δὲν ἦλθε τινὰς. Μὰ τὴν ἀλήθειαν μεγάλη συμφορὰ. Τὸ ψυχικὸν ὁποῦ δίδεται
 κάθε χρόνον εἰς τὸ μοναστήρι μέσα, τότε ἐδόθη εἰς τοῖς γειτόνους (:). Καὶ μέγας θόρυβος
 εἰς τὸν λαὸν τὸν κεκλεισμένον δέκα μῆνας, ἕως ὅτου ἐδόθη ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ ἀνοιξίς
 τῆς Χώρας εἰς τὰς ιε' τοῦ Αὐγούστου ,αφηγ'. Ἀρτίβεια μεγάλη εἰς τοὺς τεχνίτας ὄλους,
 διότι ὀλίγοι ἔμειναν, ἀκόμη καὶ εἰς τὰ πράγματα καὶ σηκώματα (:). Ἐχασαν πολλοὶ εἴ τι 135
 ἄρα καὶ εἶχον, διότι τὰ σπίτια ἔμειναν ἔρημα, πάντες ἔφευγον ἔξω εἰς τὰ σπήλαια καὶ
 εἰς τὰς ὄπας τῆς γῆς. Ἰεροεἰς πολλοὶ ἀπέθανον, ἰατροί, ποβολάνοι πολλοί, πλούσιοι καὶ
 πένητες, εἰς νούμερον ἕως τριάκοντα χιλιάδες καὶ κάλλιον. Οἱ ἄρχοντες ἔμειναν ἀθῶοι
 τοῦ κακοῦ τούτου, διότις ἔφευγον ἀπὸ τὴν Χώραν καὶ ἐκρύπτοντο εἰς τὰ χωρία τως μὲ
 καλαῖς βιγίλαις νὰ μὴ σιμώση τινὰς ἐκεῖ ὁποῦ εὗρισκοντο. Τοῦτο τὸ κακὸν ἔλαβε καὶ ἡ 140
 Κωνσταντινούπολις ἀπὸ καραμου[σ]αλίδες ὁποῦ ἦσαν εἰς τὴν Κρήτην, ὅταν ἤρχισε τὸ
 κακὸν. Ἀπέθανον καὶ εἰς τὴν Πόλιν πολὺς λαός. Εἶχαμεν μέγαν φόβον τότε, μανθά-
 νοντας πῶς κάμνει ἀρμάδαν ὁ Τοῦρκος νὰ πολεμήσῃ τὴν Κρήτην τώρα ὁποῦ ὀλίγον
 λαὸν <εἶχεν>, ὁ ὁποῖος ἀπέθανεν ἀπὸ τὴν πανόκλαν. Μὰ ὁ Θεὸς τετύφλωκεν αὐτὸν καὶ
 ἐρρούσθημεν ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ. Ταῦτα εἰσὶ τὰ γεννήματα τῆς ἁμαρτίας. Ἐκ τῶν 145
 ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἦλθεν ἡ συμφορὰ αὕτη ἡ λίαν φοβερὰ εἰς τὴν Κρήτην καὶ ἤρχισεν ἀπὸ
 ταῖς κ' τοῦ Μαρτίου ,αφηβ' ἕως τὸν Ἰούλιον, ὁποῦ ἔκοπτε περίσση, τριακόσιοι τὴν
 ἡμέραν καὶ περισσότεροι. Καὶ ἀπὸ τὸν Ἰούλιον τοῦ ,αφηβ' ἔπαυσε λιγάκι ἀπὸ τὴν Χώραν,
 μὰ εἰς τὰ χωρία ἔκοπτε περίσση, ὅταν ἐκλείσθησαν αἱ πύλαι τῆς Χώρας, καὶ ἐκράτει
 ἀκομὴ ὁ θάνατος καὶ μέσα καὶ ἔξω ἕως τὸν ἄλλον Ἰούλιον ,αφηγ'. Καὶ τότε παντελῶς 150
 ἔπαυσεν ἡ συμφορὰ αὕτη. Καὶ εἰς τὰς ιε' τοῦ Αὐγούστου ,αφηγ' ἐδόθη ἡ ἐλευθερία

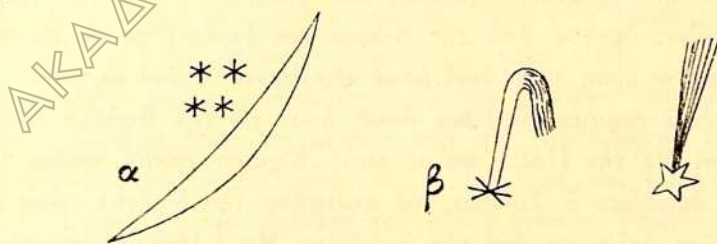
καὶ ἠνοίγησαν αἱ πύλαι τῆς πόλεως. Ἄλλὰ φοβηθῶμεν, ὦ Χριστιανοί, καὶ πανσώμεθα τῆς κακίας ἕκαστος, ἵνα μὴ χεῖρονα τούτων πάθωμεν, ὅπερ μὴ γένοιτο, Χριστὲ βασιλεῦ, ἀλλὰ νικησάτω τὸ ἄπειρον πέλαγος τῆς φιλανθρωπίας σου τὸ πλῆθος τῶν
155 ἡμετέρων ἁμαρτημάτων.

[φ. 418α] Πάλιν καὶ εἰς τοὺς ,αφῆδ' οὐκ ἔλειπεν ὁ θάνατος ὁ τοιοῦτος, μὰ ἔκοπτε συχνάκις, καὶ φόβος μέγας καὶ εἰς τὴν Χώραν καὶ εἰς τὰ χωρία, καὶ πάλιν ἐκλείσθη ἡ πόλις καὶ ἡ μία πύλη τοῦ Παντοκράτορος ἠνοίγη, καὶ φόβος διὰ τὴν ἀρμάδαυ τοῦ Τούρκου, καὶ εἰσῆλθον μέσα ὅλοι οἱ προβελεγιάδοι. Καὶ εἰς τὰς δ' τοῦ Αὐγούστου μηνὸς
160 ἐφάνη λάμψις μεγάλη εἰς τὸν οὐρανὸν δύο ὥραις νὰ ξημερώσῃ. Καὶ εἰς τὰς ιβ' τοῦ Αὐγούστου δύο ὥραις νὰ ξημερώσῃ ἐγένετο μεγάλη καὶ σφοδρὰ βροχὴ μὲ βρονταῖς καὶ μὲ ἀστραπαῖς φοβεραῖς καὶ ἔβρεχεν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὥστε διεφθάρησαν καὶ πολλὰ ἀμπέλια, ἅπερ ἦσαν ἔτοιμα τοῦ τρύγου. Τὰ δὲ λοιπὰ Κύριος οἶδεν.

,αχιστ' Δεκεμβρίου εἰς τὰς ιβ' τοῦ ἀγίου Σπυρίδων τὴν ἡμέρα, ἐγένετο ἀστραπαῖς
165 καὶ βρονταὶ καὶ πλῆθος νεροῦ, ὥστε ὁποῦ ἐπήρανε οἱ ποταμοὶ ἀνθρώπους πολλοὺς ὑπὲρ τοὺς πεντακόσους καὶ σπίτια καὶ μύλους πολλοὺς καὶ προβόλια, καὶ ἀληθινὰ ἦτονε μέγας φόβος καὶ μεγάλη λύπη εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰς ταῖς στάντζιας ὁποῦ ἐχαθῆκανε. Καὶ ἐτούτη ἡ συμφορὰ ἐγένετο εἰς τὴν Κορήτην εἰς τοῦ Κάστρου τὰ περὶχωρα. Καὶ τοῦτο ὅλον διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. Φεῖσαι, Κύριε, τοῦ πλάσματός σου.

170 Τὸ αὐτὸ ἔτος ἔπεσεν κάποιο χιόνι τὴ νύκτα καὶ ντελκανκάνο (;) κάποιοι γιάτζο καὶ ἐκαθήκανε τὰ δοντρά, ὁποῦ δὲν εὐρίσκειν τις πωρικὸ οὔτε λεμόνι οὔτε νεράτζι οὔτε ἄλλο τίποτας καὶ ἐπεθυμούσανε οἱ ἀνθρώποι ἀπὸ τούτα καὶ δὲν τάχασι.

[φ. 418β] ,αχῆ' Ὀκτωβρίου κ' ἐφάνηκε τὸ μέγα σημάδι καὶ φοβερὸν κατὰ ἀνατολὰς καὶ ἐφαίνετον πολλὰς ἡμέρας. Ὡστε δὲν ἠξυερεὶ τίνας εἶντα τέλος νάχουνε ἐτούτα
175 τὰ σημάδια.

Τῷ δὲ ,αχλα' ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως ἔτει, κρατοῦντος τῆς τῶν Ἐνετῶν γερουσίας Φραγγίσκου τοῦ Ἐρίκου ἐγένετο ἐν αὐτῇ τῇ τῶν Ἐνετῶν χώρα λοιμὸς ἰσχυρὸς, ἐκράτησε δὲ ἡ θραῦσις ὑπὲρ τὰ δύο ἔτη ὁ δ' ἀριθμὸς τῶν θανόντων ἦν χιλιάδες πέντε καὶ
180 ἑβδομήκοντα.

Κατὰ δὲ τῷ ,αχμε^ο' ἔτει ἐστράτευσαν καθ' ἡμῶν τῶν Κορητῶν οἱ Ἀγαρηνοὶ μετὰ μεγάλου στόλου. Καὶ πρῶτον μὲν ἔλαβον τὴν Κυδωνίαν οὐ μετὰ μάχης (ἐπολέμει καὶ γὰρ ἀνδρείως) ἀλλ' ὑπ' ἐνδείας αὐτῇ παρεδόθη, ἣν καὶ λαβόντες ἐστράφησαν εἰς τὰ ἴδια.

Τῷ δὲ [αχ'] μστ^φ ἔτει, τοῦ ἔαρος ἀρχομένου, πάλιν ἦλθον καὶ τὴν Ῥηθύμνην μετὰ μαχαίρας ἔλαβαν. Ἐκ ταύτης δὲ τὴν ἅπασαν κατακυριεύσαντες νῆσον καὶ φόνους πολλοὺς ποιήσαντες, σκύλα τε καὶ λάφυρα πλεῖστα λαβόντες, τὸ κάστρον τοῦ Χάνδηκος περιεκύκλωσαν. 185

61 κῶδ.: Θεὸν οἰκονομοῦντες 132: γειτόνοις 135: Cη πόματα.

9

Κῶδ. τῆς μονῆς Ἰβήρων 382 φ. 964 α.

Ἔτους ,στωλβ' ἐξέβη ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος καὶ ἐδιέβη εἰς τὴν Ἰταλίαν εἰς τὴν σύνοδον.

Νοεμβρίῳ ιε' ἐξέβη ἀπὸ τὴν Πόλιν καὶ εἰς τὰ [,στω]λγ' Ὀκτωβρίου κ' ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς.

[,στω]λη'. Ἐποίησεν συμπεθερία ὁ δεσπότης Κάρολος καὶ ἐπῆρεν ὁ δεσπότης κύρ Κωνσταντῖνος τὴν ἀνεπιὰν αὐτοῦ τὴν βασιλίσσαν τὴν ἀκριβὴν καὶ ἔλαβεν προῖκα τὴν Γλαρέντζα καὶ ὅσον τόπον εἶχεν εἰς τὸν Μορέαν. 5

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἀπέθανεν ὁ δεσπότης Κάρολος καὶ ἐπῆραν τὰ Ἰωάννινα οἱ Τοῦρκοι, ὁ Ἄμηνρᾶς ὁ Ἀμουράτμπεης.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς Ἀμουράτμπεης τὴν Θεσσαλονίκην ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Βενετικῶν. 10

Τὸ αὐτὸ ἔτος Ἰουλίου ἔλαβεν ὁ δεσπότης κύρ Κωνσταντῖνος τὸν γουλαῖ τῆς Παλαιᾶς Πάτρας ἀπὸ λιμὸν καὶ ἐποίησεν κεφαλὴν τὸν κύρ Γεώργιον Φραντζῆ τὸν Φιαλίτην.

[,στω]να'. Ἐπῆραν οἱ Κατελάνοι τὴν Γλαρέντζα καὶ ἐξαγόρασέ τιν ὁ δεσπότης κύρ Κωνσταντῖνος καὶ ἐχάλασέ τιν. 15

Ἀπέθανεν ὁ αὐθέντης Ἀντώνι Τελατζιόλας, αὐθέντης Ἀθηνῶν καὶ Θήβας.

[,στω]νγ'. Ἐσκότώθη ὁ ρῆγας τῆς Οὐγκρίας εἰς τὴν Βάρναν ἀπὸ τὸν μέγαν αὐθέντην Ἀμουράτμπεη.

[,στω]νε'. Νοεμβρίῳ κ' ἦλθεν ὁ ἄμηνρᾶς ὁ Ἀμουράτμπεης εἰς τὸ Ἐξαμίλι, καὶ ἦσαν οἱ δύο ἀδελφοὶ ὁ δεσπότης κύρ Κωνσταντῖνος καὶ κύρ Θωμᾶς καὶ ἐτζάκισέ τους Δεκεμβρίου εἰς τὰς ι' καὶ ἐχάλασεν καὶ ἦλθεν ἕως τὴν Πάτρα καὶ ἔκαψεν αὐτὴν καὶ ἐσκότώσεν καὶ πολλοὺς ἀνθρώπους μέσα εἰς τὰ κανονικά. 20

[,στω]νστ'. Ἀπέθανεν ὁ δεσπότης κύρ Θεόδωρος εἰς τὴν Σηλυμβρίαν καὶ ἤφεράν τον εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἔθαψάν τον εἰς τὸν Παντοκράτορα.

Νοεμβρίῳ εἰς τὴν α' ἀπέθανεν ὁ δεσπότης κύρ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος καὶ ἐτάφη εἰς τὸν Παντοκράτορα. Εἶχεν τὴν βασιλείαν χρόνους κγ', μῆνας ι', ἡμέρας ιε' ἢ ζωὴ του ὅλη χρόνους νστ', μῆνας ι', ἡμέρας ιε'. 25

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐδιέβη ὁ δεσπότης κύρ Θωμᾶς εἰς τὴν Πόλιν, καὶ εἰς τὴν Καλλίπολιν ἔμαθεν τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως. Ὁ δὲ δεσπότης κύρ Δημήτριος ἐργάστη ἵνα ἀρπάξῃ

30 τὴν βασιλείαν, οἱ δὲ ἄρχοντες τῆς Πόλεως ἔστησαν βασιλέα τὸν κὺρ Κωνσταντῖνον καὶ εὐθὺς ἐξέβαλαν ἀπὲ τὴν Πόλιν κὺρ Ἀλέξιον Λάσκαριν τὸν Φιλανθρωπηνόν, ὁποῦ εὐρέθη εἰς τὴν Πόλιν μὲ τὸν δεσπότην τὸν κὺρ Θωμᾶν καὶ κὺρ Μανουὴλ Παλαιολόγον Γιάγαρην καὶ ἦλθαν εἰς τὸν Μιζηθρᾶν εἰς τὰς στ' τοῦ Ἰανουαρίου καὶ ἔστεψαν βασιλέα τὸν κὺρ Κωνσταντῖνον καὶ ἐδιέβη εἰς τὴν Πόλιν τὸ αὐτὸ ἔτος τὸν Αὐγούστον μῆνα.

35 [,στω]νη' Σεπτεβρίου εἰς τὴν πρώτη ἦλθαν οἱ δύο δεσπόταις, ὁ κὺρ Δημήτριος καὶ ὁ κὺρ Θωμᾶς εἰς τὸν Μορέα.

[,στω]νη' Σεπτεβρίου εἰς τὰς ι' ἀπέθανεν ὁ ἀμηρᾶς ὁ Ἀμουράτμπεης εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐγένη αὐθέντης ὁ Μεχμέτμπεης ὁ μέγας ἀμηρᾶς.

40 [,στω]ξα'. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Παλαιὰν Πάτραν ὁ υἱὸς τοῦ δεσπότη κὺρ Θωμᾶ ὁ κὺρ Ἀνδρέας Ἰανουαρίου ιζ' τάχα καὶ διάδοχος τῶν δεσπότην, ὁποῦ ἦσαν εἰς τὸν Μορέαν.

Τὸ αὐτὸ ἔτος Ἀπριλίου δ' ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν ὁ μέγας αὐθέντης ὁ Μεχμέτμπεης καὶ ἀπέκλεισέ τὴν διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης. Εἶχε δὲ φουσαῖτα τῆς στερεᾶς ἄνδρες χιλιάδες σ' καὶ ξύλα διὰ θαλάσσης μικρὰ μεγάλα υ'. Ἡ δὲ Πόλις ὡς ἔμελλε |φ. 964 β|
45 νὰ ἐπαρθῆ, εἶχεν μεγάλην ἐξέτασιν μὲ τὸ κατάστιχον ἄνδρες χιλιάδες δ' καὶ ἑπτακοσίους ογ', εἶχεν καὶ ξένους μὲ ὄλους σ'. Καὶ εἰς τὰς κθ' τοῦ Μαΐου ἡμέρα γ' ἠ' καὶ ὥρα α' τῆς ἡμέρας καὶ ἑορτὴ τῆς ἁγίας Θεοδοσίας ἐπήρε τὴν Πόλιν ἀπὸ τὴν χαλάστραν τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ καὶ ἐσκοτώθη ὁ ἅγιος καὶ μάρτυς βασιλεὺς κὺρ Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος. Εἶχεν τὴν βασιλείαν τῆς Πόλεως χρόνους δ' μῆνας γ' ἡμέρας κ'.

50 Οἶδε ἀπὸ τὸ γένος τῶν Παλαιολόγων ἦτον βασιλέως υἱοί(;) ὡς καθὼς ἔναι γεγραμμένοι κατ' ὄνομα οἱ βασιλεῖς. α^{ος} Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος χρόνους ογ'. β^{ος} Μιχαὴλ Παλαιολόγος χρόνους οδ'. γ^{ος} Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος χρόνους οδ'. δ^{ος} Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος χρόνους οε'. ε^{ος} Μανουὴλ Παλαιολόγος χρόνους ος'. ζ^{ος} Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος χρόνους ση'. η^{ος} Ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁ μακαρίτης καὶ μάρτυρας κὺρ Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος τὸν χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ μθ' μῆνας ι' ἡμέρας ιε', ὁποῦ ἐσκοτώθη εἰς τὴν Πόλιν μὲ τοὺς ἄρχοντας τοὺς μεγάλους καὶ ἐνδόξους· τὸ ὅποιον ἂν ἤθελεν θελήσει ὡς καθὼς τοῦ ἔλεγον οἱ ἄρχοντες ἐγλύτωνεν· ἀμὴ ἀτός του ἐπροαιρέθη τὸν θάνατον καὶ ἐβάσταξε καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ ἀπέθαναν εἰς τὸ σπαθί τους, ὡςπερ ἄνδρες καὶ μάρτυρες, ὡς ἂν Χριστιανοὶ ὁποῦ ἦσαν εἰς τὴν πατρίδα τους, εἰς τὴν Πόλιν.

60 Εἶχαν τὴν βασιλείαν οἱ Παλαιολόγοι τῷ ὀγδόῳ προσώπῳ χρόνους ρηδ' καὶ μῆνας ι' ἡμέρας ιε'.

[,στω]ξγ'. Ἐγένετο ἡ μάχη τοῦ Μορέως κατὰ τῶν δεσπότην κὺρ Δημητρίου καὶ κὺρ Θωμᾶ καὶ ἔποισαν οἱ Ἀλβανῖται ψευδοδεσπότην τὸν Κατακουζηνοῦ υἱόν, ὀνόματι Μανουήλ. Οἱ δὲ Τοῦρκοι εἶχασιν ἀγάπην μὲ τοὺς δεσπόταις τοῦ Μορέως καὶ ἦλθεν εἰς
65 τὸν Μορέα ὁ Τουραχάμπεης καὶ ἐκούρσεψε καὶ ἠφάνισε τοὺς Ἀλβανίτας καὶ ἐξουρίστη καὶ ὁ ψευδοδεσπότης, ὁ υἱὸς τοῦ Κατακουζηνοῦ ὁ Μιχαήλ.

[,στϞ]ξστ'. Μαΐω ιε' ἦλθεν ὁ μέγας αὐθέντης εἰς τὴν Κόρινθο καὶ ἀπέκλεισέ τὴν ἦτον δὲ ἀπέσω ὁ Ἀσάνης ὁ κύρ Ματθαῖος καὶ ὁ Λουκάνης ὁ κύρ Νικηφόρος καὶ ἐπαράδοσαν αὐτὴν τὸν μέγαν αὐθέντη Αὐγούστου εἰς τὰς στ' καὶ ἐζήτησεν καὶ τὸν δεσπότην κύρ Θωμᾶν καὶ τὴν Πάτραν μὲ τὰ Καλάβρυτα καὶ ἕως τὸ Ῥιόλον καὶ ἔλαβε 70 τὸν τόπον αὐτόν. Οἱ δὲ δύο ἀδελφοὶ οἱ Ῥαλλαῖοι, ὁ κύρ Γεώργιος ὁ κύρ Θωμᾶς εὐρισκόμενοι εἰς τὴν Γλαρέντζα εἰς τὸ μοναστήριον τὴν Βλαχέρναν μὲ μερικοὺς στρατιῶτες ἐργάστησαν καὶ ἐγένετον ἀπιστία εἰς τὸν τόπον, ὅπερ εἶχαν οἱ Τοῦρκοι, ἤγουν τὴν Πάτρα καὶ τὰ Καλάβρυτα, καὶ εἰς τοὺς ἐπίλοιπους τόπους καὶ χωρία τὰ εἶχαν οἱ Τοῦρκοι καὶ ἐσκοτώσαν καὶ ἀπ' αὐτούς. Ὁ δὲ μέγας αὐθέντης μαθὼν τὸ γενόμενον οἰκονομήθη τὸν 75 Μαΐον μῆναν καὶ ἦλθεν εἰς τὸν Μορέα καὶ εὐθὺς ἐδιέβη εἰς τὸν Μιζυθοᾶν καὶ ἐπαράδωθη ὁ δεσπότης ὁ κύρ Δημήτριος μὲ τὴν βασίλισσαν καὶ τὴν θυγατέραν αὐτοῦ |φ. 965 α| καὶ ἔλαβεν ὄλον τὸν Μορέαν πάρεξ τὴν Μονοβασίαν, τὴν ὅπερ ἐβάστα κύρ Μανουὴλ ὁ Παλαιολόγος διὰ ὄνομα τοῦ δεσπότη τοῦ κύρ Θωμᾶ. Ὁ γὰρ δεσπότης ὁ κύρ Θωμᾶς εὐρέθη εἰς τὴν Μαντίνειαν καὶ ἤυρεν καράβιν καὶ ἐσέβη καὶ ἐδιέβη εἰς τὸν 80 Ἀβαρῖνον εἰς τὸ Πόρτο Λόγκο καὶ ἀπεκεῖ ἐσηκώθη καὶ ἦλθεν εἰς τοὺς Κορυφούς μὲ τὴν βασίλισσαν καὶ μὲ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ καὶ αὐθεντόπουλη τὴν θυγατέραν αὐτοῦ.

[,στϞ]ο'. Αὐγούστου στ' ἡ βασίλισσα τοῦ δεσπότη τοῦ κύρ Θωμᾶ εἰς τοὺς Κορυφούς ἀπέθανεν καὶ ἔθαψάν τὴν ἔξω τῶν Κορυφῶν εἰς τὸ μοναστήριον τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Ἰάσονος καὶ Σωσιπάρχου. 85

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπῆρεν ὁ μέγας αὐθέντης τὴν Τραπεζῶντα καὶ ὅλην τὴν περιοχὴν αὐτῆς καὶ ἐπῆρε καὶ τὸν βασιλέα.

[,στϞ]οα'. Ἐπιτάλησεν ὁ Ἀμάομπης τὴν Ναύπακτον καὶ ἔκαψε καὶ τὸν Γαλατῶν καὶ ἐγένετον ἡ μάχη τῶν Βενετῶν.

[,στϞ]οβ'. Ἐλαβαν οἱ Βενετικοὶ τὴν Μονοβασίαν ἀπὲ τὴν κεφαλὴν, τὴν ὅπερ 90 ἐβάστα κύρ Μανουὴλ ὁ Παλαιολόγος.

[,στϞ]ογ'. Μαΐου ιβ' ἀπέθανεν ὁ δεσπότης κύρ Θωμᾶς εἰς τὴν Ῥώμην· οἱ δὲ, τὰ παιδία αὐτοῦ ὁ κύρ Ἀνδρέας καὶ ὁ κύρ Μανουὴλ καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἡ αὐθεντοπούλα, ἐρχόμενοι εἰς τὴν Ῥώμην ἔμαθαν τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς τὴν Ἀγκῶνα. Ὁ δὲ πάπας ἀπέστειλεν καὶ ἤφεράν τοὺς εἰς τὴν Ῥώμην καὶ ἐτίμησεν τὸν κύρ Ἀνδρέα τὸν δεσπότην καὶ ἔδιδέ του καὶ τὴν πρέπουσα ζωὴν. 95

[,στϞ]οε'. Αὐγούστου θ' ἡμέρα Κυριακῇ ἦλθεν ὁ μισερ Βετούρ Καπέλος μὲ τὴν ἀρμάταν εἰς τὴν Πάτρα καὶ τὴν Δευτέρα ἐσκοτώθη ὁ Ῥάλλης ὁ κύρ Μιχαὴλ εἰς τὰς ι' τοῦ Αὐγούστου καὶ εἰς τὰς ιε' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐγένετον καθολικὸς τζακισμὸς τῶν Βενετῶν τῷ Σαββάτῳ τὸ μεσημέρι καὶ εἰς τὰς ιστ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐσηκώθη ἡ ἀρμάτα 100 ἀπὸ τὴν Πάτρα Κυριακῇ τὸ πουργὸ καὶ ἐμίσησεν.

Ἐσκοτώθησαν ἀπὸ τοὺς Βενετικούς ἀνθρώποι ἐπτακόσιοι.

[,στϞ]οη'. Ἰουλίου ιβ' ἐπῆρεν ὁ μέγας αὐθέντης τὴν Εὐρυπον καὶ ἔστειλεν τὸν

μπασιᾶ εἰς τὸν Μορέα καὶ ἐπῆρε τὴν Βοστίτζα ἀπὸ τοὺς Βενετικούς καὶ ἐχάλασάν την.
105 [,στφ]οθ'. Ἀπέθανεν ὁ δεσπότης κὺρ Δημήτριος εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν καὶ ἐγένετον καλόγερος ὀνομασθεὶς Δαυίδ.

Τὸν αὐτὸν χρόνον ἀπέθανε καὶ ἡ θυγατέρα του καὶ τὸν αὐτὸν ἀπέθανεν καὶ ἡ βασίλισσα τοῦ δεσπότη τοῦ κὺρ Δημητρίου.

[,στφ]πβ'. Νοεμβρίῳ ζ' ἀπέθανεν καὶ ἡ βασίλισσα κυρὰ Ἐλένη Παλαιολογίνα,
110 θυγάτηρ δεσπότη κὺρ Θωμᾶ καλογραῖα καὶ ἐπωνομάσθη Ἐπομονὴ μοναχῆ.

[,στφ]πγ'. Ἐπῆρεν ὁ ἀμηνῶς τὸν Καφᾶ.

[,στφ]πθ'. Ἀπέθανεν ὁ ἀμηνῶς ὁ Μεχμέμπεης ὁποῦ ἐπῆρε τὴν Πόλιν μηνὶ Μαΐῳ γ' καὶ εἰς τὰς θ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπαράλαβε τὴν αὐθεντίαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Μπαζαῆτ σουλτάνος.

115 [,στφ]ηθ'. Ἐτζάκισαν ταῖς καμπάναις εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος μηνὶ Αὐγούστου.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπῆρεν ὁ δὲ νιὲ Καστέλης τὴν Γρανάταν εἶχεν δὲ αὐτὴν ἀπεκλεισμένην χρόνους ἰβ'. Ἐλαβεν αὐτὴν Γεναρίου εἰς τὴν πρώτην.

[φ. 965 β]. ζ'. Ἦλθεν ὁ μέγας αὐθέντης ὁ Μπαζαῆτ σουλτάνος καὶ ἐκούρσειεν καὶ ἐχάλασεν τὴν Ἀλβανίαν καὶ ἠχμαλώτευσεν αὐτὴν πολλά.

120 ζη'. Μηνὶ Αὐγούστῳ ἦλθεν ὁ αὐτὸς ἀμηνῶς καὶ ἐπῆρε τὴν Ναύπακτον καὶ τὸν Σεπτέμβριον μῆναν ὥρισεν καὶ ἔκτισαν τὰ δύο νεόκαστρα εἰς τὸ Στενὸν καὶ ἐξεχείμασεν καὶ ἡ ἀρμάτα μέσα εἰς τὸν κόρπον εἰς τ' Ἄσπρα Σπίτια. Καὶ τὸν Ἰούνιον μῆναν τὴν ἔβγαλεν ἔξω καὶ ἐδιάβασέ την εἰς τὴν Μοθώνην καὶ ἀπέκλεισεν αὐτὴν διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ἡμέρας ν'.

125 ζθ'. Καὶ εἰς τὰς η' τοῦ Αὐγούστου ἡμέρᾳ Κυριακῇ ὥρα ἑσπερινοῦ ἦλθασιν τὰ τέσσαρα κάτεργα τὰ βενετικά καὶ ἐδώσασιν μέσα εἰς τὴν ἀρμάτα τὴν τουρκικὴ καὶ ἀπεράσασιν καὶ ἐδιάβησαν καὶ ἐσέβησαν μέσα εἰς τὸν λιμένα τῆς Μοθώνης τάχα διὰ νὰ δώσουν βοήθειαν καὶ τὴν αὐτὴν ὥραν ἐσέβησαν οἱ ἀζάπηδες καὶ ἐπήρασιν αὐτὴν ἀπὸ σπαθίου ἦτον δὲ ἡ αἰτία τοιαύτη ὡς ἐμάθαμεν, ὅτι ἰδόντες οἱ ἄνθρωποι τοῦ κάστρου
130 τὰ κάτεργα μὲ τὴν βοήθειαν ὁποῦ τοὺς ἦλθεν ἐχάρησαν καὶ ἐδράμασιν ἅπαντες νὰ τοὺς χαιρετίσουν καὶ ἄφησαν τὰ τεῖχη μοναχὰ καὶ ἠύρασιν ἄδεια οἱ ἀζάπηδες καὶ ἐσέβησαν μέσα ἄναψε δὲ καὶ ἐκάη τὸ πλεότερον μέρος τοῦ κάστρου.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἐπροσχύνησεν καὶ ἡ Κορώνη τὸν αὐτὸν μῆναν.

135 ζθ'. Ἐξέβη ὁ Σοφῆς ἐκ τὴν Περσίαν καὶ ἐπολέμησεν τοὺς Τουρκομάνους ἦγουν τοῦ Ζοῦ Χασάνη τὸν τόπον. Καὶ εἰς τοὺς ζιβ' τοὺς ἐχάλασε παντελῶς καὶ ἐδούλωσε καὶ τὴν Περσίαν ὅλην καὶ ἐδιέβη ἕως τὴν Πακοῦ, ἦγουν τὴν θάλασσαν τὴν Κασπίαν.

ζη'. Ἐγένετο ὁ μέγας σεισμὸς ὁποῦ ἐχάλασεν ἡ Πόλις ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ.

ζκ'. Μηνὶ Ἀπριλίῳ κδ' ἐγένη αὐθέντης ὁ Σελίμ σουλτάνος ἡμέρᾳ Πέμπτη καὶ τὸν Μάϊον μῆναν ἀπέθανεν ὁ πατέρας του Μπαζαῆτ σουλτάνος ἔξω ἀπὸ τὴν Πόλιν.

64: δὲ οἱ Τοῦρκοι   72: μεμερικουζ   80: Μεντίοιαν   82: μετούς   111: Καφθ;
 116: δρέντε   116: Γρανέταν   135: Ζουχασάνι   139: ἀπετήν.

10

Κῶδ. 710 τῆς μονῆς τῶν Ἱβήρων φ. 143 α.

Ἄρχὴ τῶν βασιλέων Τουρκῶν, ἀφ' οὗ ἤρξαν:

- α^{ος} Ὁ σουλτάν Ὄσουμάν γαζῆς ἐκάθισε βασιλεὺς εἰς τοὺς χμα' χρόνους, ἐκράτησεν
 ὁ ἄνωθεν βασιλεὺς χρόνους ξ'.
- β^{ος} Ὁ σουλτάν Ὄρχάν, παιδὶ τοῦ ἄνωθεν, ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς ψα', ἐκράτησε χρόνους κθ'.
- γ^{ος} Ὁ σουλτάν Μουράτης ἐστάθη εἰς τοὺς ψλ', ἐκράτησε χρόνους ξ'.
- δ^{ος} Ὁ σουλτάν Γηλητηρῆμ Μπαγιαζήτι χάν εἰς τοὺς ψηα, ἐκράτησε χρόνους ιγ'.
- ε^{ος} Ὁ σουλτάν Τζελεπῆ Μεγμέτης ἐκάθισεν εἰς ωδ', τὸ ἐκράτησε χρόνους κ'.
- στ^{ος} Ὁ σουλτάν Μουράτης ἐκάθισεν εἰς τοὺς ωκδ' ἐκράτησε χρόνους λα'.
- ζ^{ος} Ἄλλος σουλτάν Μεγμέτης ὁ αὐτὸς ἐκυρίευσεν τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς τοὺς ωνε'
 ἐκράτησε χρόνους λα'.
- η^{ος} Σουλτάν Μπαγιαζήτης, ὁποῦ ἐφθείασεν τὸ τζαμί εἰς τὴν Πόλιν ὁ αὐτὸς ἐπῆρε τὸν
 Ναύπακτον καὶ Μορέαν, ἐστάθη βασιλεὺς εἰς τοὺς ωπστ', ἐκράτησε χρόνους λβ'.
- θ^{ος} Γιαβου σουλτάν Σελήμ, ὁποῦ ἐπῆρε τὸ Μισηοί ἐβασίλευσε εἰς τοὺς ρη', ἐκράτησε
 χρόνους η'.
- ι^{ος} Ὁ σουλτάν Σουλεημάνης, ὁποῦ ἔκαμε καὶ τοῦ Σουλεημανιὲ τὸ τζαμί εἰς τὴν Πόλιν
 ἐβασίλευσε εἰς τοὺς ρκαστ', τὸ ἐκράτησε χρόνους μη'.
- ια^{ος} Ὁ σουλτάν Σελήμης εἰς τοὺς ροδ' ἐκράτησε χρόνους η'.
- ιβ^{ος} Ὁ σουλτάν Μουράτης, ὅστις ἐπῆρε τὸ Μπαγιάτι ἐβασίλευσε οὗτος εἰς τοὺς ρπβ, τὸ
 ἐκράτησε χρόνους κα'.
- ιγ^{ος} Ἄλλος σουλτάν Μεγμέτης ἐβασίλευσε καὶ οὗτος εἰς τοὺς ργ', τὸ ἐκράτησε χρόνους θα'.
- ιδ^{ος} Ὁ σουλτάν Ἀχμέτης, ὁ ὁποῖος ἔκτισεν τὸ σουλτάν - Ἀχμέτη τὸ τζαμί εἰς τὴν Πόλιν
 ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς ριβ', τὸ ἐκράτησεν χρόνους κα'.
- ιε^{ος} Ὁ σουλτάν Μουσταφᾶς ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς , ακστ'.
- ιστ^{ος} Ὁ σουλτάν Ὄσμάν | φ. 144 α | ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς , ακθ', ἐστάθη χρόνους ιγ'.
- ιζ^{ος} Ὁ σουλτάν Μουσταφᾶς ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς , αλγ', ἐστάθη χρόνους βα'.
- ιη^{ος} Ἄλλος σουλτάν Μουράτης γαζῆς ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς , αλδ', ἐστάθη χρόνους δ'.
- ιθ^{ος} Σουλτάν Ἰπραήμ γαζῆ ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς , ανα', ἐστάθη χρόνους θα'.
- κ^{ος} Ἄλλος σουλτάν Μεγμέτης ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς , ανη', ἐστάθη χρόνους μ.
- κα^{ος} Ὁ σουλτάν Σουλεημάνης ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς αηθ^α ἐκράτησε χρόνους γ.
- κβ^{ος} Ἄλλος σουλτάν Ἀχμέτης ὁ θεῖος τούτου, ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς , αρβ^ω ἐκράτησε χρόνους ζ'.
- κγ^{ος} Ἄλλος σουλτάν Μουσταφᾶς ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς , αρστ', τὸ ἐκράτησε χρόνους η'.

κδ^{ος} Σουλτάν Ἀχμέτης ἐβασίλευσεν εἰς τοὺς ,αριέ' καὶ τὸ κρατεῖ ἕως τῶρα' αὐτοὶ εἶναι οἱ βασιλεῖς τῶν Τουρκῶν ὁποῦ ἐβασίλευσαν ἕως τὴν σήμερον' ἀκόμη εἶναι καὶ βεζυράδες ἀπὸ τοῦτον ἕως μὲ ἐτοῦτον ὁ <ποῦ;> εἶναι τῶρα σκδ' (χειρὶ ἐτέρα: οὔτος δὲ ἦν ὁ Τζόροτζης).

35 κε^{ος} Ὁ καλαϊλῆς κατὰ τοὺς ἐδικούς μας: ,αψι' Ἰουνίου γ', ἐχαλάσθη ὁ Ἀληπασιάς βεζύρης ὁ ἐκ τῆς Τυρουλῆς καὶ ἔγινεν ὁ Οὐμάν (:) πασιᾶς, Κυπρουλῆς, βασιλεύοντος τοῦ σουλτάν Ἀχμέτ: ἐκάθησεν ἡμέραις ξβ' καὶ μετ' αὐτὸν ἔγινεν ὁ μπαλτατζῆς Μεχμέτ πασιᾶς, ὁ ὁποῖος ἦτον βεζύρης πρὸ τοῦ Τζόρολου καὶ πάλιν εἰσήχθη·

40 καὶ πρὸ τούτου ἦτον ὁ Νταμάτης.
,αψιβ' μετὰ τὸ γύρισμα τοῦ σεφερίου ἀπὸ τοὺς Μοσχόβους ἔγινεν ὁ Ἰσοῦφ πασιᾶς Γενιτζαρ ἀγῆς δέκα μ(ῆνας).

[φ. 144 β] ,αψιβ' Νοεμβρίῳ α^η ἡμέρα Σαββάτῳ ἐζώσθη ὁ Ἰσοῦφ πασιᾶς, καὶ ἔγινεν ἐπίτροπος ὁ Σουλεημάν πασιᾶς νισαντζῆς τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ καὶ ὥρα τοῦ μηνός' μετ' αὐτὸν

45 ἐζώσθη καὶ ἔγινεν ὁ μουλᾶ Ἰπραήμης, καὶ ἐθανατώθη αὐτὸς ὀλίγων ἡμερῶν ὑπὸ τοῦ ἀνακτος' μετὰ τὸν μουλᾶν ἔγινεν ὁ Ἀλῆ πασιᾶς γαμβρὸς τοῦ ἀνακτος σουλτάν Ἀχμέτη, ,αψιγ' ὄντος μου ἐν Ἀδριανοῦ.

Νοεμβρίῳ ια^η ἔγινεν αὐθις ὁ Κυπριανὸς πατριάρχης ἐξωσθέντος τοῦ Κυρίλλου, καὶ διὰ τὴν φιλάργυρον αὐτοῦ γνώμην εἰσήχθη ὁ τοῖς ἐπίσκοπος Κοσμᾶς ὄντος μου ἐν

50 Κωνσταντίνου πόλει.
,αψιδ^{ος} μηνὶ Μαρτίῳ, ἐξωσθέντος δὲ τοῦ ἀκόσμου Κοσμᾶ εἰς ,αψιστ' μαρτίου κβ^α εἰσήχθη ὁ ἐκ Καισαρείας κὺρ Ἱερεμίας.

Κατὰ τὸ ,αψιστ' ἔτος μετὰ τὴν νίκην ὁποῦ ἔκαμαν οἱ Γερμανοὶ καὶ ἐθανατώθη ὁ Ἀληπασιάς εἰς τὸ Βαρατίνη, ἔγινε βεζύρης ὁ Χαλλῆλ πασιᾶς, μποσταντίμπασης τὸ

55 πρῶτον ὄν.
Κατὰ τοὺς ,αψιζ' ἠτήθεις παρὰ τῶν Γερμανῶν καὶ παρὰ τοῦ Εὐγγενίου, τοῦ ἀφρηρέθῃ ἢ ἐξουσία καὶ Θεσσαλία κλεισθεὶς φυγὰς ὄχρετο, ἔγινε δ' ἀντ' αὐτοῦ ὁ Μεεμέτης ἐνῶ καιρῶ καὶ τὸ Πελιγράδιον ἐάλω: (χειρὶ ἐτέρα: Οὔτος πρότερον νισαντζῆς ἦν ἐκ Καισαρείας ἔλκων' ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ καὶ ἡμεῖς ἐν Ἀδριανοῦ μετὰ τοῦ Πατριάρχου

60 Ἱερεμίου καὶ ἀπάσης τῆς συνόδου Δεκεμβρίῳ γ' εἰσήλθομεν).
Ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ ,ατνδ' ἀπέρασαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Δύσιν.

,ατζε' ἐπῆραν τὴν Καλλιούπολιν.

Ἔτος ἀπὸ Ἀδάμ ,στωλε' Μαΐου κδ' ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην:

Ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ ,αυηγ' Μαΐου κθ^α βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου

65 παρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις τοῖς Ἰσσηλίταις, ἦτοι τοῦ αὐθεντὸς σουλτάν Μεεχμέτη παρὰ Θεοῦ ἔνεκεν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν' ἐδυναστεύσε γοῦν τὴν Κωνσταντινούπολιν χρόνους κη' μετὰ γοῦν ταύτης ἐδούλωσε πολλὰς πόλεις καὶ χώρας.

|φ. 145 α|. Εἰς τοὺς ,αυζ´ ἐπῆραν ὁ μέγας αὐθέντης τὴν Κόρινθον, τὴν Πάτραν, τὸ Μουχλί καὶ τὴν Καστελιανίαν.

Ἐπὶ Ἰουνίῳ ,στωξδ´ μηνὶ Ἰουνίῳ παρεδόθησαν αἱ Ἀθῆναι.

70

Ἐπὶ Χριστοῦ ,αυξ´ ἦλθεν ὁ μέγας αὐθέντης εἰς τὸν Μιζηθρὰν καὶ ἔλαβεν αὐτόν.

Ἐπὶ Ἀδάμ ,στωα´ μηνὶ Ἀπριλίῳ παρέδωκαν οἱ Ἀργεῖοι τὸ Ἄργος εἰς χεῖρας τῶν Ὀτμανῶν.

Ἐπὶ Χριστοῦ ,αυο´ Ἰουλίῳ β´ παρεδόθη ἡ Εὐριπος.

Ἐπὶ Ἀδάμ ,στωπθ´ Μαίῳ γ´ ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεχμέτης, καὶ τῇ ιθ´ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἦλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτὰν Μπαγιαζήτης εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν.

75

Ἐπὶ Ἀδάμ ,ζζ´ Αὐγούστῳ κθ´ ἀλώθη ἡ Ναύπακτος.

Ἐπὶ Ἀδάμ ,ζη´ Αὐγούστῳ κθ´ ἐπάρθη ἡ Μοθώνη.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Σεπτεβρίῳ ζ´ ἐπροσκύνησαν οἱ Κορωναῖοι τὸν μέγαν αὐθέντην καὶ παρεδόθη τὸ κάστρον εἰς χεῖρας αὐτοῦ.

80

Ἐπὶ Ἀδάμ ,ζιβ´ Ἀπριλίῳ κοτ´ ἐδιώχθη ὁ σουλτὰν Μπαγιαζήτης ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ σουλτὰν Σελήμη, ὅστις ἀναδέξαμενος τὰ τῆς βασιλείας σκῆπτρα, εὐθύς κατὰ Περσῶν στρατεύει τροπώσας γοῦν τουτουσί ἐπὶ τὴν Κωνσταντίνου ἐπαναλύει.

Ἐπὶ Ἀδάμ ,ζκθ´ Σεπτεβρίῳ κοτ´ ἀπέθανεν ὁ προλεχθεὶς σουλτὰν Σελήμης ἡρέξας ἔτη ιθ´, ἀνεδέξατο δὲ τὴν ἀρχὴν ὁ τούτου υἱὸς σουλτὰν Σουλεϊμάνης, καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον τῆς βασιλείας εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν, ἦτον δὲ χρονῶν κγ´.

85

Ἐπὶ Ἀδάμ ,ζλα´ Ἰουνίῳ ἐν μηνὶ ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης ἠθροισεν στρατεύματα ἱππικὸν καὶ πεζὸν ἑκατὸν χιλιάδας, καὶ ἔξεστράτευσεν κατὰ Οὐγγῶν |φ. 145 β|, καὶ πολέμησας τὸ Μπελιγράδιον, καὶ λαβὼν αὐτὸ Αὐγούστῳ β´ ἐπανέκαμψε εἰς Ἀδριανού.

Ἐπὶ Χριστοῦ ,αφκβ´ ἐπώθησεν ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης φουσατόν διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάττας χιλιάδας σ´, καὶ ἄρμενα μικρὰ καὶ μεγάλα σ´, καὶ ἐπολέμησε τὴν Ρόδον, καὶ τῇ εἰκοστῇ ε´ Δεκεμβρίου παρεδόθη εἰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἔδωσε θέλημα καὶ εὐγῆκεν ὅστις ἐβούλετον.

90

Ἐπὶ Χριστοῦ ,αφμ´ Νοεμβρίου κατ´ ἡμέρᾳ Κυριακῇ ἔλαβεν ὁ Κασίμπασιας τὸ Ἀνάπλιον ἀπὸ τοῦ Βενετίκου μετὰ συμφωνιῶν, καὶ οὕτως ἐγένετο ἡ ἀγάπη.

95

Τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ μηνὶ τῷ αὐτῷ κδ´ ἔλαβε καὶ τὴν Μονεμβασία ὑπὸ τῶν αὐτῶν Βενετίκων.

Αὐθις ,αψιε´ μηνὶ Αὐγούστῳ ἐπῆραν τὴν Πελοπόννησον καὶ τὸ Ἀνάπλι ἀπὸ αὐτοῦ οἱ Ὀτμανοὶ.

|φ. 146 α| (ἑτέρα χειρὶ:) Τοῦτο τὸ σημεῖον εὐρήσεις γυρίζοντας τὸ ἔμπροσθεν φύλλον ἔξ οὗ ἀνέχεται ὁ κατάλογος τῶν ἐπιτρόπων τῆς βασιλείας.

100

,αψιε´ Ἀπριλίῳ 28 ἐν Ἀδριανούπολει τοῦ ἐκ νισαντζῆ Μεεμὲτ πασιᾶ ἐξωσθέντος ὑπὸ τοῦ ἀνακτος ἔλαβεν τὴν βούλλαν ὁ ρεκέπης Ἰμπραῆμ πασιᾶς γαμβρὸς τοῦ ἀνακτος: συναριθμῶνται βεζύρηδες ὡς οἶμαι ἕως ὧδε 234.

11

Κώδ. Κουτλουμουσίου 193 φ. 154 α.

- † Μηνὶ Μαρτίῳ καθ' τοῦ ,στωλη' ἔτους ἰνδ. η' ἡμέρα Σαββάτῳ ἐπαρέλαβεν ὁ ἀσεβῆς Μοράτης τὴν Θεσσαλονίκην καὶ ἐποικέ τὴν διαγομᾶν.
- † Μηνὶ Ἰανουαρίῳ λα' ἐκάγηκεν ὁ περίφημος ναὸς τῆς Βλαχέρνας τοῦ ,στωμβ' ἔτους ἰνδ. ιβ'.
- 5 † Μηνὶ Νοεμβρίῳ κζ' ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης καὶ ὁ πατριάρχης Ἰωσήφ ἀπῆλθον πρὸς τὴν Ρώμην τοῦ ,στωμστ' ἔτους ἰνδ. α'.
- † Μηνὶ Μαΐῳ καθ' τοῦ ,στωξα' ἰνδ. α' ἐπαρέλαβον οἱ Τοῦρκοι τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐποικαν τὴν διαγομᾶν καθ' ὅτι ἐφράγκισαν καὶ ἐπαρέδωκέν τους ὁ Θεὸς διὰ τὴν παρανομίαν.
- 10 † Μηνὶ Ἰανουαρίῳ α' ὥρα στ' τῆς ἡμέρας γέγονεν ἔκλειψις ὀλόσωμος τοῦ ἡλίου, ὥστε καὶ τὰ ἄστρα ἐφάνησαν τοῦ ,στωηδ' ἔτους.
- † Οὕγγεσις ὁ Σέρβος ἐκατελήφθη τοῦ ,στωοθ' ἔτους.
- † Μηνὶ Ἰουνίῳ ιζ' ὥρα θ' τῆς ἡμέρας γέγονεν ἔκλειψις ὀλόσωμος τοῦ ἡλίου, ὥστε καὶ τὰ ἄστρα ἐφάνησαν τοῦ ,στωμα' ἔτους.
- 15 † Ἀπὸ τῆς Εὐθείου τὴν ἀνάλωσιν ,στωση' μηνὶ Ἰουλίῳ ιζ' ἡμέρα α'.
- † Τὸ Ἐξαμίλιον ,στωνε'.
- † Ἀπὸ τὸν ἐπαρμὸν τῶν Ἰωαννίνων ,στωηθ'.
- † ,ζη' ἐπάθη ἡ Μοθώνη Αὐγούστου ιε'.
- † Ἀπὸ ταῖς καμπάναις τοῦ ἁγίου Ὁρους ,στωηθ' Αὐγούστου μηνός.
- 20 † Ἀπὸ τοῦ Κουνούχη τὸ κτίσιμον ,στωοε'.
- † Ἐκάγηκεν ἡ μονὴ τοῦ Διονυσίου μηνὶ Ὀκτωβρίου κε' τοῦ ,ζμα' ἔτους.

12

Κώδ. μονῆς Κουτλουμουσίου 220 φ. 159 β.

- Κωνσταντῖνος ὁ αὐτάδελφος αὐτοῦ εἰς τοῦ ὁποίου τὸν καιρὸν αἰχμαλωτίσθη ἡ Κωνσταντινούπολις παρὰ τοῦ βασιλέως σουλτὰν Μεεμέτ ἐν ἔτει ,αυγ' Μαΐου καθ' ἡμέρα γ' ἰνδ. α^{ης}.
- 5 Ἐν ἔτει ,αυνδ' ἐπῆγε ὁ βασιλεὺς σουλτὰν Μεεμέτης καὶ ἐπῆρε τὴν Αἶνον, ἔπειτα ταῖς Ἀθήναις, ταῖς Θήβαις, τὴν Θάσον, τὴν Σαμοθράκην καὶ τὸ Ἄργος.
- Ἐν ἔτει ,αυνστ' ἐγένετο λείψις καὶ ὑστέρησις παντοίων καρπῶν καὶ ἐπείνασεν ὁ λαός, ἡσθιον δὲ βοτάνων χλόας ῥίζας καὶ ἐστενοχωρέθη πᾶς ἄνθρωπος ἀπὸ τῆς πείνας. Ἐπουλήθη τὸ πεντάλιτρον τὸ σιτάρι ὑπέρπυρα λ' διὰ φλουρία Γ' γ' καὶ οὐχ εὕρισκετον.
- 10 ,αυνζ' ἐπῆγεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης εἰς τὸν Μορέα μὲ φουστάτο χιλιάδες ξ' καὶ μὴ δυνάμενοι πολεμήσειν οἱ δύο δεσπότες, ὁ κύρ Δημήτριος καὶ ὁ κύρ Θωμᾶς, οἱ αὐτάδελφοι

Κωνσταντίνου βασιλέως ἔστερξαν νὰ δίδουν χαράτζι κάθε χρόνον δύο χιλιάδες φλουρία καὶ τὸν τόπον ὅπου ἐπάτησε τὸ ἄλογόν του, τὰ Καλάβρυτα, τὴν Πάτρα καὶ ἄλλα κάστρον.

Ἐν ἔτει ,αυξα΄ ἐγράψε ὁ δεσπότης Δημήτριος τοῦ βασιλέως σουλτὰν Μεεμέτ ὅτι δὲν συβάζονται μὲ τὸν κὺρ Θωμᾶ τὸν ἀδελφόν του νὰ ἔχουν τὸν Μορέα καὶ πῶς τὸ χαράτζι ὅπου ὑποσχέθησαν, δὲν τοῦ τὸ δίδουν καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐπαράλαβε τὸν Μιζηθρᾶ καὶ ὅλον τὸν Μορέα, ἐπῆρε καὶ τὸν δεσπότην κὺρ Δημήτριον σὺν τῇ βασιλίσῃ καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῶν Μαΐου λ΄.

,αυξα΄ ἐπῆρε καὶ τὸ νησὶ τῆς Μιτυλήνης, ταῖς δύο χώρες ὅπου λέγονται Φώκιες, τὴν παλαιὰν καὶ τὴν νέαν, ἔπειτα ἐπῆγε καὶ ἔλαβε τὴν Κασταμένα(;) ἔπειτα τὴν Ἄμαστριν καὶ τὸν Καφᾶν.

|φ. 160 α| ,αυο΄ ἔκαμεν μάχη μὲ τοὺς Βενετικούς ὁ σουλτὰν Μεεμέτης καὶ ἐπῆγε μὲ μεγάλην δύναμιν διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης εἰς τὴν Εὐροπον καὶ ἐπολέμησε ἡμέρα καὶ νύκτα ἀπὸ τῆς ιβ΄ τοῦ Ἰουνίου ἕως τῆς ιβ΄ τοῦ Ἰουλίου καὶ εἰς τὰς ιβ΄ τοῦ Ἰουλίου ἡμέρα ε΄ τὴν ἐπερίλαβεν μὲ μάχη πολλὴ καὶ ἰσχυρὰ αἱματοχυσία ἀπέθανε πλῆθος ἀπειρον ἀμφοτέρωθεν.

,αυοη΄ ἔκαμεν ἀγάπη ἢ αὐθεντία τῶν Βενετιῶν μὲ τὸν σουλτὰν Μεεμέτ.

Ἐν ἔτει ,αυπθ΄ Μαΐου γ΄ ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης καὶ ἐκάθησε βασιλεὺς ὁ σουλτὰν Μπαγιαζήτης.

,αυηθ΄ μηνὶ Αὐγούστου κθ΄ ἐπαράλαβεν ὁ σουλτὰν Μπαγιαζήτης τὴν Ἐπακτον.

,αφ΄ Αὐγούστου θ΄ ἐπαράλαβε τὴν Μοθώνη καὶ ἀπεκεφάλισεν ἅπαντας καὶ ἐγένετο αἱματοχυσία πολλή. Τὸν αὐτὸν μῆνα ἐπαραδόθη καὶ ἡ Κορώνη, ὁμοίως καὶ ὁ Ἄβαρῖνος. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπῆραν καὶ τὰ Βάτικα καὶ τὸν Ἄσωπό.

Ἐν ἔτει ,αφιβ΄ ἐπαράλαβεν τὴν αὐθεντία ὁ σουλτὰν Σελίμης ἀπὸ τὸν πατέρα του, τὸν σουλτὰν Μπαγιαζήτη καὶ εἰς τὸ ἀνακύκλωμα τοῦ αὐτοῦ χρόνου ἐχάλασε τοὺς δύο του ἀδελφούς, ὁμοίως καὶ τοὺς ἀνεψιούς του.

,αφιε΄ ἔκοψεν ὁ σουλτὰν Σελίμης τὸν Ἄνατωλὰ καὶ ἐπῆρε καὶ τὸν τόπον του.

Ἐν ἔτει ,αφισγ΄ ἐστράτευσεν ὁ σουλτὰν Σελίμης κατὰ τοῦ σουλτάνου τοῦ Μισιρίου καὶ ἔσμιξαν τὰ φουσαῖτα εἰς τὸ Χαλέπι εἰς τὰς κ΄ τοῦ Αὐγούστου καὶ ἔδωσαν πόλεμον καὶ ἐκεῖ εὐρέθη ὁ σουλτάνος ἀποθαμένος χωρὶς λάβωμα καὶ τῆς ὥρας ἐκείνης ἐτζακίσθησαν τὰ φουσαῖτα καὶ εὐθὺς ἐπροσκύνησε τὸ Χαλέπι, τὸ Βερούτι καὶ ἡ Δαμασκό.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπολέμησεν ὁ σουλτὰν Σελίμης μὲ ἕτερον σουλτάνον ποῦ ἔκαμαν εἰς τὴν ἔξω μερέα τοῦ Κάερος καὶ ἐτζάκισε τὸν σουλτάνον καὶ ἐσέβη εἰς τὸ Κάερος καὶ ἔσμιξε τὸν Σινὰν πασιᾶ ὅπουχε πάρη τὸ καστέλλι τοῦ Κάερος καὶ ἐκόπη ὁ Σινὰν πασιᾶς στὸν πόλεμον μὲ τὰ φουσαῖτα ὅπουχε. Ἐπειτα ἔφθασεν ὁ αὐθέντης σουλτὰν Σελίμης |φ. 160 β| καὶ ἐσέβη μὲ τὰ φουσαῖτα του εἰς τὸ Κάερος καὶ ἔγινε πόλεμος μέγας τρία μερονύκτια καὶ ἐνίκησεν ὁ σουλτάνος καὶ ἐπῆρε τὸ Κάερος εἰς τοὺς κβ΄ τοῦ Φεβρουαρίου καὶ ἔπιασε καὶ τὸν σουλτάνον καὶ ἐφούρκισέ τον.

50 ,αφκ' απέθανεν ὁ βασιλεὺς σουλτὰν Σελίμης καὶ ἔγινεν αὐθεντὴς καὶ βασιλεὺς ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης ὁ υἱὸς αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου ἕνας Ἑβραῖος ἀστρονόμος τοῦ εἶπε πὼς οἱ Χριστιανοὶ θέλουν τὸν ἐπιβουλευτῆ καὶ ὤρισε εὐθὺς νὰ τοὺς κόψουν ὅλους τοὺς Χριστιανούς καὶ ὁ Κυριπασιάς τὸν ἀμπόδισε μὲ τρόπον εὔμορφον καὶ δὲν τοὺς ἔκοψεν.

55 Ἐν ἔτει ,αφκγ' ἐπῆγεν ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης εἰς τὴν Ῥόδον μὲ φουσαῖτα περισσὰ διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ἕως νο' χιλιάδες καὶ ἔδιδαν πόλεμον καθημερούσιον, ἡμέρα καὶ νύκτα μῆνας ἑφτά' τέλος πάντων ἐπροσκύνησε καὶ ἐπαραδόθη τῇ παραμονῇ τῶν Χριστουγεννῶν ,αφκγ' Δεκεμβρίου κδ'.

Ἐν ἔτει ,αφλβ' ἦλθεν Ἀνδρέας ὁ Ντόριας καὶ ἐπῆρε τὴν Κορώνη καὶ τὴν παλαιὰ Πάτρα καὶ τὰ καστέλλια τοῦ Ἐπάκτου καὶ τοῦ Μορέως.

60 Ἐν ἔτει ,αφλδ' ἄφησαν οἱ Φράγγοι τὴν Κορώνη ἀτοίτους καὶ ἦλθε τότες ἕνας φλαμπουριάρης καὶ ἐστάθη εἰς τὸν Μορέα καὶ ἐμπιτάρισε τὴν Κορώνη καὶ ἔσiasε καὶ τοὺς κλέπταις τοῦ Μορέως.

Ἐν ἔτει ,αφλζ' ἔκαμε μάχη μὲ τοὺς Βενέτικους καὶ ἐπῆγεν ἡ ἀρμάδα εἰς τοὺς Κορφοὺς καὶ ἔλαβεν πολλὴν αἰχμαλωσίαν.

65 Ἐν ἔτει ,αφμ' ἐπαράλαβεν ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης τὴν πόλιν Ἀνάπλιον μηνὸς Νοεμβρίου κα' καὶ εἰς τὰς κδ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπαράλαβεν καὶ τὴν Μονεμβασία, τὰ ὁποῖα ἐπερίλαβεν ὁ Κασιμπασιάς δίχως πόλεμον ὁποῦ τὰ ἔδωσαν οἱ Βενέτικοι χάριν δωρεᾶς καὶ φλουρία χρυσὰ 3000.

70 |φ. 161 α| Ἐν ἔτει ,αφξε' μηνὸς Μαΐου ἐδιάβη ἡ ἀρμάδα τοῦ μεγάλου αὐθεντοῦ σουλτὰν Σουλεϊμάνη εἰς τὴν Μάλτα, κάτεργα τ' καὶ ἐπολέμησε αὐτὴν μῆνας ε' ἀπὸ τὸν Ἰούνιον ἕως τὸν Ὀκτώβριον ἡμέρα καὶ νύκτα καὶ ἐσκοτώθη πλῆθος πολὺ μὲ ταῖς λουμπάρδες καὶ ἀπὸ τὴν μία μερὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη καὶ δὲν τὴν ἐπῆρε.

Ἐν ἔτει ,αφξστ' ἐδιάβη ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης εἰς τὴν Οὐγγαρία μὲ φουσαῖτο πολὺ καὶ ἐκεῖ εἰς τὸ σεφέρι ἐκεῖνο ἀπέθανε καὶ ἐκάθησε βασιλεὺς ἀντ' αὐτοῦ ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτὰν Σελίμης.

75 Ἐν ἔτει ,αφσ' ἔκαμε μάχη μὲ τοὺς Βενετικούς καὶ ἐπεμψεν ἀρμάδα μεγάλη εἰς τὴν Κύπρον καὶ ἐπῆρε τὴν Λευκοσία οδία' ἡμέραις μ'' ἐστάθη ἡ Ἀμμόχωστος καὶ ἐπολέμα δυνατά' ὅμως ἐσώθη ἡ πόλβερή τους καὶ τὰ φαγητά τους καὶ μὴ θέλων ἐπαραδόθη καὶ αὐτὴ καὶ ἔγινε ὅλο τὸ νησί τῆς Κύπρου τοῦ μεγάλου αὐθεντοῦ λέγουσι δὲ ὅτι ὅσος λαὸς αἰχμαλωτίσθη ἦτον τ' χιλιάδες μικροὶ καὶ μεγάλοι καὶ ὅσοι ἐσφάγησαν ἦτον χιλιάδες σαράντα.

80 Ἐδιάβη ἡ ἀρμάδα τῶν Βενετικῶν καὶ πενήντα ἄρμενα τοῦ Σπάνια διὰ νὰ βοηθήσουν τὴν Κύπρον καὶ πηγαινάμενα ἔμαθαν πὼς τὴν ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι καὶ ἐγύρισαν ὀπισθεν εἰς τὴν Κρήτη.

Ἐν ἔτει ,αφοα' ἐβγῆκε πάλι ἡ ἀρμάδα τοῦ μεγάλου αὐθεντοῦ σουλτὰν Σελίμη, ἄρμενα μικρὰ καὶ μεγάλα φ' καὶ ἐπῆγε εἰς τὸ νησί τῆς Κρήτης στὸ Ῥέθεμος καὶ στα

Χανιά καὶ ἔβαλαν φωτιά . . . . . καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐσηκώθη καὶ ἐδιάβη εἰς τὴν Ἑλακτον. 85
 Τότε ἐσυναθροίσθησαν καὶ τὰ βενέτικα καὶ σπανιόλικα καὶ τῶν ἄλλωνῶν αὐθεντῶν καὶ
 ἔγειναν ἄρμενα τ' καὶ ἐπήγασι καὶ ἐπολεμήσασι καὶ ἐνίκησαν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ δὲν
 ἐγλίτωσε, μόνον ὁ Λούτζαλης μὲ . . . . . κάτεργα.

[φ. 161 β] Ἐν ἔτει ,αφοστ' ἀπέθανε ὁ βασιλεὺς σουλτὰν Σελίμης καὶ ἔγινε ὁ 90
 σουλτὰν Μουράτης νέος καταπολλὰ καὶ ἠθέλησε νὰ βάλῃ ὠρολόγια νὰ σημαίνουν ὡσὰν
 καὶ εἰς τὴν Βενετία, πλὴν οἱ νομοδιδάσκαλοί του δὲν τὸν ἄφησαν.

Εἰς τὸν καιρὸν του ἐπῆραν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Παμμακαρίστου καὶ τὴν ἔκαμαν
 σμαγίδι καὶ ἐκαταφρονέθη πολλὰ τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν.

Ἐν ἔτει ,αφ'δ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μουράτης καὶ ἔγινεν ὁ υἱὸς του σουλτὰν 95
 Μεεμέτης· εἰς τοῦ ὁποίου τὸν καιρὸν ἔγινε πολλὴ αἱματοχυσία εἰς τὴν Ἀλαμάνια εἰς
 Τούρκους καὶ Ῥωμαίους.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἔπιασε τὸ θανατικὸ ἐδῶ εἰς τὴν κακορίζικη Μονεμβασία ἀπὸ τὸν
 Ὀκτώβριον καὶ κράτησε χρόνους ε' καὶ ἐπέθαναν πολλοί.

1598 ἐδιάβησαν τὰ φουσαῖτα τοῦ σουλτὰν Μεεμέτ εἰς τὸν Μάτζαρη καὶ ἐπολέμησαν 100
 καὶ γενομένης μάχης ἰσχυρᾶς ἦλθον οἱ Μάτζαροι ἕως εἰς τὴν ντέντα τοῦ σουλτὰν Μεεμέτη
 καὶ ἐγίνη πολλὴ καὶ ἄπειρος αἱματοχυσία εἰς τὰ δύο μέρη.

1581 Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου ἔγινε πολὺ θανατικὸ εἰς τὴν Πόλι ὡς εἶπαν ὅτι
 εὐγῆκαν ἀπὸ μία πόρτα κρεβάτια 1050 — λόγια ἀπὸ τῆς ἄλλης.

1601 Σεπτεμβρίου ἦλθασι τέσσαρα κάτεργα τῆς Μάλτας καὶ ἐπῆρε τὸν Πασαβᾶ 105
 καὶ ἐρήμαξε ὀλίγαις ἡμέραις καὶ πάλι ἐσυμαζώθησαν καὶ ἔστειλαν καὶ ταῖς σκλάβες
 ὀπίσω τοῖς Ῥωμαίισσες ἀπὸ τὴν Μάλτα καὶ ἦλθασι εἰς τὰ σπίτια τους.

1601 ἦλθασι τέσσαρα κάτεργα φράγγικα τὸν χειμῶνα καὶ ἦλθασι καὶ ἐχτυπήσασι
 τὴν Χίον καὶ ἔγινε φουρτούνα καὶ ἐσηκώθησαν τὰ κάτεργα καὶ ἄφησαν τοὺς ἀνθρώ-
 πους τους ἐκεῖ καὶ ἔκοψάν τους ὅλους οἱ Τούρκοι.

1574 ἐδιάβη τοῦ μεγάλου αὐθεντὸς ἡ ἀρμάδα καὶ ἐπολέμησε τὴν Γουλέταν ἡμέ- 110
 ρας μ' καὶ ἐπῆρεν τὴ καὶ ἀπεκεφάλισε ἅπαντας.

22 κῶδ. : διαξηράς καὶ διαθαλάσσης   24 : μεμάχη   26 : μετὸν   85 : ἔχει κενὸν
 88 : ἔχει κενὸν   88 : Λούτζαλης   90 : ὡστὰν

Εἰς τὰ ,αχι' ἐλογαριάσαμεν ὅτι ἡ Πόλις ἔνε κτισμένη χρόνους ,ασηβ', ὡς δηλοποιεῖ
 τὸ συναξάριον τῶν ἁγίων πατέρων εἰς τὸν Ξανθόπουλον.

Ἐπι τοῦ βασιλεὺς Ἰσαάκιος ὁ Ἄγγελος ἐπύργωσε τὴν Ἀγχίαλον καὶ τὴν Βάρναν, ἃς
 ἐξεπόρθησαν οἱ Βλάχοι ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας· ἀνεκόμισε δὲ καὶ τὸν ἐπὶ σταυροῦ

5 ἑλκόμενον Χριστὸν ἐκ Μονεμβασίας σὺν δόλῳ—ἔργον ἀξιάγαστον καὶ τὴν τέχνην καὶ τὴν χάριν οὐδὲν ἀπελείπετο τῶν ἐμφανεστάτων παθῶν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ—καὶ κατέθετο αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ ἐν τῷ Νάπλῳ σὺν ἄλλοις πλείοσιν ἔργοις, χειρὶ ἀρχαίας καὶ θαυμασίας ἄμαχον ποίημα.

|φ. 189 α.| Ἡ Μονεμβασία οἴκισεν ἀπὲρ τὸν καιρὸν τοῦ Μαυρικίου τοῦ βασιλέως ἐπὶ
10 ἔτους, στοσε^{ου} ἀριθμουμένου δὲ αὐτοῦ ἕως ὅτου ὁποῦ τὴν ἔδωσαν οἱ Βενετικοὶ το[ῦ]
ἀμιρᾶ σουλτάν Σουλεϊμάνη οἰκονομοῦνται χρόνοι κογ'.

Εἰς τὰ κογ' εἶναι ἡ Μονεμβασία ὁποῦ οἴκισεν χρόνοι λαθ'.

αφμ' Νοεμβρίῳ μηνὶ ἄγοντι κα^η ἡμέρα Κυριακῇ τῇ ἑορτῇ τῶν Εἰσοδίων τῆς
ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου παρέδωκαν οἱ Βενετικοὶ τὴν πόλιν Ναυπλίου
15 εἰς χεῖρας τοῦ αὐθεντοῦ τοῦ Κασιμπασιά. Οὐ τὸ πολὺ ἐν μέσῳ ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει εἰς τὰς κδ'
τοῦ ἀνειρημένου μηνὸς Νοεβρίου παρέδωκαν τὴν πόλιν Μονεμβασίαν ἡμέρα δ^η ὥρα α^η
τῆς ἡμέρας εἰς χεῖρας τοῦ αὐθεντοῦ Γιαννοῦ Μπεϊσούμπασι καὶ ὑπετάγησαν αὐταὶ αἱ δύο
πόλεις αἱ ἀνειρημέναι τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ τῷ αὐτῷ καιρῷ, σουλτάνῳ Σουλαϊμάνη καὶ
ἤκται ἅπας ὁ Μορέας εἰς μία χεῖρὶ καὶ ἐμονάρχησεν ἅμα.

20 Εἰς τὰ κογ' ἦτον ἡ Ὀδηγήτρια κτισμένη χρόνους, υνσι'. Οὕτως ἐλογίσαμεν ἀκριβῶς
ὡς τὸ ἔτος διαλαμβάνει.

Εἰς τὰ 1445 φαίνεται πῶς ἐπῆγε ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Μονεμβασίας μὲ τοῖς ἱερεῖς
καὶ μὲ ἄρχοντες εἰς τὸν δοῦκα τῆς Βενετίας τοῦ τότε καιροῦ Χριστόφορος Μαῦρος καὶ
ἔδωσαν τὴν χώραν Μονεμβασία |φ. 189 β|.

25 Διάκρισις τῆς Βενετίας διὰ τὸ λαὸ ὁποῦ εὐρίσκεται καμωμένη 1596.

	ἄνδρες	69349
	γυναῖκες	76532
	παῖδιά ἀπὸ 6 χρόνους ἕως 20	67412
	φράροι	2892
30	καλογραῖς	2780
	Ἑβραῖοι	4578
	Σοῦμα ὅλοι	223543
	τρόγουν ἀλεύρι τὸ χρόνο κιλὰ	2125740
	τὴν ἡμέρα κιλὰ	5976.

35 Διάκρισις τοῦ Κανάλε καὶ τὰ τραγέτα καὶ γόντολαις τῆς Βενετίας.

Τὸ μάκρος τοῦ μεγάλου κανάλε εἶναι ὀργαῖς χίλιας τρακόσαις καὶ τὸ πλάτος εἶναι
ὀργαῖς σαράντα καὶ ἀπὸ μία μερέα καὶ ἀπ' ἄλλη εἶναι τὰ ὠραιότατα καὶ πλουσιώτατα
παλάτια καὶ δὲν περνοῦσι ἀπ' ἄλλον ντόπο τὸ Κανάλε παρὰ ἀπὸ ἴνα γιοφύρι τὸ ὁποῖ[ον]
εἶναι τὸ Ῥιάλτο.

40 Ἔχει τραγέτα ὀρδυνάρια ἰζ' ὁποῦ εἶναι γόντολαις |φ. 190 α| καὶ πάγεις ὅπου θέλεις.

Ἔχει γόντολαις 15 χιλιάδες πάρτε τῶν ἀρχόντων καὶ οἱ ἄλλαις τοῦ διαφόρου εἰς τὴ χρεία τῆς χώρας.

Ἔχει γιοφύρια 400 πάρτε ξύλινα καὶ πάρτε πέτρινα καὶ πάρτε ὀποῦ σερβίρουν καὶ μπαίνουν εἰς τὰ σίτια.

Τὸ ἀψήλος τοῦ καμπανελίου τῆς Βενετίας εἶναι ποδάρια 280 καὶ τὸ πλάτος ποδάρια 45 σαράντα, ὄξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία ποδάρια 80, τὸ ὀποῖο ἔχει ὄνομα νὰ μὴν ἔχει ταίρι του ἄλλο εἰς ὅλον τὸν κόσμον | φ. 190 β |.

Ἐπὶ ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ πλάσεως ,στωστ' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὰ Γιάννινα, καὶ τὴν Πόλιν ,στωξ', καὶ τὸν Μορέαν καὶ τὸ Ἀγγελόκαστρον ,στωξστ', ἐπῆραν καὶ τὴν Εὐριπον ,στωσθ', καὶ τὴν ἁγίαν Μαῦρα ,στωπη'. 50

(Ἄλλω μέλανι, νεωτέρω δὲ χειρὶ;)

Ἀπετμήθησαν αἰδοίοιν (;) ἄνθρωποι ἐν τῇ λεωφόρῳ ἐπὶ ἔτους ,ζπ' ἰνδικτιῶνος ιε' κατὰ μῆνα Νοέβριον κ', καὶ κα' ἐδόθησαν ἄσπρα χιλιάδες ιε'.

5 κῶδ. : συνδόλω 9 : ἀπετὸν 11 : οἰκονομοῦντας 37 : ἀπάλη 38 : ἀπάλλον
38 : ἀπόνα 52 : αἰδυοῖν

14

Κῶδ. 227 Κουτλουμουσίου φ. 278 β.

Κεφάλαιον ,φισ

Περὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς ἁγίας Σοφίας πότε ἐκτίσθησαν :

Ἐν ἔτει ,στο^ω ἀπὸ γεννήσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔκτισεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν βασιλίссαν πασῶν τῶν πόλεων.

Τῷ ,στ μθ^ω ἔτει ἰνδικτιῶνος ιδ^{ης} ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἐκτίσθη ἡ ἁγία Σοφία παρὰ τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως :

Κεφάλαιον ,φισ

Περὶ πότε ἐκτίσθη ἡ Βενετία, καὶ ἐν ποίῳ χρόνῳ ἔλαβαν οἱ Βενέτικοι τὰ κάτωθεν κάστρον :

| φ. 279 α | Εἰς τὰ ,υκα' ἔτη ἀπὸ Χριστοῦ καταβάσεως ἐπιάσθη ἀρχὴ ἡ Βενετία, 5 ἤγουν τὸ Ῥιάλτο καὶ εἰς τοὺς ,ωλ' ἔκτισαν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Μάρκου καὶ εἰς τοὺς ,ωλβ' ἤφεραν τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Μάρκου εἰς τὴν Βενετίαν, τῇ λ^η τοῦ Ἰανουαρίου μηνός. Καὶ εἰς τοὺς ,αορθ' ἔκτισαν τὸ Καμπανάλη. Ἐπει ἀπὸ Χριστοῦ ,ατ^ω ἐπῆραν οἱ Βενέτικοι τὸ νησί τῶν Κορυφῶν μετὰ τὰ καστέλλια.

Ἐπει ἀπὸ Χριστοῦ ,ατη^η ἐπῆραν τὸν Ναύπακτον ἀπὸ τὸν Παῦλον Σπάτα. 10

Ἐπει ἀπὸ Χριστοῦ ,αυκγ' Μαΐου κδ' ἐπῆραν τὸ Ντουλτζίνιο μετὰ συμφώνων, ἀποθανόντος τοῦ ἀφεντός τοῦ Μπάλτζη.

Ἐπει ἀπὸ Χριστοῦ ,αυοδ' ἐπῆραν τὸ νησί τῆς Κύπρου ἀποθανόντος τοῦ Ῥετζάγου.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στιψιβ΄ ἐπαρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις εἰς χεῖρας τῶν
15 Βενετῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας τῶν Κομνηνῶν Ἀλεξίου καὶ Ἰσαακίου.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στιψξ΄ ἀντεστράφη πάλιν εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἡ Κωνσταντινού-
πολις ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Βενετῶν, ἐπὶ τῆς βασιλείας κυροῦ Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου.
|φ. 279 β|. Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωηζ΄ ἐπαράλαβαν οἱ αὐτοὶ Βενετικοὶ τὸ Ἀνάπλι
τῆς Πελοποννήσου.

Κεφάλαιον φη΄

Περὶ πότε ἐφάνη ὁ Μωάμεθ καὶ πόσοι βασιλεῖς Τοῦρκοὶ εἶναι ἀπὸ ἀρχῆς ἕως τῆς σήμερον :

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στορκζ΄ ἐφάνη ὁ Μωάμεθ. Οὗτοι εἶναι οἱ αὐθένται οἱ Τοῦρκοὶ
20 οἱ λεγόμενοι Ὀτμανλίδες : Ὀτμάνης Ὀρχάνης Μουράτης Μπαγιαζήτης Μαχεμέτης
Σελήμης Σουλεϊμάνης.

Κεφάλαιον φη΄

Περὶ τῶν αὐτῶν αὐθεντῶν, πότε ἔλαβαν τὰ κάτωθεν κάστρον σὺν τῇ βασιλευούσῃ τῶν πόλεων :

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωνδ΄ ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ τοῦ νέου Ἀδάμ ,ατνδ΄ ἐπέρασαν
οἱ Τοῦρκοὶ εἰς τὴν Δύσιν.

Ἔτους ,στωξε΄ ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,ατξε΄ ἐπῆραν τὴν Καλλιούπολιν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωοζ΄ καὶ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ,ατοζ΄ ἐπῆραν τὴν Ἀνδριανούπολιν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωλε΄ Μαίω κδ΄ ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκη.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωξα΄ ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυηγ΄ Μαίω κθ΄ βασιλεύοντος
Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου ἐπαρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις τοῖς
30 Ἰσμαίλιταις, ἦτοι τοῦ αὐθεντῆς σουλτάν Μεεμέτη παραχωρήσει Θεοῦ ἕνεκεν τῶν ἡμῶν
ἁμαρτιῶν. Ἐδυνάστευσεν γοῦν τὴν Κωνσταντινούπολιν χρόνους κη΄ μετὰ γοῦν τούτους
ἔδούλωσε πολλὰς πόλεις καὶ χώρας.

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αυνζ΄ ἐπῆρην ὁ μέγας αὐθέντης τὴν Κόρινθον, τὴν Πάτραν,
τὸ Μοιχλί καὶ τὴν Καστελιάναν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωξδ΄ μηνὶ Ἰουνίῳ ἐπαρεδόθη ἡ Ἀθήνα.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωξη΄ ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυξ΄ ἦλθεν ὁ μέγας αὐθέντης εἰς
τὸν Μιζηθραῖν καὶ ἐπαρεδόθη ὁ δεσπότης ὁ κύρ Δημήτριος καὶ οὕτως ἔλαβε τὸν
Μιζηθραῖν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωο΄, ἀλώθη ἡ Τραπεζοῦντα.

Ἔτους ,στωοα΄ μηνὶ Ἀπριλίῳ ἐπαρέδωκαν οἱ Ἀργεῖοι τὸ Ἄργος εἰς χεῖρας
40 τῶν Τουρκῶν.

Ἔτους ,στωοβ΄ μηνὶ Ἰουλίῳ ια΄ ἐπῆραν τὴν Μυτιλήνη.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωοη΄ ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυο΄ ἐπαρεδόθη ἡ Εὐρυπιος.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωογ΄ ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυοε΄ μηνὶ Ἰουλίῳ ἀλώθη

45 ὁ Καφᾶς.

|φ. 280 β|. Ἔτους ,στωοπθ΄ Μαίω γη΄ ἀπόθανεν ὁ σουλτάν Μεεμέτης, καὶ τῇ ιθ΄ τοῦ

αὐτοῦ μηνὸς ἦλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ σουλτάν Μπαγιαζήτης εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν· καὶ μετὰ δύο χρόνους ἐστράτευσε κατὰ Κελλίου καὶ Ἀσπροκάστρου.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,ζζ' Αὐγούστῳ καθ' ἄλωθη ἡ Ναύπακτος.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,ζη' ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ἀφ' Αὐγούστῳ θ' ἡ Μεθώνη ἐπαρεδόθη. 50

Τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ μηνὶ Σεπτεβρίῳ ζ' ἐπροσκύνησαν οἱ Κορωνάιοι.

Ἔτους ,ζιβ' ἀπὸ Ἀδάμ μηνὶ Ἀπριλίῳ ἐδιώκτη ὁ σουλτάν Μπαγιαζήτης παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ σουλτάν Σελήμη· ὁ δ' αὐτὸς σουλτάν Σελήμης λαβὼν τὴν βασιλείαν ἐστράτευσε κατὰ Περσῶν καὶ νικήσας ἦλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,ζκ' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς σουλτάν Σελήμης τὸ Κάερος, ἦγουν 55 τὸ Μισύρι.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,ζκθ' Σεπτεβρίῳ κατ' ἀπέθανεν ὁ αὐτὸς σουλτάν Σελήμης, βασιλεύσας χρόνους ἑννέα.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἔλαβε τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτάν Σουλεϊμάνης καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον |φ. 281α| τῆς βασιλείας εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν· ἦτον δὲ χρόνων 60 εἰκοσιτριῶν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,ζλ' μηνὶ Αὐγούστῳ β^α ἔλαβε τὸ Ἀμπελιγράδι.

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αφμ' Νοεμβρίῳ κα^η ἔλαβεν τὸ Ἀνάπλι.

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αφκβ' Δεκεμβρίῳ κε^η ἔλαβε τὴν Ῥόδον.

15

Κῶδ. 219 Διογυσίου φ. 173 β. (ἀντίγραφον Σ. Κουγέα)

Τὴν Κωνσταντινούπολιν παρέλαβον οἱ Λατῖνοι κατὰ τὸ ,σψιβ' ἔτος Ἀπριλίου ιβ' ὥρα β^α κρατήσαντες αὐτὴν ἐπὶ χρόνους νη'. Παρέλαβον δὲ ταύτην πάλιν οἱ Ρωμαῖοι ἀπὸ τῶν Λατίνων κατὰ τὸ ,σψξθ' ἔτος Ἰουλίου κε'.

Τὴν δὲ Προῦσαν ἔλαβον οἱ Τούρκοι τῷ ,στωλδ' ἔτει Ἀπριλίου στ^η· ὁμοίως τὴν Νίκαιαν τῷ ,στωλθ' ἔτει. Ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς κὺρ Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος, 5 ἐν ἔτει ,στωμθ' Ἰουλίου ιε^η.

Ὁ υἱὸς αὐτοῦ κὺρ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος ἀνηγορεύθη βασιλεὺς, ὧν ἑτῶν δέκα τῷ ,στων' ἔτει Νοεμβρίου ιθ^η. Τῷ ,στων' δὲ ἔτει ἔπεσεν ἡ ἀψὶς τοῦ βήματος τῆς Ἁγίας Σοφίας πατριαρχεύοντος Ἰωάννου τοῦ Ἀπρηνοῦ.

Τῷ ,στωξβ' ἔτει, βασιλεύοντος κὺρ Ἰωάννου τοῦ Κατακουζηνοῦ ἐγένετο σεισμὸς μέγας 10 ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ τῆς ὀρθοδοξίας, ὅτε καὶ τὰ τεῖχη τῆς Καλλιουπόλεως κατέπεσαν.

Τῷ ,στωο' ἔτει γέγονε θανατικὸν μέγα, ἀρξάμενον ἀπὸ Σεπτεμβρίου μηνὸς καὶ ἐπικρατήσαν μέχρις ὅλου Αὐγούστου. Εἶτα μετὰ χρόνους β' ἀπῆλθεν ὁ Πατριάρχης κὺρ Κάλλιστος εἰς τὴν Σερβίαν κακεῖσε ἀπέθανε.

Τῷ ,στωπδ' ἔτει διὰ βοήθειας τῶν Τούρκων τοῦ ἀμνηρᾶ Μουράτη εἰσῆλθεν εἰς τὴν 15

Κωνσταντινούπολιν ὁ βασιλεὺς κύρ Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος, πατραλοίας φυγὰς ὄν, καὶ ἔβαλεν εἰς ἀσφαλεστάτην φυλακὴν πύργου τοῦ Ἀνεμᾶ, Ὀκτωμβρίῳ μηνί, τὸν βασιλέα τὸν πατέρα αὐτοῦ κύρ Ἰωάννην τὸν Παλαιολόγον, καὶ τοὺς β' ἀδελφοὺς αὐτοῦ, τοὺς δεσπότας, τὸν κύρ Μανουήλ, καὶ τὸν κύρ Θεόδωρον, οἵτινες καὶ μετὰ χρόνους τρεῖς, 20 ἐξῆλθον ἀπὸ τῆς φυλακῆς θαυμαστῶς, καὶ περάσαντες εἰς τὴν Ἀνατολήν, εἶτα ἐπανεληθόντες μετὰ βοήθειας τοῦ εἰρημένου ἀμηρᾶ, εἰσῆλθον εἰς τὴν Πόλιν, Ἰουλίου α'. Τῷ ,στωπζ' ἔτει ὁ δὲ βασιλεὺς κύρ Ἀνδρόνικος ἐπέρασεν εἰς Γαλατᾶν φυγὰς· εἶτα ἀπελθὼν εἰς τὴν Σηλυβρίαν διῆγε μαχόμενος τῷ πατρὶ αὐτοῦ ὃς καὶ ἐκστρατεύσας |φ. 174 α| κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔν τιτι χώρα τῶν παρὰ πόλιν Μελιτιάδα λεγομένην κειμένη μετὰ 25 τοῦ πολιτικοῦ φοσσάτου· καὶ ἠττηθεὶς, στραφεὶς εἰς Σηλυβρίαν καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας νοσήσας μικρόν, ἐτελεύτησεν ὃν καὶ ἔθαψαν, εἰς τὴν μονὴν τοῦ παντοκράτορος Χριστοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει, μηνὸς Ἰουνίῳ η' τοῦ ,στωγ' ἔτους.

Τῷ δὲ ,στωη' ἔτει ἐπανελθὼν ἀπὸ τῆς Γενούας διὰ ξηρᾶς ὁ βασιλεὺς κύρ Ἰωάννης ὁ νέος ὁ υἱὸς τοῦ εἰρημένου βασιλέως κύρ Ἀνδρονίκου καὶ λαβὼν βοήθειαν 30 καὶ φοσσάτον ἀπὸ τοῦ ἀμηρᾶ Παγιαζήτου, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, Ἀπριλίου ιδ'. Ὁ δὲ βασιλεὺς ὁ πάππος αὐτοῦ εἰσῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ κύρ Μανουήλ εἰς τὸ Καστέλλιον τῆς Χρυσείας πολιορκούμενος ὑπὸ τοῦ ἐγγόνου αὐτοῦ καὶ τῶν Γαλατηνῶν τοῦ εἰρημένου βασιλέως κύρ Μανουήλ εὐθύς μετὰ κατέργου εὐφρεθέντος ἐτοίμου ἐκπλεύσαντες ἕως τῆς Ῥόδου εἰς τοὺς Φρερίους.

Τῇ κε' Αὐγούστῳ μηνὶ τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐπανελθόντος τοῦ βασιλέως κύρ Μανουήλ μετὰ β' κατέργων Ῥοδίων καὶ Λημνίου καὶ Χριστοπολιτικοῦ καὶ τοῦ 35 ἰδίου Πολιτικοῦ καὶ ἑτέρων μικρῶν πλειόνων καὶ ἐξελθόντων ἀπὸ τῆς Χρυσείας πεζῇ πάντων τῶν τοῦ στόλου πλὴν τῶν Φρερίων ἐξέβη φυγῶν ἕξω τῆς Πόλεως ὁ βασιλεὺς κύρ Ἰωάννης καὶ παρέλαβε πάλιν τὴν Πόλιν ὁ βασιλεὺς κύρ Μανουήλ. Ὁ δὲ ἀοίδιμος 40 καὶ μέγιστος βασιλεὺς κύρ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος ἐξελθὼν ἀπὸ τοῦ Καστελλίου τῆς Χρυσείας τοῦ ἀμηρᾶ προστάξαντος χαλασθῆναι τὸ Καστέλλιον, μετὰ τὸ χαλασθῆναι τοῦτο παραντίκα σχεδὸν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ, ἐν ἣ ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν ᾧ ἦν ὁ βασιλεὺς πολιορκούμενος, ἐκοιμήθη καὶ αὐτός· ἥτις ἦν ιε' Φεβρουαρίου τοῦ ,στωηθου' ἔτους· καὶ ἐτάφη ἐν τῇ μονῇ τῶν Ὀδηγῶν, ἐβασίλευε δὲ ὁ βασιλεὺς κύρ Μανουήλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ 45 κατὰ δὲ τὸ ,στωγ' ἔτος ἐκίνησε (μηνὶ Ἰουνίῳ: οὕτως ἐν τῇ ᾧ ἐκ παραπομπῆς) κατ' αὐτοῦ ὁ ἀσεβὴς ἀμηρᾶς τῶν Τούρκων, ὁ προορηθεὶς Παγιαζήτης μάχην βαρυτάτην ἦν καὶ ἐκράτησεν ἰσχυρῶς ἐπὶ χρόνους ἕγγιστα η' ἕως ἔλθων ὁ Τεμίρης ἐξ ἀνατολῶν, Περσῶν σατράπης μέγας ἐτροπώσατο αὐτόν, λαβὼν αἰχμάλωτον καὶ πάντα τὸν ἐν τῇ Ἀνατολῇ τόπον τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ λεηλατήσας καὶ ἐρημώσας μηνὶ Αὐγούστῳ Ἰνδικτιῶνος ι' 50 |φ. 174 β| ἀποδημοῦντος ἐν τοῖς τῆς Δύσεως μέρεσι τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως κύρ Μανουήλ. Ἐφθασε γὰρ προαπελθεῖν διὰ μέσου τῆς μάχης κατὰ τὸ ,στωη' ἔτος ζητῶν βοήθειαν καὶ συμμαχίαν παρὰ τῶν ἐκεῖσε ρηγῶν Χριστιανῶν· καταστήσας πρῶτον εἰρήνην καὶ

συμφωνίαν ἀγαθὴν μέσον αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως κυρ Ἰωάννου καὶ ἀφείς αὐτὸν βασιλεύειν ἐν Κωνσταντινουπόλει μέχρις ἐπανελεύσεως αὐτοῦ. Ἐπανήλθε δὲ μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς ἀρχῆς ὡς εἴρηται τοῦ προειρημένου ἀμηνᾶ Παγιαζήτου τῷ 55
 ,στωι' ἔτει μηνὶ Ἰουνίῳ καὶ τῷ μὲν ἀνεψιῷ δέδωκε τὴν Θεσσαλονίκην βασιλεύειν ἐν αὐτῇ, αὐτὸς δὲ ἦν βασιλεύων ὡς πρότερον μέχρις ἂν ὁ τῶν οὐρανῶν βασιλεὺς προσελάβετο αὐτὸν εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. Μετέστη δὲ κοιμηθεὶς ὁ ἀοίδιμος οὗτος βασιλεὺς κυρ Μανουήλ ὁ Παλαιολόγος διὰ τοῦ θείου καὶ ἀγγελικοῦ 60
 σχήματος μετονομασθεὶς Ματθαῖος μοναχὸς κατατεθέντος τοῦ ἀγίου λειψάνου αὐτοῦ ἐν τῷ πανσέπτῳ καὶ θείῳ ναῷ τῆς ἱερᾶς βασιλικῆς μονῆς τοῦ παντοκράτορος Χριστοῦ ἐν ἔτει 'στωλγ^ω' μηνὶ Ἰουλίῳ κ' ἰνδικτιῶνος γ^{ης} (τὰ ἰνδικτιῶνος γ^{ης} κατὰ παρατομπὴν ἐν τῇ ᾠα.).

(Προστέθενται ἄλλη χειρὶ ἢ τῇ αὐτῇ ἀλλὰ βραδύτερον ἐν τῷ τέλει τάδε:) Κατὰ τὸν Ἰούνιον μῆνα τοῦ ,στωμγ' ἔτους ἀπέστειλεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ δεσπότης τοῦ Μορέως κυρ Θεόδωρος ἀξιόλογόν τι 65
 πρᾶγμα, χρυσοκλαδαρικόν, τὰς στήλας τοῦ τε βασιλέως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τῆς δεσποίνης τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ἃς καὶ ἔστησαν πλησίον τοῦ τάφου τοῦ βασιλέως λέγεται ὅτι ἐξωδιάσθησαν εἰς κατασκευὴν αὐτῶν νομίσματα ,δ'.

16

Κῶδ. Διονυσίου 224 φ. 608 α. (ἐν τέλει τοῦ χρονικοῦ Θεοδώρου Κυζίκου).

- Ἐτέρα χρονογραφία περὶ τῶν Τούρκων:
- Ἔτους ,στωνδ' ἐπέρασαν οἱ Τούρκοι εἰς τὴν Δύσιν.
- Ἔτους ,στωξε' ἐπῆραν τὴν Καλλίπολιν.
- Ἔτους ,στωοζ' ἐπῆραν τὴν Ἀνδριανούπολιν.
- Ἔτους ,στωηβ' Σεπτεμβρίου ιθ' ἔλαβαν τὰς Σέρρας. 5
- Ἔτους ,στωλη' ὁ σουλτάν Ἀμουράτ ἐπῆρεν τὴν Θεσσαλονίκην ἀπὸ τῶν Βενετῶν.
- Ἔτους ,στωνβ' ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ ἐποίησαν τὴν 6
 ἡ' σύνοδον ἐν τῇ Φλωρεντίᾳ.
- Ἔτους ,στωνε' ἦλθεν ὁ σουλτάν Ἀμουράτ εἰς τὸ Ἐξαμίλιν καὶ ἐχάλασεν αὐτό.
- Ἔτους ,στωνθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτάν Ἀμουράτ καὶ ἔγινεν ὁ σουλτάν Μεμετ. 10
- Ἔτους ,στωξα' ὁ αὐτὸς Μεμετ ἐπῆρεν τὴν Κωνσταντινούπολιν Μαΐῳ κθ'.
- Ἔτους ,στωξδ' ἐπῆρε τὴν Ἀθήνα ὁ αὐτός.
- Ἔτους ,στωξστ' ὁ αὐτὸς ἐπῆρε τὴν Κόρινθον.
- Ἔτους ,στωθ' ἔλαβε τὴν Τραπεζοῦντα καὶ τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἄρχοντας ὁ αὐτὸς 15
 σουλτάνος.
- Ἔτους ,στωση' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς σουλτάν Μεμετ τὴν Εὐρυπὸν ἀπὸ τοῦ Βενετῶν.
- Ἔτους ,στωπα' <<ἔτει>> Ἀπριλίου δ' ἔδωκαν οἱ Βενετῶν τὴν Λῆμνον καὶ τὸ 20
 Σκούταριν διὰ νὰ κάμουν ἀγάπην.

- Ἔτους ,σφϞϠϠ' ἀπέθανεν ὁ σουλτάν Μεσεμέτ καὶ ἐγένετο σουλτάνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ
 20 ὁ Παζαήτης.
 Ἔτους ,ζζ' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς Παζαήτης τὸν Ναύπακτον, Αὐγούστου εἰς τὰς κθ'.
 Ἔτους ,ζη' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς σουλτάν Παζαήτης τὴν Μοθώνην καὶ τὴν Κορώνην.
 Ἔτους ,ζιθ' ἐγένετο ὁ σουλτάν Σελήμης, ὁ υἱὸς τοῦ Παζαήτη, σουλτάνος.
 Ἔτους ,ζκε' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς σουλτάν Σελήμης τὸ Μισύρι Ἰανουαρίῳ κβ'.
 25 Ἔτους ,ζκη' ἐγένετο αὐθέντης ἡγουν σουλτάνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σουλεμάν.
 Ἔτους ,ζκθ' ὁ αὐτὸς σουλτάν Σουλεμάν ἐπῆρε τὸ Μπελιγρὰδιν.
 Ἔτους ,ζλα' ἔλαβεν ὁ αὐτὸς τὴν Ῥόδον Ἰανουαρί(ου) ζ'.
 Ἔτους ,ζλδ' ἀπῆλθεν εἰς τὴν Οὐγγρίαν καὶ ἐσκότωσε τὸν Κράλην καὶ ἔλαβε καὶ
 τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τὸ Μπουτούνη καὶ ἔφερεν αὐτοὺς εἰς τὴν Σοφίαν.
 30 Ἔτους ,ζλζ' ἐστράτευσε δεύτερον εἰς τὴν Οὐγγρίαν ὁ σουλτάν Σουλεμάν καὶ
 ἐπῆρε τὸ Μπουτούνη καὶ ἔβαλεν τὸν Ἑρδέλην αὐθέντην.
 Ἔτους ,ζμ' αὐθις ἐκστρατεύσας εἰς τὴν Οὐγγρίαν ὁ αὐτὸς σουλτάν Σουλεμάν
 ἀλλ' ἐστρεψεν ἐκεῖθεν ἄπρακτος. Τοῦτο γὰρ τὸ ἔτος ἦλθεν ἀρμάδα τοῦ Σπάνια εἰς τὸν
 Μορέαν καὶ ἐπῆρε τὴν Κορώνην καὶ τὴν Παλαιὰν Πάτραν. Τότε ἐφάνη καὶ κομήτης
 35 ἀστὴρ κατὰ μεσημβρίαν ἐπέκεινα τῶν τεσσάρων μηνῶν.
 Ἔτους ,ζμζ' <<ἔτει,>> Νοεμβρίῳ κα' ἔδωκαν οἱ Βενετικοὶ τὸ Ἀνάπλι καὶ τὴν
 Μονεβασίαν τοὺς Τούρκους διὰ τὰ κάμουν ἀγάτην.
 Τέλος καὶ ταύτης τῆς χρονικῆς διηγήσεως καὶ τῷ Θεῷ δόξα.

17

Κώδ. Ἀθηνῶν 952 φ. 122 β (ἀντίγραφον Ν. Βέη)

- † Ἔτο[υ]ς ,ζοδ' ἐστράτευσε ὁ σουλτάν Σουλεμάνης καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ Σεντιβάρι
 καὶ τὸ ἐπῆρε καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐγένετο ὁ υἱὸς τοῦ ὁ σουλτάν Σελήμης
 βασιλεύς.
 5 † Ἔτους ,ζοζ' ἔκαμεν ὁ σουλτάν Σελήμης ἀμάχη μετὰ τοὺς Φράγκους καὶ ἔκλεισε ταῖς
 σκάλαις τῆς θαλάσσου.
 † Ἔτους ,ζοη' ἐπροβόδισε ὁ σουλτάν Σελήμης φουσαῖτο πολὺ διὰ θαλάσσης. Καὶ
 ἐπῆγαν καὶ ἐκούρσεσαν τῆς Κύπρου τὰ χωρία ὅλα καὶ τὸ κάστρον τῆς τὸ καθολικὸν δὲν
 τὸ ἐσάλεσαν τίποτες, ἡγουν τὴν Ἀμμόχωστη.
 † Ἔτους ,ζοθ' ἐπροβόδισε πάλιν ὁ αὐτὸς βασιλεύς φουσαῖτο πολὺ εἰς τὴν Κύπρον καὶ
 10 τίποτες δὲν τὴν ἐσάλεσαν. Καὶ ἐπῆγαν εἰς τοὺς Κορυφούς καὶ ἐχάλασαν ταῖς χώραις καὶ
 ἔκοψαν τοὺς ἀμπελῶνας αὐτῶν καὶ πᾶν ξύλον κάρπιμον καὶ ἐπῆραν καὶ μερικοὺς ἀνθρώπους.
 † Ἔτους ,ζπ' ἐν μηνὶ Νοεβρίῳ ἠ' ἀνταμώθησαν οἱ Φράγκοι μετὰ τοὺς Τούρκους ἀνά-
 μεσα τὸ Ἀνατολικὸ καὶ τὴν Λευκάδα καὶ ἐνίκησαν οἱ Φράγκοι καὶ ἐπῆραν τὴν τούρκικην

τὴν ἀρμάτα ὄλη. Καὶ τόσον ἔκοψαν οἱ Φράγκοι τοὺς Τούρκους, ὅσον ἔπηξεν ἡ θάλασσα ἀπὸ τὰ κορμιά τῶν Τουρκῶν· ἄλλοι δὲ ἐπνίγηκαν ἀτοί τους· ἕτεροι δὲ φυγεῖν ἤθελαν καὶ οἱ Φράγκοι τοὺς ἔκοψαν ἀπάνου εἰς τὴν θάλασσαν. 15

15 Κῶδ.: φυγὴν

18

Κῶδ. 282 τῆς μονῆς Διονυσίου φ. 87 β (ἀντίγραφον Σ. Κουγέα)

Ἔτους ,στιψ' ἰνδ. ιβ^η ἐκρατήθη ἡ Κωνσταντινούπολις ἡμέρα ἕκτη ὑπὸ τῶν Λατίνων.

Ἔτους ,στιψθ^ω ἐκρατήθη ὑπὸ τοῦ Παλαιολόγου κὺρ Μιχαήλ, ὃς ἐτελεύτησεν Δεκεμβρίῳ ιβ' ἐν ἔτει ,στιψ^ηα^ω.

Ἔτους ,στιψκγ^ω ἰνδ. η' μαρτίου κθ' ἡμέρα τῆς μεγάλης Παρασκευῆς ἦλθεν ὁ μακαρίτης βασιλεὺς κὺρ Μανουήλ, ἐν τῷ λιμένι τῶν Κεχερῶν καὶ τῇ η' ἡμέρα τοῦ Ἀπριλίου ἤρξατο ἀνακαθαίρειν καὶ οἰκοδομεῖν τὸ Ἑξαμίλιν ὄπερ ἔνι τὸ μῆκος οὐροῦ γω'. Ἀνέστησε δὲ πύργους ἐπ' αὐτῷ ὄργ'. Εὐρέθησαν καὶ γραμμάτια ἐν μαρμάρῳ λαξευτά κατὰ τὸ μέρος τῆς Ἑλλάδος λέγον οὕτως: φῶς ἐκ φωτός· θεὸς ἀληθινός· ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ φυλάξοι τὸν αὐτοκράτορα Ἰουστινιανὸν καὶ τὸν πιστὸν αὐτοῦ δοῦλον |φ. 88 α| Βικτερίνον καὶ πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι οἰκοῦντας τοὺς ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Τριάδι ὑμνουμένου ζῶντας. 5 10

Ἔτους ,στισ^ηη^ω ἰνδ. ι^ης μηνὶ Δεκεμβρίῳ δ' ἦλθεν ὁ μακαρίτης βασιλεὺς, ὁ κὺρ Ἰωάννης, ὁ υἱὸς κὺρ Ἀνδρονίκου τοῦ βασιλέως ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰρηνικῶς προγεγονότων ὄρκων μετὰ συμφωνιῶν. Τῇ δεκάτῃ δὲ τοῦ Δεκεβρίου ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς κὺρ Μανουήλ ἀναβάς εἰς τὰ κάτεργα τῶν Βενετικῶν καὶ ἀπεδήμησεν εἰς τὴν Φραγκίαν ἐνεκεν βοηθείας τῆς εἰρημένης Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν. 15

Ἔτους ,στισνε^ω μηνὶ Δεκεμβρίῳ ἡμέρα Σαββάτῳ ὥρα β^α ἐχαλάσθη τὸ Ἑξαμίλιν παρὰ τοῦ ἀμηρᾶ τοῦ Ἀμουράτμπεη.

Ἔτους ,στισνβ^ω ἰνδ. ζ^ης Δεκεβρίου κ' ἦλθεν ὁ δεσπότης ὁ κὺρ Κωνσταντῖνος εἰς τὸν Μηζυθρᾶν καὶ ἐδιέβη ὁ ἀδελφός του ὁ κὺρ Θεόδωρος ὁ δεσπότης εἰς τὴν Πόλιν καὶ πάλιν ὑπῆγεν αὐτὸς ὁ κὺρ Κωνσταντῖνος ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει ,στισ^ηη^ω. 20

Ἔτους ,στισνε^ω ἐπῆραν οἱ Τούρκοι τὸ Ἄργος.

Ἔτους ,στισλζ^ω ἐπῆρεν τὴν Πάτραν ὁ δεσπότης ὁ κὺρ Κωνσταντῖνος.

Ἔτους ,στισξστ^ω ἐσέβη ὁ ἀμηρᾶς καὶ ἐπῆρεν τὴν Κόρινθον καὶ τὸ Μουχλὶν καὶ τὰ ἄλλα. 25

19

Κῶδ. τῆς μονῆς Διονυσίου 282 φ. 185 β (ἀντίγραφον Σ. Κουγέα)

Ἐν ἔτει ,στισ^ηη^ω ἐπαρέλαβαν οἱ Σαρακηνοὶ τὸν τάφον τοῦ Χριστοῦ.

Ἐν ἔτει ,στισ^ηα^ω ἐπαρέλαβαν οἱ Φράγκοι τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ἐν ἔτει ,σψξη´ ἐπαρέλαβεν αὐτὴν πάλιν ἐκ τοῦς Φράγκους κὺρ Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος.

5 Ἐν ἔτει ,σψξθ´ ἐπιάσθη ὁ πρίγκιπας τῆς Πελαγονίας ὑπὸ τῶν Ρωμαίων.

Ἐν ἔτει ,στωκθ´ ἐγνώμασεν ὁ κὺρ Ἀνδρόνικος ὁ Ἀσάνης τὸ μοραίτικον φουσαῖτο εἰς τὸ Ἀμύκλιν χιλιάδες λστ´, ὅτε καὶ τὰ κάστρον ἐπῆραν, τὴν Ἀκοβαν, τὴν Καρίτεναν, καὶ τὸν Ἅγιον Γεώργιον.

Ἐν ἔτει ,στωνζ´^ω ἦλθεν ὁ δεσπότης ὁ Κατακουζηνὸς εἰς τὸν Μορέα.

10 Ἐγιναν δὲ καὶ θανατικὰ θ´. Τὸ μέγα ἦγον τὸ πρῶτον ἐν ἔτει στωστ´. Τὸ δεύτερον ἐν ἔτει ,στωσα´. Τὸ τρίτον ἔγινεν ἐν ἔτει ,στωπβ´. Τὸ τέταρτον ἔγινεν ἐν ἔτει ,στωη´. Τὸ πέμπτον ἔγινεν ἐν ἔτει ,στωηθ´. Τὸ ἕκτον ἔγινεν ἐν ἔτει ,στωζ´. Τὸ ἕβδομον ἔγινεν ἐν ἔτει ,στωηι´. Τὸ ὄγδοον ἔγινεν ἐν ἔτει ,στωκστ´. Τὸ ἔνατον ἔγινεν ἐν ἔτει ἴστωλθ´, ὅταν ἦλθαν οἱ Ἀλβανίτες εἰς τὴν Ταβίαν. Ἐν ἔτει ,στωπη´ ἔγινεν τὸ κὺριον Πάσχα.

15 Ἐν ἔτει ,στωπη´ ἀπέθανεν ὁ δεσπότης ὁ Κατακουζηνὸς μηνὶ Ἀπριλίῳ ζ´.

Ἐν ἔτει ,στωηα´ ἦλθεν ὁ δεσπότης ὁ Πορφυρογέννητος εἰς τὸν Μορέα.

Ἐν ἔτει ,στωηστ´^ω ἦλθεν ὁ Βρανέζης καὶ ἐγύρισε τὸν Μορέαν.

Ἐν ἔτει ,στωρογ´^ω ἐτράπη ὁ δεσπότης ὑπὸ τοῦ Βρανέζη εἰς τὴν Κόρινθον.

20 Τὸ αὐτὸ ἔτος ἦλθεν ὁ Βρανέζης εἰς τὴν Λακεδαιμονίαν καὶ ἔποιεν ἐκεῖ ἡμέρας ιε´, αὐθις δὲ ἦλθεν εἰς τὸ Λεοντάρι καὶ ἐσμίξε τὸν πρίγκιπα καὶ ἐπῆρε τὴν Ἀκοβαν ἐκ τοῦς Ρωμαίους τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς.

(Εἰς στίχος γεγραμμένος ἀλλ' ἀδιαικώςως ἔπειτα διεσβεσμένος δι' ἐρυθροῦ).

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπίασεν ὁ Ραοῦλ ὁ Παλαιολόγος κὺρ Δημήτριος τὸν πρίγκιπα μὲ φουσαῖτον ἐδικόν του Ἀλβανίτας καὶ Ρωμαίους ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ δῃ.

25 Ἐν ἔτει ,στωρε´ ἦλθεν ὁ Διαγουμπασίας καὶ ἐπῆρε τὸ Ἄργος ἡμέρᾳ Σαββάτῳ μηνὶ Ἰουνίῳ β´ καὶ τῇ κα´ τοῦ μηνὸς ἦλθεν εἰς τὸ Λεοντάρι καὶ ἔδωκε πόλεμον εἰς τὰς β´ τοῦ Ἰουλίου καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν.

Ἐν ἔτει ,στανστ´^ω ἀπέθανεν ὁ δεσπότης ὁ Πορφυρογέννητος, ἀναβαίνοντας εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἐτελεύτησεν εἰς τὴν Σηλυβρίαν Ἰουνίου κδ´.

[φ. 186 α] Ἐν ἔτει ,στανστ´^ω ἦλθεν ὁ βασιλεὺς ὁ κὺρ Μανουὴλ εἰς τὴν Κόρινθον.

30 Ἐν ἔτει ,στανκγ´ ἤρξατο κτίζειν τὸ Ἐξαμίλιν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς κὺρ Μανουὴλ καὶ ἐπίασεν τοὺς ἄρχοντας τοὺς Μοραίτες Ἰουλίου ιε´.

Ἐν ἔτει ,στανλ´^ω ἔγινεν ὁ μέγας σεισμὸς καὶ ἤρξατο τὸ θανατικὸν εἰς τὸν Μορέαν ὄλον.

35 Ἐν ἔτει ,στανλα´^ω ἦλθεν ὁ Τουραχάμπης καὶ ἐτζάκισεν τὸ Ἐξαμίλιν μηνὶ Μαίῳ κβ´, εἶτα ἦλθεν εἰς τὴν Λακεδαιμονίαν καὶ αὐθις εἰς τὸ Λεοντάρι, εἶτα εἰς τὸ Γαρδίκι. Εἶθ' οὕτως εἰς τὴν Ταβίαν, ὅταν ἔκοψεν τοὺς Ἀλβανίτες.

Ἐν ἔτει ,στανμη´ ἐγύρισεν ὁ βασιλεὺς ὁ κὺρ Ἰωάννης ἐκ Φιορέντζας νὰ ἐνώσῃ τὴν ἐκκλησίαν μὲ τοὺς Φράγκους καὶ οὐκ ἴσχυσεν.

Ἐν ἔτει ,σϞνε´ ἐγάλασεν τὸ Ἑξαμίλιον τελείως ὁ Ἀμουράτμπεης ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ εὐσεβοῦς κὺρ Κωνσταντίνου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς δεσπότην κὺρ Θωμᾶ.

Ἐν ἔτει ,σϞξα´^ω μηνὶ Μαΐῳ κθ´ ἡμέρᾳ γ^η ἐπῆραν ὁ ἀμηρᾶς ὁ Μεχεμέτμπεης τὴν 40
Κωνσταντινούπολιν.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἀπίστησαν οἱ Ἀλβανίταις τοῦ Μορέως χρόνους δύο.

Ἐν ἔτει ,σϞροθ´ ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὴν Εὐρυπον ἀπὸ σπαθίου ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ
η´ ἡμέραν β^{αυ}.

Ἐν ἔτει ,σϞρπς´ ἐγένεν ἡ ἀγάπη τοῦ μεγάλου ἀφεντός, τοῦ Μεχεμέτμπεη με τοὺς 45
Φράγκους.

Ἐν ἔτει ,ζζ´ μηνὶ Αὐγούστῳ κ´ ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὴν Ναύπακτον.

Ἐν ἔτει ,ζη´^ω ἐπῆραν οἱ αὐτοὶ τὴν Μοθωκορώνην Αὐγούστῳ θ´.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐγένεν ὁ ἐμπρησμός τοῦ μοναστηρίου τοῦ Μεγάλου Ταξιάρχου ἡγουν 50
τοῦ Γέροντος, τὸ ἐπάνω τῆς Βοστίτζας ἐν τῷ ὄρει τοῦ Κλοκοῦ κείμενον Αὐγούστῳ ιε^η.

Ἐν ἔτει ,ζλθ´ μηνὶ Μαρτίῳ ιε´ ἡμέρᾳ ε^η ἀπόθανεν ὁ εὐσεβέστατος ἄρχων ὁ ἀνα-
καινιστῆς τοῦ ἀνωθεν μοναστηρίου κὺρ Ἰωάννης ὁ Τζεροντάς εἰς τὴν Κόρινθον εἰς τὴν
Παλαιὰν Χώραν καὶ ἐτάφη εἰς τὸ αὐτοῦ μοναστήριον.

20

Κῶδ. 324 Διονυσίου φ. 8 β (ἀντίγραφον Α. Ἀδαμαντίου)

Ἐκτίσθη ἡ Κωνσταντινούπολις ,εωλη´.

Ἐτους ,στωνδ´ ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Δύσιν, ,στωξε´ ἐπῆραν τὴν Καλλιού-
πολιν´ ,στωζ´ ἐπῆραν τὴν Ἀνδριανούπολιν´ ,στωοθ´ ἐτζακίστη εἰς τὴν Μαριτζαν ὁ δεσπότης.
,στωηβ´ ἔλαβαν τὰς Σέρρας Σεπτ. ιθ´.

,στωηδ´ ἐχάθη ὁ ἥλιος Ἰανουαρίου α´ ,στωης´ ἐσκοτώθη ὁ Μουράτμπεης ὁ γέρων 5
ἀπὸ τοῦ υἱοῦ Λαζάρου τοῦ δεσπότην εἰς τὸ Κόσοβον.

,σϞρλη´ ἐπῆραν ὁ Μουράτμπεης τὴν Θεσσαλονίκην ἀπὸ τῶν Βενετῶν ,σϞρμε´
ἀφ´ οὗ ἦλθεν ὁ Γιαγγος.

,σϞρνεβ´ ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης εἰς τὴν Ἰταλίαν εἰς τὴν σύνοδον.

,σϞρνεγ´ ἐσκοτώθη ὁ ρῆγας τῆς Οὐγγρίας εἰς τὴν Βάρναν ὑπὸ τοῦ Μουράτμπεη. 10

,σϞρνε´ ἦλθεν ὁ Μουράτμπεῖς εἰς τὸ Ἑξαμίλιον καὶ ἐγάλασεν αὐτὸ ὄντων τῶν δύο
ἐκεῖσε αὐθεντῶν κὺρ Θωμᾶ καὶ κὺρ Κωνσταντίνου.

,σϞρνεθ´ ἀπέθανεν ὁ Μουράτμπεῖς καὶ ἐγένεν ὁ σουλτάν Μεχεμέτης.

,σϞρξα´ ὁ αὐτὸς ἔλαβεν τὴν Κωνσταντινούπολιν Μαΐῳ κθ´.

,σϞρξστ´ ὁ αὐτὸς ἦλθεν εἰς τὴν Κόρινθον καὶ ἀπέκλεισέ την´ ,σϞρση´ ὁ αὐτὸς ἔλαβε 15
τὴν Ἐγρυπον.

,σϞρο´ ὁ αὐτὸς ἔλαβεν τὴν Τραπεζοῦντα καὶ τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἄρχοντας.

,στωγ' ἀπέθανεν ὁ κὺρ Θωμᾶς ὁ δεσπότης εἰς τὴν Ρώμην· ,στωπθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεχέμετης καὶ ἔγινεν ὁ Παζιαζήτμπεης.

20 ,ζθ'ῶ ἔγινεν ὁ σουλτὰν Σελήμης υἱὸς Παγιαζήτι· ὁ αὐτὸς ἔλαβεν τὸ Μισύρι ,ζκε'ῶ.

,ζκη'ῶ ἔγινεν ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης ὁ υἱὸς Σελήμη· ὁ αὐτὸς ἔλαβεν τὸ Μπελι-
γράδι ,ζκθ'ῶ. καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς ἔλαβεν τὴν Ρόδο ,ζλα'ῶ· ἐπῆγεν εἰς τὴν Οὐγκροίαν Ἰλδ'
καὶ ἐσκοτώσεν τὸν κράλη τῆς Οὐγκροίας καὶ ἔλαβεν καὶ τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τὸ Μπου-
τούνη καὶ ἤφερέν τους εἰς τὴν Σοφίαν· οἱ δὲ Φράγκοι ἔφυγαν.

25 ,ζλζ'ῶ ἐπῆγεν δευτέρου εἰς τὴν Οὐγκροίαν, εἶτα ὁ Σουλεημάνης καὶ ἔλαβεν τὸ Μπου-
τούνη καὶ ἔβαλεν τὸν Ἑρντέλη αὐθέντην. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπῆγεν καὶ εἰς τὸ Πέτζι καὶ δὲν
τὸ ἐπῆρεν.

,ζμ'ῶ ἐπῆγεν πάλιν ὁ αὐτὸς εἰς τὴν Οὐγκροίαν καὶ ἐγύρισεν ἄπρακτος. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἦλθεν
ἀρμάδα τοῦ Σπάνια εἰς τὸν Μορέαν καὶ ἐπῆραν τὴν Κορώνην καὶ τὴν Παλαιὰν Πάτραν.

30 ,ζμβ'ῶ ἐπῆγεν ὁ αὐτὸς εἰς τὴν Περσίαν ἕως τὸ Τεμπρούζι καὶ δὲν ἠύρέθη <μὲ> τὸν
αὐθέντην τῆς Περσίας καὶ ἐγύρισεν εἰς τὴν Βαβυλῶνα καὶ ἔλαβεν τὴν καὶ πάλιν τὸ ἐρχόμενο
ἔαρ ἀπ' ἐκεῖ ἐπῆγεν διώχοντας τὸν αὐθέντην τῆς Περσίας καὶ δὲν ἠύρέθη μετ' αὐτόν,

(Ἐν τῇ ᾧα κάτω πλαγίως προσετέθησαν τὰ ἐξῆς·)

Ἡ Βαβυλὼν λέγεται παρὰ τῶν Τούρκων Μπαγδάτι.

21

Κῶδ. μονῆς Δοχειαρίου 127 φ. 436 α

Περὶ τῆς χρονολογίας τῶν Ἰσλαμικῶν.

† Ἐν ἔτει ,στωνδ'ῶ ἐπέρασαν οἱ Τούρκοι εἰς τὴν Δύσιν.

† ,στωξστ' ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ παναγιώτατος μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κὺρ
Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς.

† ,στωζ' ἐπῆραν τὴν Ἀδριανούπολιν·

5 † ,στωηβ' Σεπτεμβρίῳ 19' ἐπῆραν τὰς Σέρρας.

† ,στωηλ' Μαρτίῳ κθ' ἡμέρα δ' ὥρα δ' τῆς ἡμέρας ἔλαβεν ὁ σουλτὰν Μουράτης
τὴν Θεσσαλονίκην ἀπὸ τοὺς Βενετικούς.

† ,στωνβ' ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ ἐποίησε τὴν ἐν Φλω-
ρεντία σύνοδον.

10 † ,στωνε' ὑπῆγεν ὁ σουλτὰν Μουράτης εἰς τὸ Ἑξαμίλιον καὶ ἐχάλασεν αὐτό.

[φ. 436 β] † ,στωνθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μουρά[της] καὶ ἔγινεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ
σουλτὰν Μεεμέτης.

† ,στωξα' Μαΐῳ κθ' τὴν ἡμέραν τῆς ἀγίας Θεοδοσίας ἐγένετο ἡ ἄλωσις τῆς ἀθλίας
Κωνσταντινουπόλεως.

15 † ,στωξδ' ἐπῆρεν τὰς Ἀθήνας.

† ,στωξστ' ἐν μηνὶ Μαίῳ ἐσέβη ὁ ἀμηρᾶς εἰς τὸν Μορέα καὶ ἐπῆρε τὸν μισὸν σὺν τῇ Κορίνθῳ· ὁ δὲ Μαχουμουτ πασίας ὑπῆγεν εἰς τὴν Σερβίαν καὶ ἔλαβε τὸ Σπεντέροβον.

† ,στωξζ' Ἰνδικτιῶνος ζ^{ης} ἐγένετο τὸ κύριον πάσχα.

† ,στωξη' ἐσέβη πάλιν ὁ ἀμηρᾶς εἰς τὸν Μορέα καὶ ἐπῆρε τὸν ἐπίλοιπον· ἔλαβε καὶ τὸν δεσπότην κύρ Δημήτριον μετὰ τῆς φαρμελίας αὐτοῦ· ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτοῦ κύρ Θωμᾶς 20 ὑπῆγεν εἰς τὴν Φραγκίαν.

† ,στωρα' ἐπῆρεν ὁ ἀμηρᾶς τὴν Μιτυλήνην.

† ,στωρο' ἔλαβε τὴν Τραπεζοῦντα καὶ τὸν βασιλέα |φ. 437 α| κύρ Δαβίδ καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ σὺν τῷ μητροπολίτῃ καὶ κατήγαγεν αὐτοὺς εἰς Κωνσταντινούπολιν.

† ,στωρη' ἐπῆρεν τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τοὺς Βενετικούς μηνὶ Ἰουλίῳ ια'. 25

† ,στωπα' Ἀπριλίου δ' ἔδωκαν οἱ Βενετικοὶ τὴν Λῆμον καὶ τὴν Σκιάθον ἵνα ποιήσωσιν ἀγάπην.

† ,στωπβ' ἐπῆρεν ὁ Ἀχμέτ πασίας τὸν Καφᾶν.

† ,στωπθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης καὶ ἐγένετο ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Παγιαζίτης.

† ,ζ' μηνὶ Αὐγούστῳ ἔπαυσαν αἱ καμπάναι εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος. 30

† ,ζα' μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ἐπῆραν οἱ Ἀγαθηνοὶ τὸν Ἅγιον Δημήτριον ἐν τῇ Θεσσαλονίκῃ.

† ,ζζ' μηνὶ Αὐγούστῳ κθ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Παγιαζίτης τὴν Ναύπακτον.

† ,ζη' ἐπῆρεν τὴν Μοθώνην καὶ τὴν Κορώνην.

|φ. 437 β| † ,ζιθ' ἐγένετο αὐθέντης ὁ σουλτὰν Σελήμ[ης] ὁ υἱὸς τοῦ Παγιαζίτη.

† ,ζκε' Ἰανουαρίου κβ' ἐπῆρεν τὸ Μισῆοι ὁ σουλτὰν Σελήμης. 35

† ,ζκη' ἐγένετο αὐθέντης ὁ σουλτὰν Σολεμᾶν, ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

† ,ζκθ' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς αὐθέντης τὸ Μπελιγράδιον.

† ,ζλα' ἐπῆρεν τὴν Ρόδον.

† ,ζλδ' ἀπῆλθεν εἰς τὴν Οὐγκρίαν καὶ ἐσκότωσε τὸν Κράλην καὶ ἔλαβεν καὶ τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τὸ Μπουντούνι καὶ ἔφερεν αὐτοὺς εἰς τὴν Σοφίαν. 40

† ,ζλζ' ἐστράτευσε πάλιν εἰς τὴν Οὐγκρίαν ὁ αὐτὸς καὶ ἐπῆρε τὸ Μπουντούνι καὶ ἔβαλε καὶ τὸν Ἐρδῆλην αὐθέντην.

† ,ζμ' ἐστράτευσε τετάρτην φορὰν εἰς τὴν |φ. 438 α| Οὐγκρίαν, ἀλλ' ἐστρεψεν ἐκεῖθεν ἄπρακτος.

† Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει ἦλθεν ἡ ἀρμάδα τοῦ Σπάνια εἰς τὸν Μορέα καὶ ἐπῆρε τὴν Κορώνην καὶ τὴν Παλαιὰν Πάτρα· τότε ἐφάνη καὶ κομήτης ἀστήρ, ὃν λέγουσι ξιφίαν κατὰ μεσημβρίαν ἐπέκεινα τῶν τεσσάρων μηνῶν. Περιέτεμε δὲ καὶ ὁ αὐθέντης τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τὸν Σελήμην καὶ τοὺς λοιπούς. 45

† ,ζμζ' ἔδωκαν οἱ Βενετικοὶ τὸ Ἀνάπλιον καὶ τὴν Μονεμβασίαν ἵνα ποιήσωσιν ἀγάπην μὲ τοὺς Τούρκους. 50

† ,ζμε' ἔστειλεν ὁ αὐτὸς Σουλεμᾶν τὸν Χαριατὴν πασίαν μὲ τὴν ἀρμάδα καὶ ἐρήμωσε τὰς νήσους πάσας.

† Ζογ' ἔστειλεν ὁ αὐτὸς αὐθέντης τὸν Πιαλῆ πασιᾶ μετὰ τὴν ἀρμάδα εἰς τὴν Μάλταν καὶ ἐγύρισαν ἐκεῖθεν ἄπρακτοι καὶ τζακισμένοι | φ. 438 β | σχεδὸν οἱ πλεῖστοι ἀπέμειναν
55 ἐκεῖσε καὶ πολὺν φόβον ἔλαβον.

† Ζοδ' ὁ αὐτὸς αὐθέντης ἔστειλε πάλιν τὸν Πιαλῆ πασιᾶ μετὰ τὴν ἀρμάδα καὶ ἐπῆρε τὴν Χίον τὴν νέαν τρίτην μετὰ εἰρήνης χωρὶς πόλεμον.

Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει ἐστράτευσεν εἰς τὸ Μπέτζη ἦτοι εἰς τοὺς Ἀλαμάνους κακεῖ ἀπέθανεν καὶ ἔφεραν τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Σελήμη ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἐβασίλευσεν ἀκμὴν ὄντες
60 ἐν τῇ Ἀλαμανίᾳ. Εἶτα ἔστρεψαν ἐκεῖθεν μετὰ τὸν νέον αὐθέντην καὶ ἦλθον εἰς τὴν Πόλιν.

† Ζοη' ἐστράτευσεν οὗτος ὁ σουλτάν Σελίμης εἰς τὴν Κύπρον πρῶτον τοῦ ταξίδιν καὶ ἐπῆρεν αὐτήν.

† Ζοθ' οὗτος ἔστειλε δύο μπασιάδες, τὸν Μπαλτάν πασιᾶ καὶ τὸν Ἀλιμπασιᾶ μετὰ βαρείας ἀρμάδας ἕως νύκτος ἀρμενὰ ἵνα ἐρημώσωσι πάντα | φ. 439 α | τόπον φράγκικον, ὃ
65 καὶ γέγονε σχεδὸν ἕως τῆς Βενετίας καὶ ἐδήλωσαν καὶ ἠφάνισαν τοὺς τόπους τῶν Βενετικῶν εἶχον δὲ παραγγελίαν καὶ τὴν τῶν Φραγκῶν ἀρμάδα πολεμῆσαι. Ἐνώθησαν γοῦν αἱ δύο ἀρμάδαι πρὸς τῆς Ναυπάκτου τὸ μέρος καὶ ἔδωκαν πόλεμον ἰσχυρὸν καὶ οὐκ ἴσχυσαν οἱ τρισκατάρατοι Τοῦρκοι καὶ τρεῖς ὥρας ἀντιστῆναι, ἀλλ' εὐθὺς ἔδωκαν νῶτα καὶ ἐταπεινώθησαν. Μετὰ γοῦν τὸν θάνατον τοῦ σουλτάν Σελήμη ἔγινεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ
70 σουλτάν Μουράτης, μετὰ δὲ τὸν σουλτάν Μουράτη ἔγινεν ὁ σουλτάν Μεεμέτης καὶ μετ' αὐτὸν ἔγινεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ σουλτάν Ἀχμέτης, ὁ νῦν βασιλεὺς ἔτους τρέχοντος Ζοιδ'.

† Ἐν τῷ παρόντι ἔτει Ὀκτωβρίῳ σι' ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ κύριος Διονύσιος ἱερομόναχος ὁ ρήτωρ ἐν τῇ σκήτῃ τῆς Ἁγίας Ἄννης, οὗ ἡ φήμη ἕως περάτων διῆλθε διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ.

| φ. 439 β | † Ζοιζ' Φεβρουαρίου κζ' τῇ καθαρᾷ β' ἐπορεύθησαν τρεῖς φούσαις εἰς τὴν Ἐρισσὸν καὶ ἠ[χμ]αλώτευσαν αὐτήν· ἡ μὲν μία ἦτον ὡς κάτεργα παγκῶν κβ' ἡ δὲ ἑτέρα παγκῶν ιζ' ἡ δὲ τρίτη ὀλίγον μικρότερη· ἐφοβέριζαν δὲ καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος. Ὅμως ἡ Θεοτόκος ἐκονόμησεν καὶ ἐδυστύχησαν καὶ διελύθησαν αἱ βουλαὶ αὐτῶν· διότι καθὼς ἐκίνησαν νὰ ἔρχωνται κάτω, ἡ μία ἡ μικρότερη εὗρηκεν ἀπάνω εἰς μίαν πέτραν
80 καὶ ἐσυντρίφθη καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἡ δὲ τῶν ιζ' παγκῶν ἐκεῖ ὁποῦ ἀρμένιζε καὶ ἐκατέβαιναν, ἐξανάγειρε καὶ ἐβούλησεν ἀντικρὺ τῆς ἱερᾶς Λαύρας καὶ δὲν ἐγλύττωσεν ἕξ ἐκείνων οὐδὲ εἰς· καὶ μόνον ἡ μία ὁποῦ ἔμεινεν καὶ ὑπάγει μετὰ πολλῆς δειλίας νὰ ἀναγγέλῃ τὴν συμφορὰν αὐτῶν:

(Ἐν φ. 437 β ἐν τῇ ᾧα ὀριζοντιῶς τάδε πρόσθετα)

† Ζογ' Ὀκτωβρίῳ κε' Σαββάτῳ ἐσπέρας ὥρα α' τῆς νυκτὸς ἔγινεν ὁ ἐμπρησμός τῆς καθ' ἡμᾶς μονῆς ἦτοι τοῦ Διονυσίου.

(Ἐν φ. 438 β ὀριζοντιῶς ἐν τῇ ᾧα πρόσθετα τάδε)

† Ζοθ' Δεκεμβρίῳ ια' ἡμέρα Κυριακῆ ὥρα ζ' τῆς νυκτὸς ἔγινεν ὁ ἐμπρησμός τῆς τοῦ Σίμωνος πέτρας μονῆς.

† (νεωτέρη χειρὶ) ,ζρλ' Ἰουνίῳ ιζ' ἔγινεν δεύτερος ἐμπρησμός τῆς τοῦ Σίμωνος Πέτρας μονῆς.

|φ. 434 β| † Ἔτους ,ζρε' ἐβασίλευσεν ὁ σουλτὰν Ὀσουμάνης' ἐτοῦτος ἐπῆγεν καὶ 90
εἰς τὴ Ρουσοῖα καὶ ἐγύρισεν ἄπραχτος. Καὶ εἰς ἐτούτου τὸ βασίλειον ἐπῆξεν ἡ Πόλις ἀπὸ τὸ
Σαράϊ Πουρνοῦ ἕως καὶ εἰς τὸ Φανάρι τόσον ὅπου ἐ[πέ]ρασεν ἄνθρωπος ἀπο τὴν Πόλι
εἰς τὸ Σκούταρι ἀπάνου εἰς τὸν πάγο' ἐτοῦτο τὸ ἔτη τὸν ἐσκότωσαν οἱ Γιανιτζάροι καὶ οἱ
σπαχῆδες μέσα εἰς τὸ σαράϊ.

† (ἐτέρη χειρὶ) Ἔτους ,ζριστ' ἐβασίλευσεν ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς ὁ καὶ παλαβὸς 95
χρόνον ἕναν.

† (ἐτέρη χειρὶ) Ἔτους ,ζρη' ἐβασίλευσεν ὁ σουλτὰν Μουράτης, ὁ ἀδελφὸς τοῦ σουλτὰν
Ὀσουμάνη.

† (ἐτέρη χειρὶ) Ἔτους ,ζρκθ' (;) ἐβασίλευ|φ. 435 α|σεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ σουλτὰ 100
Μουράτι.

† ἐβασίλευσε ὁ σουλτὰ Μουράτης ὁ ἀδελφὸς τοῦ σουλτ[ὰν] Ὀ]σουμάνη.

(Ἐν φύλ. 438 β κάτω ἐν τῇ ᾧ πρόσθετα τάδε)

† ,ζηγ' Ἰουνίῳ ιη' ἡμέρα Παρασκευῆ ὥρα γ' τῆς ἡμέρας ἔγινε σεισμὸς μέγας, ὅταν
ἔπεσαν καὶ οἱ πύργοι ἐν τῷ Προαύλατι.

46 κῶδ.: τιφριαν.

22

Κῶδ. τῆς μονῆς Δοχειαρίου 195 φ. 135 β

† Ἐπαρέλαβον οἱ Τούρκοι τὰ[ς] Σέρες ἐν ἔτει ,στωηβ' μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ιθ'.

† Πάρθη καὶ ἡ Θεσσαλονίκη ἐν ἔτει ,στωηλ' Μαρτίῳ κθ'.

† Ἡ Κωνσταντινούπολις καὶ αὐτὴ ἐπάρθη ἐν ἔτει ,στωξα' μηνὶ Μαΐου κγ' (;)
ἡμέρα γ'.

† Ἐπάρθη ἡ Εὔριπος ἐν ἔτει ,στωση' μηνὶ Ἰουνίῳ.

† Ἐπάρθη ὁ Ἐπακτος ἐν ἔτει ,ζζ' Ἰνδικτιῶνος β'.

Ἡ Μοθώνη ἐν ἔτει ζη' μηνὶ Αὐγούστῳ θ' Ἰνδικτιῶνος (;) γ'.

† Ἐπάρθη τὸ Μπελκράτι ἐν ἔτει ,ζκθ' μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ιη' ἡμέρα ε'.

† Ἐπάρθη ἡ Ρόδος ἐν ἔτει ,ζλα' μηνὶ Δεκεβρίῳ κε'.

† Ἔτους ,ζιθ' μηνὶ Ἰουλίῳ κη' ἡμέρα β' ἐπολέμησεν ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης με 10
τὸν σουλτὰν Σουλεημὰν τὸν υἱὸν του.

† Ἔτους ,ζκ' μηνὶ Ἀπριλίῳ κγ' ἡμέρα Παρασκευῆ ἔστησαν αὐθέντη τὸν σουλτὰν
Σελήμη καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸ ,ζκθ'.

† Ὁ σουλτὰν Σουλεημὰν ἐβασίλευσεν ἀπὸ ἔτους ,ζκθ'.

Κωδ. τῆς μονῆς Ρωσικοῦ 615 φ. 94 α.

Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ δεσπότης κὺρ Θωμᾶς φεύγοντας ἀπὸ τὸν ΜορEAN ἐπῆγεν εἰς Ρώμην εἰς τὸν πάπαν Πίον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐχάρισε τὴν κάραν τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ πρωτοκλήτου· κἀκεῖνος πρὸς τὸ μόλις ζῆν μετὰ τῶν αὐτοῦ ἐδωρήσατο τὴν μόνην καὶ ἀναγκαίαν τροφήν.

- 5 Ἔτους ζϞη' Ἀπριλίου ἡ' ὁ βασιλεὺς κὺρ Μανουὴλ ἤρξατο καθαίρειν καὶ οἰκοδομεῖν αὐτὸν τὸν Ἴσθμόν, οὔπερ ἐστὶ τὸ μῆκος, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τὸ εὖρος ἐκ μιᾶς θαλάττης εἰς τὴν ἑτέραν, ὀργαῖαι τρισγύλαιαι καὶ ὀκτακόσαιαι. Ἔοικε δὲ ἡ Πελοπόννησος πλατάνου φύλλου εἰς πάντα, τοῦ δὲ φύλλου τὸ καῦλος ὁ Ἴσθμὸς ἐστίν· ἀνέστησε δὲ πύργους ἐν ἑαυτῷ ἑκατὸν πεντήκοντα καὶ τρεῖς, καὶ ἔν τινι μαρμάρῳ εὐθῶν γράμματα γεγραμμένα
- 10 λέγοντα οὕτως· φῶς ἐκ φωτός, Θεὸς ἀληθινός, ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, φυλάξῃ τὸν αὐτοκράτορα Ἰουστινιανὸν μετὰ τῶν πιστῶν δούλων αὐτοῦ Βικτωρίου καὶ πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι οἰκοῦντας τοὺς ἐκ Θεοῦ ζῶντας. Καὶ προστάζει αὐτοῦ, ἦτοι τοῦ ἀμηρᾶ, οἱ εὐθεθέντες Χριστιανοί, ἔθαιψαν τὸ βασιλικὸν πτώμα μετὰ βασιλικῆς τιμῆς· οὐαὶ οὐαὶ κάμοι τῆς προνοίας ἐν τινι καιρῷ μὲ φυλάττουσιν· ἦν δὲ πᾶσα ἡ ζωὴ αὐτοῦ τοῦ αἰοιδίμου καὶ
- 15 μάρτυρος βασιλέως χρόνοι τεσσαράκοντα ἑννέα καὶ μῆνας τρεῖς καὶ ἡμέρας εἴκοσι ὅς ἐβασίλευσεν ἔτη δ' καὶ μῆνας δ^{α5}. Ἐβασίλευσε δὲ τὸ τῶν Παλαιολόγων γένος ἐν τῇδε τῇ βασιλευούσῃ τῶν πόλεων ἔτη ρηγ^α καὶ μῆνας ι^α καὶ ἡμέρας δ^{α5}· καὶ ὑπὸ Κωνσταντίνου Φλαβίου ἤρξατο ἡ βασιλεία ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου πέρας ἔλαβεν. Ἐν τῇδε τῇ τριτάτῃ πόλει ἐπεκράτησεν ἡ τῶν Ρωμαίων βασιλεία
- 20 ἔτη μολε' καὶ μῆνας ι^α καὶ ἡμέρας δ^{α5}.

Κωδ. μονῆς Λειμῶνος 190, τελευταῖον κεφάλαιον τοῦ Νομοζάνου (ἀντίγραφον Α. Π. Κεραμέως)

Περὶ τῶν αὐθεντῶν τῶν Τουρκῶν ὅτι ἐν ποίῳ ἔτει ἔλαβον τὰ κάτωθι κάστηρ ἅσιν τῇ βασιλευούσῃ τῶν πόλεων.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,σιωνδ', ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ, τοῦ νέου Ἀδάμ, ,ατνδ', ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Δύσιν.

- 5 Ἔτους ,σιωξε' ἀπὸ Ἀδάμ ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,ατξε', ἐπῆραν τὴν Καλλιούπολιν.

Ἔτους ,σιωοζ' ἀπὸ Ἀδάμ, καὶ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ,ατοζ' ἐπῆραν τὴν Ἀδριανούπολιν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,σιφλε', Μαίῳ κδ' ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην.

- [Ἐ]τους ἀπὸ Ἀδάμ ,σιφξα' ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυγγ', Μαίῳ κθ' βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, ἐπαρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις τοῖς Ἰσμαηλίταις ἦτοι
- 10 τοῦ αὐθεντὸς σουλτὰν Μεεμέτη παρὰ Θεοῦ ἔνεκεν τῶν ἡμῶν ἁμαρτιῶν· ἐδυνάστευσε γοῦν

τὴν Κωνσταντινούπολιν χρόνους κη· μετὰ γοῦν τούτους ἐδούλωσε πολλάς πόλεις καὶ χώρας.

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αυζ´ ἐπῆρε ὁ μέγας αὐθέντης τὴν Κόρινθον, τὴν Πάτραν, τὸ Μουχλί καὶ τὴν Καστελανίαν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωξδ´ μηνὶ Ἰουνίῳ ἐπαρεδόθη ἡ Ἀθήνα. 15

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωξη´, ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυξ´, ἦλθεν ὁ μέγας αὐθέντης εἰς τὸν Μιζιθρᾶν καὶ ἔλαβεν αὐτόν.

Ἔτους ,στωσα´ μηνὶ Ἀπριλίῳ ἐπαρέδωκαν οἱ Ἀργεῖοι τὸ Ἄργος εἰς χεῖρας τῶν Τουρκῶν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωση´, ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυο´ Ἰουλίῳ ιβ´ ἐπαρεδόθη ἡ Εὐριπος. 20

Ἔτους ,στωπθ´ Μαίῳ γ´ ἀπέθανεν ὁ σουλτάν Μεχεμέτης καὶ τῇ ιθ´ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἦλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ σουλτάν Μπαγιαζίτης εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,ζζ´ Αὐγούστῳ κθ´ ἀλώθη ἡ Ναύπακτος.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,ζη´ ἐπάσθη ἡ Μεθώνη μηνὶ Αὐγούστῳ κθ´. 25

Τῷ αὐτῷ ἔτει Σεπτεβρίῳ ζ´ ἐπροσκύνησαν οἱ Κορωνάιοι τὸν μέγαν αὐθέντη καὶ ἐπαρέδωκαν τὸ κάστρον εἰς χεῖρας αὐτοῦ.

Ἔτους ,ζιβ´ ἀπὸ Ἀδάμ μηνὶ Ἀπριλίῳ ἐδιώκτη ὁ σουλτάν Μπαγιαζίτης παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ σουλτάν Σελήμη. Ὁ δ´ αὐτὸς σουλτάν Σελήμης τοῦ κράτους ἤδη καὶ τῶν σκίπτρων ἀναλαβὼν εὐθύς κατὰ Περσῶν στρατεύει τροπώσας γοῦν καὶ νικήσας ἐλήλυθεν πρὸς Κωνσταντίνου. 30

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,ζκθ´, Σεπτεμβρίῳ κη´ ἀπέθανεν ὁ αὐτὸς σουλτάν Σελήμης βασιλεύσας ἔτη θ´, καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτάν Σουλεϊμάνης καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον τῆς βασιλείας εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν ἦτον δὲ χρόνων κγ´.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,ζλ´ μηνὶ Ἰουνίῳ ἔκαμεν ὁ σουλτάν Σουλεϊμάνης φοσᾶτα καβαλλαρίων καὶ πεζῶν χιλιάδας ἑκατὸν καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Οὐγκριάν καὶ ἐπολέμησε τὸ Ἀμπελογράδι καὶ εἰς τὰς β´ τοῦ Αὐγούστου ἔλαβεν αὐτό καὶ πάλιν ὑπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν. 35

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αφκβ´ ἐποίησεν ὁ αὐτὸς σουλτάν Σουλεϊμάνης φοσᾶτον διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης χιλιάδας διακοσίας καὶ ἄρμενα μικρὰ καὶ μεγάλα διακόσια ἑβδομήντα καὶ ἐπολέμησε τὴν Ρόδον καὶ τῇ κε´ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς ἐπαρεδόθη εἰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἔδωκε θέλημα καὶ ἐξέβη ὅστις ἤθελε. 40

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αφμ´ Νοεμβρίῳ κα´ ἡμέρᾳ Κυριακῇ ἔλαβεν ὁ Κασιμπασᾶς τὸ Ἀνάπλι ἀπὸ τοὺς Βενετικούς μετὰ συμφωνίας καὶ οὕτως ἐγένετο ἡ ἀγάπη.

Τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ μηνὶ τοῦ αὐτοῦ κδ´ ἔλαβε καὶ τὴ Μονεμβασία ὑπὸ τῶν αὐτῶν Βενετικῶν. 45

Κωδ. 240 μονῆς Λειμῶνος (Ὁρολόγιον)

Εἰς ἔτη ,στωια' ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν ὁ Ἀτουμάνογλης εἰς τὴν Δύσιν καὶ ἔζησεν χρόνους κα'. Καὶ μετ' αὐτὸν Ὁρχανης ἔτη μη'. Καζῆ Χανιτζιάρις λ'. Γιλτηρίμ Παγιαζήτης ιδ'. Μουσι κελεπισ ἔτη η'. Σουλτὰν τζελεπισ γ'. Μουράτμπεῖς λα'. Μεχεμέτμπεῖς, ὃς ἐπῆρεν τὴν Πόλιν, ἔτη λα'. Μπαγιαζήτης ὁ υἱὸς αὐτοῦ λα'. Ζῶντος αὐτοῦ ἐκράτησεν τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Σελήμης, ἔτη η'· καὶ μετὰ ἡμέρας κ', ὁποῦ ἐπῆρεν τὴν βασιλείαν, ἀπέθανεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἰουνίω ιε'.

Ἐπῆρεν τὴν Βέρροϊαν ὁ σουλτὰν Ἀχουμάτης εἰς ἔτος ,στωιε'.

Ἐπῆρεν τὴν Θεσσαλονίκην ὁ Μουράτμπεῖς ,στωιη'.

Ἐπῆγεν ὁ Μεχεμέτμπεῖς εἰς τὴν Καραμανίαν ,στωιη'.

Ἐπῆγεν εἰς τὸ Στενὸν τῆς Πόλεως καὶ ἔκτισε τὸ Νεόκαστρον εἰς ,στωιθ'.

Ἐπῆρεν τὴν Πόλιν εἰς ,στωιζα' μηνὶ Μαΐω κθ'.

Ἐπῆγεν τὸ αὐτὸν ἔτος εἰς τὴν Αἶνον τὸν χειμῶνα καὶ τὸ καλοκαίρι εἰς τὴν Σεμέντριαν ,στωιζβ'.

Ἐπῆγεν εἰς τὸ Ἀμπελογοράδι καὶ ἐπῆρεν τὸ ,στωιζγ'.

Ἐπῆρεν τὸν Μορέαν ,στωιζδ'.

Ἐπῆγεν εἰς τὸ Γιαντζῆ καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν ,στωιζε'.

Ἐπῆγεν δεύτερον εἰς τὸν Μορέαν καὶ ἐγάλασέν τον ,στωιζστ'.

Πάλιν ἐπῆγεν εἰς τὸ Γιάντζη καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν εἰς ἔτος ,στωιζζ'.

Ἐπῆρεν τὴν Ἀμαστρον καὶ τὸ Σινώπι ,στωιζη'.

Ἐπῆγεν εἰς τὸν Ὄζοῦν Χασάνην καὶ ὅταν ἐγύρισεν ἐπῆρεν τὴν Τραπεζοῦντα ,στωιζθ'.

Ἐπῆγεν εἰς τὴν Βλαχίαν, εἰς τὸ Ράντουλα βοϊβόδα, εἰς ἔτος ,στωιρ', καὶ εἰς ἔτος ,στωιροα' ἐπῆρεν τὴν Μυτιλήνην Σεπτεβρίω ιδ'. Καὶ εἰς τὸ αὐτὸν ἔτος ἐπῆρεν τὴν Πόσθναν.

Ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἀλβανίαν ,στωιροβ'.

Ἐπῆγεν εἰς τὸν Καραμάνην ,στωιροδ'.

Καὶ εἰς τὸ ,στωιροη' ἐπῆρεν τὴν Εὐριπον.

Εἰς ,στωιροβ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Ὄζοῦν Χασάνην.

Ἐπῆρεν τὸν Καφᾶν ,στωιρογ'.

Ἐπῆγεν εἰς τὴν Μπογδανίαν καὶ ἐπῆρεν τὰ κάστροι ἃ ἔκτισαν οἱ Οὐγγροὶ ,στωιροδ'.

Ἐπῆγεν εἰς τὸ Σκουτάρι καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν ὕστερον ἐπροσκύνησεν ,στωιροε'.

Ἐστάθη αὐθέντης ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Παγιαζήτης, ,στωιροθ' οἶον (;) πρῶτον ἀπέθανεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ Μεχεμέτμπεῖς, ὁποῦ ἐπῆρεν τὴν Πόλιν, Μαΐω γ', καὶ μετ' ἐκεῖνον ἐκάθισεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Παγιαζήτης εἰς τὸ σκαμνὶν ,στωιροθ' Ἰουλίω ιδ'.

Ἐπῆγεν εἰς τὴν Μπογδανίαν καὶ ἐπῆρεν τὰ Κελλία ,στωιροιβ' καὶ εἰς ταῖς σι' τοῦ αὐτοῦ ἐπῆρεν τὸ Ἀσπρόκαστρο.

- Ἐπῆρεν τὴν Ναύπακτον Αὐγούστῳ ιε΄ εἰς ἔτος ,ζζ΄. 35
- Ἐπῆρεν τὴν Μοθώνην καὶ τὴν Κορώνην ,ζη΄ καὶ εἰς τὰς ιθ΄ τοῦ Ἰουλίου ἦλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Σελήμης καὶ ἐπολέμησεν μὲ τὸν πατέρα του· καὶ ἐσκοτώθη πολὺν φουσαῖτον καὶ ἔγινεν μεγάλη ταραχὴ εἰς ἔτος ,ζιθ΄.
- Ἐστάθη αὐθέντης ὁ Σελήμης ζῶντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀπριλίῳ κγ΄ ,ζκ΄ καὶ μετὰ ἡμέρας ὀλίγας ἀπέθανεν ὁ πατέρας του. 40
- Ἐπῆγεν ὁ Σελήμης εἰς τὸν Σοφὴν καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν καὶ τὸν ἀνεμιόν του τὸν σουλτὰν Ἀμουράτ ,ζκβ΄.
- Τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπῆγεν εἰς Ταβρίζιν καὶ ἐσκοτώθη τὸ φουσαῖτο του, καὶ εἰς τὸν δεύτερον χρόνον ἐπῆγεν τὸ μὲ τὸ σπαθὶν καὶ ἐσκότωσεν τὸν Ἀλότογλα.
- Ἐπῆγεν εἰς τὸ Μισύρι καὶ ἐπῆρεν καὶ τὸν τόπον ὅλον καὶ ἔκοψεν καὶ τὸν σουλτάνι ,ζκδ΄. 45
- Ἀπέθανεν ὁ Σελήμης καὶ ἐστάθην ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Σουλεϊμάνης εἰς τὸ σκαμνὶν ,ζκθ΄.
- Ἐπῆρεν ὁ Σουλεϊμάνης τὸ Ἀμπελογοράδι ,ζλ΄.
- Ἐπῆρεν τὴν Ρόδον ,ζλα΄.
- Ἐπῆγεν εἰς τοὺς Οὐγγρους ,ζλε΄.
- Ἐπῆρεν τὰ Δωδεκάνησα καὶ τῶν Κορυφῶν τὰ χωθία ,ζμδ΄. 50
- (συνέχεια δι' ἑτέρας γραφῆς)
- ,ζνε΄ ἦλθεν ὁ ἐλγιατζῆς εἰς τὴν Μυτιλήνην Σινὰν ἀγᾶς ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίου.
- Ἐπῆρεν τὴν Χίον ,ζοδ΄.
- Ἐπῆρεν τὴν Κύπρον ,ζοζ΄.
- ἦλθεν ὁ ἀναγραφέας εἰς τὸ νησίον τῆς Μυτιλήνης ,ζπζ΄ Ἰνδικτιῶνος ζ΄.
- ,ζοε΄ ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίου ιδ΄ ἡμέρᾳ Δευτέρα ἐκοιμήθη ὁ Μεθύμνης Μητροπολίτης 55
- Ἰγνάτιος καὶ κτήτορας τοῦ Λεμῶνος ἡ πατρὶς αὐτοῦ Καλλονή.
- Ἐσκότωσαν οἱ Τοῦρκοὶ τὸν βασιλέα σ[ουλτὰ]ν Ὀσουμάνη ἔτους ,ζοκθ΄ ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.
- Εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον ἔγινεν καὶ μεγάλη πείνα στὸν κόσμον, ὥστε (:) καὶ πολλοὶ ἐκ τῆς πείνης ἐπέθνησκον. 60
- Ἐτους ,ζομε΄ ἐν μηνὶ Ἰουνίου γ΄ ἡμέρᾳ Παρασκευῇ τὸ βράδυ ἔγινεν χαλάζι μεγάλο καὶ χάλασεν τὰ ἀμπέλια καὶ τὰ ψιμικὰ καὶ ἔγινεν μεγάλη δυστυχία.

44 κῶδ. : μετοσπαθίην.

† Ἐκοιμήθη ὁ πανιερώτατος ἐπίσκοπος Γραιβενοῦ ὁ κύριος Νεόφυτος καὶ δεύτερος Χρυσόστομος νέος ἐπὶ ἔτους ,στϞλα΄ μηνὶ Δεκεμβρίῳ στ΄.

Καὶ ἕτερος Νεόφυτος ὁ Βλάχος ,στ[Ϟ]λστ΄ (:)

† Μηνὶ Μαρτίῳ β' ἰνδικτιῶνος ἰδ' ἡμέρα Σαββάτῳ ἐπαρελαβώθη ἡ μεγαλόπολις
5 Νίκαια παρὰ τῶν Μουσουλμάνων ἔτους ,στωλθ'.

† Γέγονεν ἀφανισμὸς Ἑξαμιλίου κατὰ τοῦ ἔτους τοῦ τρέχοντος ,στωνστ'. Παρελ-
θόντος δὲ τοῦ καιροῦ ἀνάλωσις Θεσσαλονίκης καὶ Ἰωαννίνων παράδοσις ἐπὶ ἔτους
,στωλη' καὶ Βυζαντίου Κωνσταντινουπόλεως ἀνάλωσις ,στωξα' μηνὶ Μαίῳ καθ' ἡμέρα
Τρίτη.

10 † Ἐτελεύτησεν ὁ ἀγριώδης λύκος καὶ ἀνήμερον θηρίον ἀμηρᾶς ὁ Μαχάμετης ἐπὶ
ἔτους ,στωπθ'. Παρελθόντος δὲ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκοιμήθη ὁ ὄσιος πατήρ ἡμῶν Μάξιμος
ἀρχιεπίσκοπος τῆς αὐτῆς πόλεως καὶ νέας Ρώμης ἦτοι Βυζαντίδος μηνὶ Ἀπριλίῳ γ'
ἰνδικτιῶνος ιε' ἡμέρα Τετάρτη.

27

Κῶδ. 938 Παρισίων φ. 103 α. (=Χρονικὸν σύντομον ἐχθ. μετὰ Δούξαν σελ. 315).

Ἔτους ,στωχε' παρέλαβον οἱ Σαρακηνοὶ τὸν ἅγιον τάφον τοῦ δεσπότη Χριστοῦ.

Ἔτους ,στωψα' παρέλαβον οἱ Φράγγοι τὴν Κωνσταντινούπολιν ,απε'.

Ἔτους ,στωψη' παρέλαβε τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀπὸ τοῦ Φράγκου κυρ Ἀνδρό-
νικος Παλαιολόγος.

15 Τῷ ,στωνστ' ἐγένονεν τὸ μέγα θανατικόν.

Τῷ ,στωνζ' ἦλθεν εἰς τὸν Μορέαν ὁ δεσπότης ὁ Καντακουζηνός.

Τῷ ,στωπ' ἐγένονεν τὸ δεύτερον θανατικόν.

Τῷ ,στωπβ' ἐγένονεν τὸ τρίτον θανατικόν.

Τῷ ,στωπη' ἐγένονεν κύριον πάσχα· ἀπέθανεν καὶ ὁ δεσπότης ὁ Καντακουζηνός.

20 Τῷ ,στωηστ' ἐγένονεν τὸ τέταρτον θανατικόν.

Τῷ ,στωηστ' ἔτει ἦλθεν ὁ δεσπότης ὁ Παλαιολόγος ὁ Πορφυρογέννητος εἰς τὸν
Μορέαν.

Τῷ ,στωηθ' ἔτει ἦλθεν ὁ Βρανέζης θελήματι τοῦ δεσπότη καὶ ἐγύρισε τὸν Μορέαν.

Τῷ ,στωηθ' ἔτει ἐγένονεν τὸ πέμπτον θανατικόν.

25 Τῷ αὐτῷ ἔτει ἦλθεν ὁ Βρανέζης εἰς τὴν Λακεδαιμονίαν καὶ τότε εἰς τὸ Λεοντάρι,
καὶ ἠνώθη μετὰ τοῦ πρίγκιπος καὶ ἀπήγασιν καὶ ἐπῆραν [φ. 103 β] τὴν Ἀκουβαν
τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐκατέβηκεν κυρ Δημήτριος ὁ Ράλης μετὰ τὸ φοσαῖτον τοῦ Λεονταρίου
καὶ τῶν Ἀλβανιτῶν καὶ ἐπίασαν τὸν πρίγκιπα μηνὶ Ἰουνίῳ δ' καὶ τῷ Δεκεβρίῳ
30 μηνὶ ἠγοράσθη.

Τῷ ,στωε' ἔτει ἦλθεν ὁ Γιαγοῦ πασᾶς καὶ ὁ Μουράσης μετὰ τὸ φοσαῖτον τὸ τούρ-
κικον χιλιάδες ξ' μηνὶ Ἰουνίῳ εἰς τὸ Ἄργος ἡμέρα Σαββάτῳ καὶ τῇ Κυριακῇ ὥρα β'
ἀπῆραν αὐτὸ καὶ ἠχμαλώτισαν τὸν λαόν. Καὶ τῇ κα' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἦλθον εἰς τὸ

Λεοντάρι και ἐπολέμησαν· και τὸν αὐτὸν καιρὸν εὐρέθη εἰς τὸ Ἀνάπλι Δούκας
ὁ Ἐπικέρνης.

35

Τῷ ,στωζ' ἐγένονεν τὸ ἕκτον θανατικόν.

Τῷ ,στωιε' ἔτει ἀπέθανεν ὁ δεσπότης ὁ Πορφυρογέννητος.

Τῷ ,στωιβ' παρέλαβεν ὁ αὐτὸς δεσπότης ὁ Πορφυρογέννητος τὴν Κόρινθον και τὴν
Καστελανίαν αὐτῆς ἀπὸ τοὺς Φρερίους Ρόδου μηνὶ Ἰουνίῳ δ'.

Τῷ ,στωιη' ἔτει ἐγένονεν τὸ ἕβδομον θανατικόν· τῷ αὐτῷ ἔτει ἀπέθανεν κὺρ Μανουὴλ
ὁ μέγας δοῦκας.

40

Τῷ ,στωκγ' ἔτει ἦλθεν κὺρ Μανουὴλ ὁ βασιλεὺς ὁ Παλαιολόγος και ἔκτισεν τὸ
Ἐξαμίλι μηνὶ Μαίῳ και μηνὶ Μαρτίου ἡμέρα τοῦ μεγάλου Σαββάτου ἐπίασεν τοὺς
ἄρχοντας τοῦ Μορέως.

Τῷ ,στωκστ' ἔτει γέγονεν τὸ ὄγδοον θανατικόν | φ. 104 α. | Τῷ αὐτῷ ἔτει ἦλθαν και
οἱ Ἀναβαρέζοι εἰς τὴν Ταβίαν.

45

Τῷ ,στωκλ' ἔτει τῇ Δευτέρῃ τῆς Διακαινησίμου ἐγένονεν ὁ μέγας σεισμός· και εὐθέως
ἤρξατο εἰς τὸν Μορέαν σποράδην λυμαίνεσθαι τὸ θανατικόν.

Τῷ ,στωκθ' ἡμέρα δ' Δεκεβρίου ζ' ἐγένετο χειμὼν φοβερός, πλῆθος βροχῆς και
συνοχὴ βροντῶν και ἀστραπῶν ἐν τῷ Ἀνάπλι και ἐχάλασεν ὁ νάρθηκας τοῦ Ἁγίου
Ἀνδρέως. Και ἠνεώχθησαν αἱ πύλαι τῆς ἐκκλησίας και μνημεῖα ἠνεώχθησαν και
ἡ καμπάνα ἔπεσεν· και σημεῖα ἐγίνοντο εἰς τοὺς τοίχους και εἰς τὰς πύλας ὡς ἀπὸ ξίφους.

50

Τῷ ,στωκθ' ἔτει Ἰνδικτιῶνος ιδ' Ἰανουαρίου κα' ἡμέρα γ' Σιγουντονάνης, ἐπίσκοπος
Λατίνων, μετεκόμισεν τὰ τίμια λείψανα τοῦ ὁσιωτάτου Πέτρου ἐπισκόπου Ναυπλίου και
Ἄργους ἀπὸ τοῦ Ἄργους εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Ναυπλίου· φασὶ δὲ οἱ ἐκεῖσε εὐρεθέντες,
ὅτι ὅταν ἠνοιξαν τὸν ἅγιον τάφον ἐκεῖνον, ἐγένετο σεισμός ἐν τῷ τόπῳ και ἐξῆλθεν
εὐωδία πλείστη και ἐπλήρωσε τὸν χῶρον και τὸν ἀέρα· και ὁ τάφος πεπληρωμένος φωτός,
και τὰ τίμια λείψανα σεμνῶς κατακείμενα. Ἄ και λαβόμενοι τινὲς τῶν πιστῶν, ἐγίνοντο
πλεῖστοι ἰάσεις.

55

| φ. 104 β | Εἰς τὰ ,ατηδ' ἐσυμφώνησεν ὁ δεσπότης τοῦ Μορέως μετὰ τὴν ἀφεντία μας
και ἔδωσεν ὁ δεσπότης τῆς ἀφεντίας μας τὸ Ἄργος και τὸ Θερμῖσι. Και ἡ ἀφεντία μας,
ἔδωσεν τοῦ δεσπότη τοῦ Μόραρα και τὸν πύργον τοῦ Μυλοπόταμου.

60

Τὸ Ἄργος γέγονεν μητρόπολις ἐν ἔτει ,στωηζ'· Ἰωάννης ἦν ὁ ἀναβιβασθεὶς μητρο-
πολίτης εἰς πη'ον θρόνον· γέγονεν δὲ ὕστερον εἰς ρζ'ον.

Τῷ ,στωλα' Μαίῳ κβ' ἦλθεν Τοῦρκος ὁ Τουραχάνης μετὰ φουάτου εἰς τὸ Ἐξαμίλι
και ἐπῆρεν αὐτὸ και ἐχάλασέν το. Εἶτα ἦλθεν εἰς τὴν Λακεδαιμονίαν, εἶτα εἰς τὸ Λεοντάρι,
εἶτα εἰς τὸ Γαρδίκι· εἶτα εἰς τὴν Ταβίαν, και ἐκεῖ ἔκοψαν τοὺς Ἀλβανίτας Ἰουνίῳ ε'.

65

Τῷ ,στωλθ' ἔτει γέγονεν τὸ ἔνατον θανατικόν.

Τῷ ,στωκθ' ἔτει Ἰνδικτιῶνος ζ' Δεκεβρίου κ' ἦλθεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως,
κὺρ Κωνσταντῖνος δεσπότης ὁ Παλαιολόγος και παρέλαβεν τὴν αὐθεντίαν τοῦ Μορέως.

70

ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτοῦ κύρ Θεόδωρος ὁ Πορφυρογέννητος, ὁ δεσπότης Μορέως ἀπῆλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἵνα γένηται βασιλεὺς καὶ ἀπέτυχεν τοῦ σκοποῦ· ἐβασίλευσεν γὰρ κύρ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ.

75 Τῷ ,σφνβ' ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ ἔκτισεν τὸ Ἐξαμίλι κύρ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος ὁ δεσπότης Μορέου, ἐπαρέλαβεν δὲ |φ. 105 α| ὁ αὐτὸς καὶ Θήβας τὰς ἑπταπύλας καὶ ἔκούρυσεν μέχρι Λιβαδείας καὶ Ζητουνίου καὶ τοῦ τόπου τῶν Ἀγραφῶν.

80 Τῷ ,σφνε' ἔτει τοῦ κόσμου τῆς δὲ θείας σαρκώσεως ,αμστ' Δεκεβρίου γ' ἡμέρᾳ Σαββάτῳ ἦλθεν μετὰ φοσάτου ,αξ' Τοῦρκος ἀμηρᾶς Ἀχμάτης ὁ Ἀμουράτης εἰς τὸ Ἐξαμίλι Κορίνθου καὶ τῆ ἄλλῃ ἐρχομένη Παρα(σ)κ(ευῆ) ἑσπέρα ἤρξατο τοῦ πολέμου· καὶ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς γενναμένης ἰσχυρᾶς τῆς ἀμάχης, τῷ πρωτὶ ἀφείθη ὁ τοῖχος παρὰ τῶν ἐπιβούλων καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν οἱ Ρωμαῖοι καὶ ἐσέβησαν οἱ Τοῦρκοι καὶ ἐδίωκον αὐτοὺς καὶ οὓς μὲν ἀνεῖλον, οὓς δὲ ἠχμαλώτισαν· καὶ ἐπῆραν ἄπειρα πλήθη καὶ ἄροματα καὶ ζῶα καὶ χρήματα. Εἶτα ἀπῆγαν εἰς τὰ Βασιλικά, εἶτα εἰς τὴν Βοτζήτζαν καὶ ἐνέπρησαν αὐτὴν καὶ ἠχμαλώτευσαν, ὁμοίως καὶ εἰς τὴν Πάτραν, χωρὶς τὸν κουλᾶν ἔτι δὲ καὶ τὰ

85 πέριξ τούτων. Καὶ ἐγένετον ἡ αἰχμαλωσία πολλὴ σφόδρα καὶ οὕτως ἐστράφηκεν (ἐν τῇ ὡφ: Ση(μειῶσαι;) τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς ἀθλίας πόλεως Κωνσταντίνου).

Τῷ ,σφνθ' ἔτει ἐτελεύτησεν ὁ ἀμηρᾶς ὁ Ἀμουράτης καὶ ἔλαβεν τὴν ἀφεντίαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Τζαλαπῆς. Καὶ παραλαβὼν τὴν ἀρχὴν ἔκτισεν τὸ Νεόκαστρον· καὶ ἤρξατο 90 ζητεῖν τὴν Κωνσταντίνου πόλιν. Διαλύσας δὲ τὴν εἰρήνην συνήθροισε πλῆθος ἄπειρον, καὶ στρατὸν συνάξας |φ. 105 β| διὰ τὴν ἕρησιν καὶ θαλάσσης, παρεκάθισε τὴν πόλιν ἐν συγκλεισμῷ <καὶ> ἤρξατο πολεμεῖν αὐτήν. Μηχανήματα δὲ πολλὰ κατασκευάσας καὶ σύν-ταξιν συγκροτήσας πεζῶν καὶ ἵππεων, καὶ τὴν θάλασσαν τοῦ λιμένος πληρώσας πλοίων συγκροτεῖ πόλεμον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν καὶ παρέλαβεν αὐτὴν μηνὶ Μαίῳ καθ' ὥρα γ' τῷ ,σφξά' ἔτει Ἰνδικτιῶνος α'.

95 Τῷ ,σφμζ' ἔτει γέγονεν ἡ λεγομένη ἡ σύνοδος ἡ ἐν Φλωρεντία.

Τῷ ,σφξδ' ἔτει Ἰνδικτιῶνος δ' μηνὶ Μαίῳ καθ' ἑφάνη ἀστὴρ ἐν τῷ οὐρανῷ ἀνατέλλων, ἐκβλύζων ὥσπερ καπνὸν εἰς μῆκος ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας.

Τῷ ,σφξδ' ἔτει Ἰνδικτιῶνος δ' μηνὶ Ἰουνίῳ παρεδόθη εἰς τὰς χεῖρας τῶν Μουσουλμάνων ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν.

100 Τῷ ,σφξδ' ἔτει Ἰνδικτιῶνος δ' ἐγένετο λεῖψις καὶ ὑστέρησις παντοίων καρπῶν· καὶ ἦσθιον ὁ λαὸς ἐκ τοῦ λιμοῦ βοτάνας, γλόας, ρίζας, γιγάριτας, ἀκρόδρα, ἤφερον δὲ τὸ πεντάλιτρον σιτάρι ὑπέρπυρα λ' καὶ οὐχ εὐρίσκετο.

Τῷ ,σφξε' μηνὶ Μαίῳ ἦλθεν ὁ ἀμηρᾶς ὁ Μεχεμὲτ Τζαλαπῆς μετὰ φοσάτου ,αξ', εἰς τὸν Μορέαν καὶ παρέλαβεν τὴν Πάτραν, τὸ Μονγλίν, καὶ Αὐγούστου εἰς τὰς στ' 105 παρέλαβεν τὴν Κόρινθον.

|φ. 106 α| Τῷ ,σφξη' ἔτει ἦλθεν ὁ αὐτὸς ἀμηρᾶς τὸ δεύτερον εἰς τὸν Μορέαν· καὶ ἐπαράλαβε τὸν Μεξηθρᾶν καὶ ἐπῆρε τὸν κύρ Δημήτριον τὸν δεσπότην σὺν τῆς βασιλείσης

καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν ἐπῆρεν εἰς τὸ σαράϊ μηνὶ Μαΐω λ', ἰνδικτιῶνος ζ'.

Τῷ ,στϞοα' ἔτει μηνὶ Ἀπριλίω γ', ἡμέρα Κυριακῆ τῶν Βαΐων ἐπαρέδωσαν οἱ Ἀργεῖοι τὴν χώραν τοῦ Ἄργους εἰς τὰς χεῖρας τῶν Τούρκων. Καὶ τῆ κε' τοῦ Ἰουλίου 110
μηνὸς ἡμέρα β' ἐξοίκισαν αὐτοὺς οἱ Τούρκοι ἀπὸ τοῦ Ἄργους καὶ ἐξώρισαν αὐτοὺς σὺν
γυναίξιν καὶ τέκνοις εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Καὶ τῆ ε' τοῦ Αὐγούστου παρέλαβον οἱ
Βενέτικοι τὸ αὐτὸ Ἄργος.

Τῷ ,στϞοβ' ἔτει συνήθροισεν ἡ αὐθεντία τῶν Βενετῶν στρατὸν διὰ ξηρᾶς καὶ 115
θαλάσσης ἱππέων καὶ πεζῶν καὶ πλοίων πλείστων εἰς τὸ Ἀνάπλι καὶ τῆ α' τοῦ Σεπτε-
βρίου ἀπῆλθεν εἰς τὸ Ἐξαμίλι καὶ ἤρξαντο κτίζειν καὶ τειχίζειν αὐτὸ ξηρόμβολον καὶ
ἐπολέμιζον καὶ τὴν Κόρινθον καὶ γενναμένης ἔριδος διὰ μέσον αὐτῶν διελύθη ἡ σύναξις.

Ἔτους ,στωηζ' ἐπαράλαβεν ἡ ἐκλαμπροτάτη ἡμῶν ἀφεντία τὸ Ἀνάπλι.

Τῷ ,στϞογ' ἔτει μηνὶ Μαρτίω ἦλθεν ὁ Ἀμπάρμπεης μετὰ πλείστου λαοῦ | φ. 106 β | 120
καὶ τεχνιτῶν καὶ ἔκτισεν τὸν πύργον τοῦ Ἄργους καὶ ἔβαλεν φύλαξιν καὶ ἐκράτησεν αὐτό.

Τῷ ,στϞοδ' ἔτει ἰνδικτιῶνος η' ἦλθεν ὁ ἀμηρᾶς σὺν στρατοῦ πλείστου, ἱππέων 125
καὶ πεζῶν καὶ πλοίων διὰ θαλάσσης τριακοσίων ξ' μικρῶν καὶ μεγάλων εἰς τὴν Εὐρυπον,
καὶ ἐπολέμιζεν αὐτὴν ἡμέραν καὶ νύκταν μετὰ μηχανημάτων πολλῶν ἀπὸ Ἰουνίου ιβ'
ἕως Ἰουλίου ιβ'. Καὶ τῆ ιβ' τοῦ Ἰουλίου ἡμέρα ε' ἐπαρέλαβεν αὐτὴν ὁ αὐτὸς ἀμηρᾶς
ὁ Μεεμέτης τζαλαπῆς μετὰ αἱματοχυσίας πολλῆς καὶ μάχης ἰσχυρᾶς, ἀπέθανεν δὲ πλῆθος 125
ἄπειρον ἀμφοτέρωθεν καὶ οὕτως ἐπαρέλαβεν καὶ τὴν καθόλου νῆσον.

Τῷ ,στϞοε' ἰνδικτιῶνος ι' ἦλθεν εἰς τὴν Κόρινθον ὁ ἀγιώτατος Μητροπολίτης κὺρ 130
Μαλαχίας μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ ἀγιωτάτου Μάρκου.

Τῷ ,στϞοϞ' ἐπῆραν οἱ Μουσουλμάνοι τὴν Θεσσαλονίκην.

Τῷ ,ζκβ' ἔτει Ἀπριλίω ιστ' ἐγένετο μέγας σεισμὸς εἰς τὴν Ζάκυνθον, ὥστε ἐχάλασαν 130
πλεῖστα ὀσπίτια ἀπὸ τὸ κάστρος τὸ ἄνω καὶ μερικὸν ἀπὸ τὸ κάτω, καὶ ἐπλάκωσαν
πλεῖστον λαόν.

Εἰς τὰ ,αυοζ' Ἰανουαρίου ἐποίησεν ἡ πανυψηλοτάτη ἡμῶν αὐθεντία τῶν Βενετῶν
ἀγάπην μετὰ τὸν Τούρκον

Εἰς τὰ ,αυηθ' ἐποίησεν ἀμάχην ἡ αὐθεντία ἡμῶν μετὰ τὸν Τούρκον καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει 135
ἐπῆρεν ὁ Τούρκος τὸν Ναύπακτον | φ. 107 α |.

Εἰς τὰ ,αφ' ἔτη ἐπῆρεν τὴν Μοθοκορώνην.

Εἰς τὰ ,αφγ' ἐποίησεν τὴν ἀγάπην μετὰ τὸν Τούρκον.

Τῷ ,ζκ' ἔτει ἀπέθανεν ὁ ἀμηρᾶς ὁ Παγιζήτης καὶ παρέλαβεν τὴν ἀφεντίαν ὁ υἱὸς 140
αὐτοῦ τοῦ Παγιζήτη.

Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἦλθεν εἰς πόλεμον μετὰ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν Ἀχμάτι καὶ ἐπίασεν
αὐτὸν μετὰ δόλου, ὑπὸ τῶν αὐτοῦ μεγιστάνων παραδοθεὶς, τὸν ὁποῖον ἐπνίξεν μετὰ τὴν
κόρδαν τοῦ δοξαρίου.

Τῷ ,ζκα' ἔτει ἐπίασεν τὰ δύο παιδιά τοῦ Ἀχμάτι καὶ ἔκοψεν αὐτά.

145 Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἐπίασεν τὸν ἕτερον ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν Κουρκούτι καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν.

Τῷ ζκβ' ἔτει ἐσύναξεν ὁ Σαλήμης πλεῖστον φουσαῖτον ἰπέων καὶ πεζῶν, πλεῖστον, ὑπὲρ τὰς σ' χιλιάδας καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Περσίαν εἰς τὸν Σοφῆν. Καὶ εἰς τὰς κθ' τοῦ Αὐγούστου μηνός, ὥρα δευτέρη (:) τῆς νυκτός, ἔδωσαν πόλεμον εἰς τὸν τόπον τοῦ Σοφῆ καὶ
150 ἐτζάκισεν αὐτὸν ὁ Σοφῆς καὶ ἔκοψεν ἀπὲ τὸ φουσαῖτον τοῦ Σαλήμι περισσότερον ὑπὲρ χιλιάδας ρ'. Καὶ ἐγύρισεν ὁ Σαλήμης τζακισμένος καὶ πάλιν ἔλαβεν ὁ Σοφῆς τὸ Ταμπρῆζιν, τὸ σκαμνὶν αὐτοῦ καὶ τὸν τόπον ὅσον τοῦ ἐπῆρην ὁ Σαλήμης.

Τῷ ζκε' ἐπῆρην ὁ σουλτὰν Σαλήμης τὸ Κάερος καὶ τὴν ἀφεντιάν τοῦ σουλτάνου ὄλην καὶ ἐπίασεν τὸ[ν] σουλτάνον | φ. 107 β | καὶ ἐθανάτωσέ τον πικρῷ θανάτῳ ὅς ὠνομάζετον σουλτὰν Μπαράκ, ἐρμηνεύεται δὲ τῇ Ἑλλήνων γλώττῃ βασιλεὺς εὐλογημένος.
155

Τῷ ζκθ' ἔτει Σεπτεβρίῳ κατ' βασιλεύσας ἔτη θ' ἀπόθανεν ὁ ἀσεβῆς ἀμηρᾶς σουλτὰν Σελήμης, ἀνὴρ ἀνδρεῖος, σῶφρων καὶ δίκαιος κριτῆς ἠγάπα τοὺς χριστιανοὺς πλεῖστα καὶ μάλιστα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ αὐτοῦ καιρῷ ἀνηγέρθησον πολλαὶ ἐκκλησῖαι τῶν χριστιανῶν ἔδωσαν ἀπλῆν ἐξουσίαν εἰς τὸν καιρὸν του ἀπλῶς αἱ παλαιαὶ ἐκκλησῖαι
160 ἵνα ἀνεγείρωνται· οὕτως εἶπεν· πάντες οἱ οἴκοι τοῦ Θεοῦ νὰ καλλωπίζωνται· καὶ σὺν ταῖς παλαιαῖς ἐκκλησίαις ἐγίναν καὶ πλείσταις νέαις ἐκ θεμελίων.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἔλαβεν τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Σουλαϊμάν, (ἐν τῇ ὡα: ἐτῶν ὦν κγ') καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸν θρόνον τῆς βασιλείας τῷ αὐτῷ Σεπτεβρίῳ μηνὶ εἰς τὰς ιστ' ἐν τῇ Ἀνδριανουπόλει.

165 Τῷ ζκ' ἔτει Ἰουνίῳ μηνὶ ἐποίησεν ὁ σουλτὰν Σουλαϊμάνης φουσαῖτον ἰπέων καὶ πεζῶν χιλιάδας ρ' ὅστις ὑπῆγεν εἰς τὴν Οὐγγρίαν καὶ ἐπολέμιζεν τὸ Ἀμπελογράδι καὶ εἰς τὰς β' τοῦ Αὐγούστου ἐπαράλαβεν αὐτό· καὶ πάλιν ὑπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀνδριανουπόλιν.

Εἰς τὰ ,αφκβ' Ἰουνίῳ ... ἐποίησεν ὁ σουλτὰν Σουλαϊμάνης | φ. 108 α | φουσαῖτον διὰ ξηρᾶς χιλιάδες σ' καὶ στόλον διακόσιους ἑβδομήκοντα ἄρμενα, κάτεργα καράβια, καὶ φοῦστες καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ῥόδον. Καὶ ἐπολέμει αὐτὴν διὰ πλείστων ἐλεπόλεων
170 ἀπὲ τὸν Ἰούνιον μῆνα ἕως τὸν Δεκέβριον καὶ τῇ κε' τοῦ αὐτοῦ ἐπαρεδόθη ἡ αὐτὴ ἀθλία εἰς χεῖρας αὐτοῦ ἔδωσεν δὲ ἄδειαν καὶ ἐξέβη ὅστις ἠθέλεν.

Πρὶν βασιλεῦσαι οὗτος ὁ Σουλαϊμάνης ἐπορεύθη τις Ἑβραῖος μάγος πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ: γίνωσκε, σουλτάνε μου, ὅτι μέλλεις βασιλεῦσαι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ σουλτὰν
175 Σουλαϊμάν εἶπεν αὐτῷ· ἐν πόσῳ καιρῷ. Ὁ δὲ Ἑβραῖος ἔφη· τρία στοιχεῖα γραμμάτων μὲ διδάσκουν, οὐκ οἶδα εἰ χρόνοι εἰσὶν ἢ μῆνες ἢ καὶ τὰ ἄλλα. Καὶ ταῦτα εἰπὼν καὶ ἄλλα ὅσα ἦταν χρεῖα, ἔφη ὁ σουλτὰν Σουλαϊμάνης, ὅτι ἐὰν βασιλεύσω δώσω σοι λοφᾶν, ὅσον θέλεις. Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ ἔγγραφον ὁμολογίαν· καὶ κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ἑβραίου ἐβασίλευσεν· καὶ τῶν στοιχείων ἀριθμουμένων εὐρέθη ἀληθῶς ὁ Ἑβραῖος. Ἦλθεν δὲ ὁ Ἑβραῖος
180 καὶ αἰτήσας τὸν λοφᾶν, κατὰ τὸ ἰδιόγραφον τοῦ ἀφεντός καὶ λαβὼν αὐτὸ καὶ ἄλλας πλείστας τιμάς ἠρώτηξεν δὲ αὐτὸν περὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τί μέλλει γενέσθαι. Ὁ δὲ Ἑβραῖος ἦ

κακία φερόμενος, ἢ καὶ ἀληθῶς ὡς ἐδιδάσκετον ὑπὸ τὰς μαντείας αὐτοῦ |φ. 108 β| ἔφη ὅτι οἱ Χριστιανοί, ὁποῦ εἶναι εἰς τὴν Πόλιν, μέλλουν νὰ ποιήσουν στάσιν καὶ βασιλέαν, ὅστις ἔνε τὴν σήμερον εἰς τὴν Πόλιν, καὶ αὐτοὶ σὺν αὐτῷ νὰ στασιάσουν κατὰ τοῦ σοῦ κράτους· καὶ διὰ τοῦτο προεῖδε ἡ βασιλεία σου νὰ τοὺς κόψη, ἵνα μὴ τελέσουν τὸ ἔργον. Ὁ δὲ συμβούλιον ἐποίησεν μετὰ τῶν πρωτοσυμβούλων αὐτοῦ ἵνα κόψη τοὺς Χριστιανούς· καὶ τις ἐκ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, ὄνόματι Πυρρυμπασιάς, ἀπέκοψεν αὐτὸν τῆς αὐτῆς ἀθέσμου καὶ ἀδίκου ὁρμῆς εἰπὼν αὐτῷ: σουλτάνε μου, τὰ τοιαῦτα μεγάλα πράγματα ἀπὸ Θεοῦ εἰσὶν· καὶ εἰ μὲν εἰσὶν ὑπὸ Θεοῦ, οὐ δυνάμεθα ἐναντιωθῆναι, ἵνα μὴ εὐρεθῶμεν καὶ θεομάχοι· εἰ δὲ εἰσὶν ἐξ ἀνθρώπων, ἄφες ἡμᾶς τοὺς δούλους σου, ἵνα ποιήσωμεν τὴν ἐκδίκησιν.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἔδειξεν ὁ Θεὸς σημεῖον τοιόνδε ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει· τῇ μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα τὸ μεσονύκτιον ἠγέρθησαν οἱ τερβήσιδες καὶ ὑπῆγαν εἰς τὴν Ἁγίαν Σοφίαν νὰ σαλαβατίσουν κατὰ τὸ αὐτῶν ἔθος. Καὶ ἐλθόντες εἰς τὰ προαῦλια τοῦ ναοῦ, ἤκουσαν ψαλμωδίαν, καὶ εἶδον καὶ φῶς μέγα ἐν τῷ ναῷ· καὶ πλησιάσαντες εὗρον τὰς πύλας ἀνεωγμένας, τὰς κανδήλας ἀναμμένας καὶ φωνὰς ψαλμωδίας, τὸ Χριστὸς ἀνέστη· καὶ ἀκούσας σπουδαίως ἔδωσαν γνωστὸν |φ. 109 α| τοῦ ἀφεντός, ὅστις ἦλθεν σωματικῶς καὶ ἄκουσεν, καὶ εἶδεν ἐν ὀφθαλμοῖς κελύσας ἵνα ἀναβοῦν εἰς τὰ ἀνηχούμενα νὰ σκοπεύσουν μήποτε ἔστιν ἐξ ἀνθρώπων ἡ τοιαύτη ἐνέργεια. Καὶ εὐθὺς ἐξέλιπεν καὶ τὸ φῶς καὶ ἡ ψαλμωδία. Καὶ πάλιν ὤρμησεν ἵνα κόψη τοὺς Χριστιανούς, εἰ μὴ πάλιν ὁ αὐτὸς Πυρριπασιάς ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν.

Εἰς τὰ ,αφκβ' Ἰουλίῳ ... ἐπῆρεν ὁ Σπάνιας τὴν Γένουβαν ἀπὸ σπαθίου καὶ ἔκοψεν ἐν αὐτῇ ψυχὰς λε' χιλιάδες.

Εἰς τὰ ,αφκγ' ἀπεστάλη ὁ Ἀχμάτης μπασιάς ὑπὸ τοῦ ἀμηρὸς σουλτάν Σουλαϊμάνη εἰς τὸ Κάερὸς ἵνα ὀρίζει αὐτό, ὅστις διὰ φθόνον, διατὶ ἠγάπα ὁ ρηθεὶς ἀμηρᾶς τὸν Πραϊμπασιά ἀνυποστάτησε καὶ ἔγινεν ἀντάρτης· καὶ ἔκοψεν ὅλους ὅσους ἠῦρεν ὁποῦ ἤθελαν νὰ εἶναι εἰς τὴν δουλοσύνην τοῦ ρηθέντος ἀμηρῶς. Οἱ δὲ οἰκεῖοι τοῦ αὐτοῦ τόπου ὕψωσαν τὸν ρηθέντα μπασιάν καὶ ἐποίησαν αὐτὸν σουλτάνον· οὗ ὁ ἀδελφὸς ἦν φλαμπουριάρις εἰς τὸν Μορέαν. Καὶ ἔστειλεν ὁ ρηθεὶς ἀμηρᾶς καὶ ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ Μεθώνῃ· τὴν ὁποίαν κεφαλὴν ἔγδειραν καὶ ἐπῆραν αὐτὴν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὁ δὲ ρηθεὶς Ἀχμάτης, ὁ νεωστὶ σουλτάνος, ἐσύναξεν |φ. 109 β| ὅλους τοὺς Ἑβραίους τοὺς ὑπ' αὐτόν, καὶ ἔκοψέν τους καὶ τὸν βίον αὐτῶν ἐδήμευσεν· ὃς ἐσύναξεν ἐξ αὐτῶν βίον πληθὸς ἄπειρον.

Τῷ αὐτῷ ἔτει διὰ συνεργείας τοῦ ρηθέντος μεγάλου ἀφεντός, τοῦ Σουλαϊμάνη ἐσκοτώσαν μέσα εἰς τὸ λουτρὸν τὸν ρηθέντα Ἀχμάτμπασιά· καὶ πάλιν ὁ τόπος ὅλος τῆς Συρίας ἐγύρυσεν εἰς τὴν δουλοσύνην τοῦ μεγάλου ἀφεντός.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ὁ ρηθεὶς ἀμηρᾶς ἐξήβαλεν πολλὰς φαμίλιας ἀπὸ τὰ κάστη τῆς Ρωμανίας καὶ ὑπῆγε τας εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ Τούρκους.

Τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ τὸ παρελθόν(;) ἐγένετο λοιμικὴ νόσος παγκόσμιος, κυρίως δὲ εἰς τὴν Κρήτην, εἰς τὴν Ῥόδον, εἰς τοὺς Κορφοὺς, εἰς τὴν Ζάκυνθον, εἰς τὴν Ἄρταν, εἰς τὰ 220 Ἰωάννινα ἐγένετο περί(σσεια;), καὶ εἰς τὸν Μορέαν σποράδην καὶ εἰς τὴν Ἀθήνα.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Αὐγούστῳ εἰς τὰς η΄ ἐπέρασεν ὁ Κούρτουγλης μετὰ κατέργων καὶ φουστῶν καὶ ὑπῆγε τὸ μέρος τῆς Πούλιας καὶ ἐπῆρεν ἓνα καστέλλι.

25 κῶδ.: Λεον'τε· ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Λέοντος. 26: ἀπήγασιν καὶ ἐσπείραν(;) 28: Λεον'τε· ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Λέοντος 35: ἐπικερν' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Ἐπικερνός 47: ἐξαμήλ'· ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Ἐξαμίλιον 61: Θερμί'σ' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Θερμίσον (σ. 516,19) 62: μέ'γε· ἔκδ. μετὰ Δούκαν Μέγρα (σ. 516,20) 67: γαρδι'κ' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Γαρδικιόν 78: σα: ἔκδ. μετὰ Δούκαν: σαββάθῳ 79: παρακ' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: παρὰ κ' 80: ἀφη'θ' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: ἀφῆθη 102: πεντά'λτε· τὸ σί'τε ὑπε λ' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: πεντάλιτρον τὸ σίτος ὑπερ λ' 116: τειχείειν' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: τειχεῖν 118: ἐκλαμπροῦτε ἀφεντ' 119: ἀμπάρμπεης' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Ἀμπάρ Μπεκως 131: ἀπετὸ 134-135: μετὸν 151: ἐτζάμισαν 152: σκαμνίν αὐτ' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Σκαμνίν αὐτῶν 168: μετὰ τὸ Ἰουνίῳ κενὸν 169: διαξηρῶς 170: καραβ' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: καράβας 182: βασί'λ' 201: μετὰ τὸ Ἰουλίῳ κενὸν 205: ἀνυποστάσεται 213: διὰ συνερ'γ' ἔκδ. μετὰ Δούκαν: διὰ συνέργου 215: δουλοσν 220: περισ'· ἔκδ. μετὰ Δούκαν: Περιαν 220: σποράΔ

Κῶδ. Κουτλουμουσίου 251 φ. 307 α

- Ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ ἐπέρασαν χρόνοι χιλιάδες ,βσμβ'.
- Ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἕως τῆς πυργοποιίας ἔτη ,φκε'.
- Ἀπὸ τῆς πυργοποιίας ἕως τοῦ Ἀβραάμ ἔτη υκε'.
- Ἀπὸ τοῦ Ἀβραάμ ἕως τῆς ἐξόδου υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου ἔτη υλ'.
- 5 Ἀπὸ τῆς ἐξόδου ἕως τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Σολομῶντος ναοῦ ἔτη ψκζ'.
- Ἀπὸ τῆς οἰκοδομῆς ἕως τῆς αἰχμαλουσίας υἱῶν Ἰσραὴλ ἔτη υ'.
- Ἀπὸ δὲ τῆς αἰχμαλουσίας ἕως τοῦ Ἀλεξάνδρου ἔτη τζγ'.
- Ἀπὸ δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἕως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔτη ,τοη' | φ. 307 β. |
- Ἀπὸ δὲ τῆς Θεοφανείας ἕως τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἔτη τη'.
- 10 Ὅταν ἐκτίστη ἡ Κωνσταντινούπολις ἔτη χιλιάδες ,εωλζ'.
- Ὅταν ἐκτίστηκεν ἡ Ἁγία Σοφία ἔτη χιλιάδες ,σθλθ'.
- Ὅταν ἐφάνη ὁ Μωάμεθ ἔτη ,σθκζ'.
- Ὅταν ἦλθαν οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἐπέρασαν εἰς τὴν Ῥωμανίαν ἔτη χιλιάδες ,στωξε'.
- 15 Ὅταν ἐπῆραν τὴν Ἀνδριανούπολιν ἔτη χιλιάδες ,στωοζ'.
- Ὅταν ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην ἔτη χιλιάδες ,στωοζ'.
- Ὅταν ἐπῆραν τὰ Ἰωάννινα ἔτη ,στωσλ'.

- Ὅταν ἐπῆραν τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔτη χιλιάδες ,στρξα'. | φ. 308 α |
 Ὅταν ἐπῆραν τὴν Ἑγριπον ἔτη ,στρση'.
 Ὅταν ἐπῆραν τὸν Ἑπακτον ἔτη ,ζστ'. 20
 Ὅταν ἐπῆραν τὴν Μοθώνη ἔτη ,ζη'.
 Ὅταν ἐπῆραν τὸν Ἅγιον Δημήτριον ἔτη ,ζβ'.
 Ὅταν τὰ[ς] Σέρρας ἔτη χιλιάδες ,στρκαστ'.
 Ὅταν ἐπῆραν τὸ Ἀργυρόκαστρον ἔτη χιλιάδες ,στρκαστ'.
 Ὅταν ἐπῆραν τὴν Καραμανίαν ἔτη χιλιάδες ,στρκαζ'. 25
 Ὅταν ἐπῆραν τὰ Ἱεροσόλυμα ἔτη χιλιάδες ,στρκαβ'.
 Ὅταν ἐπῆραν τὴν Ῥόδον ἔτη χιλιάδες ,ζλα'.
 Ὅταν ἐπῆραν τὴν Ἀθήναν ἔτη χιλιάδες ,στρξδ'.
 Ὅταν ἐπῆραν τὴν Ἀνάπλι καὶ Μονοβασία ἔτη ,ζμζ'. | φ. 308 β |
 Ὅταν ἐπῆραν τὴν Καλλίπολιν ἔτη ,στωξ'. 30
 Ὅταν ἐπῆραν τὸ Ξαμίλι ἔτη ,στρνε'.
 Ὅταν ἐπῆραν τὴν Κόρινθον ἔτη ,στρξστ'.
 Ὅταν ἐπῆραν τὴν Λῆμνον καὶ τὸ Σκούταρι ἔτη χιλιάδες ,στρπα'.
 Ὅταν ἐπῆραν τὸ Μισήρι ἔτη ,ζκε'.
 Ὅταν ἐπῆραν τὸ Πηντίνη ἔτη ,ζλζ'. 35
 Ὅταν ἐπῆραν τὴν Κύπρον ἔτη ,ζογ'.
 Ὅταν ἐπῆραν τὴν Χίον ἔτη ,ζοδ'.
 Ὅταν ἐκατέβην ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης εἰς τοὺς Κορφοὺς ἔτη ,ζμε'.
 Ὅταν ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν εἰς τὴν Δύσιν ἔτη χιλιάδες ,στωα'.

Ἀλέξιος Δοῦκας ὁ Μούρτζουφλος μῆνας γ', οὗ βασιλεύοντος παρέλαβον οἱ Λατῖνοι τὴν Πόλιν, καὶ τῷ Κομνηνῷ περιτυχ(ών) Ἀλεξίῳ σκηνομένῳ αὐτίκα ἐν Μοσσυνοπόλει, διὰ τὴν ἀπὸ τῶν Λατίνων φυγὴν καὶ ἐπιβουλὴν κατ' αὐτοῦ συσκευάσας, ὡς ἐφωράθη κατεσχέθη παρ' αὐτοῦ τοῦ ἐν Μοσσυνοπόλει καὶ ἐτυφλώθη. Εἶτα ἐπανιόντος ἐν τῇ Πόλει, καὶ μηδὲν δεινὸν ὑποπτευομένου πείσεσθαι παρὰ τῶν λοιπῶν, δι' ἣν ὑπέστη τύφλωσιν 5 οὗτος κατεσχέθη παρ' αὐτῶν καὶ δίκας ἔδωκεν ἀπανθρώπους, ὑπὲρ ὧν καὶ αὐτὸς ἀπανθρώπως ἐχρήσατο τῷ τοῦ κυροῦ Ἰσαακίου υἱῷ. Ἀνήχθη γὰρ εἰς τὸν Ταύρον κίονα καὶ ριφείς ἐκεῖθεν ἔλεεινῶς ἀπέρορηξε τὴν ψυχὴν, εἶτα προσδεθείς ἵππῳ καὶ συρεῖς ἐν τῇ Πόλει καὶ εἰς μέλη κατακοπέει τὰς ἑαυτοῦ συμφορὰς ἔλεεινὸν διήγημα τῷ βίῳ κατέλιπεν. Παρεδόθη δὲ ἡ Πόλις τοῖς Λατίνοις ἐν ἔτει ,στψιβ', κατὰ τὴν ιβ' τοῦ Ἀπριλίου, ἡμέρα β' 10 ἰνδ. ζ', καὶ κατείχετο παρ' αὐτῶν χρόνους νστ', μῆνας γ', ἡμέρας ιγ'.

Θεόδωρος ὁ Λάσκαρις ὁ γεννάδας ἔτη ιη'.

Ἰωάννης ὁ Δουκάς ὁ Βριανὸς ἔτη λγ'.

Θεόδωρος ὁ υἱὸς αὐτοῦ Λάσκαρις ἔτη δ'.

- 15 Μιχαὴλ ὁ πρῶτος τῶν Παλαιολόγων ἔτη κδ', οὗ τῷ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας παρεδόθη τοῖς Ῥωμαίοις ἢ Κωνσταντινούπολις ἐν τῷ ,στυξῆ' ἰνδ. δ', κατὰ τὴν κε' τοῦ Ἰουλίου μηνός. Ἀπέθανε δὲ καὶ οὗτος ἐν τῷ ,στυξα' ἰνδ. ια' ἐν μηνὶ Δεκεβρίῳ ια'.

Ἀνδρόνικος ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ Μιχαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοῦ Ἀνδρονίκου σὺν τῷ πατρὶ ἔτη μγ'.

- 20 Ἀνδρόνικος ὁ υἱὸς τοῦ δευτέρου Μιχαὴλ ἐστεφηφορήθη Φεβρουαρίου δευτέρα, ἡμέρα Σαββάτῳ ἰνδ. η' τοῦ ,στωλγ' ἔτους γεγονὼς αὐτοκράτωρ ἔτη ιγ' ἡμέρας κγ'.

Ἰωάννης ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ Παλαιολόγος ἐστέφηθη Νοεμβρίῳ ιθ', ἡμέρα δευτέρα τοῦ ,σταν' ἔτους, βασιλεύσας ἔτη μθ'. ἐκοιμήθη δὲ ἐν ἔτει ,στωγῆ' Φεβρουαρίου ιξ' ἡμέρα ε'.

- 25 Μανουὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτι ζῶντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰωάννου ἐστέφηθη κατὰ τὸ ,στωπε' ἔτος βασιλεύσας ἔτη..

- Ἰωάννης ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτι ζῶντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Μανουήλ, ἐστέφηθη ἐν τῷ ,στω' βασιλεύσας ἔτη.. ἀπέθανε δὲ ἄλλῃρος, καταλιπὼν τὴν βασιλείαν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Κωνσταντίνῳ ὃς μεμνηστευμένος ὢν, διὰ τὰς κατεπειγούσας ἐπιφορὰς τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἄστεπτος ἐβασίλευε ἔτη (ἐν τῇ ὡα: ἔτη δ). Ἦν δὲ πᾶσα ἡ ζωὴ αὐτοῦ χρόνοι νστ', ἡμέραι ιε' φεῦ τε καὶ τὸ τῶν Ῥωμαίων τέλος εἶδε κατὰ τὸ ,στυξα' ἔτος ἐν μηνὶ Μαΐῳ κθ', ἐν ᾧ καὶ ἡ μνήμη τῆς ἀγίας ἐπετελεῖτο Θεοδοσίας.

- Οὗτος τῷ ,στωλβ' ἐξῆλθε καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἰταλίαν ποιῆσαι τὴν σύν(οδον). Νοεμβρίου ιε' ἐξῆλθε καὶ Ὀκτωβρίου κ' ἦλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐν ἔτει λγ', ἐν δὲ τῷ λη' ἐσυμπεθέρευσε καὶ ἔλαβεν ὁ δεσπότης κύρ Κωνσταντῖνος τὴν ἀνεψιὰν Κάρλου τοῦ δεσπότη τοῦ ἀ[κ]ριβήν· ἔλαβε δὲ προῖκα τὴν Γλαρέντζαν καὶ τὰ λοιπά. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἀπέθανεν ὁ αὐτὸς Κάρλος καὶ ἐκυρίευσαν τὰ Ἰωάννινα οἱ Τοῦρκοι, ὁ Ἀμουράτμπεϊς. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἠχμαλωτίσθη καὶ ἡ Θεσσαλονίκη, ἣτις ἦν κρατημένη ὑπὸ τῶν Βενετῶν. Τὸ αὐτὸ ἔτος Ἰουλίῳ ἔλαβεν ὁ δεσπότης ὁ Κωνσταντῖνος τὸν τόπον τῆς Παλαιᾶς Πάτρας ἀπὸ λιμοῦ καὶ ἐποίησεν κεφαλὴν Γεώργιον Φράντζη τὸν Φιαλίτην.

| φ. 41 α | [Ἐ]ν δὲ τῷ λθ' ἔτει ἔλαβον οἱ Κατελάνοι τὴν Γλαρέντζα, ἣν ὁ δεσπότης Κωνσταντῖνος ἐξηγόρασεν, καὶ ἐχάλασεν αὐτήν. Ἐν δὲ τῷ μγ' ἀπέθανεν ὁ τῶν Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν αὐθέντης Ἀντώνιος Ντελατζιόλας.

- Ἐν τῷ νγ' ἀνηρέθη ὁ τῆς Οὐγγρίας ρῆγας εἰς τὴν Βάρναν ἀπὸ τοῦ Ἀμουράτμπεϊ.
45 Ἐν δὲ τῷ νε' μηνὶ Νοεμβρίῳ κ' ἦλθεν ὁ αὐτὸς εἰς τὸ Ἐξαμί(ιον)· κακεῖ ἦσαν οἱ δύο αὐτάδελφοι καὶ δεσπότες Κωνσταντῖνος καὶ Θωμᾶς καὶ κατέτρεψεν(;) αὐτοὺς Δεκεμβρίῳ ι', καὶ ἐχάλασε καὶ ἦλθεν ἕως τὴν Πάτραν καὶ ἔκαυσε αὐτήν· καὶ πολλοὺς ἀνεΐλαν ἀνθρώπους εἰς τὰ Κανονικά.

στ' [ἀ]πέθανεν ὁ δεσπότης κύρ Θεόδωρος ἐν Συληβρία καὶ ἔφεραν αὐτὸν εἰς τὸν Παντοκράτορα.

50

νζ' [Ν]οεμβρίου μοναχὸς ἐκοιμήθη ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος καὶ ἐτάφη ἐν τῷ Παντοκράτορι· ἐβασίλευσε χρόνους κγ' μῆνας ι', ἡμέρας ιε'. [Τ]ὸ αὐτὸ ἔτος ἀπῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει κύρ Θωμᾶς ὁ δεσπότης, ἐν δὲ τῇ Καλλιουπόλει ἔμαθε τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως· ὁ δὲ κύρ Δημήτριος ὁ δεσπότης διεργάζετο λαβεῖν τὴν βασιλείαν. Οἱ δὲ μεγιστᾶνες ἔστησαν βασιλέα κύρ Κωνσταντῖνον, καὶ ὄντος ἐκείνου ἐν Μυζηθρᾷ ἐξαπέστειλαν ἐκεῖσε κύρ Ἀλέξιον Λάσκαριν τὸν Φιλανθρωπινὸν καὶ κύρ Μανουὴλ Παλαιολόγον τὸν Γιάγαριν καὶ ἔστειψαν αὐτὸν βασιλέα, καὶ ἀπῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει Αὐγούστῳ νθ'. [Ε]ψόφησεν Σεπτεμβρίου ια' ὁ Ἀμουράτμπεϊς ἐν Ἀνδριανουπόλει. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἔγινεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μουχαμέτμπεϊς ἀμυρᾶς.—ξα' (ἐ)γεννήθη εἰς τὴν Παλαιὰν Πάτραν ὁ υἱὸς τοῦ δεσπότη τοῦ κύρ Θωμᾶ Ἀνδρέας Ἰανουαρίου ιζ'.—Τὸ αὐτὸ ἔτος Ἀπριλίῳ δ' ἐπέκλεισε τὴν Πόλιν ὁ Μουχέμετ διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης· εἶχε δὲ διὰ ξηρᾶς ἄνδρας σ' καὶ διὰ θαλάσσης ξύλ(α) μικρὰ καὶ μεγάλα υ'· εἶχε δὲ καὶ ἡ Κωνσταντινούπολις ἐντὸς ἄνδρας, δυογ' καὶ ξένους σ', ὅθεν καὶ εἰς τὰς κθ' τοῦ Μαΐου ἡμέρα γ' ὥρα α' τῆς ἡμέρας ἐπάροθη ἡ Πόλις ἀπὸ τῆς χαλάστρας τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ· καὶ ἀνηρέθη ὁ ἅγιος μάρτυς καὶ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος σὺν πολλοῖς ἄρχουσι, βασιλεύσας χρόνους δ', μῆνας γ', ἡμέρας κ'· πᾶσα ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἔτη μθ', μῆνας ι' ἡμέρας ιε'. [Ε]βασίλευσε τὸ γένος τῶν Παλαιολόγων ἔτη ρηδ', μῆνας ι', ἡμέρας ιε'.—ξγ' [ἐ]ποίησαν οἱ Ἀλβανῖται ψευδοδεσπότην τὸν Καντακουζηνοῦ υἱὸν Μανουὴλ καὶ ἀπέστησαν ἐκ τῶν δεσποτῶν τοῦ Μορέως· ἔχοντες δ' ἀγάπην μετὰ τῶν Τουρκῶν προσεκαλέσαντο τὸν Τουραχάμπεη· καὶ ἐλθὼν ἠφάνισε τοὺς Ἀλβανίτας, καὶ ἐξωρίσθη ὁ ψευδοδεσπότης.—

55

60

65

70

75

ξστ' [ἐ]ν μηνὶ Μαΐῳ ιε' ἦλθεν ὁ μέγας αὐθέντης καὶ ἔλαβε τὴν Κόρινθον ἐκ τῶν χειρῶν κύρ Ματθαίου τοῦ Ἀσάνη καὶ κύρ Νικηφόρου τοῦ Λουκάν(η) ἐν Αὐγούστῳ, ἔλαβε δὲ καὶ τὴν Πάτραν καὶ τὰ Καλάβρυτα. Καὶ οἱ δύο αὐτάδελφοι, οἱ Παλαῖοι κύρ Γεώργιος καὶ κύρ Θωμᾶς εὐρισκόμενοι εἰς τὴν Γλαρόντζα, εἰς τὴν Βλαχέρναν, ἔφθειραν πολλοὺς Τούρκους· τότε ἐπαρεδόθη καὶ ὁ δεσπότης ὁ κύρ Δημήτριος ἐν τῷ Μυζηθρᾷ.—[Α]ὐγούστου στ' εἰς Κορυφούς ἀπέθανεν ἡ βασίλισσα τοῦ κύρ Θωμᾶ καὶ ἐτάφη ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.—[Τ]ὸ αὐτὸ ἔτος ἐλήφθη καὶ ἡ Τραπεζοῦντα καὶ ὁ Ἀμάρμπεϊς ἐληλάτησε τὴν Ναύπακτον καὶ ἐγένετο ἡ μάχη τῶν Βενετικῶν.

οβ' [ἐ]λαβον οἱ Βενετικοὶ τὴν Μονεμβασίαν ἀπὸ τὴν κεφαλὴν Μανουὴλ τοῦ Παλαιολόγου.—ογ' [Μ]αΐου β' ἐκοιμήθη ὁ δεσπότης κύρ Θωμᾶς εἰς τὴν Ῥώμην· ὕστερον δὲ ἦλθεν κύρ Ἀνδρέας καὶ κύρ Μανουὴλ καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν εἰς Ῥώμην.—οη' [ἐ]λήφθη ἡ Εὐριπος καὶ ἡ Βοστίτζα ἠφανίσθη παρὰ τοῦ μπασία.—οθ' [ἐ]κοιμήθη ὁ δεσπότης κύρ Δημήτριος ἐν Ἀδριανουπόλει, λαβὼν τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα ὀνομάσθη Δαβὶδ μοναχός· τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ.—πγ' [ἐ]λήφθη καὶ ὁ Καφᾶς.—πδ' [Μ]αΐῳ γ' ἀπέθανεν ὁ σουλτάν Μεχέμετ καὶ εἰς τὰς θ' ἐγένετο ὁ Μπαζαίτ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλ-

80

85

τάνος.—ηθ' [μ]ηνὶ Αὐγούστου ἐτζάκισαν τὰς καμπάνας τοῦ ἁγίου ὄρους.—,ζ' [δ] Μπα-
 ζαίτ ἠχμαλώτευσεν τὴν Ἀλβανίτιαν.—,ζη' (ἐ)λαβε τὴν Ναύπακτον ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ καὶ
 τὸν Σεπτέμβριον ἐκτίσθησαν τὰ νεόκαστρα εἰς τὸ Στενόν, ἡ δὲ ἀρμάδα ἐξεχείμασεν εἰς τὰ
 Ἄσπρα Ὀσπίτια. Καὶ τὸν Ἰούνιον ἦλθον εἰς τὴν Μεθώνην καὶ εἰς τὰς ἡ' τοῦ Αὐγούστου
 90 ἡμέρα Κυριακῆ ὥρα ἑσπερινῶν ἦλθον δ' κάτεργα βενέτικα, καὶ διῆλθον ἐκ μέσου τῶν
 κατέργων τῶν Τούρκων εἰς τὸν λιμένα διὰ βοήθειαν τὴν αὐτὴν ὥραν ἠχμαλωτίσθη-
 εἶτα ἡ Κορώνη παρεδόθη.—,ζκ' (Α)πριλίου κδ' ἐγένετο σουλτάνος ὁ Σελήμης ἡμέρα ε'-
 τὸν δὲ Μάϊον ἀπέθανεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὁ Μπαζαΐτης.—,ζκα' ἀπέθανε καὶ αὐτός, καὶ
 ἐγένετο ὁ νῦν ἐν τῷ ,ζκθ' ἐν μηνὶ . . . οὗτος ὁ νῦν Σουλεϊμάνης καὶ βασιλεύσας ἔτη . .

30

Κωδ. Πατμ. 286 φ. 40 α (Σακελίωνος, Πατμ. Βιβλ. σ. 146, νέα ἀντιβολή Σ. Κουγέα)

Ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐδιάβην εἰς τὴν Ρώμην εἰς τοὺς σνγ', ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ,
 καὶ ἐβαπτίσθη ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ πάπα Σιλβέστρου, ἔπειτα ἔκαμεν τὸν πάπαν καὶ ἐγά-
 ρισέν τον τὸν θρόνον ὁ Κωνσταντῖνος.

Εἰς τοὺς ,εωλη' ἔκτισεν τὴν Πόλιν εἰς τὰς τὰ τοῦ Μαΐου ἀπὸ κτίσεως κόσμου.

5 Εἰς τοὺς ,ωκθ', ἔτος Χριστοῦ, ἄρχισαν νὰ κτίσουν οἱ Βενετζάνοι τὴν Βενετιάν στὸ
 Ρεάλτο. Καὶ στοὺς ,σλ' ἔκτισαν τὸν Ἅγιον Μάρκον.

Εἰς τοὺς ,αρμθ' ἔκτισαν τὸ καμπανέλιον τοῦ Ἁγίου Μάρκου

Εἰς τοὺς ,αρξ' ἔκαμεν ἀγάτην ὁ βασιλεὺς Φερδέρικος μετὰ τὸν πάπα Ἀλέξανδρον.

Εἰς τοὺς ,ρσθ' πρὶν τοῦ Χριστοῦ ἐκτίσθη τὸ Τουράχη.

10 Εἰς τοὺς ,αι' πρὶν τοῦ Χριστοῦ ἐκτίσθη ἡ Μυτιλήνη.

Εἰς τοὺς ,αφμ' πρὶν τοῦ Χριστοῦ ἐκτίσθη ἡ Ἐγριπος.

Εἰς τοὺς ,αρξβ' πρὶν τοῦ Χριστοῦ ἐκτίσθη ἡ Ἀνάπολι Δερεάμη ὑπὸ τοῦ Πριάμου
 βασιλέως.

Εἰς τοὺς ,αφιζ' πρὶν τοῦ Χριστοῦ ἔκτισεν ὁ υἱὸς τοῦ ἄνωθεν Πριάμου τὴν Πάντουβαν.

15 Εἰς τοὺς ,αφνζ' πρὶν τοῦ Χριστοῦ ἔκτισεν ὁ νέος Ρώμυλος τὴν Ρώμην.

Εἰς τοὺς ,αρνγ' ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ἐπῆραν οἱ Σαρακηνοὶ τὰ Ἱεροσόλυμα ἀπὸ
 τοὺς Ῥωμαίους.

Εἰς τοὺς ,ασζ' ἀπὸ Χριστοῦ ἐπῆραν οἱ Βενετζάνοι τὴν Κρήτην ἀπὸ τοὺς Μόρους
 Μαΐου ι', ὁποῦ τὴν ὄριζεν ὁ ρῆγας τῆς Σπανίας.

20 Εἰς τοὺς ,ασμγ' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὸ Ἐξαμίλιον.

(Δι' ἐτέρας χειρὸς καὶ μελάνης:)

Στοὺς ,αυνθ' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὸν Μυζηθρᾶν.

Στοὺς ,αυο' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὴν Ἐγριπον Ἰουλίου κ' ἡμέρα Κυριακῆ.

Στους ,αυοζ' ἔξοίκισεν ὁ Μπαρπαροῦσος τὰ Δωδεκάνησα.

Στους ,αυοη' ἔκαμεν ἀγάπην ὁ σουλτὰν Μεεμέτης μὲ τοὺς Βενετζάνους. Τὸ αὐτὸ ἔτος Αὐγούστου κ' ἐπῆρεν ὁ Τοῦρκος τὰ νησιά Θιάκην καὶ Λόφιμον καὶ τὴν Ἁγίαν Μάβρα. 25

Στους ,αυοθ' ἐπῆρεν ὁ Ἀχουμάτη μπασᾶς τὸ Ὀτροντος· τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπολέμησεν ὁ Μισὲλ - μπασίας τὴν Ῥόδον καὶ δὲν τὴν ἐπῆρεν.

Στους ,αυπ' ἐπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης. Καὶ ἐπολέμησεν ὁ δοῦκας τῆς Καλαβρίας τὸ Ὀτροντο καὶ πῆρεν το. 30

Στους ,αυηθ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Μπαγιαζήτης τὴν Ἐπακτον ἀπὸ τοὺς Βενετζάνους Αὐγούστου κθ'.

Στους ,αφ' ἐπῆρεν ὁ ἄνωθεν τὴν Μοθώνη Αὐγούστου θ' καὶ τὴν Κορώνην ἀπὸ τοὺς Βενετζάνους.

Στους ,αφιστ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Σελίμης τὸ Κάερον Ἰανουαρίου κβ'. Ἐπόθανε στὴν Πόλιν. 35

Στους ,αφκ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Σαλαημάνης τὸ Μπελογοράδι.

Στους ,αφκβ' ἦλθεν ὁ ἄνωθεν στὴν Ῥόδο μὲ τὴν ἀρμάδα του Ἰουνίου κοτ' καὶ στὰς ιζ' τοῦ Ἰουλίου ἡμέρα ἕκτη ἔδωσεν πόλεμον μὲ φωτιά καὶ ἄλλα πράματα. Καὶ εἰς τὰς δ' τοῦ Σεπτεβρίου ἔδωσεν ὁμοίως πόλεμον καὶ ἔβγαλάν τους κακὰ ὄξω. 40

Στὶς θ' ὁμοίως ἔδωσεν πόλεμον μὲ λουμπάρδες καὶ φωτίαν καὶ ἐμουντάραν ἀπάνω καὶ ἐγκρεμίσουσίν τους καὶ ἐβάλαν φλάμουρα καὶ ἐσκοτώθησαν πολλοὶ Τοῦρκοι Σεπτεβρίου ιζ' καὶ πῆραν κακὴν ἡμέρα μὲ φωτιά.

Στὶς κδ' ἔδωσεν μέγαν πόλεμον μὲ μίνες καὶ φωτιά καὶ ἔσμιξε σπαθὶ μὲ σπαθὶ καὶ κράτηξεν ὁ πόλεμος ὥραις στ' καὶ ἐπῆραν καὶ τὸ μπελοβάρδιν τοῦ Σπάνια, καὶ ἐκράτηξεν ὥραις δ' καὶ πάλιν τὸ ἐπῆραν καὶ ἔβγαλάν τους ὄξω· καὶ σκοτώθησαν Τοῦρκοι χιλιάδες δ'. Ὀκτωβρίου ζ' ἔδωσεν ὁμοίως πόλεμον καὶ ἀνέβησαν ἀπάνω καὶ ἔβγαλάν τους ὄξω. 45

Στὶς θ' ἔδωσεν ὁμοίως καὶ ἔβγαλάν τους ὄξω.

Στὶς ιζ' ἔδωσεν ὁμοίως πόλεμον εἰς τὴν πόρταν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου καὶ ἀνέβησαν ἀπάνω ἔς τὸ μπελοβάρδιν καὶ ἐβάλαν φλάμουρα καὶ ἐπολέμησαν σπαθὶν μὲ σπαθὶν ὅλη μέρα καὶ ἔβγαλάν τους ὄξω. 50

Στὶς κβ' ἔδωσαν ὁμοίως πόλεμον στὴν Ὀβριακὴν καὶ ἐσκοτώσαν Τοῦρκους χιλιάδες στ'.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ κε' ἔκαμαν χαλασίαν καὶ ἐμπῆκαν πολλοὶ Τοῦρκοι καὶ ἔβγαλάν τους ἔξω κακῶς ἔχοντα. 55

Τῷ αὐτῷ μηνὶ κθ' ἡμέρα Σαββάτῳ ἐμπῆκαν μέσα στὸ Μανδράκι καὶ ὅσοι ἐμπῆκαν τόσοι ἐπομεῖναν. Δεκεμβρίου κε', αφκβ' ἐπαράδωκάν τὴν τοῦ Τοῦρκου.

(εἰς τὴν φαν :) Στους 1566 ἐπῆγεν ἡ ἀρμάδα στὴν Μάλτα καὶ ἐσκοτώθη ὁ Τουρκοῦτη μπασᾶς καὶ δὲν τὴν ἐπῆρεν. Καὶ ἐρχόμενοι ἐπῆρεν τὴν Χίο ὁ Πιαλῆ πασᾶς.

- 60   Στους ,αφξστ' ἐπῆραν τὴν Χίο.
        Στους [,αφ]ξθ' ἐγίνη ἡ μάχη.
        Στους ,αφο' ἐπῆραν τὴν Κύπρον ὁ σουλτὰν Σελίμης, τὴν Λευκοσίαν Σεπτεβρίου η'.
- Καὶ εἰς τοὺς ,αφοα' ἔδωκαν μὲ τὸ θέλημάν τους τὴν Ἀμμόχωστον Αὐγούστου κ'.
- 65   Στους ,αφοα' Ὀκτωβρίου η' ἡμέρα Κυριακῆ ἐβιστιοῖσαν οἱ δύο ἀρμάδες, οἱ Τοῦρκοι
    μὲ κάτεργα τ' καὶ γαλιότες ρ' τῆς Μπαρμπαρίας καὶ οἱ Χριστιανοὶ μὲ ρο', ὁ Βενετζάνος,
    καὶ (;) σ' χοντρά, καὶ ὁ ρῆγας μὲ τὸν Μάλταν καὶ τοῦ δοῦκα ξ', ἀπ' ὄξω ἀπὸ τοὺς
    Κουτζουλόρους, καὶ ἐκράτηξεν ὁ πόλεμος ὄραις γ' καὶ ἐνικῆσαν οἱ Χριστιανοί. Καὶ δὲν
    ἐγλύτωσαν παρὰ κη' τούρκικα κάτεργα μὲ γαλιότες ποῦ τὰ ἐπῆρεν ὁ Λούτζαλης
    καὶ ἔφυγεν.

(Κατωτέρω φ. 55 α)

- 70   † Εἰς 1622 μηνὶ Μαΐω ι' στραγγουράρισεν ὁ Ταούτι πάσας τὸν σουλτὰν Ὁσουμάνην
    καὶ ἔβαλαν πάλε τὸν τερβίσην τὸν σουλτὰν Μουσταφὰν βάλλοντάς τον οἱ σπαχῆδες
    καὶ οἱ γιανιτζάροι ἀπάνω νὰ κάμη τοῦτο ὁ Ταούτη πάσας.
- 23 : ἀντὶ ἐξοίκισεν ὁ Σακκελίων ἐδημοσίευσεν : ἐνίκησεν.

31

Κωδ. Ἀθηνῶν 701 φ. 248 β

Περὶ τῶν Τουρκῶν τῶν βασιλέων ἐν ποίῳ χρόνῳ | ἔλαβαν τὰ κάτωθεν ἐπογεγραμμένα κάστηρ : | στωξδ' : |

- "Ετους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στωξδ' ἐπέρασεν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Δύσιν.
- "Ετους ,στωξε' ἐπῆραν τὴν Καλλιούπολιν ,στωξε'.
- "Ετους ,στωξζ' ἐπῆραν τὴν Ἀνδριανούπολιν.
- "Ετους ,στωξλη' Μαΐω κδ' ἐπῆρεν τὴν Θεσσαλονίκην τὴν περίφουμον ὁ σουλτὰν
- 5 Ἀμουράτης.
- "Ετους ,στωξβ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Μεχεμέτης τὴν ἀθλίαν Κωνσταντινούπολιν,
    τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων, μηνὶ Μαρτ(ίω) κζ' ἐβασίλευεν τότε ἐν αὐτῇ Κωνσταντίνος
    ὁ πορφυρογεννήτης.
- "Εν ἔτει ,στωξστ' ἐκοιμήθη ὁ ἀγιώτατος μητροπολίτης Θεσσαλονίκης | Γρηγόριος
- 10 ὁ Παλαμάς.
- "Ετους ,στωξδ' ἐγίνε σεισμὸς καὶ ἐχάλασαν τὰ Βοδενά.
- "Ετους ,στωξια' ἐχάλασαν τὴν Προῦσαν καὶ τὴν αἰχμαλώτευσαν.
- "Ετους ,στωξιβ' ἐγίνη ἡ ἀπιστία τῆς Μεγάλης Βλαχίας : |
- "Ετους ,στωξν' ἐπῆραν τὸ Ἐξαμίλι.
- 15 "Ετους ,στωξλη' ἐπῆραν τὰ Ἰωάννινα.
- | φ. 249 α | "Ετους ,στωξρη' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης τὴν Εὔριπον μηνὶ
    Ἰουλίω ιβ'

- Ἔτους ,στωξδ' ἐπῆραν τὴν Κόρινθο καὶ τὸν Μυζηθρᾶ.
 Ἔτους ,στωο' ἐπῆραν τὴν Τραπεζοῦντα καὶ ὅλην τὴν περιοχὴν αὐτῆς.
 Ἔτους ,στωοα' ἐπῆρεν ὁ Ἀμάρ μπέης τὸν Ναύπακτον καὶ ἔκαψεν τὸν Γαλατᾶ. 20
 Ἔτους ,στωπη' ἐπῆραν τὴν Κεφαλλονίαν καὶ ὅλα τὰ νησιά.
 Ἔτους ,στωξ' ἐπῆραν τὸ Ἀγγελόκαστρον.
 Ἔτους ,στωνζ' ἐπῆραν τὴν Ἀρβανίτιαν.
 Ἔτους ,ζη' ἐπῆραν τὴν Μοθώνην.
 Ἔτους ,ζλα' ἐπῆρεν τὴν Ῥόδο ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης μηνὶ Ἰανουαρίῳ. 25
 Ἔτους ,ζλε' ἐπῆγεν ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης εἰς τὸ Μπουτούνι.
 Ἔτους ,ζλη' ἐπῆγεν ὁ αὐτὸς ἀφέντης εἰς τοῦ Μπέτζη.
 Ἔτους ,ζμδ' ἐπῆγεν ὁ αὐτὸς Σουλεημάνης εἰς τὸν Κιζιλμπάσι καὶ ἔκαμεν χρόνους β'.
 | φ. 249 β | Ἔτους ,ζλ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Σελήμης τὸ Μπελιγρᾶδη.
 Ἔτους ,ζκ' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς Σελήμης τὸ Κήρος ἡγουν τὸ Μισίρι. 30
 Ἔτους ,ζμοστ' ἑκατέβη ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης εἰς τοὺς Κορυφούς καὶ ἀπότυχεν
 μετ' αἰσχύνης.
 Ἔτους ,στωξη' ἐγένεον κύριον Πάσχα· πάλιν ἕτερον ,ζνα' καὶ ἕτερον ,ζξβ'.
 Ἔτους ,στωξβ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Ἀμουράτης τὸ Ξαμίλι.
 Ἔτους ,στωοα' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς Ἀμουράτης τὴν Μυτιλήνην. 35
 Ἔτους ,στωπβ' ἐπῆρεν ὁ Ἀχουμάτ μπασίας τὸν Καφᾶ.
 Ἔτους ,στωχ(;)γε' ἐπαράλαβαν οἱ Τοῦρκοι τὸν ἅγιον τάφον τοῦ Χριστοῦ.
 Ἔτους ,στωξ' ἐπαράλαβεν τὴν Κωνσταντινούπολιν Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος.
 Ἔτους ,στωξδ' ἐπῆραν τὴν Ἀθήνα.
 Ἔτους ,ζμθ' ἐπῆραν τὸ Ἀνάπλι· ἐπαρεδόθη ὑπὸ τῶν Βενετῶν. 40
 | φ. 250 α | Ἔτους ,στωπθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης· τὸ αὐτὸ ἔτος ἐγένεον
 αὐθέντης ὁ σουλτὰν Παγιζήτης.
 Ἔτους ,εψλθ' ἐκτίσθη ἡ Κωνσταντινούπολις.
 Ἐκράτησαν δὲ αὐτὴν οἱ Χριστιανοὶ χρόνους ροβ' καὶ εἰς τοὺς ,στωια' τὴν ἐπῆραν
 οἱ Φράγγοι καὶ ἐκράτησαν αὐτὴν χρόνους νζ'. Τὴν ἐπῆραν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ βασιλέως 45
 τοῦ Μούρτζουφλα. Καὶ πάλιν ἐπὶ ἔτους ,στωπο' τὴν ἐπῆρεν ὁ βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων,
 ὁ κύρ Μανουήλ ὁ Παλαιολόγος καὶ ἐκράτησάν τὴν οἱ Χριστιανοὶ χρόνους ρη'.
 Ἔτους ,στωια' ἐπῆραν τὴν Προῦσαν.

Τὰ σεφῆρια ὅπου ἔκαμεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης.

- Ἔτους ,στωνη' ἔκαμεν σεφῆρι εἰς τὴν Καραμανίαν.
 Ἔτους ,στωνθ' ὑπῆγεν εἰς τὸ Στενὸν τῆς Πόλης καὶ ἔκτισεν τὰ Νεόκαστρα. 50
 Ἔτους ,στωξβ' ὑπῆγεν τὸν χειμῶνα εἰς τὴν Ναῖνο καὶ τὸ καλοκαίρι εἰς τὴν
 Σεμέντριαν.

Ἔτους ,σφξδ' ἐπῆρεν τὸν Μορέαν.

Ἔτους ,σφξη' ἐπῆρεν τὴν Ἀμασδρον καὶ τὸ Σινώπι.

55 |φ. 250 β| Ἔτους ,σφξθ' ὑπῆγεν εἰς τὸν Ζοῦν Χασάνι καὶ εἰς τὸ γύρισμα ἐπῆρεν τὸν Τραπεζόντα.

Ἔτους ,σφσθ' ὑπῆγεν εἰς τὴν Βλαχίαν εἰς τὸν Αὐδουλά βοηβόντα. Τὸν αὐτὸν χρόνον ὑπῆρεν τὴν Μυτιλήνην.

Ἔτους ,σφσθ' ἐπῆρεν τὴν Μπόσθνα.

60 Ἔτους ,σφσθδ' ὑπῆγεν εἰς τὸν Καραμάνο.

Ἔτους ,σφσπα' (;) ὑπῆγεν εἰς τὸν Μπόγδανον καὶ ἐπῆρεν τὰ Κάστρη, ὅπου ἔκτισαν οἱ Οὐγγροί.

Ἔτους ,σφσπσ' ἐπῆγεν εἰς τὸ Σκουτάρη καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν· καὶ ὕστερον ἐπροσκύνησεν.

65 Ἔτους ,σφσθβ' ὑπῆγεν εἰς τὸν Μπόγδανον καὶ ἐπῆρεν τὸ Κελλί καὶ εἰς τὰς β' τοῦ Αὐγούστου ἐπῆρεν τὸ Ἀσπρόκαστρον.

Ἔτους ,ζστ' ἐπῆρεν τὴν Ναύπακτον.

Ἔτους ,ζζ' ἐπῆρεν τὴν Μοθωκορώνη καὶ τὸν Ἀναβαρίνο.

Τὰ σεφέρια ὅπου ἔχαιεν ὁ σουλτὰν Σελήμης

Ἔτους ,ζκβ' μηνὶ Αὐγούστῳ ἐπολέμησεν ὁ σουλτὰν Σελήμης μὲ τὸν Σοφῆ καὶ ἐπῆρεν τὸν τόπον τοῦ Σοφῆ.

70 |φ. 251 α| τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπῆρεν τὸ Κιαμάχη.

Ἔτους ,σφσ' ἡμέρα Παρασκευῆ αἰχμαλωτίσθη ἡ Ἀνατολὴ παρὰ τοῦ ἐμίρη εἰς τὸν καιρὸν τοῦ βασιλέως τοῦ σουλτὰν Παγιαζίτη.

Ἔτους ,ζιη' ἔκτισεν ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης τὸ μέρος τῆς Κωνσταντίνου, ὅπου τὴν ἐχάλασεν ὁ σεισμός.

75 Ἔτους ,σφξδ' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὴν Ἀθήνα.

(ἐν τῇ φσ:) Ἔτους ,σφσθζ' ἐπῆρεν τὴν Εὐρυπον μηνὶ Ἰουλίῳ ἰε' ἡμέρα ε'.

Ἔτους ,ζμθ' ἐπῆραν τὸ Ἀνάλη παρεδόθη ὑπὸ τῶν Βενετικῶν. Οταν ἔγινεν αὐθέντης ὁ σουλτὰν Μεεμέτης ἦτο χρόνων κ', μετὰ δὲ τοῦτον ἔγινεν ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης.

80 Ἔτους ,ζκ' ἔγινεν αὐθέντης ὁ σουλτὰν Σελήμης ζῶντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Παγιαζήτη.

Ἐβασίλευσεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης χρόνους κ'· ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης χρόνους λα'· ὁ σουλτὰν Ἀμουράτης χρόνους κβ'· ὁ σουλτὰν Σελήμης χρόνους θ'· ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης χρόνους ν' καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸ Δημησκάρη ἐν ἔτει ,ζσε' μηνὶ Ὀκτωβρίῳ.

85 |φ. 251 β| Τὸ αὐτὸ ἔτος ἔγινεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σελήμης, καὶ ἐχάλασεν καὶ ἐκούρσευσεν τὰ μοναστήρια καὶ ἐπῆρεν τὸν βίον τους· φεῦ τῆς μανίας καὶ ἀπανθρωπίας αὐτοῦ!

Ἔτους ,ζσθ' ἐπῆρεν ὁ Πεαλῆ Μπασίας τὴν περίφουμον Κύπρον, ἥγουν τὴν

περιοχήν αὐτῆς καὶ ἔλαβαν ἄπειρον βίον καὶ αἰχμαλώτους οὐκ ὀλίγους, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες καὶ παιδιά.

Ἔτους ,ζνβ' ἰνδικτιῶνος β' μηνὶ Ἀπριλίῳ κβ' ἡμέρα ε' ἔγινεν σεισμός μέγας ἐν τῷ 90
μέρει ἐώας καὶ τὸ Ζητούνι ἀφανίστηκεν τὸ πλεῖστον μέρος· ἀλλὰ καὶ φόνοι ἐγένοντο
πολλοὶ καὶ πᾶσα ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Βλαχία καὶ ἐκράτησεν ἡμέρας πολλὰς. Πάλιν ἐν ἔτει ,ζοδ'
μηνὶ Ἰουλίῳ ια' ἡμέρα ε' ἔγινεν σεισμός μέγας καὶ φοβερώτατος καὶ ἐπεκράτησεν
χρόνον α' καὶ τὰ μέρη Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων [ἀ]λλὰ καὶ ἡ τοῦ Ραδοβισιδίου καὶ ἔπεσον
ἐκκλησίαις καὶ οἶκοι οὐκ ὀλίγοι καὶ φόνοι ἄπειροι ἐγένοντο καὶ τὰ ὄρη ἐσπάραξαν. 95

Ἔτους ,στφλγ' ἔγινεν ἐκλειψὶς τοῦ ἡλίου.

[φ. 252 α] Καὶ πάλιν ἐν ἔτει ,ζμζ' ἔγινεν ἐκλειψὶς τοῦ ἡλίου καὶ πάλιν ἐν ἔτει
,ζοε' ἔγινεν ἐκλειψὶς τοῦ ἡλίου μηνὶ Μαυρίῳ ἡμέρα στ' ὥρα θ' τῆς ἡμέρας.

Ἔτους ,ζμστ' ἔκατέβη ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης εἰς τοὺς Κορυφούς καὶ ἀπότυγεν.

Ἔτους ,ζλα' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης τὴν Ρόδον μηνὶ Ἰανουαρίῳ. 100

32

Κωδ. Vatic. gr. 1369 φ. 355 α

† Τοῦ ,ζωηβ' ἐν μηνὶ Σεπτεβρο(ίῳ) ιθ' ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὰς ἀθλίαις Σέρρας.

† Ἔτους ,ζλ' Ἰουν(ίῳ) κε' ἡμέρα δ' ἔδωκεν ὁ Καντακουζηνὸς ὁ κύρ Μιχαὴλ ὁ τοῦ
μεγάλου δομεστίκου υἱός, ἡ τιμὴ τῶν Ῥωμαίων λόγῳ καὶ ἔργῳ, τὸ κοινὸν χρέος ἀπὸ
τῆς λοιμώδους νόσου τῆς βοβώνης καὶ ἐθάφη ἐν τῇ ἀγίᾳ Παρασκευῇ.

† Ἔτους ,στ·ζω' (!) ἐσκοτώθη ὁ ἀμηραῶς······ εἰς τὴν Σερβίαν μὲ τὸν δεσπότη τὸν 5
Λάζαρον· τὸ αὐτὸ ἔτος ἔγινε μέγας σεισμός.

† Ἔτους ,στφξστ' ἔκατάβη ὁ σουλτὰν Μεχαμέτης εἰς τὸν Μορέαν καὶ ἐπῆρε τὴν
Πάτρα καὶ τὸν Ἄετὸν καὶ τὴν Κόρινθον καὶ Ἀκοβα καὶ τὸ Μουχλίν.

† Ἔτους ,στφρζω' ἐπῆρε ὁ σουλτὰν Μεχέμετης τὴν Εὐρώπην καὶ ἐδιαγούμισεν τὰ 10
Βασιλικὰ καὶ ὄλους τοὺς Φράγγους ἔκοψαν.

5 : κενὸν εἰς τὸ κείμενον

8 : κωδ. : Ἄκοβα.

33

Κωδ. Vatic. Gr. 571 φ. 1β (ιε' αἰῶνος).

† Ἔτους ,στωση' ἰνδικτιῶνος η', κύκλος ἡλίου ιη', κύκλος σελήνης ιθ' ἦλθεν
ὁ θάνατος τοῦ Οὐγκλεσι.

† τοῦ αὐτοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς ἡμέρα β' ὥρα γ' τῆς ἡμέρας ἐγένετο ἐκλειψὶς τοῦ
ἡλίου· ἔτους ,στωηβ' ἰνδικτιῶνος ζ' δ' κύκλος ἡλίου δ, κύκλος σελήνης ιδ.

† τῷ ,στφλβ' ; κύκλος ἡλίου ιστ, κύκλος σελήνης ιστ Φεβρουαρίου α' ἡμέρα Τρίτη, 5

πρὶν ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου, ὥρας(;) ἡμέρα προτοῦ νὰ ξημερώσῃ ἐφάνη πῦρ κατὰ ἀνατολὰς ἐπάνω εἰς τὴν Λῆμνον, μέγαν καὶ φοβερόν τὴν θέαν.

† τῷ ,στυλγ', ἰνδικτιῶνος γ', κύκλος ἡλίου ιζ, κύκλος σελήνης ιζ, Φεβρουαρίου κη', ἡμέρα Τετράδη ἐκοιμήθη ὁ μέγας ρῆγας Βασίλειος, αὐθέντης Μοσκοβίου, γαβρὸς
10 τοῦ Βητέλου.

34

Κῶδ. Ambros. F 12 sup.

(Ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ τῆς σταχώσεως) Ἐν ἔτει τῷ ,στυροα' μηνὶ Αὐγούστῳ ἐπαρέλαβεν ὁ Μεχετέπεις τὴν Μυτιλήνην ἰνδικτιῶνος θ^{ης} καὶ ἔσφαξεν καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Φράγγους δ'.

(Ἐν φ. 302 β ἐν τῇ κάτω ῥα:) Μηνὶ Ἰουνίῳ εἰς τὰς κγ' ἡμέρᾳ Πέμπτη ἦτοι εἰς ἑξημέρωμαν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρομοῦ τέτοκα τὸν ὀλοπόθητόν μου υἱὸν κύρ Ἀλέξιον τὸν
5 Οὐμπερτόπουλον τοῦ ἔτους ,στυπ' ἰνδικτιῶνος ιε'.

(Ἐν φ. 303 α ἐν τῇ κάτω ῥα:) Σήμερον γέγραφα ἐν ποίῳ καιρῷ ἐγέννησα τὸν περιπόθητόν μου υἱὸν κύρ Θεόδοτον τῷ μηνὶ Ἰουνίῳ εἰς τὰς δ' ἐπὶ ἔτους ,στυψστ' ἰνδικτιῶνος γ'.

(Ἐν φ. 303 β ἐν τῇ ῥα:) Τοῦ ἔτους ,στυξθ' ἰνδικτιῶνος δ' μηνὶ Ιουλίῳ κ' ἐν ἡμέρᾳ β ἐπαρέλαβεν ὁ βασιλεὺς ὁ Κομνηνὸς ὁ Παλαιολόγος τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς τὸν
10 τέταρτον χρόνον τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

Ἰκτωβρίου κδ' ἡμέρᾳ β' ὥρα γ' ἐν ταύτῃ γὰρ ἐγέννησα τὸν ὀλοπόθητόν μου υἱὸν κύρ Μιχαὴλ τὸν Κομνηνὸν μηνὶ τῷ προγεγραμμένῳ ἐπὶ ἔτους ,στυξστ' ἰνδικτιῶνος β^{ας}.

Τήμερον γέγραφα ἐν ποίῳ καιρῷ καὶ ἔτει τέτοκα τὸν ὀλοπόθητόν μου υἱὸν κύρ Γ(εώργι)ον τὸν Καλόθετον, ὅπως ἔσται εἰς ἡμετέραν γνώρισιν τὸν μετέπειτα χρόνον, μηνὶ
15 Φεβρουαρίῳ ε' ἡμέρᾳ Καριακῇ(;) ἐπὶ ἔτους ,στυξθ' ἰνδικτιῶνος δ'.

(Ἐν φ. 304 α) Τήμερον τέτοκα τὰς ὀλοποθήτους μοι θυγατέρας τὴν Καλοθετῖναν καὶ τὴν Κομνηνὴν μηνὶ Ἀπριλίῳ ια' ἡμέρᾳ δ' ἰνδικτιῶνος ια'. Τέτοκα αὐτὰς ἐπὶ ἔτους στυσοσ'.

(Ἐν φ. 304 β) Σήμερον γέγραφα ἐν ποίῳ καιρῷ ἐγέννησα τὸν ὀλοπόθητόν μου υἱὸν κύρ Δημήτριον τὸν Κομνηνὸν μηνὶ Ἰκτωβρίῳ δ' ἡμέρᾳ.

16: κῶδ.: Καθετήναν

19: τὸ τέλος εἶναι κεκομμένον.

35

Κῶδ. μονῆς Ρωσσικοῦ 702 φ. 124 β

† Ἐκτίθην ἢ Κωνσταντινούπολις ἔτους ,εωλζ'.

† Ἐκτίσθην ἢ Ἁγία Σοφία Κωνσταντινουπόλεως ἔτους ,στυθ'.

† Ἐφάνη ὁ Μωάμεθ ἔτους ,στρτζ'.

† Ἦλθαν οἱ Τοῦρκοι ἔτους ,στωί'.

5 † Ἀνάλωσις τῆς Θεσσαλονίκης ἔτους ,στυλη'.

† Ἀνάλωσις τῆς Πόλης ἔτους ,σπϞα´. Ἡ Εὐριπος ἔτους ,σπϞη´, ὁ Νέπακτος ἔτους ,ζη´, ἡ Μοθώνη ἔτους ,ζκ´, τὸ Μπεληγραδί ἔτους ,ζκθ´, ἡ Ρόδος ἔτους ,ζλ´, ἡ Ἀνδριανούπολις ἔτους ,στωϞ´.

† Τὸ Πριτούνι ἔτους ,ζλε´.

36

Κῶδ. Πάτμου 390 (πβ. Σακκελίωνος, Πατμ. Βιβλιοθ. σ. 117)

Ἰωάννης ὁ τοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου υἱός, γαμβρός δὲ τοῦ Καντακουζηνοῦ κδ´. τούτου τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας διέβησαν οἱ Ἀγαρηνοὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, μετὰ δὲ χρόνους ἕνδεκα ἔλαβε καὶ τὴν Καλλιούπολιν ἐν τῷ ,στωξε´. Ἀνδρόνικος ὁ υἱὸς Ἰωάννου [κ]στ´, ὁ Ἰωάννης ὁ υἱὸς αὐτοῦ κζ´(;) ἐν τῷ ἕκτῳ ἔτει τῆς τούτου βασιλείας ἔλαβε τὴν Ἀνδριανούπολιν ὁ σουλτάνος καὶ καθεξῆς ἤρξατο πλατύνεσθαι καὶ πολεμεῖν Ῥωμαίους. 5
Μανουὴλ ὁ υἱὸς Ἰωάννου τοῦ γέροντος κζ´, Ἰωάννης ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ καὶ τὴν ἐν Φλωρεντία σύνοδον συγκροτήσας λ´. Κωνσταντίνος ὁ ἀδελφὸς δ´ καὶ ἀπέθανε τῇ ἀλώσει τῆς Πόλεως Μαΐῳ κθ´ Ἰνδικτ. α´(;) τοῦ σπϞα´ ἔτους ἡμέρα γ´ ὥρα πρώτη. Ἐνταῦθα ὡς ἕτερον γράφω καὶ τὰ τῶν Ἀγαρηνῶν· ἤρξαντο γὰρ ὡς ἔφην ἀνωτέρω πλατύνεσθαι, μετὰ δὲ τὸ λαβεῖν ταύτην ἐτροπώσατο τὸν δεσπότην κατὰ τὸ ,στωθ´ ἔτος· ἐν δὲ τῷ ,στωηδ´ ἐγένετο 10 ἔκλειψις ἡλίου Ἰνδ. α´ τὴν πτῶσιν δηλοῦσα τῶν δυστυχῶν Ῥωμαίων· ,στωηδ´ ἀπέκτεινε ὁ κράλης Λάζαρος ὁ δεσπότης τὸν σουλτὰν Μουράτην δόλω, ἐβασίλευσε δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μπαγιαζήτης· ,σπϞια´ ἠχμαλώτευσεν ὁ Ντεμηλέκης ὁ Πορθητῆς τὸν σουλτὰν Παγιαζίτην, ἐν δὲ τῷ ,σπϞκθ´ ἐτελεύτησεν ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ καὶ ἐβασίλευσε ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μουράτης· ,σπϞλη´ ἔλαβε τὴν Θεσσαλονίκην ὁ σουλτὰν Μουράτης ὁ υἱὸς τοῦ Μπαγιαζίτη. ,σπϞα´ 15 ἦλθεν ὁ Ἰάγγος εἰς τὴν Κλεισούραν, καὶ ἐστρατοπέδευσε κατ' αὐτοῦ ὁ σουλτάν· ,σπϞνα´ ἐξ ἄσυνεσίας ἐτελεύτησεν ὁ κράλης εἰς τὴν Βάρναν· ,σπϞνοστ´ κατέλυσε τὸ Ἐξαμίλιον ὁ σουλτὰν Μουράτης, εἶτα τελευτᾷ ,σπϞνθ´ Φεβρουαρίου στ´ καὶ βασιλεύει ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτὰν Μεχαμέτης, ὃς καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν μετὰ τριετίαν ἔλαβεν ἐκ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου, καθὰ προεγράψαμεν. Εἶτα στρατεύει κατὰ Πελοποννήσου 20 καὶ λαμβάνει αὐτήν, εἶτα τὴν Εὐριπον, εἶτα τὸν Καφᾶν, εἶτα τὸ Σκουτάριον λεγόμενον, ὕστερον δὲ πάντων τὴν ἁγίαν Μαύραν· εἶτα τελευτᾷ κατὰ τὸ ,σπϞπθ´ Μαΐῳ δ´ καὶ βασιλεύει ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτὰν Μπαγιαζίτης κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος Μαΐῳ ιθ´. Εἶτα στρατεύει κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τοῦ Τζάμη· ὁ δὲ Τζάμης κατέφυγεν ἐν τῇ Ρόδῳ. Εἶτα στρατεύει κατὰ Μυσῶν καὶ λαμβάνει τὸ Κελλὶ καὶ τὸ Ἀσπρόκαστρον· εἶτα στρατεύει κατὰ Ἀλβανιτῶν ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ κατοικούντων, λαμβάνει δὲ τὸν Ναύπακτον ,ζζ´ Αὐγούστου κθ´ 25 κατὰ δὲ τὸ ,ζη´ τὴν Μεθώνην. Ἐγένετο δὲ σεισμὸς μέγας ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἦτοι ,ζει´ Σεπτεμβρίου ι´ ἡμέρα γ´ ὥρα δ´ τῆς νυκτὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει· ,ζιθ´ πολεμεῖ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σαλήμης καὶ τροπωθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ φεύγει εἰς τὸν Καφᾶν· ,ζκ´ Ἀπριλίου κγ´ ἡμέρα στ´ ἐγένετο αὐθέντης ὁ σουλτὰν Σαλήμης 30

ἐκδιώξας τὸν αὐτοῦ πατέρα· μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας τελευτᾷ ἐν Σηλυβρία, ὡς μὲν τινὲς λέγουσιν ὑπὸ πολλῆς λύπης, ὡς δὲ ἄλλοι δηλητηρίῳ φονευθεὶς ὑπὸ τῶν αὐτοῦ υἱῶν δοθέντι. Μοναρχήσας δὲ οὗτος στρατεύει κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀχμέτη, εἶτα ζκ' ἰνδικτ. α' ἀπέκτεινε τοὺς ἀνεψιούς αὐτοῦ ἐν τῇ Προύσῃ, τὸν Μεχάμετ υἱὸν τοῦ Τζαμισάχ, 35 τὸν Μουσή, τὸν Ὀρχάν καὶ Ἐμήρ, τὸν σουλτάν Ἀχμάτη, τὸν Ὀσμάν υἱὸν σουλτάν Μαλσάχ καὶ τὸν υἱὸν τοῦ σουλτάν Μεχάμετ· εἶτα πολεμεῖ μετὰ ἀδελφοῦ Ἀχμάτη καὶ φονεῖ νικήσας αὐτόν· ἐν δὲ τῷ ζκβ' Μαρτίου κ' στρατεύει κατὰ τοῦ Σάχ Ἰσμαήλ Σοφῆ καὶ νικᾷ τοῦτον ἐν τῷ νῦν λεγομένῳ Τεβρούζη. Εἶτα ἐδιέβη κατὰ τοῦ Ἀνατοβλά 40 πολιν· ζκε' στρατεύει κατὰ τοῦ Σουλτάνου Μισήρ καὶ λαμβάνη τὸ Χαλέπη· ζκστ' παρεχέμασεν ἐν Δαμασκῶ· εἶτα στρατεύει κατ' Αἰγύπτου καὶ λαμβάνει ταύτην, τὸ νῦν λεγόμενον Μισήρι· ἐν δὲ τῷ ζκθ' τελευτᾷ ἐν τόπῳ λεγομένῳ νῦν Μισήνη, ἔνθα κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τὸν πόλεμον ἐποιήσατο. Καὶ βασιλεύει ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτάν Σουλεημάνης Ὀκτωβρίου α'.

37

Κῶδ. Παρισίων 1001 φ. 131 α· β. (Τὸ φύλλον τοῦτο 1στ' αἰῶνος).

·στωνδ' ἐπέρασαν οἱ Ὀτμάνιδες εἰς τὴν Εὐρώπην, ὁ σουλτάν ὁ Μουράτης.
 ·στωξέ' ἐπῆρεν τὴν Καλλίπολιν ὁ σουλτάν ὁ Μουράτης.
 ·στωοξ' ἐπῆρεν τὴν Ἀνδριανόπολιν ὁ σουλτάν ὁ Μουράτης.
 ·στωοδ' ἐτζάκισεν τὸν δεσπότη ὁ σουλτάν ὁ Μουράτης.
 5 ·στωηδ' ἔγινεν ἔκλειψις τοῦ ἡλίου Ἰανουαρίου α'·
 ·στωηζ' ἐσκότωσεν τὸν σουλτάν Μουράτι ὁ κύρ Λάζαρος ὁ δεσπότης Ἰανουαρίου κ' δόλω.
 ·στωηξ' ἔγινεν ὁ υἱὸς τοῦ σουλτάνου, ὁ Μπαγιαζήτης.
 ·στωια' αἰχμαλώτισεν ὁ Ντεμηρλένης ὁ Πέρσος τὸν σουλτάν Μπαγιαζήτη.
 ·στωικδ' ἐπέθανεν ὁ αὐτὸς εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν.
 10 ·στωιλη' ἐπῆρεν τὴν Θεσσαλονίκην ὁ σουλτάν Μουράτης, ὁ υἱὸς τοῦ Μπαγιαζήτη.
 ·στωια' ἦλθεν ὁ Ἰάγγος εἰς τὴν Κλεισουραν, καὶ ἐδιέβη κατ' αὐτοῦ ὁ ἀμηρᾶς.
 ·στωιβ' ἐσκοτώθη ὁ κράλης εἰς τὴν Βάρνα.
 ·στωινστ' ἐχάλασεν τὸ Ἐξαμίλιν ὁ σουλτάν Μουράτης.
 ·στωινθ' τέθνηκεν ὁ σουλτάν Μουράτης Φεβρουαρίου γ'·
 15 ·στωινθ' ἔγινεν σουλτάνος ὁ υἱὸς τοῦ Μεχέμετης.
 ·στωιξα' αἰχμαλώτισεν τὴν Κωνσταντινούπολιν Μαΐω κθ' ἡμέρα γ'·
 ·στωιξβ' ἐπῆρεν τὸν Μορῆαν ὁ αὐτός.
 ·στωιξγ' ἐπῆρεν τὴν Εὐριπον ὁ αὐτός.
 ·στωιξδ' ἐπῆρεν τὸν Καφᾶν ὁ αὐτός.
 20 ·στωιξε' ἐπῆρεν τὸ Σκούταριν ὁ αὐτός.

- ,στϞ'.. ἐπῆρεν τὴν Ἁγίαν Μαύραν ὁ αὐτός.
 ,στϞπθ' Μαίω δ' τέθνηκεν ὁ σουλτὰν Μεχέμετης ἐν τῇ Ἀσίᾳ εἰς τὸν Τζεσμέ.
 ,στϞπθ' Μαίω ιθ' ἐπέρασεν ὁ υἱὸς του ὁ σουλτὰν Μπαγιαζήτης στὴν Κωσταντι-
 νούπολιν.
- ,στϞ'.. ἐστράτευσε κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Τζέμη. 25
 ,στϞ'.. ἔφυγεν ὁ Τζέμ σουλτάνος στὴν Ρόδον.
 ,στϞ'.. ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Μπαγιαζήτης τὸ Κελλὶ καὶ τὸ Ἀσπρόκαστρο.
 ,στ'.. ἐστράτευσε κατὰ τοὺς Ἀρβανίτας.
 ,ζζ' Αὐγούστου κθ' ἐάλω ὁ Ναύπακτος.
 ,ζη' Αὐγούστου θ' ἐάλω ἡ Μοθώνη. 30
 |φ.131β| ,ζιε' Σεπτεμβρίου ι' ἡμέρα α' (;) ὥρα τῆς νυκτὸς δ' ἐγένετο μέγας σει-
 σμὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει.
 ,ζιθ' Ἰουλίου κη' ἡμέρα β' ἐπολέμησέν τον ὁ υἱὸς του ὁ σουλτὰν Σελήμης τὸν
 πατέρα του, καὶ ἐτζακίστην ὁ Σελήμης καὶ ἔφυγεν τὸν Καφά.
 ,ζκ' Ἀπριλίου κγ' ἡμέρα στ' ἐγένετο ὁ σουλτὰν Σελήμης αὐθέντης εἰς τὴν Πόλιν. 35
 ,ζκ' Ἰου...ω ι' ἔδωκεν κώνειον τὸν πατέρα του ἐν Σηλ[υ]βρία καὶ ἀπέθανεν.
 ,ζ' ἐστράτευσε κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του σουλτὰν Ἀχμέτι.
 ,ζκα' Ἰανουαρίου ε' ἡμέρα δ' ἐν Προύσα ἐφόρευσε τοὺς ἀνεψιούς του, τὸν
 Μεχέμετι, υἱὸν τοῦ Τζαμισάχ, καὶ Μουσαῖ καὶ Ὀρχάν καὶ Ἐμῆρ ἀψαδελφούς, υἱοὺς
 σουλτὰν Ἀχμούτι καὶ Ὀσμάν, υἱὸν σουλτὰν Μισάχ ἔτι υἱὸν τοῦ σουλτὰν Μεχέμετι. 40
 ,ζκα' Ἀπριλίου ἐπολέμησεν τὸν ἀδελφόν του τὸν σουλτὰν Ἀχμάτι καὶ ἐφόρευσέν τον.
 ,ζκβ' Μαρτίου κ' ἐστράτευσε κατὰ τοῦ Σάχ Ἰσμαήλ Σοφῆ εἰς τὴν Ἀνατολήν· καὶ
 ἐδιάβην ὡς τὸ Τεβρηζή καὶ ἐτζακίσέν τον.
 ,ζκγ' ἐδιέβην κατὰ τοῦ Ἀνατοβλά καὶ ἐσκότωσέν τον· τῷ αὐτῷ ἔτει ἐπῆρεν καὶ τὸ
 Κιαμάχη, τόπον τοῦ Σοφῆ. 45
 ,ζκδ' Σεπτεμβρίου ιη' ἦλθεν στὴν Ἀνδριανόπολιν.
 ,ζκε' Αὐγούστου κβ' ἐδιέβην κατὰ τοῦ Μισῆρ σουλτάνου καὶ ἐπῆρεν τὸ Χαλέπη.
 ,ζκστ' ἐξεχείμασε στὴν Δαμασκὸ καὶ ἐδιέβην καὶ ἐπολέμησεν τὸ Μισῆρη καὶ
 ἐπῆρεν το.
 ,ζκστ' Σεπτεμβρίου κβ' τέθνηκεν ὁ σουλτὰν Σελέμις ἐν τόπῳ ὀνομαζομένῳ χωρίῳ 50
 Μισῆρη, ἔνθα ἐπολέμησεν μὲ τὸν πατέρα του.
 ,ζκστ' τὸ αὐτὸ ἔτος ἦλθεν ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης, ὁ υἱὸς του εἰς τὴν Κωσταντί-
 νου πόλιν καὶ ἐγένηεν βασιλεὺς εἰς Ὀκτωβρίου α'.

(Ἐν τέλει κενοῦ χώρου μείναντος ἐνεγράφησαν χειρὶ νεωτέρῳ τάδε:).

<᾽Α>πὸ Χριστοῦ 1566 καὶ ἀπὸ κτίσεως κόσμου 7074, ἰνδικτιῶνος 9, Αὐγούστου 22,
 ἡμέρα Πέμπτη τέθνηκεν ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης εἰς τὴν Ἀλαμάνιαν, πολεμίζοντας τὸ 55

Σηγηφάρη (;). Τὴν σήμερον ἡμέραν Δευτέρα, Σεπτεβρίου 23, ὥρα τρίτη, ἐν ἔτει 7075, ἰνδικτιῶνος 10, ἦλθεν ὁ υἱὸς του, ὁ σουλτὰν Σελήμης καὶ μετὰ ἑπτὰ καϊκίων καὶ λυξί(; ἔπειτα τιλφόβρωτον κενὸν ἐνὸς ἢ δύο γραμμάτων).

(Ταῦτα ὅλα φθάνουσι μέχρι τέλους τῆς σελίδος, ἢν πληροῦσιν ὄλην. Προστίθενται δ' ἐν τρισὶ στίχοις πλαγίως ἐν τῇ ἀριστερᾷ ᾧα τάδε:).

Τούρκικο ἔτος 982 Δεκεβρίου 22, ἡμέρα Τετράδη ἔγινεν βασιλεὺς ὁ σουλτὰν Μουράτης.

36: ἄγνωστον ἂν ἐγράφη Ἰουνίῳ ἢ Ἰουλίῳ, τιλφόβρωτον ἐν τοῖς γράμμασιν νι ἢ λι.

38

Κῶδ. Παρισίων 2180 φ. 109 β (ἄλλη νεωτέρα χειρὶ, τοῦ ἰστ' αἰῶνος).

† Ἔτους ,σιπνδ' ἐξέβην ὁ δεσπότης καὶ ἔκτισεν τὸ Ἐξαμίλιν καὶ ἐπῆγεν ὁ ἀμηρᾶς καὶ ἐγάλασέν το.

† ἔτους ,σιπμη' ἐφάνην ὁ Ἰάγκος καὶ κατὰ τοῦ ,σιπνα' ἦλθεν ὁ κοράλης καὶ ὁ ἀμηρᾶς ἔδωσεν τὰς κλεισούρας καὶ πάλιν ἐδιάβην καὶ πάλιν ἦλθεν τὸ ,σιπνγ' καὶ ἐπολέμησαν εἰς τὴν Βάρναν καὶ ἐσκοτώθην ὁ κοράλης ἤρξατο γὰρ ὁ πόλεμος μηνὶ Νοεβρίῳ ιγ' ἡμέρας δ'ἡσ ἀπὸ πρωῖ ἕως δύσεως ἡλίου.

† τῷ ,σιπξε' ἐπῆραν οἱ Τούρκοι τὴν Καλλιπολιν. Τῷ δὲ ,σιπωζ' ἐπῆραν οἱ Τούρκοι τὴν Ἀδριανόπολιν.

† τῷ ,σιπωστ' ἐτζακίστην εἰς τὴν Μαρίτζαν ὁ δεσπότης. Τῷ ,σιπωδ' Ἰανουαρίῳ α' ἐχάθην ὁ ἥλιος.

† τῷ ,σιπωζ' Ἰανουαρίῳ κ' ἐσκοτώθην ὁ Μουράτπεης ὁ γέρον ὑπὸ τοῦ δεσπότηου κυροῦ Λαζάρου, ὁ καὶ Καζηχοντικὸς καλούμενος.

† τῷ ,σιπια' ἔτει ἐτζακίστην ὁ Παγιαζήτης ὑπὸ τοῦ Τεμοίρη. Τῷ ,σιπκθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεχεμέτης, ὁ πατὴρ τοῦ σουλτὰν Μουράτη.

† τῷ ,σιπλη' ἐπῆραν οἱ Τούρκοι τὴν Θεσσαλονίκην.

† τῷ ,σιπνθ' ἔτει ἰνδικτιῶνος ιδ'ἡσ Ἰανουαρίῳ γ'ἡ ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μουράτπεης. Τὸν αὐτὸν χρόνον γέγονεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ αὐθέντης. Τῷ ,σιπξα' μηνὶ Μαίῳ κθ' ἰνδικτιῶνος γ' ἐπάρθην ἡ Κωνσταντινούπολις παρὰ τῶν Τούρκων. Τῷ δὲ ,σιππθ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεχεμέτης μηνὶ Μαίῳ δ'ἡ ἰνδικτιῶνος στ'ἡσ. Τῷ αὐτῷ μηνὶ ιθ' ἰνδικτιῶνος ζ'ἡσ ἦλθεν ὁ υἱὸς του σουλτὰν Παγιαζήτης εἰς τὴν Πόλιν ὥρα ἕκτη τῆς ἡμέρας, ἰνδικτιῶνος ιδ'ἡσ, ἡλίου κύκλου ιζ'ἡσ, σελήνης κύκλου ἰστ'ἡσ.

† (πλαγίως γεγραμμένα:) Ἐβασίλευσεν χρόνους λ' ἐγγὺς ὁ σουλτὰν Μουράτης καὶ ὁ σουλτὰν Μαχοιμέτης λ' ἐγγὺς, ἰδου καὶ ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης λ' ἐγγίξει.

† τῷ ,σιπνδ' ἐπέρασαν οἱ Τούρκοι εἰς τὴν Δύσιν.

† κατὰ τὸ ,σιπκβ' μηνὶ Ἰουλίῳ κβ' ἡμέρας γ'ἡσ ὥρα . . .

† τῷ ,σιπλγ' ἔτος ἀπέτισε τὸ χρέος ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς κύρ Μανουήλ ὁ Παλαιολόγος διὰ τοῦ θείου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μετονομασθεὶς Ματθαῖος μοναχὸς ἡμέρα ζ'ἡσ.

† κατά τὸ ,σπρωη' ἐπάρθην ἢ Εὐριπος.

† Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τὸ καθ' ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ βασιλέως κυροῦ Μανουήλ τοῦ Κομνηνοῦ ἕως τὸ ,ζιδ' ἔτη εἰσὶν χρόνοι τκ'. Ἀπὸ δὲ τοῦ καθ' ἔτους τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ κυροῦ Μανουήλ τοῦ Κομνηνοῦ ἦρξεν ἡ καταφορὰ τῶν Ρωμαίων· διὰ τὸ μὴ πείθοντες τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μᾶλλον πείθοντες τὰ τῶν ἀνθρώπων ἔπεσον εἰς τὴν δύναμιν τῶν ἀνθρώπων καὶ ἔκατεφθείροντο. 30

4: κῶδ.: ἔδεισεν.

25: Τὸ τέλος ἔμεινεν ἀσυμπλήρωτον.

39

Κῶδιξ Ἐθν. Βιβλιοθ. Ἀθηνῶν ἀριθ. Suppl. 437 φ. 368 β καὶ Suppl. 610 φ. 373 α (ἀντίγραφον Α. Ν. Πολίτου).

Περὶ τὰ κάτωθεν κάστη, ποίῳ χρόνῳ ἐπάρθη(αν).

Ἔτους ,στωξε' ἀπὸ Ἀδὰμ ἐπῆραν τὴν Καλλιούπολιν.

Ἔτους ,στωοζ' ἀπὸ Ἀδὰμ ἐπῆρ(αν) τὴν Ἀδριανούπολ(ιν).

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,σπρωε' Μαίῳ κδ' ἐπῆρ(αν) τὴν Θεσσαλον(ίκην).

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,στ<σ>ξα' Μαίῳ καθ' βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου ἐπάρθ(η) ἢ Πόλις παρὰ τοῦ σουλτάν Μσεμέτη. 5

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ τοῦ νέου, ἦγον ἀπὸ τοῦ Χ(ριστο)ῦ ,αυζ' ἐπῆραν τὴν Κόρινθον, τὴν Πάτραν, τὸ Μουχλί, κ(αι) τὴν Καστελανίαν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,σπρωξδ' μηνὶ Ἰουνίῳ ἐπῆραν τὴν Ἀθήνα.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,σπρωξη' ἐπῆραν τὸν Μιζιθραῖν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,σπρωα' μηνὶ Ἀπριλίῳ ἐπαράδωκαν οἱ Ἀργεῖοι τὸ Ἄργος. 10

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,σπρωη' ἐπαράδότη ἢ Εὐριπος, μηνὶ Ἰουλίῳ β'.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ξξ' Αὐγούστῳ καθ' ἀλώθη ἢ Ναύπακτος.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ξη' ἐπάρθη ἢ Μεθώνη. Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει Σεπτεβρίῳ. |φ. 369 α| ιζ' ἐπροσκύνησαν οἱ Κορωναῖοι.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ ,ζλ' μηνὶ Αὐγούστῳ β' ἐπῆραν τὸ Ἀμπελογράδι. 15

Ἔτους ἀπὸ Χ(ριστο)ῦ γεννήσεως, ,αφκβ' Δεκεβρίῳ κε' ἐπῆρ(αν) τὴν Ῥόδον.

Ἔτους ἀπὸ Χ(ριστο)ῦ γεννήσεως, ,αφμ' Νοεμβρίῳ κα' ἐπῆραν τὸ Ἀνάπλι.

Καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει κ(αι) τῷ αὐτῷ μηνὶ κδ' ἐπῆρ(αν) καὶ τὴν Μονεμβασίαν.

8: ὑπάρχει μόνον εἰς τὸν κῶδ. Suppl. 437.—10: κῶδ. 437: ἐπαρέδωκαν.

40

Κῶδ. Ἀγ. Νικολάου Ἄνδρου ἀρ. 5. φ. 2 α (Πβλ. Ἐπετ. Παρνασσοῦ 3, 99).

1193 ἐπῆραν οἱ Μόροι τὰ Ἱεροσόλυμα.—1448 ἐπῆραν οἱ Τούρκοι τὸ Ἐξαμίλι.

1459 ἐπῆραν οἱ Τούρκοι τὴν Πόλιν.—1470 ἐπάρθη ἢ Ἐγριπος.

- 1480 ἀπόθανεν ὁ ἀμηρᾶς. — 1499 ἐπάρθη ὁ Ἐπακτος.
 1500 ἐπάρθη ἡ Μοθώνη. — 1508 ἔγινεν μέγας σεισμός.
 5 1524 ἔγινεν μέγα θανατικόν. — 1538 ἦλθεν ὁ Παρπαρέζος εἰς τὴν Κρήτην.
 1599 ἔγινεν μέγας σεισμός Ἰανωαρίου 14. — 1569 ἐπάρθη ἡ Κύπρος.
 1571 ἔκαψεν ὁ Ἀλιτζαλῆς τὸ Ρέθεμνος. — 1592 ἔγινεν μέγα θανατικόν.
 1595 ἔγινεν μέγας σεισμός Νοεμβρίου 16.
 1645 Ἰουνίου 12 ἦλθαν οἱ Τοῦρκοι στὰ Χανία καὶ τὰ ἐπῆραν Αὐγούστου 13.
 10 1646 ἐπῆραν τὸ Ρέθεμνος. — 1669 ἐπῆραν τὰ μεγάλα κάστροι.
 1715 ἐπῆραν τὸν Μορέα, τὴν Τήνο, τὴν Σοῦδα καὶ τὴν Σπίνα Λόγκα καὶ ἔγινεν
 μέγας αἰχμαλωτισμός.
 1717 ἔγινεν μέγας σεισμός καὶ ἐχάλασαν πολλὰ χωρία.
 1718 ἦλθεν θανατικόν Ἰουνίου 16.

41

Κῶδ. Παρισίων 2228 φ. 91 β (16^{ος} αἰῶνος).

† Τῆ κη' τοῦ Ἰουλίου ἡμέρα Παρασκευῆ τῆς Ἰνδικτιῶνος 1^{ης} τοῦ , σιρῖ' ἔτους ἐπο-
 λέμησεν ὁ Παγιαζήτης) ὁ καζηχοτηκιάσης (·) ὁ υἱὸς τοῦ Μωράτη εἰς τὴν Ἄγκυραν τὸν
 Ταμουράνη καὶ ἐκατέλυσεν ὁ Ταμουράνης τὸν Παγιαζήτην) καὶ ἐπίασεν αὐτὸν μετὰ τοῦ
 υἱοῦ αὐτοῦ.

- 5 † Καὶ τῆ ιζ' τοῦ Αὐγούστου τῆς Ἰνδικτιῶνος 1^{ης} τοῦ , σιρῖ' ἔτους ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ
 Ἰσαχ τζαλαπῆ, ὁ Ὀρχάμπης εἰς τὴν Μαγνησίαν καὶ ἐσέβην ὡς αὐθέντης.

† Τῆ κ' τοῦ Αὐγούστου τῆς Ἰνδικτιῶνος 1^{ης} τοῦ , σιρῖ' ἔτους ἐπέρασεν ὁ υἱὸς τοῦ
 Παγιαζήτην) ὁ Μουσουλμὰν τζαλαπῆς μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἔ . . . εἰς τὴν Καλ-
 λίπολιν.

- 10 † Τῆ κα' τοῦ Σεπτεβρίου τῆς Ἰνδικτιῶνος 1^{ης} τοῦ , σιρῖα' ἦλθεν φοσαῖτον τοῦ
 Ταμουράνη εἰς τὸν κάμπον τοῦ Μαῖομένου καὶ ἐποίησεν κοῦρσος.

8: κενὸν εἰς τὸ κείμενον.

42

Κῶδ. Βιέννης Theol. Graec. N. CCLXI. φ. 261 α (15^{ος} αἰῶνος).

*Περὶ πότε ἐφάνη ὁ Μωάμεθ καὶ πόσοι αὐθένται Ἀγαρηνοὶ εἰσὶν ἀπ' ἀρχῆς ἕως τοῦ νῦν
 καὶ ἐν ποίῳ ἔτει ἔλαβαν τὰ κάτωθεν κάστροι :*

Ἔτους , σιρῖζ' ἐφάνη ὁ Μωάμεθ.

Οὗτοι εἰσὶν οἱ ἀπ' ἀρχῆς ἡγεμονεύσαντες Ἀγαρηνοί, οἵτινες καλοῦνται Ὀτμανλίδες:
 Πρῶτος Ὀτμάνης, δεύτερος Ὀρχάνης, τρίτος Μουράτης, τέταρτος Μπαγιαζήτης,
 πέμπτος Μαχεμέτης, ἕκτος Μουράτης, |φ. 261 β| ἕβδομος Μαχεμέτης.

- 5 Οὗτος ἔλαβε τὴν ἀθλίαν Κωνσταντινούπολιν· καὶ ὡς διαλαμβάνει ὁ χρησμός, ὅς ἦν

γεγραμμένος ἐν τῷ τάφῳ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, ὃν ἐξηγήθη ὁ μέγας πατριάρχης Σχολάριος, ὅτι εἰς τὸ ἀπόγονον τούτου μέλλει ἐξολοθρευθεῖν ἡ βασιλεία αὐτοῦ· ὁ δὲ ἕτερος χρησμός, ὃπερ εὐρίσκεται ἐν τῷ Ξηρολάφῳ ὁμοφωνεῖ τούτου, ὅτι πέντε βασιλεῖς Ἀγαρηνοὶ μέλλει βασιλεύσουν τὴν Κωνσταντινούπολιν, οὓς ἔχει γλυπτοὺς ἐν τῷ κίονι τοῦ αὐτοῦ Ξηρολάφου· καὶ βαστοῦν ἐπὶ χειρας γεγυμνωμένα ξίφη.

10

| φ. 262 α | Καὶ εἰς αὐτὸ τὸ κίονι εἰσὶν πᾶσαι αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς, ἀπ' ἀρχῆς ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος· ἔστι δὲ καὶ ἕτερος χρησμός, ὃς ἔχει ἱστορισμένον ἄρκος ἐν μέγα, ἔχον τέκνα τέσσαρα ἐξ αὐτοῦ κατερχόμενα, ἅτινα ἔχει εἰς τοὺς κόλπους αὐτοῦ, καὶ ἀναθάλει αὐτά. Καὶ αὐτὸ τὸ ἄρκος δηλοῖ τὸν ἐκ τῆς Ἀγαρ πρῶτον βασιλεύσαντα τῆς Κωνσταντινουπόλεως Θεοῦ παραχωρήσει. Τὰ δὲ τέσσαρα αὐτοῦ τέκνα εἰσὶν οἱ τέσσαροι βασιλεῖς, οἱ ἐξ αὐτοῦ γεννηθέντες, οἵτινες Θεοῦ παραχωρήσει καὶ αὐτοὶ μέλλει λαβεῖν τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ γένωσιν διάδοχοι:

15

| φ. 262 β | Ὀγδοὺς Μπαγιαζήτης, ἔνατος Σελήμης, δέκατος Σουλεϊμάνης, ἐνδέκατος Σελήμης.

Οὗτος ἔστιν ὁ ἐκ τῆς Ἀγαρ πέμπτος βασιλεύς, εἰς ὃν μέλλει λαβεῖν τέλος ἡ βασιλεία αὐτῶν, δηλονότι τῶν Ἀγαρηνῶν, καὶ ἐξολοθρευθεῖν ἐκ γῆς τὸ ὄνομα αὐτῶν, ὡς οἱ χρησμοὶ ἄνωθεν λέγωσιν· ὁ γένοιτο διὰ προσβειῶν τῆς πανυπεράγνου ἁγίας Θεοτόκου, τῆς κυρίας ἡμῶν καὶ σωτηρίας, καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἀμήν.

20

| φ. 263 α | Ἴδου καὶ τὰ ἔτη ἐν ποίῳ καὶ ἐν ποίῳ ἔλαβον τὰ κάτωθεν κάστη.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωνδ', ἀπὸ δὲ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ νέου Ἀδάμ ,ατνδ', ἐπέρασαν οἱ Ἀγαρηνοὶ εἰς τὴν Δύσιν.

25

Ἔτους ,στωξε' ἀπὸ Ἀδάμ, ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,ατξε', ἐπῆραν τὴν Καλιούπολιν.

Ἔτους ,στωοζ' ἀπὸ Ἀδάμ, ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,ατοζ' ἐπῆραν τὴν Ἀδριανούπολιν.

Ἔτους ,στωη' μηνὶ Μαΐῳ ἡ' ἐπῆρην ὁ σουλτάν Ἀχμάτης τὴν Βέρροια.

Ἔτους ,στωλδ' | φ. 263 β | ἐπῆρε τὰ Ἰωάννινα.

30

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωλε' Μαΐῳ κδ' ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωνζ' ἐπῆραν τὸ Ἐξαμίλι.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωξ' ἐπῆραν τὴν Ἄρτα.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωξα', ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυγγ' Μαΐῳ κθ', βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου, ἐπαρεδόθη ἡ ἀθλία Κωνσταντινούπολις εἰς χειρας τοῦ σουλτάν Μεχεμέτη, Θεοῦ παραχωρήσει ἕνεκεν τῶν ἡμῶν ἁμαρτιῶν· ἐδυναστευσε γοῦν τὴν αὐτὴν Κωνσταντινούπολιν | φ. 264 α | χρόνους κη', μετὰ δὲ τούτους ἐδούλωσε πολλὰς πόλεις καὶ χώρας.

35

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αυνζ' ἐπῆρην ὁ αὐτὸς αὐθέντης τὴν Κόρινθον, τὴν Παλαιὰν Πάτραν, τὸ Ἀμύκλιον καὶ τὴν Καστελανίαν.

40

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωξδ' μηνὶ Ἰουνίῳ ἐπαρεδόθησαν αἱ Ἀθῆναι.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωξστ' ἔλαβε τὸ Ἀγγελόκαστρον.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,σϞξη´, ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυξ´ ἦλθεν ὁ αὐτὸς αὐθέντης εἰς τὴν Λακεδαιμονίαν, καὶ ἐπαρεδόθη ὁ δεσπότης κύρις Δημήτριος, |φ. 264 β| καὶ οὕτως
45 ἔλαβε τὴν αὐτὴν Λακεδαιμονίαν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,σϞο´ ἀλώθη ἡ Τραπεζοῦντα.

Ἔτους ,σϞοα´ ἀπὸ Ἀδάμ μηνὶ Ἀπριλίῳ ἐπαρέδωκαν οἱ Ἀργεῖοι τὸ Ἄργος εἰς
χειρας τῶν Ἀγαρηνῶν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,σϞοβ´ μηνὶ Ἰουλίῳ ια´ ἔλαβαν τὴν Μιτυλήνην.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,σϞοη´, ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυο´ Ἰουλίῳ ιβ´ ἐπαρεδόθη ἡ
50 Εὐρώπη εἰς χειρας τῶν αὐτῶν Ἀγαρηνῶν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,σϞογ´, ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυοε´ |φ. 265 α| μηνὶ Ἰουλίῳ,
ἀλώθη ὁ Καφᾶς.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,σϞοδ´ ἐπῆραν τὴν ἁγίαν Μαύραν.

Ἔτους ,σϞοθ´ ἀπὸ Ἀδάμ Μαΐῳ γ´ ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς σουλτὰν Μεχεμέτης· καὶ
55 τῇ ιθ´ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ σουλτὰν Παγιαζήτης εἰς τὴν Κωνσταν-
τινούπολιν καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν· καὶ μετὰ δύο ἔτη ἐστράτευσε κατὰ Κελλίου καὶ
Ἀσπροκάστρου.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,σϞοε´ ἐκτίσθη ἡ Πρέβεζα.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,ζζ´ μηνὶ Αὐγούστῳ κθ´ ἀλώθη ἡ Ναύπακτος, ἣν ὠρίζαν οἱ
60 Βε|φ. 265 β| νέτικοι.

Ἔτους ,ζη´ ἀπὸ Ἀδάμ, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αφ´ Αὐγούστῳ θ´ ἔλαβαν τὴν Μεθώνην,
ἣν ὠρίζαν καὶ αὐτὴν οἱ Βενέτικοι καὶ ἔκοψαν οἱ Ἀγαρηνοὶ ὄλον τὸν λαὸν τῶν Χριστιαν-
ῶν καὶ, λαβόντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ τὰ ὀστέα, ἔκτισαν πύργον, ὃς ὁρᾶται ἕως τοῦ νῦν.

Τῷ αὐτῷ ἔτει, Σεπτεβρίῳ ζ´, ἔλαβαν καὶ τὴν Κορώνην, ἣτις πόλεμον οὐκ ἐποίησεν·
65 ἀλλ´ οἱ εὐρισκόμενοι ἔσω, δηλαδὴ οἱ πρόκριτοι καὶ οἱ ἔτεροι ἐξέβησαν ἔξω καὶ ἐπορεύ-
θησαν ἐν τῷ τόπῳ, ὃ <που> ἐκαθέζετο ὁ αὐτὸς |φ. 266 α| αὐθέντης σουλτὰν Παγιαζήτης, καὶ
ἐπροσκύνησαν αὐτὸν πάντες, καὶ ἐπαρέδωκαν τὸ κάστρον εἰς χειρας αὐτοῦ μετὰ πάντων
τῶν ἀρμάτων, καθὼς ἦν ὀπλισμένον, ἥτοι σκευῶν, καὶ τῶν ἐτέρων· οὓς ἰδὼν ὁ αὐτὸς
70 αὐθέντης ἔλαβε χαρὰν μεγίστην καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἐλευθέρους ἐκ παντὸς βάρους τῆς
βασιλείας αὐτοῦ· ὠρίζαν δὲ καὶ αὐτὴν τότε οἱ Βενέτικοι.

Ἔτους ,ζιβ´ ἀπὸ Ἀδάμ, ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αφιγ´ μηνὶ Ἀπριλίῳ, ἐδιώχθη ἀπὸ
τὴν βασιλείαν ὁ αὐτὸς σουλτὰν |φ. 266 β| Παγιαζήτης παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ σουλτὰν
Σελήμη· ὁ δ´ αὐτὸς σουλτὰν Σελήμης, τοῦ κράτους ἤδη καὶ τῶν σκήπτρων ἀναλαβὼν,
75 εὐθὺς κατὰ Περσῶν στρατεύει τροπώσας γοῦν καὶ νικήσας, ἐλήλυθεν εἰς τὸν θρόνον
αὐτοῦ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,ζκ´ ἔλαβεν ὁ αὐτὸς σουλτὰν Σελήμης τὸ Κάερος, ἠγουν τὸ Μισίρη.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει τῷ ,ζκ´ ἐτελεύτησεν ὁ ὀρθεὶς σουλτὰν Παγιαζήτης ἔξω τοῦ θρόνου
τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

Τότε μετὰ τὴν τελευταίην τούτου |φ. 267 α| ἦλθεν εἰς πόλεμον ὁ αὐτὸς υἱὸς αὐτοῦ 80
 σουλτὰν Σελήμης μετὰ τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ σουλτὰν Ἀχμάτη καὶ ἐπίασεν αὐτὸν μετὰ δόλου
 καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. Ὅμοίως ἐπίασεν καὶ τὸν ἕτερον ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν σουλτὰν Κουρ-
 κούτη μετὰ δόλου καὶ ἐθανάτωσεν καὶ αὐτόν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ζκθ' Σεπτεβρίῳ κοτ' ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς σουλτὰν Σελήμης 85
 βασιλεύσας ἔτη θ'. ὑπῆρχε δὲ ἀνὴρ ἀνδρείος, σόφρων καὶ δίκαιος καὶ ὠφέλει τὰ μέγιστα
 τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν καὶ μάλιστα τὰς ἐκκλησίας.

|φ. 267 β| Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ ἀνηγέρθησαν πολλαὶ Ἐκκλησίαι 90
 τῶν Χριστιανῶν, διότι ἔδωκαν ἀπλὴν ἀδειαν καὶ ἐξουσίαν ἵνα ἀνεγείρουν τὰς παλαιὰς
 ἐκκλησίας πάντας (!) καὶ καλλωπίζουσιν αὐτάς· καὶ σὺν τὰς παλαιὰς ἐκκλησίας, ἃς ἔκτιζαν,
 ἐποίησαν καὶ πολλὰς νέας ἐκ θεμελίων.

Τῷ αὐτῷ ἔτει τῷ ζκθ' μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ἔλαβεν τὴν αὐθεντίαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὀνό-
 ματι σουλτὰν Σουλεημάνης καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον τῆς βασιλείας εἰς τὴν Ἀδρια-
 νούπολιν· ὑπῆρχε δὲ ἑτῶν εἰκοσιτριῶν.

|φ. 268 α| Πρὶν βασιλεῦσαι ὁ αὐτὸς σουλτὰν Σουλεημάνης, ἐπορεύθη εἰς Ἑβραῖος 95
 μάγος πρὸς αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτοῦ: γίνωσκε, κύριέ μου, ὅτι σὺ μέλλεις ἵνα λάβῃς τὴν βασι-
 λείαν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός σου. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· ἐν ποίῳ καιρῷ· καὶ
 ὁ Ἑβραῖος ἔφη· τρία στοιχεῖα γραμμάτων διδάσκουσί με περὶ τούτου καὶ οὐκ οἶδα, εἰ
 χρόνοι εἰσὶν ἢ μῆνες, ὅπερ λαμβάνεις τὴν βασιλείαν. Ἀκούσας δὲ ὁ σουλτάνος οὕτως, ἔφη
 τῷ Ἑβραίῳ· εἰ εὐρεθῆς ἀληθής, δώσω σοι τιμὰς μεγάλας καὶ χρήματα· καὶ οὕτως ἐξή-
 τησεν ὁ Ἑβραῖος |φ. 268 β| καὶ ἔλαβεν παρ' αὐτοῦ ἔγγραφον γράμμα. Ὅμως κατὰ τὸν 100
 λόγον ὅπερ εἶπεν ὁ Ἑβραῖος οὕτως ἐγένετο· ἦτοι μετὰ τρία ἔτη ἔλαβε τὴν βασιλείαν, ὅτι
 τὰ τρία στοιχεῖα ἐκεῖνα, ἃ εἶπεν ὁ Ἑβραῖος ἦσαν χρόνοι. Καὶ ἰδὼν ὁ αὐθέντης ὅτι εὐρέθη
 ἀληθής ὁ Ἑβραῖος ἐθαύμασεν τὰ μέγιστα καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὰς τιμὰς καὶ τὰ χρήματα
 ὡς ὑπεσχέθη. Τότε ἐρώτησε τὸν αὐτὸν Ἑβραῖον τί μέλλει γενέσθαι περὶ τῆς βασιλείας
 αὐτοῦ· ὁ δὲ Ἑβραῖος ὡς ἐχθρὸς μέγας τῶν Χριστιανῶν εἶπε τοῦ αὐθέντος· ὅτι οἱ Χρι- 105
 στιανοὶ οἱ κατοικοῦν τανῦν εἰς τὴν Κωνσταντι|φ. 269 α|νούπολιν μέλλει ποιήσουν στάσιν
 καὶ ἐπιβουλία κατὰ τῆς σῆς βασιλείας εἰς τὸ ποιῆσαι ἕτερον βασιλέα. Ὁ δὲ αὐθέντης
 ἀκούσας οὕτως ἐγένετο ὅλος θυμῷ καὶ ὀργῇ κατὰ τῶν Χριστιανῶν καὶ παρευθὺς ἀπέ-
 στειλεν καὶ ἦλθον οἱ τέσσαροι μπασάδες αὐτοῦ. Τότε ἄρχισε καὶ εἶπεν τοὺς λόγους τοῦ
 Ἑβραίου καὶ τὴν ἀπόφασιν ἣν ἐποίησεν, ὅπως ἀποκεφαλίσῃ πάντας τοὺς Χριστιανούς, 110
 ὡς ἐπιβούλους τῆς βασιλείας καὶ τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἀκοίμητος ὀφθαλμὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ
 ποιῶν τὰ δυνατὰ ἀδύνατα καὶ τὰ ἀδύνατα δυνατὰ, αὐτοῦ σοφία ἀπεκρίθη ὁ πρῶτος τῶν
 πασιάδων ὀνόματι |φ. 269 β| Πυρῆ μπασᾶς, καὶ εἶπεν οὕτως· σουλτάνε μου, τοιαῦτα μεγάλα
 πράγματα γινώσκωμεν ὅτι παρὰ Θεῶν εἰσὶν, καὶ εἰ μὲν εἰσὶν παρὰ Θεῶν, οὐδυνάμεθα
 ἐναντιηθῆναι τὴν βουλήν καὶ θέλησιν τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὅσα θέλει γίνονται· εἰ δὲ καὶ παρὰ 115
 ἀνθρώπων εἰσὶν αἱ τοιαῦται βουλαί, ἄφες ἡμᾶς τοὺς δούλους σου ποιήσωμεν ἀκριβῆν ἐξέ-

τασιν περὶ τούτου· καὶ εἰ ἀληθεῖς εἰσὶν, ποιήσεις τὴν ἐκδίκησιν. Καὶ οὕτως ἔπαυσε τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ αὐθεντός, καὶ ἐλευθερώθησαν οἱ ἔλεεινοὶ Χριστιανοὶ ἐκ τὴν ἀδικίαν καὶ συκοφαντίαν τοῦ μισροῦ Ἑβραίου.

120 |φ. 270 α| Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ζλ' μηνὶ Ἰουνίῳ, ἐποίησεν ὁ αὐτὸς σουλτὰν Σουλεημάνης στρατὸν ἰπέων καὶ πεζῶν χιλιάδας ἑκατὸν καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Οὐγκρίαν· καὶ ἐπολέμησε τὸ Ἀμπελογράδι καὶ τῇ β' τοῦ Αὐγούστου μηνὸς ἔλαβεν αὐτὸ καὶ οὕτως ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν.

Ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, αφκβ' ἐποίη-
125 σεν ὁ αὐτὸς σουλτὰν Σουλεημάνης στρατὸν διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης χιλιάδας διακοσίας, πλευσίματα μεγάλα καὶ μικρὰ διακόσια |φ. 270 β| ἑβδομήκοντα, καὶ ἐπολέμησε τὴν Ῥόδον· καὶ τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς ἐπαρεδόθη ἡ αὐτὴ ἀθλία, ἡ πρόην περιφημος εἰς χεῖρας αὐτοῦ· καὶ ὁ μεγαλειό(τα)τος αὐθέντης μέγας μαῖστορας καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐκ τοῦ κοινοῦ λαοῦ ἐξέβησαν ἀπ' ἐκεῖσε λαβόντα πάντα
130 τὰ ἄρματα καὶ τὰς καμπάνας καὶ πάντα τὰ πλευσίματα, ἃ εἶχον, ὅτι οὕτως ἔσυμφώνησαν μετὰ τοῦ αὐτοῦ σουλτάνου, πρὶν λαβεῖν τὸ ἔλεεινὸν κάστρον τὸ ἔξακουστόν.

|φ. 271 α| Ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, αφλβ' ἔλαβεν ὁ ὑψηλότατος πρίγγιπος μισερὸς Ἀνδρέας Ντόριας τὴν Κορώνη ἐκ χεῖρας τῶν Ἀγαρηνῶν.

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως, αφμ' μηνὶ Νοεμβρίῳ κα', ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ἔλαβε
135 τὸ ἔλεεινὸν Ναύπλιον ὁ Κασὶμ πασιᾶς ἀπὸ τῶν Βενετῆικους. Ἦν δὲ τότε βίτζο γενεράλες μισερὸς Ἀλισάνδρο Κονταρῆς, ὃς ἐπαρέδωκεν αὐτὸ κατὰ τὸν ὀρισμὸν τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν· καὶ βάιλος ἦν μισερὸς Φραντζέσκος Μπάρμπαρος |φ. 271 β|, οἵτινες ἔλαβον πάντα τὰ ἄρματα σὺν ταῖς σκευαῖς καὶ τὰς καμπάνας, καὶ ἐκ τὸν λαὸν ἐξέβη-
140 σαν μέρος καὶ οἱ ἕτεροι, τὸ πλῆθος, ἔμειναν εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν.

Τῷ αὐτῷ ἔτει καὶ τῷ αὐτῷ μηνί, τῇ εἰκοστῇ τετάρτῃ αὐτοῦ ἔλαβεν ὁ τζαούσιος τῆ Μονεμβασία ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ αὐτοῦ αὐθεντός τοῦ Κονταρῆ, τοῦ βίτζε γενεράλε· ἦν δὲ ποδεστᾶς Γαρτζόνης. Καὶ πάντα τὰ ἄρματα ἔλαβεν ὁ αὐτὸς αὐθέντης ὁ γενεράλες· καὶ ἐκ τοῦ λαοῦ οἱ μὲν ἐξέβησαν, οἱ δὲ ἔμειναν. Λαβὼν δὲ ταῦτα τὰ κάστρον ὁ αὐτὸς Κασὶμ
145 πασιᾶς, ἐγένετο στερεὰ εἰρήνη |φ. 272 α| ἀναμέσον τοῦ μεγάλου αὐθεντός καὶ τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν.

Ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, αφνθ' ἔδει-
ξεν ὁ Θεὸς σημεῖον τοιόνδε εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Τῇ μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, ἐν τῷ μεσονυκτίῳ ἠγέθησαν ἐκ τοῦ ὕπνου οἱ χογγιάδες, ἥτοι οἱ προεστοὶ τῶν γραμματέων
150 τῶν Ἀγαρηνῶν καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Ἁγίαν Σοφίαν <ἵνα> ψάλωσιν κατὰ τὸ μισρὸν σύνθητες αὐτῶν. Καὶ ὡς ἦλθον εἰς τὰ προαύλια τοῦ ναοῦ, ἤκουσαν ψαλμωδίας θαυμασίας καὶ ὠραίας, |φ. 272 β| καὶ εἶδον φῶς μέγα ἐν τῷ ναῷ· καὶ πλησιάσαντες εὗρον τὰς πύλας τοῦ ναοῦ ἀνεωγμένας καὶ αἱ ψαλμωδίαὶ ἔλεγον τὸ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Καὶ ὡς

ἤκουσαν καὶ εἶδον οὕτως, ὑπέστρεψαν δρομαῖοι εἰς τὸν ἡγεμόνα καὶ ἀπήγγειλαν τὰ γενόμενα· καὶ ἀκούσας οὕτως ὁ ἡγεμών, κατεπλάγη θαυμάσας μεγάλως· καὶ ἐλθὼν σωματικῶς ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Σοφίας, ἤκουσε καὶ εἶδεν ἐν ὀφθαλμοῖς τὰ παρὰ τῶν χογγιάδων λαληθέντα. Τότε ἐκέλευσεν ἵνα ἀναβοῦν οἱ ὑπηρέται αὐτοῦ, ἦτοι οἱ Γενιτζάροι εἰς τὰ κατηγοούμενα τοῦ ναοῦ καὶ |φ. 273 α| θεωρήσουν μήπως εἰσὶν αἱ ψαλμοῦσαι παρὰ ἀνθρώπων, καὶ ἀποκεφαλίσῃ πάντας τοὺς Χριστιανούς· καὶ ὡς ὥρμησαν οἱ ὑπηρέται τοῦ ἡγεμόνος ποιῆσαι τὸ προσταχθέν, ἔπαυσαν παρευθὺς αἱ ψαλμοῦσαι καὶ τὸ φῶς ἐξέλιπεν. 155 160
Καὶ τότε ἐγνώρισεν ὁ ἡγεμών ὅτι παρὰ Θεῷ ἦσαν καὶ αἱ ψαλμοῦσαι καὶ τὸ φῶς, καὶ ἔλαβε φόβον μέγαν περὶ τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ καὶ τῆς ζωῆς, μήπως ἐστὶν τὸ τέλος.

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως, ἀφνὴ Ἀυγούστῳ κή ἐποίησεν πλεῖστον στρατὸν ὁ αὐτὸς σουλτάν |φ. 273 β| Σουλεϊμάνης κατὰ τῆς Περσίας. Καὶ ἀπερχόμενος ἐκεῖσε, ἐξέβη ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὀνόματι σουλτάν Μουσταφᾶς, ὃς ἐφίλει λίαν τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν, εἰς προσκύνησιν τοῦ αὐτοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ὃν λαβὼν ἐθανάτωσεν. Καὶ ἀκούσας ἅπας ὁ στρατὸς τὸ ἐλεεινὸν τοῦτο πρόσταγμα ἵνα θανατώσῃ πατῆρ τὸν ἴδιον υἱόν, ἔκλαυσαν πάντες καὶ ἐθρήνησαν οὐ μικρῶς εἰς τὴν ἀσπλαγχνίαν τοῦ ἀσεβοῦς καὶ ἀναιδεστάτου πατρὸς· καὶ οὐ μόνον τοῦτο τὸ ὑπερθαύμαστον ἐποίησεν ὁ ἀσεβὴς ἵνα θανατώσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἀλλ' ὡς ἐπέστρεψεν εἰς τὴν βασιλεύουσαν |φ. 274 α| ἐν τῷ ἅμα ἀπέστειλεν τὸν εὐνοῦχον αὐτοῦ ὀνόματι Πραϊνπασᾶ καὶ ἐθανάτωσε καὶ τὸν ἔκγονον αὐτοῦ ἐν τῇ Προύσῃ, τὸν υἱὸν τοῦ αὐτοῦ υἱοῦ, αὐτοῦ τοῦ θηθέντος ποτὲ σουλτάν Μουσταφᾶ· καὶ ἐγένετο μέγα θρήνος παρὰ παντὸς ἔθνους. Ὡ τῆς ἀσπλαγχνίας! Ὡ τῆς ἀπανθρωπίας! Ὡ τῆς παρανομίας τοῦ ἀσεβοῦς! Διὰ τὸν πόθον τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἐποίησε ταῦτα πάντα καὶ ἐθανάτωσε τὸν ἴδιον υἱὸν καὶ ἔκγονον, θέλων ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτῆς τῆς ἰδίας γυναικὸς αὐτοῦ. 165 170 175

|φ. 274 β| Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ, ζοδ' κατὰ μῆνα Αὐγουστον στρατεύσας ἐν τῇ Οὐγγρία καὶ Ἀλαμανία ὁ αὐτὸς σουλτάν Σουλεϊμάνης κάκει ἐτελεύτησεν. Ἦλθεν καὶ ὁ σουλτάν Σελήμης, ὁ υἱὸς τοῦ αὐτοῦ ποτὲ σουλτάν Σουλεϊμάνη, ἀπὸ τῆν Ἀμάσειαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μηνὶ Σεπτεβρίῳ κγ'· καὶ τῇ κδ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπροσκύνησεν τὰ μαρέτια τὰ αὐθεντικά Μωάμετ, Παγιαζήτη, Σελήμ, καὶ Σουλεϊμάν· καὶ τῇ κε' δηλαδὴ τοῦ αὐτοῦ Σεπτεβρίου μηνὸς ἐκάθισεν εἰς τὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θρόνον, καὶ αὐθέντης |φ. 275 α| ἀνηγόρευται. Καὶ τῇ κοτ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐξέβη ἐκ τῆν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ φουσαῖτον ἐν τῇ Οὐγγρία, ἐνθα ὁ πατῆρ αὐτοῦ ἐτελεύτησεν. 180

Οὗτος ὁ σουλτάν Σελήμης ἐστὶν ὁ πέμπτος βασιλεύς, ὃς ἐβασίλευσεν τὴν Κωνσταντινούπολιν· περὶ οὗ διαλαμβάνω ἄνωθεν, ὅτι εἰς αὐτὸν μέλλει φθαρῆναι καὶ συντριβῆναι πᾶσα ἡ δύναμις τῶν ἀθέων Ἀγαρηνῶν καὶ τελείως ἀφανισθῆναι ἡ βασιλεία αὐτῶν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. 185

|φ. 275 β|. Αἱ παροῦσαι πόλεις ἐκτίσθησαν πρὶν τοῦ Χριστοῦ, ἦτοι τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως αὐτοῦ.

Τὸ Δυρράχιον χρόνους, αφεξ', ἡ Μιτυλήνη χρόνους, αφί', ἡ Εὔριπος χρόνους 190

,αφμζ', ἢ Γένοβα χρόνους ,αφζ', ἢ Νεάπολι ντεριάμε χρόνους ,αφξβ', ἢ Πάδουβα χρόνους ,αφιη'.

Ἡ Ρώμη ἐκτίσθη παρὰ Ῥωμύλου χρόνους ,α.

Περὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Ἁγίας Σοφίας πότε ἐκτίσθησαν.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,εψοη', ἀπὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ,σο' | φ. 276 α | ἔκτισεν ὁ μέγας
195 Κωνσταντῖνος τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν βασιλίτσα τῶν πόλεων.

Τῷ ,στυμθ' ἔτει Ἰνδικτιῶνος δ' ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἐκτίσθη ἡ Ἁγία Σοφία παρὰ τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως.

Περὶ πότε ἐκτίσθη ἡ Βενετία καὶ ἐν ποίῳ ἔτει ἔλαβον οἱ Βενέτικοι τὰς κάτωθεν πόλεις :

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ καταβάσεως ,υκα' ἐπιάσθη ἀρχὴ ἡ Βενετία, ἤγουν τὸ Ριάλτο.

Καὶ ἐν ἔτει ,ωλ' ἔκτισαν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Μάρκου.

200 Καὶ ἐν ἔτει ,ωλβ', μηνὶ Ἰανουαρίῳ λ' ἠφεραν | φ. 276 β | τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Μάρκου εἰς τὴν Βενετίαν.

Καὶ ἐν ἔτει ,αρμθ' ἔκτισαν τὸ καμπανέλη.

Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ ,ατ' ἐπῆραν οἱ Βενέτικοι τὸ νησὶ τῶν Κορυφῶν μὲ τὰ καστέλλια.

Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ ,ατη' ἐπῆραν τὸν Ναύπακτον ἀπὸ τὸν Παῦλον Σπάτα.

205 Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ ,αυκγ' Μαΐῳ κθ' ἐπῆραν τὸν Τουλτζίνιο μετὰ συμφώνων, ἀποθανόντος τοῦ ἀφεντὸς τοῦ Μπάλτζη.

Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ ,αυοδ' ἐπῆραν τὸ νησὶ τῆς | φ. 277 α | Κύπρου ἀποθανόντος τοῦ Ρετζάγου.

210 Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στυβ' ἐπαρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις εἰς χεῖρας τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας τῶν Κομνηνῶν, Ἀλεξίου καὶ Ἰσαακίου.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στυξ' ἀντεστράφη πάλιν εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἡ Κωνσταντινούπολις ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Βενετικῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας κυροῦ Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου.

Ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ ,στωηζ', ἀπὸ δὲ τῆς ἐνσάρκου | φ. 277 β | οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ,ατηθ' ἐπαρέλαβεν ἡ αὐθεντία τῶν Βενετιῶν τὸ Ναύπλιον τῆς

215 Πελοποννήσου.

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως ,αυλγ' ἀφώρισεν ὁ πάπα[ς] Νικόλαος τοὺς βασιλεῖς τῶν Ῥωμαίων.

Εἰς τὴν ῶαν τῶν στίχων 5-10 γέγραπται πλαγίως : ὄρα ὅλον καλῶς.

Εἰς τὴν ῶαν τῶν στίχων

20-23 γέγραπται πλαγίως : ὄρα καὶ τοῦτο καλῶς.

166 : ἠκούσας.

172 : Μουσταφᾶν.

43

Κῶδ. Πολλάνη 41 φ. 152 β (= Ἀθηνῶν Suppl. 360, Πβλ. Νέον Ἑλληνομνήμονα 4, 358).

Ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως ἔτους ,αυγγ' Μαΐῳ κθ' ἡμέρα γ' βασιλεύοντος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου παρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις τοῖς Ἰσλαμῆταις παρὰ Θεοῦ

ἔνεκεν τῶν κριμάτων ἡμῶν. Ἐδυνάστευσεν γοῦν τὴν Κωνσταντινούπολιν χρόνους κη·
 μετὰ γοῦν τούτων ἐδούλωσεν πολλὰς χώρας καὶ πόλεις. Ἔτους ,σϠσϠ' μηνὶ Ἰουλίου, ἀπὸ
 δὲ τοῦ Χριστοῦ ,αυο' ἀλώθη ἡ Εὐρυπος. Ἔτους ,σϠπγ' μηνὶ Ἰουλίου κ', ἀπὸ δὲ τοῦ 5
 Χριστοῦ ἔτει ,αυοε' ἀλώθη ὁ Καφᾶς. Ἔτους ,σϠπθ' Μαΐω γ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Με-
 χεμέτης, καὶ τῇ ιθ' τοῦ Αὐγούστου μηνὸς ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μπαγιαζήτης εἰς τὴν
 Μπόλιν, καὶ μετὰ β' ἔτη ἐστράτευσαν κατὰ Κελλίου καὶ Ἀσπροκάστρου. Ἔτους ,ζζ' Αὐγού-
 στου ,κθ' ἀλώθη ὁ Ναύπακτος.

Ἔτο[υ]ς ,ζη', ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αφ' Αὐγούστου θ' ἀλώθη ἡ Μοθώνη καὶ ἡ Κορώνη. 10

Ἔτους ,ζιβ', ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ἔτει ,αφιγ' μηνὶ Ἀπριλίω, ἐδιώχθη ὁ Μπαγιαζήτης
 παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σελήμη· ὁ δ' αὐτὸς Σελήμης τοῦ κράτους ἤδη καὶ τῶν σκήπτρων
 ἀναλαβὼν εὐθὺς κατὰ Περσῶν στρατεύει· τροπώσας γοῦν καὶ νικήσας ἐλήλυθεν πρὸς
 Κωνσταντινούπολιν.

Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ ,αφιη' μηνὶ Ἰανουαρίω στρατεύει κατὰ τῆς Μέμφης εἰς Αἴγυπτον, 15
 ἦντινα καὶ δουλώσας ἐκράτησεν ἔτος τὸ ἄνω γεγραμμένον, ἐξολοθρεύσας τοὺς ὠμοτάτους
 Μαλαλούχους. Καὶ οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ θνήσκειν καταλιπὼν τὴν αὐτοκρατορίαν τοῦ υἱοῦ
 αὐτοῦ Σουλεημάνη, διαδέχεται δὲ ὁ Σουλεημάνης τῶν σκήπτρων ,αφκ' μηνὶ Σεπτεμβρίω·
 καὶ εὐθὺς στρατεύει κατὰ τῶν Οὐγαρῶν [φ. 153α] εἰς τὸ Πελιγρᾶδιον, ὅπερ καὶ ἀλώθη.

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αφκα' ἐποίησεν ὁ σουλτὰν Σουλεημάνης στρατὸν χιλιάδας σ' 20
 διὰ ξηρᾶς, καὶ διὰ θαλάσσης τριήρεις σο' καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ρόδον, ἀπὸ τὸν Ἰούλιον
 μῆνα, καὶ ἐπολέμει αὐτὴν ἕως τὸν Δικέμβριον. Καὶ τῇ κε' τοῦ αὐτοῦ Δικεμβρίου μηνὸς
 ἐπαράδόθη ἡ αὐτὴ ἀθλία Ρόδος εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἔδωκεν δὲ ἄδειαν καὶ ἐξέβη ἐκ
 τοῦς Ροδίτας ὅστις ἠθέλεν.

Ἔτους ,στωνδ', ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,ατνδ' ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Δύσιν. 25

Ἔτους ,στωξ' ἐπῆραν τὴν Καλιούπολιν.

Ἔτους ,στωζ' ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,ατξε', ἐπῆρε τὴν Ἀνδριανούπολιν.

Ἔτους ,στωξδ' ἀπὸ δὲ Χριστοῦ κδ' Μαΐω ἐπῆρε τὴν Θεσσαλονίκην.

Ἔτους ,στωξδ' μηνὶ Ἰουνίω ἐπαράδόθη εἰς χεῖρας τῶν Τουρκῶν ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν.

Ἔτους ,στωξη', ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αυδ' ἦλθεν ὁ μέγας αὐθέντης εἰς τὸν Μυθηθρᾶν (!). 30
 καὶ περεδόθη ὁ δεσπότης κύρ Δημήτριος.

Ἔτους ,στωο', ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αυξβ' ἀλώθη ἡ Τραπεζοῦς.

Ἔτους ,στωηζ', ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,αυξε' ἐπαρέλαβεν ἡ αὐθεντία τῶν Βενετικῶν τὸ
 Ἀνάπλιον, ἐν δὲ τῷ ,αφλζ' Σεπτεμβρίω ιδ' ἐποίησεν μάχην ὁ μέγας αὐθέντης μετὰ τῶν
 Βενετικῶν, καὶ ἐν τῷ ,αφμ' ἀπὸ Χριστοῦ ἐγένετο ἡ συμφωνία τῆς ἀγάπης καὶ ἔδωκαν 35
 οἱ Βενετικοὶ τὸ Ἀνάπλιον καὶ τὴν Μονοβασίαν, καὶ οὕτως ἐγένετο ἡ ἀγάπη. Καὶ τῷ
 αὐτῷ ἔτει, τῷ ,αφμ', Νοεμβρίω κα', ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ἐπαρέλαβεν ἀπὸ τοῦς Βενετικούς
 τὸ Ἀνάπλιον ὁ Κασιμπασίας. Καὶ τῇ κδ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἐπαρέλαβαν
 καὶ τὴν Μονεβασίαν, καὶ ὅσοι ἠθέλαν Ναυπλιῶται καὶ Μονεβασιῶται ἀπῆλθον μετὰ τῶν

40 Βενετικών, οἱ ἄλλοι δὲ ἔμειναν ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι αὐτῶν ἔλαβον δὲ οἱ Βενετικοὶ καὶ τὰς σκευὰς τῶν κάστρων καὶ τὰς καμπάνας τῶν ἐκκλησιῶν, ὅτι οὕτως ἐσυμφώνησαν, ὅταν ἐποίησαν τὴν ἀγάπην.

Ἔτους ἀπὸ Χριστοῦ ,αφο' ἔκαμαν μάχην ὁ Τοῦρκος μὲ τοὺς Βενετικούς καὶ ἐπῆγαν |φ. 153 β| διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης καὶ ἐπολέμησαν τὴν Κύπρον καὶ ἐπῆρα[ν] τὴν καὶ ἡ
45 ἀρμάτα τῶν Βενετικῶν ἤθελαν νὰ ὑπάν, καὶ ἀκαρτερῶντας τὴν ἀρμάτα τοῦ ρηγὸς τοῦ Σπάνια ἀργήσαν· καὶ ἔπεσεν θάνατος πολὺς εἰς τὴν ἀρμάτα τῶν Βενετικῶν, καὶ ἐπῆγαν ἕως τὴν Κρήτην νῆσον· καὶ ἐκείνην τὴν ἐπῆραν καὶ ἐστράφησαν μὲ πολλὴν θλίψιν.

Ἔτος ,αφοα' ἔκαμεν ἀρμάτα ὁ Τοῦρκος πολλήν, καὶ ἐπῆγαν ἐκ τὴν Κρήτην καὶ ἔκαψαν τὴν χώραν τῆς Ζακύνθου, καὶ εἰς τὴν Κεφαλληνίαν, καὶ ἐπῆραν ἀπὸ τὰ βουνὰ
50 πολλὴν σκλαβίαν· καὶ ἔκαψαν ἐκ τοὺς Κορυφοὺς καὶ ἕως τὴν Σκλαβουνιάν. Καὶ ἡ ἀρμάτα τῶν Βενετικῶν ἐβγήκεν ἐκ τοὺς Κορυφοὺς καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Μισσηνα, καὶ ἀνταμώθηκεν μὲ τὴν ἀρμάδα τοῦ ρηγὸς τοῦ Σπάνια. Καὶ ἦλθαν καὶ κάτεργα Βενετικά ἐκ τὴν Κρήτην εἰς τὴν Μισσηνα, καὶ ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ ἐξωμολογήθησαν καὶ ἐμετάλαβαν τὰ ἄχραντα μυστήρια, καὶ ἐκίνησαν νὰ ἔλθουν διὰ τὴν ἀρμάδα τὴν τούρκικην καὶ ἐκείνην ἐγύριον
55 καὶ ἐμπῆκεν μέσα εἰς τὴν Ναύπακτον. Καὶ εἰς τὰς ἐπτὰ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς ἡμέρα Κυριακῇ ἐβγήκεν ἡ ἀρμάδα τῶν Χριστιανῶν ἐκ τὴν Κεφαλλονίαν ἐκ μέ[σα;] Σάμος καὶ ἡ ἀρμάδα ἡ τούρκικην ἐβγήκεν ἐκ τὴν Ναύπακτον, καὶ ἀνταμώθησαν εἰς τὸ νησί τῶν Κουτζουλάρων. Εἰς τὰς τρεῖς ὥρας τῆς ἡμέρας, ἐσμίξαν οἱ ἀρμάδες οἱ δύο καὶ ἐδόθη ὁ πόλεμος ὁ θαυμαστὸς καὶ ὁ μέγας. Καὶ ἡ δύναμις τοῦ αὐθεντοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
60 Χριστοῦ καὶ Θεοῦ καὶ ἡ πρεσβείαν τῆς παναγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἐνίκησαν οἱ Χριστιανοί, καὶ ἐκατέκοψαν καὶ ἐτρόπωσαν καὶ ἐπῆραν πολλὴν ἀρμάδα τῶν Ἀγαρηνῶν· ὀλίγα ἔφυγαν καὶ ἐπῆγαν μέσα εἰς τὴν Ναύπακτον· ἔφυγαν καὶ πολλοὶ Τοῦρκοι. Καὶ ἐκόπησαν καὶ πολλοὶ Χριστιανοί, καὶ ἦτον γγενεράλες τῶν Βενετικῶν |φ. 154 α| ὁ αὐθέντης ὁ Σεβαστείας Βενιέρης, ὁ ὁποῖος ἔγινε ἔπειτα πρίντζιπες. Καὶ ἐρχόμενος ὁ χρό-
65 νος εἰς τοὺς ,αφοβ' ἔκαμεν ὁ Τοῦρκος ἀρμάδα ἄλλην, καὶ ἦλθεν ἕως Μοθώνης, καὶ ἡ Βενετικὴν ἀρμάδα, ὁ ἄνωθεν γγενεράλες ἐπῆγεν μοναχός του ἕως τὴν Μοθώνην. Καὶ ἡ ἀρμάδα ἡ τούρκικην ἐμπῆκεν εἰς τὴν Μοθώνην, καὶ ὁ γγενεράλες ὁ ἄνωθεν καρτερῶντας τὴν ἀρμάδα τοῦ ρηγὸς τοῦ Σπάνια, ἐστράφη εἰς τοὺς Κορυφοὺς, ὅπου ἦλθεν ἡ ἀρμάδα τοῦ Σπάνια καὶ δὲν ἔβγαιναν ἐκ τοὺς Κορυφοὺς καὶ ἀνταμώθησαν οἱ δύο ἀρμάδες τῶν Χρι-
70 στιανῶν, καὶ ἐπῆγαν εἰς τὴν Μοθώνην καὶ δὲν ἔκαμαν τίποτες. Καὶ ἐρχάμενος καιρὸς ἔκαμαν οἱ Βενετικοὶ ἀγάπην μὲ τὸν Τοῦρκον. Καὶ τὰ ἐξῆς.

27 : κῶδ : ,ατξε', ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ,στωος'.

55 : τὴν αὐπακτον.

62 : τὴν αὐπακτον.

44

Κωδ. Μοδένης 144 (α. Τ, 8, 12). αἰῶνος ιε'. (Ἐν φ. 1α ἄνωθεν: Ἰωάννη Τορνίκη τῷ Συναδηνῶ)

- α' Ὁ Παγιαζήτης ἀπέθανεν ἐπὶ ἔτους , στρ' .. ἰνδικτιῶνος ...
 β' ὁ Μουρσουμὰν τζαλαπῆς ἀπέθανε ἔτους , στρσιτ' ἰνδικτιῶνος ...
 γ' ὁ Μωσὲς ἀπέθανε ἔτους , στρση' ἰνδικτιῶνος ...
 δ' ἡ δέσποινα ἡ Ρῶσα ἀπέθανε ἐπὶ ἔτους , στρκδ' ἰνδικτιῶνος ...
 ε' ὁ Κυριτζῆς ἀπέθανε , στρλβ' ἰνδικτιῶνος β'. 5
 στ' ὁ βασιλεὺς [ς] ὁ Μανουήλ ἀπέθανε ἐπὶ ἔτους , στρλα' ἰνδικτιῶνος κ' (!)
 ζ' ὁ ἔμπρησμός τῆς Βλαχέρνας ἐγένετον ἐπὶ ἔτους , στρμβ' ἰνδικτιῶνος ιβ' ἀποκρέω
 ἡμέρα Παρασκευή, ὥρα τετάρτη τῆς νυκτός. Ὡ τῆς ἀνοχῆς σου, Λόγε! Τρίτος
 καμὸς καὶ ἀφανισμός.
 η' ἡ δέσποινα ἡ Μαρία ἀπέθανε ἐπὶ ἔτους , στρμη' ἰνδικτιῶνος ιη' (!) 10
 θ' ὁ βασιλεὺς [ς] ὁ κύρις Ἰωάννης ἀπέθανε , στρνοστ' ἰνδικτιῶνος κστ' (!)
 ι' ὁ Μωράτης ἀπέθανε , στρνη' ἰνδικτιῶνος ...
 ια' ἡ Πόλις ἀλώθη ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν ἐπὶ ἔτους , στρξα' ἰνδικτιῶνος α' Μαΐω κθ'
 ἡμέρα γ' ἢ ὥρα β' τῆς ἡμέρας. (χειρὶ νεωτέρου:) Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος καὶ
 φρικτοῦ μυστηρίου καὶ ξένου καὶ μεγάλου! 15

Ὁ ἀριθμὸς τῆς ἰνδικτιῶνος ἐν τέλει δὲν ἐτέθη ὑπὸ τοῦ γράψαντος τὸ βραχὺ χρονικόν, ἐνιαχοῦ γέγραπται διὰ νεωτέρων κερρῶν ἀριθμῶν ἐσφαλισμένων.

45

Κωδ. Παρισίων 1389 φ. 388β, αἰῶνος ιστ'

- Ἐκτίσθη ἡ Κωνσταντινούπολις ἐν ἔτει , εωλγ'
 Ἐκτίσθη ἡ Ἁγία-Σοφία ἐν ἔτει , στλ'
 Ἀνεφάνη ὁ Μωάμεθ ἐν ἔτει , στρκζ'. ἀνεφάνη ἡ ἀρχὴ τῶν Τουρκῶν ἀπὸ Χριστοῦ
 χρόνους , ατ'. Ὀτιμάνης τὸ ὄνομά του ἀφέντεψεν χρόνους κη'. Ἐπῆρεν τὴν Προῦσαν
 Ὀρχάνης ὁ υἱὸς του εἰς τὰ , ατν'. ἀφέντεψεν χρόνους κβ'. 5
 Ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Μουράτης, ὁ υἱὸς τοῦ Ὀρχάνη τὴν Καλιούπολιν εἰς τὰ , ατοζ'.
 εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐπῆρεν τὴν Σερβίαν.
 Ἐπολέμησεν τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης, υἱὸς τοῦ σουλτὰν
 Μουράτη εἰς τὰ , ατθε', εἰς τὰς κθ' τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ ἐχάλασεν ὅλα τὰ ἔξω κτίσματα,
 περιβόλια καὶ δένδρα, καὶ πάλιν ἔστρεψεν εἰς τὴν Ἀνατολήν, εἰς τὴν Μπροῦσαν. 10
 ἔζησεν χρόνους στ'.
- Βασιλεύοντα ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μεχμέτης ἔκαμεν τὸν θρόνον του εἰς τὴν Ἀνδριανού-
 πολιν· ἀφέντεψεν χρόνους ιδ'.

- Ἐπῆρεν τὴν Θεσσαλονίκην ὁ σουλτὰν Μουράτης, ὁ υἱὸς τοῦ Μεχμέτη εἰς τὸν καιρὸν
 15 τῆς βασιλείας τοῦ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, εἰς τοὺς ,σφλη' ἀφέντεψεν χρόνους λα'.
- Βασιλεύοντα ὁ σουλτὰν Μεχμέτης, ὁ υἱὸς τοῦ σουλτὰν Μουράτη ἐπῆγεν εἰς τὸ Στενὸν
 τῆς Πόλης καὶ ἔκτισεν τὰ Νεόκαστρα ἔτους ,σφνθ'.
- Αἰχμαλωτίσθη ἡ Καλλονὴ ὑπὸ τῶν Ἀγαρηῶν ἔτους ,σφνστ'.
- Ἐπῆγεν εἰς τοῦ Καραμάνου ἔτους ,σφνη'.
- 20 Ἐπῆρεν τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔτους ,σφξά', μηνὶ Μαίῳ κθ' ἡμέρα γ', ἀπὸ
 Χριστοῦ ,αυγ'.
- Ὄρισαν τὴν Κωνσταντινούπολιν βασιεῖς Ῥωμαῖοι ηβ' καὶ οἱ Φράγγοι χρόνους ξ'.
- Ἐπῆγεν εἰς τὴν Αἶνον τὸν χειμῶνα, ἔτους ,σφξβ', εἶτα τὴν Ἀθήνα, τὴν Θήβα,
 τὴν Θάσον.
- 25 Ἐπῆγεν εἰς τὸ Μπελιγράδιν καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν ἔτους ,σφξγ'.
- Ἐπῆγεν εἰς τὸν Μορέαν καὶ ἐπῆρεν τὸν ἔτους ,σφξδ'.
- Ἐπῆγεν εἰς τὸ Γιάζιν καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν ,σφξη'.
- Ἐπῆγεν εἰς τὸν Μορέαν καὶ ἀφάνισεν αὐτὸν δεῦτερον ἔτους ,σφξστ'.
- [φ. 388β] Ἐπῆγεν εἰς τὸν Οὐζούν Χασάν, καὶ εἰς τὸ γύρισμα ἐπῆρεν τὴν Τραπε-
 30 ζοῦντα, τὴν Καστάνην, τὸ Σινώπι χωρὶς πόλεμον ἔτους ,σφξθ'· τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπῆγεν
 εἰς τὴν Βλαχίαν.
- Ἐπῆρεν τὴν Μιτυλήνην ἔτους ,σφσα'· τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπῆρεν ταῖς δύο Φώκαιας.
- Ἐπῆγεν εἰς Εὐριπον καὶ τὴν αἰχμαλώτισεν ἔτους ,σφσζ' μηνὶ Ἰουλίου.
- Ἐπῆρεν τὸν Καφᾶν καὶ τὴν Ἀμαστρον, καὶ τὰ αἰχμαλώτισεν ,σφσπ'.
- 35 Ἐπῆγεν εἰς τὴν Πουγδανίαν, καὶ ἐπῆραν τὰ κάστρον, ὅπου ἔκτισαν οἱ Οὐγγροὶ ,σφσπδ'.
- Ἐπῆγεν εἰς τὸ Σκούταρι, καὶ δὲν τὸ ἐπῆρεν· καὶ ὕστερον ἐπροσκύνησεν ,σφσστ'.
- Ἐπῆγεν κατὰ τῶν δεσποτῶν καὶ ἐπῆρεν τὴν Κόρινθον, τὴν Παλαιὰν Πάτραν, τὰ
 Καλάβρυτα, τὸν Μουζιθράν, τὴν Πόσναν καὶ ἄλλα πολλὰ κάστρον, ,αυζ' ἀπὸ Χριστοῦ.
- Ἐπάρθη ἡ Ἁγία Μαύρα παρ' αὐτοῦ ἔτους ,σφσς'.
- 40 Εἰς ἐκείνον τὸν καιρὸν ἔστειλε καὶ ἐπολέμησεν τὴν Ῥόδον, καὶ οὐδετίποτε ἔκαμεν.
- Ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεχμέτης ὅπου ἐπῆρεν τὴν Πόλιν ,σφσπθ'· ἔζησε δὲ χρόνους
 νγ'· ἐβασίλευσεν χρόνους λβ'.
- Εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἦταν τὰ φουσαῖτα τοῦ σουλτάνου εἰς τὴν Πούλιαν καὶ
 αἰχμαλωτίσαν τὴν
- 45 Ἐλαβε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ὁ υἱὸς του, ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης ,σφσπθ'.
- Ἐπῆγεν καὶ ἐπῆρεν τὴν Πουγδανίαν, τὸ Κελλίν, καὶ τὸ Ἀσπρόκαστρον ,σφσπβ'.
- Ἐκτίσθη δὲ ἡ Πρέβεζα εἰς τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας τούτου τοῦ σουλτάνου ,σφσπε'.
- Εἰς τὰ ,αυστη' ἔκαμεν μάχην ὁ σουλτάνος μὲ τοὺς Βενετικούς.
- Ἐπαράδωκεν ὁ Ναύπακτος ἔτους ,σφζη'.
- 50 Ἐπάρθην ἡ Μοθώνη ἔτους ,σφζθ' Αὐγούστου θ'.

Τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπαρέδωσεν τὴν Κορώνην, τὸν Ἀβαρίνον, καὶ αἰχμαλώτισεν.
 Ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης· ἔζησεν χρόνους οδ´ ἐβασίλευσε χρόνους λα´.
 Ἐβασίλευσεν ὁ σουλτὰν Σελήμης εἰς ζκ´ Ἀπριλίου, κδ´.
 Ἐπῆρεν αὐτὸς τὸ Κάερος, τὴν Συρίαν, τὴν Δαμασκὸν καὶ ἔφθασεν ἕως τὸν ποτα-
 μὸν τὸν Νεῖλον ἔτους, αφιζ´, Ἰανουαρίου κε´· ἔλαβεν τὸ Κάερος. 55
 Ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Σελήμης, αφκ´· ἐβασίλευσε χρόνους η´ καὶ ἥμισυ· ἦτον χρόνων κστ´.
 Ἐβασίλευσεν ὁ σουλτὰν Σελεμιάνης εἰς τὰ, αφκ´.
 Ἐπῆρεν τὸ Μπελογράδιν εἰς τὰς β´ τοῦ Αὐγούστου εἰς τὴν Οὐγγρίαν, αφκα´.
 Ἐπῆρεν τὴν Ῥόδον, εἰς τὰ, αφκβ´ Δεκεβρίῳ κε´.
 |φ. 389α| Εἰς τὰ, αφιζ´ μηνὶ Αὐγούστου ἔκαμεν μάχη ὁ σουλτάνος μετὰ τῶν 60
 Βενετῶν καὶ ἐπῆγεν εἰς τοὺς Κορυφούς καὶ ἐπολέμησεν.
 Τότε τὴν Κεφαλλονίαν ἐκρούσειψαν καὶ τὰ νησιά ὅλα τοῦ Ἀρσιπελάγου, τὴν Πάρον,
 τὴν Ἀξίαν, τὴν Μῆλον, ἣ ἐπροσκύνησεν ἔτους, αφιζ´.
 Εἰς τὰ, αφξστ´ ἐπῆγεν εἰς τὴν Οὐγγρίαν, ἐπῆρεν τὸ κἀστῆρον Σεκφάρ καὶ ἐκεῖ ἀσθε-
 νήσας ἀπέθανεν εἰς τὸ Πελιγράδιον· ἐβασίλευσεν χρόνους μζ´. 65
 Εἰς τὰ, αφξστ´ Ἀπριλίου ιζ´ τὴν νέαν δ´ ἐπῆρεν τὴν Χίον ὁ Πηγαλιῆ μασίας.
 Εἰς τὰ, αφο´ ἔκαμεν μάχην ὁ σουλτὰν Σελήμης, ὁ υἱὸς τοῦ σουλτὰν Σελεμιάνης
 μετὰ τοὺς Βενετικούς καὶ ἀρμάδα ἐστειλεν κατὰ τῆς Κύπρου.
 Ἐπῆρεν τὴν Κύπρον εἰς τὰ, αφο´ καὶ τὴν Ἀμιόχωστον εἰς τὰ, αφοα´.

63 : κῶδ. : ἦν

46

Κῶδ. Κουτλουμουσίου ἀριθ. 213 φ. 2 β

Ἐπέρασεν ὁ Ὀτμάνογλης ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Δύσιν ἐπὶ
 ἔτους, στωια´ καὶ ἐβασίλευσεν χρόνους κα´ καὶ Ὀτμάνης εἶναι ἐκεῖνος ὁποῦ ἔγινε πρῶτος
 βασιλεὺς τῶν Τουρκῶν, κυρίως καὶ καθολικῶς· καὶ ἀπ´ αὐτὸν κατάγεται ἡ βασιλεία τῶν
 Τουρκῶν ἕως τὴν σήμερον, ὁποῦ βασιλεύουν τὴν Κωνσταντινούπολιν.
 Μετὰ τοῦτον ἐβασίλευσεν ὁ Γιὸλ Κασίμης χρόνους μ´. Ὁ καζῆ Ἀμουράτης 5
 χρόνους λ´. Ὁ Ἰλτηρῆμ Μπαγιαζήτης χρόνους ιδ´. Ὁ ἐμῆρ Σουλεϊμάνης χρόνους γ´.
 Ὁ σουλτὰν Μουράτης λα´. Ὁ σουλτὰν Μεχμέτης λβ´, ὁποῦ ἐπῆρεν τὴν Πόλιν. Ὁ σουλτὰν
 Μπαγιαζήτης λγ´. Ὁ σουλτὰν Σελήμης η´ καὶ ἥμισυ. Ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης μη´. Ὁ
 σουλτὰν Σελήμης η´. Ὁ σουλτὰν Μουράτης κ´ Ὁ σουλτὰν Μεχμέτης χρόνους θ´. Ὁ
 σουλτὰν Ἀχμέτης ἐγένετο ἐπὶ ἔτους, ζριβ´ (νεωτέρῃ χειρὶ) ἔζησε χρόνους ιδ´. Ἐβασίλευσε, 10
 ἐκάθισε ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς χρόνον μισό, ἐκάθισε ὁ σουλτὰν Ὀσμάνης χρόνους γ´ καὶ
 ἐκάθισε ὁ σουλτὰν Μουράτης στοὺς, ζρλα´.

Ἐπάρθησαν τὰ Ἱεροσόλυμα ἐπὶ ἔτους, στγχε´. Τὸ Ἀργυρόκαστρον, στφκσι´. Τὸ Σα-
 λονίκι καὶ τὰ Ἰωάννινα, στφνε´. Τότε ἐπροσκύνησεν καὶ ἡ Πωγωνιανή. Τὴν Καραμα-

- 15 νίαν ,σφονζ'. Ἐπῆρεν τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ σουλτὰν Μεχεμέτης ἐπὶ ἔτους ,σφωξα' μηνὶ Μαΐῳ καθ' ἡμέρα Τρίτη. Τὴν Ναύπακτον ,ζζ'. Τὴν Μεθώνην ,ζη'. Τὸ Τεμπροῖζη, ,ζκβ'. Τὸ Μυσήρη ,ζκε'. Τὸ Μπελιγράδη ,ζκθ'. Τὴν Ῥόδον ,ζλα'. Τὸ Μπουντούνη ,ζλδ'. Ἐκατέβη ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης εἰς τοὺς Κορφοὺς ἐπὶ ἔτους ,ζμε'. Εἰς τὴν Μάλταν ,ζογ'. Ἐπῆρεν τὴν Χίον ,ζοδ'. Τὸ Σεγετφάρη ,ζοε'. Τὴν Κύπρον ,ζοη'. Τὸ Ἀκλιμπέντη ,ζπα'. Ἐκούρσευσαν τὴν Περσίαν, ἤγουν τὸ Κιζηλιμπάση ἐπὶ ἔτους ,ζπε'. Ἐπῆραν τὸ Γιανίκη ,ζοβ'. Ἐκούρσευσαν τὴν Βλαχία ὁ Σινὰν πασιάς, ὅταν ἀπίστησεν ὁ Μιχαὺλ Βόντας ἀπὸ τὴν ὑποταγὴν τῶν Τουρκῶν ἐπὶ ἔτους ,ζογ'· καὶ ἔγινε πολλὴ φθορὰ εἰς τοὺς ἔλεινους Βλάχους· καὶ ἀπὸ τότε ἄρχισαν οἱ σύγχυσεσ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη καὶ γίνονται καὶ ἕως τὴν σήμερον.

11 : κῶδ. : χρόνους

47

Κῶδ. Πανεπιστημίου Βονωνίας 3632 φ. 352 α

Χρονικὸν μερικὸν

- Ἐτει ,στωκδ' Σεπτεβρίου καθ' ἡμέραν ὁ σεισμὸς ὁ μέγας.
Ἐτει ,στωκδ' Ὀκτωβρίῳ ιβ' ἡμέρα Κυριακῇ ἀπέθανεν Μιχαὺλ βασιλεὺς ὁ Παλαιολόγος, ὁ υἱὸς Ἀνδρονίκου.
Τῷ αὐτῷ ἔτει Ἀπριλίῳ κ' ἐξῆλθεν Ἀνδρόνικος βασιλεὺς φυγὰς τοῦ ἰδίου πάππου.
5 Ἐτει ,στωλ' Δεκεβρίῳ κδ' ἦλθεν ὁ αὐτὸς εἰς τὴν Μπόλ(ιν) συμμαχήσας μετὰ στρατοῦ πολλοῦ.
Τῷ αὐτῷ ἔτει Ἰουλίῳ ιζ' ἐποίησαν οἱ βασιλεῖς ἀγάπη.
Ἐτους ,στωλστ' Μαΐῳ δ' ἡμέρα γ' παρέλαβεν Ἀνδρόνικος βασιλεὺς τὴν Μπόλ(ιν).
Ἐτους ,στωμα' Μαΐῳ ιδ' γέγονεν ἡ ἔκλειψις τοῦ ἡλίου.
10 Ἐτους ,στωμδ' Ἰουνίῳ ιζ' ἐκοιμήθη Ἀνδρόνικος βασιλεὺς ὁ Παλαιολόγος.
Ἐτους ,στων' Νοεβρίῳ ιθ' ἡμέρα β' ἐστέφθη βασιλεὺς· ἐγεννήθη δὲ ,στωμ' Νοεβρίῳ Ἰουνίῳ ιζ'.
Ἐτους ,στωνβ' Ὀκτωβρίῳ γέγονε σεισμὸς μέγας ὅτε ὑψώθη καὶ ἡ θάλασσα ἕως Σταυροῦ.
Ἐτει ,στωνγ' Ἰουλίῳ ια' ἐφονεύθη ὁ μέγας δούξ· τὴν ἐπαύριον ἐφονεύθησαν
15 ἄρχοντες ,οπ'.
Ἐτει ,στωνδ' Φεβρουαρίῳ γ' ἡμέρα Σάββατον εἰσῆλθε βασιλεὺς Κατακουζηνὸς Ἰωάννης εἰς τὴν Μπόλ(ιν) ἐκ τῆς Χρυσέας Πόρτας ἐκ τοῦ Φακεολάτου.
Τῷ αὐτῷ ἔτει Μαΐῳ ιθ' ἡμέρα στ' ὥρα η' ἐχάλασε ἡ Ἁγία Σοφία, ὁ μέγας ναός· τὸ ἅγιον βῆμαν ὥραν η' τῆς ἡμέρας.
20 Ἐτει ,στωξγ' Ἰανουαρίῳ κα' εἰσῆλθε βασιλεὺς Ἰωάννης Παλαιολόγος ἐκ τοῦ Κοντοσκαλίου εἰς τὴν Μπόλ(ιν).
Ἐτει ,στωξδ' Νοεβρίῳ β' ἐφονεύθη ὁ μέγας δεμέστικος ὁ Τραχανιώτης.

Ἔτει ,στωαα΄ Ἰουλίω κ΄ ἐξῆλθε Κάλλιστος πατριάρχης Τριβόλης τρίβους Σέρβους καὶ ἀπέθανεν.

Ἔτει ,στωοβ΄ Ὀκτωβρίω ια΄ ἀνέβην πάλιν Θεόφιλος πατριάρχης. 25

Ἔτει ,στωοδ΄ ἐξῆλθε βασιλεὺς Ἰωάννης πρὸς Οὐγκρίαν.

Ἔτει ,στωοε΄ Σεπτεβρίω β΄ ἔφθασεν εἰς τὴν Μπόλ(ιν) ὁ κόντ(ος;) Σαβόγιας.

Τῷ δὲ αὐτῷ καιρῷ Ὀκτωβρίω ια΄ ἐξῆλθεν εἰς πόλιν Μεσεβρίαν· χειμάσας ἐστράφη δὲ εἰς τὴν Πόλιν κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα μετὰ τῶν βασιλέων ἔλθων ἡμέρα σ΄ μετὰ πρέσβειων ἡμῶν πρὸς τὸν πάπαν. Ἔτει ,στωοζ΄ Σεπτεβρίω κ΄ ἡμέρα Κυριακῆ εἰς τὸ 30 ἱππόδρομον καὶ ἀνεγνώσθησα[ν] ἐπιστολαί τοῦ Πάπα.

Ἔτει ,στωπ΄ Ὀκτωβρίω κη΄ ἔφθασεν εἰς τὴν Πόλιν βασιλεὺς Ἰωάννης καὶ Δεκεβρίω ε΄ ἐκράτησαν τοὺς ἄρχοντας Γλαβᾶν, Ἰωάννην Ἀσάνην, Μανουὴλ Βουένη, τὸν πανυπερσέβαστον τὸν Τζαμπλάκον καὶ τὸν Ἀγάλον.

Ἔτει ,στωπα΄ Μαίῳ σ΄ ἡμέρα σ΄ ἐξῆλθεν Ἀνδρόνικος βασιλεὺς φυγὰς τοῦ ἰδίου 35 πατρὸς· καὶ ἠνώθη μετὰ τοῦ Ἰσμαὴλ Τζαλαπῆ, υἱοῦ Μουράτ, φυγάδι καὶ αὐτῷ ὄντι τοῦ ἰδίου πατρὸς πρὸ μηνῶν καὶ ἡμερῶν ι΄. Ὄθεν ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης ὀργιστεὶς ἠνώθη τῷ Μουράτ καὶ περάσας αὐτὸν ἐξ Ἀνατολῆς πρὸς Δύσι διὰ τῆς Πόλεως μετὰ τοῦ πολλοῦ στρατοῦ.

Τῷ αὐτῷ γοῦν Μαίῳ κε΄ ἡμέρα δ΄ τῆς ἀγίας ε^{ης} τῆς Ἀναλήψεως ἐγένετο πόλεμος 40 καὶ ἐπολέμησεν Ἀνδρόνικος βασιλεὺς ἐνδόξως ἄγαν· συμμαχήσαντες δὲ αὐτὸν καὶ οἱ τοῦ Τζαλαπῆ | φ. 352 β | ἐτράπησαν θανασιώσας πεπτώκασιν δὲ Τοῦρκοι φ΄ οἱ πλείονες διὰ χειρὸς αὐτοῦ· Ῥωμαῖοι δὲ πεπτώκασιν καὶ συνελήφθησαν ζῶν[τ]ες χίλιοι ψ΄.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ Μαίῳ λ΄ προσεκύνησεν Ἀνδρόνικος ὁ βασιλεὺς περὶ ὥραν ια΄ τῆς 45 νυκτὸς εἰς φρούριον Ἀνθύρος τὸν ἴδιον πατέρα παυσάμενος τοῦ πολεμεῖ(ν), εἰσῆξεν δὲ αὐτὸν ἐν φυλακῇ μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Μαρίας.

Ἔτει δὲ ιε΄ Αὐγούστῳ αἰ δύο θυγατέρε[ς] τοῦ βασιλέως ἐνεδύσαντο μέλαινα ἱμάτια.

Ἔτει ,στωπβ΄ Σεπτεβρίω ιβ΄ ἐξώρισεν τὸ[ν] υἱὸν αὐτοῦ εἰς νῆσον Λῆμμον.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ κε΄ πρόβλησεν βασιλέαν τὸν Μανουὴλ ἐν τῷ παλατίῳ τῶν Ἀετῶν.

Σεπτεβρίω κθ΄ παρέλαβεν Μουράτης τὸν υἱὸν αὐτοῦ Σαουτζήμπεη ἐν τῇ πόλει 50 Διμοτείῳ καὶ ἐτύφλωσεν αὐτόν· τοὺς δὲ σὺν αὐτὸν σχεδὸν πάντας ἀπέκτεινεν.

Ἔτει ,στωπδ΄ ἔφυγεν ἐκ φυλακῆς μονῆς τοῦ Καυλέως Ἀνδρόνικος βλέπων μετὰ τῆς συζύγου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς Πόλεως εἰς τὸν Γαλατᾶν.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Αὐγούστῳ ιβ΄ ἡμέρα γ΄ εἰσῆλθε διὰ τῆς Ξυλοκέρτου πύλης καὶ ἐγένετο πόλεμος ἡμέρας τρεῖς ἐν τῇ Πόλει, Ῥωμαῖοι μετὰ Γενουβιτῶν· καὶ ἔπεσαν Γενου- 55 βῖται ρξ΄.

Ἔτει ,στωπε΄ ἔπαυσαν τὸ μνημόσυνον Φιλοθέου τοῦ πατριάρχου. Τῇ δὲ γ΄ ταυτοῦ μηνὸς ἐξῆλθε Ἀνδρόνικος εἰς Ἀνατολὴν ἀρήγων τῷ Μουράτ φιλίαν Ἰσμαὴλ.

Τῇ ια΄ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀπέθανεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως Μαρίας.

60 Ἔτει ,στωηδ' ἡμέρα β' ὥρα ε' Ἰανουαρίῳ α' τοῦ Ἁγίου Βασιλείου ἐγένετο μεγάλη ἐκλειψις τοῦ ἡλίου ὀλοζώφωτος.

Ἔτει ,εωλη' ἐκτίστη ἡ μεγάλη πόλις Κωνσταντινούπολις. Εὐρέθην ὁ σταυρὸς κεκρυμμένος ἀπὸ τῆς Χριστοῦ ἀναλήψεως ἔτει τη'.

Ἔτει ,στωιδ' ἦλθεν ὁ Μουσιῆς ἀπὸ τοὺς Τατάρους καὶ ἐδουλώθη τῷ βασιλεῖ
65 κὺρ Μανουὴλ μῆνας ε'. εἶτα ἀποσκιτήσας διαπερῶ ὁ ἀδελφὸς σουλτάν Τζαλαπῆς ἀπὸ τὸ
Σκούταρι κελεύσει βασιλικῆ· καὶ ἐποίησαν πόλεμον ἐγγὺς τῆς Πόλης τῶν πυλῶν· καὶ
ἠττάται Μωσῆς κατὰ κράτος καὶ φυγὰς γίνεται εἰς Οὐγκορίαν.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐπαρέλαβεν τὴν Βιζύην αὐτὴν καὶ τὰ περιέχ(οντα) ὄρια αὐτῆς ὁ
βασιλεὺς.

70 Τῷ αὐτῷ ἔτει ἔγινεν θανατικὸν μέγα τελευτήσαντες ὅτε πατριάρχης κὺρ Ματθαῖος
καὶ κὺρ Θεόδωρος Κατακουζηνὸς καὶ λαὸς χιλιάδες ι'.

Ἔτει ,στωξστ' Ἰνδικτιῶνος ια' ἐγένετο ἡ ἐξοίκισις τῆς Βιζύης.

Ἔτει ,στωνστ' ἀπῆραν οἱ Λατῖνοι τὴν Ἡράκλειαν.

Ἔτει ,στωπη' ἐγένετο κύριον Πάσχα· ἐκρουσεύθη καὶ ἡ Μεσέμβρια.

75 Ἔτει ,στωξβ' παρέλαβον ἀπὸ τοὺς Φράγκους οἱ Ῥωμαῖοι τὴν Μπόλιν ἐπὶ τῆς
βασιλείας Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου.

Ἔτει ,στωιζ' Ἰνδικτιῶνος β' Σεπτεβρίῳ ι' ἐκοιμήθη βασιλεὺς] Ἰωάννης εἰς τὴν
Θεσσαλονίκη, κυρ(οῦ) Ἀνδρονίκου υἱὸς σχηματιστεῖς] Ἰωάσαφ.

80 Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐκατηγορήθη πατριάρχης κὺρ Ματθαῖος ἐντὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας
λειτουροῦντος παρὰ μοναχοῦ Ἰωακείμ ὀρμωμένου ἐκ τῆς Μονοβασίας.

Ἔτει ,στωκθ' Ἰνδικτιῶνος ιδ' ἐστέφθη ὁ βασιλεὺς] κὺρ Ἰωάννης μετὰ τῆς Φράγκας
κυρᾶς Σοφίας.

Ἔτει ,στωλα' Ἰνδικτιῶνος ιε' ἡμέρα ἐνήμερα τοῦ ἁγίου Εὐτυχοῦς, μαθητοῦ τοῦ
ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐκαστροπολέμησεν ὁ ἄθεος Μουράτης τὴν μεγαλόπολι· καὶ
85 ἐνίκησαν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἐσκοτώθησαν οἱ Τοῦρκοι ,α πολλές.

Γίνωσκε ὅτι μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγραψεν
ὁ ἀπόστολος Ματθαῖος τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ ἡ' χρόνους· τὸ δὲ κατὰ Μάρκον μετὰ ι' χρό-
νους· τὸ δὲ κατὰ Λουκᾶ μετὰ ιε' χρόνους· τὸ δὲ κατὰ Ἰωάννην μετὰ λε' χρόνους.

(Τὰ κάτω σημειώματα ὠχροτέρῃ ἄλλῃ γραφῇ πρόσθετα) :

Ἔτει ,στωξζ' Μαρτίῳ κγ' ἦλθε ὁ ἄθεος Μουράτης υἱὸς μὲ φουσαῖτον πολὺν καὶ
90 ἔκτισεν τὸ Ἱερὸν τὸ δυτικόν.

Ἔτει ,στωξβ' Μαρτίῳ γ' ἦλθε ὁ αὐτὸς μετὰ στρατοπέδου πολλοῦ καὶ πλοίων· καὶ
ἐπαράπεσεν τὴν Πόλιν στερεᾶς καὶ θαλάσσης. . .

8 κὼδ : μπολ (ὁμοίως ἐφεξῆς) 10 : ἐκημυθ 13 : ὑποθ 16 : τὸ σα (= Σάββατον) ἔχει
ἄνωθεν τὰ γράμματα αγ (= ἅγιον;) 18 : εχαλασ 19 : (ἅγιον) 19 : τὸ ἡμέρας διεγράφη ἐν τῷ
κώδικι ὑπὸ τῆς αὐτῆς χειρὸς καὶ προσετέθη : † ὄχου μᾶλλον ἀλα της νυκτὸς (ὄχι, μᾶλλον ἀλλὰ τῆς

νυκτός) 23: τρυβολη 27: κώντ 45: πολεμή 47: μέλεν ιαματία 55: ιενουβιτ—γε-
 νουβήτ 66: βασιλικῶ 68: περιέχο 78: κυε 92: τὰ τελευταῖα πρόσθετα σημειώματα
 δὲν φαίνονται ὅλα.

48

Κῶδ. Σινᾶ 1199 ἐν τέλει (ἀντίγραφον P. Glaue).

- “Όταν ἐκτίστη ἡ Κωνσταντινούπολις ἔτους ,εωλζ’.
- “Όταν ἐφάνη ὁ Μαχούμεθ ἔτους ,στροκζ’.
- “Όταν ἦλθαν οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τὴν Ἐνατολὴν εἰς τὴν Δύσιν ἔτους ,στωιε’.
- “Όταν ἐκτίστη ἡ Ἁγία Σοφία ἔτους ,στωνδ’.
- “Όταν ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τὴν Καλλίπολι ἔτους ,στωξ’ .. 5
- “Όταν ἐπέρασαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Ρωμανίαν ἔτους ,στωξ’.
- “Όταν ἐπῆραν τὴν Ἀνδριανούπολιν ἔτους ,στωοζ’.
- “Όταν ἐνίκησαν οἱ Τοῦρκοι τὸν Οὐγκλεζην τὸν δεσπότη ἔτους ,στωοθ’.
- “Όταν ἐπῆραν τὰς Σέρρας ἔτους ,στωηβ’.
- “Όταν ἐπῆραν τὴν Προῦσα ἔτους ,στωια’ 10
- “Όταν ἐπῆραν τὸν Καφᾶ ἔτους ,στωκβ’.
- “Όταν ἐπῆραν τὴν Θεσσαλονίκην ἔτους ,στωλη’.
- “Όταν ἐπῆγεν ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης εἰς τὴν Φλωρεντία καὶ ἔγινεν ἡ ὀγδόη σύνοδος
 ἔτους ,στωνβ’.
- “Όταν ἐχάθην ὁ Μουράτ Πεῖς ὁ γέρον μετὰ Λαζάρου τοῦ δεσπότη καὶ ἐβασίλευσεν 15
 ὁ σουλτὰν Μσεμέτης ἔτους ,στωνζ’.
- “Όταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔτους ,στωξα’ Μαΐου κθ’ ἡμέρα γ’.
- “Όταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὴν Σερβίαν ἔτους ,στωξε’.
- “Όταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὸν Μορέαν ἔτους ,στωξθ’.
- “Όταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὴν Τραπεζοῦντα ἔτους ,στωο’ 20
- “Όταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς <τὴν> Πόσονα ἔτους ,στωοβ’.
- “Όταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὴν Εὐριπον καὶ ταῖς Κρόγαις ἔτους ,στωοη’.
- “Όταν ἔδωκαν τὴν Λῆμνον καὶ τὸ Σκούταρι οἱ Βενέτικοι διὰ νὰ κάμουν ἀγάπη
 ἔτους ,στωπα’.
- “Όταν ἔγινεν ὁ σουλτὰν Παγιαζήτης ἔτους ,στωπθ’ 25
- “Όταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὸ Ἀσπρόκαστρο καὶ τὸ Κελλί ἔτους ,στωπα’.
- “Όταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὸν Ναύπακτον ἔτους ,ζζ’.
- “Όταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὴν Μοθωκορώνην ἔτους ,ζη’.
- “Όταν ἔγινεν αὐθέντης ὁ σουλτὰν Σελήμης ἔτους ,ζιθ’.
- “Όταν ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς τὸ Μισύρη ἔτους ,ζκε’ 30
- “Όταν ἔγινεν ἀφέντης ὁ σουλτὰν Σουλεϊμάνης ἔτους ,ζκη’.

Ἐπὶ τὸν Μελιγρᾶδι ἔτους ζκθ'.

Ἐπὶ τὴν Ρόδο ἔτους ζλ'.

35 Ἐπὶ τὴν Οὐγκρίαν καὶ ἐσκότωσε τὸν Κράλη τῆς Οὐγκρίας καὶ ἔλαβεν τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τὸ Πουντούνη καὶ ἤφερέν τους εἰς τὴν Σόφια· οἱ δὲ Φράγκοι ἔφυγαν ἔτους ζλδ'.

Ἐπὶ τὴν Οὐγκρίαν καὶ ἐγύρισε ἀπρακτος ἔτους ζμ'.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἦλθεν ἡ ἀρμάδα τοῦ Σπάνια εἰς τὸν Μορέα καὶ ἐπῆραν τὴν Κορώνη καὶ τὴν παλαιὰν Πάτραν.

40 Ἐπὶ τὴν Ἀνάπλι καὶ τὴν Μονοβασία ἀπὸ τοὺς Βενετικούς διὰ νὰ κάμουν ἀγάπη ἔτους ζμβ' Νοεμβρίῳ κδ'.

Ἐπὶ τὴν Σελήμη ἔτους ζοδ' Νοεμβρίῳ α'.

Ἐπὶ τὴν Μουράτ ἔτους ζπγ' Νοεμβρίῳ α'.

45 Ἐπὶ τὴν Γιαννίκι ἔτους ζοβ'· τὸ αὐτὸ ἔτος ἐβασίλευσε ὁ σουλτάν Μεεμέτης.

Ἐπὶ τὴν Βλαχία ἔτους ζογ' τῷ αὐτῷ ἔτει τοὺς ἐπῆραν οἱ Βλάχοι τὴν ἀρμάδα.

Ἐπὶ τὴν Ματζαρία καὶ ἐπῆρε τὴν Ἐγρὶ ἔτους ζοδ'.

Τέλος οἱ χρόνοι τῶν Τουρκῶν.

5: κῶδ.: στωξο'!

9: τὰς ερρας

27: τὸν απακτον

40: Βενετικους

49

Κῶδ. 1248 Suppl. grec Παρισίων φ. 35 β (αἰῶνος ιθ', ἀντίγραφα τοῦ Μηνᾶ Μινωῖδου ἐκ τραπεζουντιακῶν κωδίκων).

Αἱ βασιλείαι τῶν Τούρκων, οἱ ἐβασίλευσαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐπὶ τὴν Ἰστωία ἐπέρασαν οἱ Ἀγαρηνοὶ ἀπ' Ἀνατολῆς εἰς τὴν Δύσιν.

Πρῶτος ὁ Ἀτουμάνογλης, καὶ αὐθέντευσε χρόνους κα'

β' μετὰ τοῦτον ὁ Ὀρχάνης μ'

γ' ὁ Καζηγκικιάρης λ'

5 δ' Σιλτηρεῖμ ἔτη ιδ'

ε' Μουσι τζελεπῆς γ'

στ' Μουράτμπεῖς λα'

Ἐπεῖθεν οἱ τῆς Πόλεως.

Ἐπὶ τὴν Μεχμέτμπεῖς, ὅς καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν παρέλαβεν ἔτη λε'.

Ἐπὶ τὴν Καραμάνον.

10 Ἐπὶ τὴν Στενὸν τῆς Πόλεως καὶ ἔκτισε τὸ Νεόκαστρον.

Ἐν δὲ τῷ ,στωξα' Μαΐου καθ' ἐπῆρε τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ἐν δὲ τῷ ,στωξβ' ἐπῆγε τὸν χειμῶνα εἰς τὴν Αἴνον καὶ τὸ καλοκαίρι εἰς τὴν Σεμέντριαν.

Ἐν δὲ τῷ ,στωξγ' ὑπῆγεν εἰς τὸ Βελιγράδι καὶ οὐκ ἐπῆρεν αὐτό.

Ἐν δὲ τῷ ,στωξδ' ἐπῆρε τὸν Μορέαν.

15

Ἐν δὲ τῷ ,στωξε' ἐπῆγεν εἰς τὸ Γιάτζι καὶ οὐκ ἐπῆρεν αὐτό.

Ἐν δὲ τῷ ,στωξστ' ἐπῆγε β' εἰς τὸν Μορέαν καὶ ἠφάνισεν αὐτόν.

Ἐν δὲ τῷ ,στωξζ' ἐπῆγε πάλιν εἰς τὸ Γιάτζη καὶ οὐκ ἐπῆρεν αὐτό.

Ἐν δὲ τῷ ,στωξη' ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἄμαστρον καὶ τὸ Σινώπι.

Ἐν δὲ τῷ ,στωξθ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Ὄζουν Χασάνη, καὶ ἐπιστρέψας ἔλαβε τὴν Τραπεζοῦντα.

20

Ἐν δὲ τῷ ,στωο' ἐπῆγεν εἰς τὴν Βλαχίαν εἰς τὸν Ῥάδουλα Βοεβόδα. Τὸν αὐτὸν χρόνον ἐπῆρε τὴν Μυτιλήνην.

| φ. 36^α | Ἐν δὲ τῷ ,στωοβ' ἐπῆγεν εἰς τὴν Πόσονα καὶ ἔλαβεν αὐτήν.

Ἐν δὲ τῷ ,στωοδ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Κασαμάνην.

25

Τῷ ,στωοη' ἐπῆρε τὴν Εὐριπον. Τῷ ,στωοβ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Ὄζουν Χασάνη. Τῷ ,στωογ' ἐπῆρε τὸν Καφᾶν.

Τῷ ,στωοδ' ὑπῆγεν εἰς τὴν Μπογδαϊάν καὶ ἐπῆρε τὰ κάστροι, ἃ ἔκτισαν οἱ Οὐγκροὶ.

Τῷ ,στωοστ' ἐπῆγεν εἰς τὸν Σκόντρον, καὶ δὲν τὸν ἐπῆρεν, ὕστερον δὲ ἐπροσκύνησε.

Τῷ ,στωοθ' ἀπέθανεν αὐτὸς τὰς γ' Μαΐου.

30

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐγένετο αὐθέντης ὁ υἱὸς αὐτοῦ Μπαγιαζήτης.

Τῷ ,στωοηβ' ἐπῆγεν εἰς τὴν Μπογδαϊάν καὶ ἐπῆρε τὰ Κελλία Ἰουλίου ιδ'.

Τῷ αὐτῷ ἔτει τὴν δ' Ἀυγούστου ἐπῆρε τὸ Ἀσπρόκαστρον.

Τῷ ,ζ ἔτει τὴν ζ' Ἀυγούστου ἐπῆρε τὸν Ναύπακτον.

Τῷ αὐτῷ ἔτει τὴν Μεθώνην καὶ Κορώνην ἐν μηνὶ Ἀυγούστου.

35

Τῷ ,ζιθ' ἐν μηνὶ Ἰουλίου ἦλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Σελῆμ καὶ ἐπολέμησε κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐγένετο πολλὴ ταραχὴ καὶ αἵματοχυσία.

Τῷ ,ζκβ' μηνὶ Ἀπριλ(ίου) ἐπῆρε τὴν αὐθεντίαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ζῶντος, καὶ εἰς κ' ἡμέρας ὁ πατὴρ ἀπέθανεν, αὐθεντεύσας ἔτη λα'.

Τῷ ,ζκβ' ἐπῆγεν ὁ σουλτάν Σελῆμ εἰς τὸν Σοφῆν, καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν καὶ τὸν ἀνεψιὸν του, τὸν σουλτάν Μουράτ.

40

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐπῆγεν εἰς τὸ Ταυοίτζι, καὶ ἔχασε πολὺν στρατόν· καὶ εἰς τὸν β' χρόνον ἐπῆρε τὸν Κεαμήλ, καὶ ἐσκότωσε τὸν Ἀλάτογλα.

Τῷ δὲ ,ζκδ' ἔτει ἐπῆγεν εἰς τὸ Μασήρα, καὶ ἐπῆρε | φ. 36^β | τὸν τόπον καὶ ἔκοψε τὸν σουλτάνον· ἔκαμε γοῦν ἐν τῇ αὐθεντία ἔτη η' καὶ ἀπέθανεν.

45

Τῷ ,εωη' (!) μηνὶ Μαΐου εἰς τὰς η' ἐπῆρε τὴν Βέρροϊαν ὁ σουλτάν Ἀχουμάτης.

Τῷ ,στωλη' ἔκτισεν ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος τὴν Πόλιν.

Τῷ ,αφιη' μηνί Ἰανουαρίου στρατεύει κατὰ τῆς Μέμφιος εἰς Αἴγυπτον, ἣν καὶ
 ἐδούλωσεν, ἐξολοθρεύσας τοὺς ὠμοτάτους Μαμελούκους. Καὶ οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ, θνήσκει,
 50 καταλιπὼν τὴν ἐξουσίαν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Σουλημάνη, ὃς καὶ διάδοχος γίνεται τῷ ,αφκ',
 καὶ στρατεύει εὐθὺς κατὰ τῶν Οὐγκρων τὸν Σεπτέμβριον εἰς τὸ Βελεγράδι, καὶ παρέλαβε
 τῷ ,αφκε'. Τὸ δ' ἐπιὸν ἔτος ,αφκβ' ἐποίησε στρατὸν χιλιάδας σ' διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης
 τριήρεις σό' καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ῥόδον τὸν Ἰούλιον μῆνα καὶ ἐπολέμει αὐτὴν ἄχρι
 Δεκεμβρίου. Καὶ τῇ κε' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς παρεδόθη αὕτη ἡ πόλις εἰς αὐτόν, ὃς ἔδωκεν
 55 ἄδειαν τοῦ μένειν ἢ ἀπιέναι τῷ θέλοντι. Εἶτα ἔλαβε τὴν Καλλιούπολιν, εἶτα τὴν Ἀδρια-
 νούπολιν, εἶτα Θεσσαλονίκην· εἶτα αἱ Ἀθηναὶ παρεδόθησαν. Τῷ ,στσξη' ἦλθεν εἰς τὸν
 Μυζηθρᾶν καὶ παρεδόθη ὁ δεσπότης Δημήτριος.

Τῷ ,αφλζ' ἀπὸ Χριστοῦ ἐκίνησε μάχην μετὰ τῶν Βενετῶν, καὶ ἐγένεν πάλιν
 ἀγάπη, καὶ ἔδωκαν οἱ Βενετοὶ τὸ Ναύπλιον καὶ τὴν Μονεμβασίαν· καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει
 60 ἡμέρᾳ Κυριακῇ παρέλαβεν ὁ Κασίμπασιας τὸ Ναύπλιον καὶ τὴν Μονεμβασίαν, καὶ
 οἱ μὲν τῶν κατοίκων συναπῆλθον τοῖς Βενετοῖς, παραλαβοῦσι καὶ τὰς καμπάνας τῶν
 ἐκκλησιῶν καὶ τὰ σκεύη τῶν κάστρων κατὰ τὰς συνθήκας, οἱ δὲ ἔμενον ἐν τῇ
 πατρίδι αὐτῶν.

61: τὰς καμπάνας τῶν κάστρων πρόσθετα ἄνωθεν διὰ παραπεμπτικοῦ σημείου :

50

Κῶδ. 1248 Suppl. grec Παρισίων φ. 193 β (αἰῶνος ιθ' ἀντίγραφα τοῦ Μηνᾶ Μινωίδου
 ἐκ τραπεζουντιακῶν κωδίκων).

Ἀρχὴ βασιλείας τῶν Παλαιολόγων ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἔτος Χριστοῦ.

,ασξ' Μιχαὴλ Παλαιολόγος χρόνους λδ'. Οὗτος ἐπῆρε τὴν Πόλιν ἀπὸ τοὺς
 Λατίνους.

,ασηδ' Ἀνδρόνικος ὁ υἱὸς τοῦ χρόνους ιη'· ἔστειλε πρέσβεις εἰς τοῦ Πάπα
 Ῥώμης, καὶ ὁμονόιασε τὴν ἐκκλησίαν Ῥώμης καὶ Ἀνατολῆς· καὶ πάλιν ἐχώρισαν.

5 Μιχαὴλ ὁ υἱὸς τοῦ· ἔστεψάν το βασιλέα μικρὸν παιδί, ἀμὲ δὲν ἔκατzen. Ζῶντας
 ὁ κύρις τοῦ Ἀνδρόνικος τὸν ἔστεψε καὶ ἐβασίλευαν ὁμοῦ.

,ατιδ' Ἀνδρόνικος ὁ υἱὸς τοῦ Μιχαὴλ τούτου χρόνους ιστ'. Ἐδῶ ἐδιωρθώθη
 τὸ Πάσχα ποῦ τόχαν χαμένο κατὰ χρόνους φ' καὶ ἐκάμαν το μαζί μὲ τοὺς Ἑβραίους·
 Εἶχεν υἱοὺς δύο, Ἰωάννην καὶ Ἀνδρόνικον, ὃν ἐτύφλωσεν ὁ πατήρ του.

10 ,ατηκ' Ἰωάννης ὁ Καντακουζηνὸς γυναικάδελφος Ἀνδρονίκου πιτροπικῶς (·) ἕως
 ἀνατραφῆ ὁ Ἰωάννης, υἱὸς τοῦ Ἀνδρονίκου· οὗτος ὁ Καντακουζηνὸς ἔστεψε καὶ τὸν
 υἱόν του τὸν κύρ Ματθαῖον, δεσπότην Ἀναυπλίου.

,ατην' Ἰωάννης, υἱὸς Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου β', οὗτος ἐπῆγε ἔστην Φραγγίαν

καὶ ἔφερε φουσαῖτα καὶ ἐπῆρε τὴν Πόλιν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ θείου του τοῦ Καντακου-
ζηνοῦ καὶ τὸν θεῖόν του ἐκάμε τον μοναχὸν Ἰωάσαφ.

15

,αυ' Μανουήλ υἱὸς τοῦ Ἰωάννου χρόνους λγ' εἶχε θυγατέρα τὴν κύρα Μάρου·
τὴν ἐπῆρεν γυναῖκα ὁ σουλτὰν Μουράτης τῆς Ἀδριανουπόλεως· μητροιὰ τοῦ σουλτὰν
Μεχμέτη ποῦ πῆρε τὴν Πόλιν. Εἶχεν ὁ Μανουήλ υἱοὺς στ', Ἰωάννην, Θεόδωρον,
Κωνσταντῖνον, Ἀνδρόνικον, καὶ Θωμᾶν καὶ Δημήτριον τὸν σκανδαλιάρην, ὃν καὶ Τουρκο-
δημήτριον ἔλεγαν.

20

,αυλγ' Ἰωάννης ὁ υἱὸς του ὁ α' χρόνους ιβ'. οὗτος ἐπῆγε ἔστην Φραγγιὰν καὶ
ἔκαμε τὴν η' σύνοδον.

,αυμέ' Κωνσταντῖνος ὁ Δραγᾶσις, ὁ ἀδελφός του, ὁ ὕστερος τῶν Παλαιολόγων
τῆς Πόλεως· εἰς τὸν ὕγδοον χρόνον αὐτοῦ ἐπῆρεν ὁ Τοῦρκος τὴν Πόλιν ,αυγγ' Μαῖου κ'
ἡμέρα γ'.

25

Ἐκεῖνος ὁ κύρ Θεόδωρος ὑπανδρεύθη προτιτέρα ἔστην Φραγγιὰν· ἀπέθανε
ὕστερον ὁ Ἀνδρόνικος καὶ ὁ Δημήτριος ἐγένισαν δεσπότες εἰς τὸν Μορέα καὶ ὁ Θωμᾶς·
Ἐκεῖνος ὁ Θωμᾶς ἔφυγε ἔστην Ῥώμην, ὅταν ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Μεχμέτης τὸν Μορέαν.

Ἐκεῖνος ὁ Δημήτριος ἦρθεν μ' αὐτὸν τὸν σουλτάνον εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἐκάμε τον σιτηρέσιον.

51

Κῶδ. 263 μονῆς Κουτλουμουσίου φ. 1 β (ἀντίγραφον Ἀ. Ἀδαμαντίου).

Αἱ παροῦσαι χώραι ἐκτίσθησαν πρὶν τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ Δυρράχιον χρόνους ,αφζ'
Ἐκεῖνος ὁ Μιτυλήνη χρόνους ,αφι'
Ἐκεῖνος ὁ Εὐριπος χρόνους ,αφμζ'
Ἐκεῖνος ὁ Γένουα χρόνους ,αφζ'
Ἐκεῖνος ὁ Ἀνάπολι χρόνους ,αφξβ'
Ἐκεῖνος ὁ Πάδουβα χρόνους ,αφιη'
Ἐκεῖνος ὁ Ῥώμη ἐκτίσθη παρὰ Ῥωμύλου χρόνους ,α.

| φ. 2 α | *Περὶ τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως πότε ἐκτίσθησαν.*

Ἐν ἔτει σο' ἀπὸ γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔκτισεν ὁ Μέγας
Κωνσταντῖνος τὴν Κωνσταντινούπολιν, τὴν βασιλίσαν πασῶν τῶν πόλεων. Τῷ ,στικμθ'
ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἐκτίσθη ἡ Ἁγία Σοφία παρὰ τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ
τοῦ βασιλέως.

Περὶ πότε ἐκτίσθη ἡ Βενετία καὶ ἐν ποίῳ χρόνῳ ἔλαβαν οἱ Βενετικοὶ τὰ κάτωθεν κάσπη.

Εἰς τοὺς υκα' ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ καταβάσεως ἐπιάσθη ἀρχὴ ἡ Βενετία, ἦγουν τὸ
Ριάλτο καὶ εἰς τοὺς ωλ' ἔκτισαν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου καὶ εἰς τοὺς | φ. 2 β |

5

ολβ' ἤφεραν τὸ λείψανον τοῦ Ἁγίου Μάρκου εἰς τὴν Βενετίαν τῇ λ' τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς καὶ εἰς τοὺς , αρμθ' ἔκτισαν τὸ καμπανέλη.

- Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ , απ' ἐπῆραν οἱ Βενέτικοι τὸ νησὶν τῶν Κορυφῶν μὲ τὰ καστέλια.
 10 Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ , απη' ἐπῆραν τὸν Ναύπακτον ἀπὸ τὸν Παῦλον Σπάτα. Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ , ακγ' Μαίω κδ' ἐπῆραν τὸ Ντουλτζίνιο μετὰ συμφώνων ἀποθανόντος τοῦ αὐθεντοῦ τοῦ Μπάλτζη. Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ , αυοδ' ἐπῆραν τὸ νησὶ τῆς Κύπρου ἀποθανόντος τοῦ Ρετζάγου.

- Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ , σπιβ' | φ. 3 α | ἐπαρεδόθη ἡ Κωνσταντινούπολις εἰς χεῖρας τῶν
 15 Βενετικῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας τῶν Κομνηνῶν, Ἀλεξίου καὶ Ἰσαακίου. Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ , σπξ' ἀντεστράφη πάλιν εἰς τοὺς Ρωμαίους ἡ Κωνσταντινούπολις ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Βενετικῶν, ἐπὶ τῆς βασιλείας κυροῦ Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου. Ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ , στωήζ' ἐπαράλαβαν οἱ αὐτοὶ Βενέτικοι τὸ Ἀναύπλι τῆς Πελοποννήσου.

| φ. 3 β | *Περί πότε ἐφάνη ὁ Μωάμεθ καὶ πόσοι βασιλεῖς Τοῦρκοι εἶναι ἀπὸ ἀρχῆς ἕως τὴν σήμερον.*

- Ἔτους , στρκζ' ἐφάνη ὁ Μωάμεθ. Οὗτοι εἶναι οἱ αὐθένται οἱ Τοῦρκοι οἱ λεγόμενοι
 20 Ὀτμανλίδες: Ὀτμάνης:— Ὀσχάνης:— Μουράτης:— Μπαγιαζήτης:— Μαχεμέτης:— Μουράτης:— Μαχεμέτης:— Μπαγιαζήτης:— Σελήμης:— Σουλεϊμάνης:— Σελήμης:— Μουράτης
 (νεωτέρα χειρὶ:) Ὀσμάνης, Μεχεμέτης, Μουσταφᾶς.

11: κῶδ.: μετασυμφώνων

Κῶδ. Μαρζιανὸς 408 φ. 145 β, αἰῶνος ιε'

Ἐχουσιν οὖν οἱ Παλαιολόγοι τὴν βασιλείαν μέχρι τῆς σήμερον, ὅπερ ἔστιν ἔτος , στωήθ' Ἰνδικτιῶνος ιδ', χρόνους ἑκατὸν τριακόντα. Εὐρέθη δὲ τὸ ζῶδιον τοῦ Μιχαὴλ Παλαιολόγου τοῦ λατινόφρονος τοιοῦτον· π π π. Ἐλύθη γοῦν οὕτως ἀπέθανεν ἡμέρα Παρασκευῇ ὁ Παλαιολόγος ἐν τῷ χωρίῳ τοῦ Παχωμίου.

- 5 Τῷ , στωλδ' ἔτει παρεδόθη ἡ Προῦσα τοῖς ἀθέοις Ἀγαρηνοῖς μηνὶ Ἀπριλίῳ στ'.
 Καὶ τῷ , στωθ' ἔτος παρεδόθη καὶ ἡ πόλις Νίκαια τοῖς Ἀγαρηνοῖς.
 | φ. 146 α | Ὁ υἱὸς κῦρ Μιχαὴλ τοῦ νέου βασιλέως.
 Ἐκοιμήθη ὁ βασιλεὺς κῦρ Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος ἐν ἔτει , στωμθ' Ἰνδ. θ' μηνὶ Ἰουνίῳ ιε' ἡμέρα στ'.
 10 Ἐστέφηθη ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς κῦρ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος ἐν ἔτει , στων' Ἰνδικτ. ι' μηνὶ Νοεμβρίῳ ιθ' ἡμέρα β'. ἦν δὲ τότε χρόνων δέκα.
 Ἐν ἔτει , στωνδ' ἐπὶ τῆς βασιλείας κυρᾶς Ἄννης τῆς Παλαιολογίνης καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς κῦρ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου πατριαρχοῦντος κῦρ Ἰωάννου τοῦ Ἀπρηνοῦ τῇ
 15 Ἁγίας Σοφίας· ἦτοι ἡ μία ἀψὶς καὶ τὸ τρίτον τῆς τρούλης καὶ ἐπέκεινα καὶ συνέτριψε

τόν τε περικαλλῆ ἄμβωνα καὶ τὸ τέμπλον τὸ . . . ὑ τοῦ ἱεροῦ βήματος καὶ πάσας τὰς ἁγίας εἰκόνας. Ἐν δὲ τῷ ,στωνε' ἔτει, μηνὶ Ὀκτωβρίῳ στ' ἡμέρα στ' ἐπληρώθη τὸ μυάκιν μετὰ τῆς ἀψίδος.

Ἐν ἔτει ,στω . . . ἰνδ. ιε' ἐπὶ τῆς βασιλείας κυρ Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνοῦ μηνὶ Μαρτίῳ ἡμέρα ε' ἀπεπνίγη ὁ στόλος ἅπας τῶν Ῥωμαίων καὶ ἀπήρασι τὰ κάτεργα οἱ Λατῖνοι κενὰ εἰς τὸν Γαλατᾶν, ὅτε ἦν καὶ ὁ Φακεωλάτος. 20

Ἐν ἔτει ,στωξβ' ἰνδ. ζ' μηνὶ Μαρτίῳ β' τῆ νυκτὶ τῆς Ὀρθοδοξίας ἐπὶ τῆς βασιλείας κυρ Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνοῦ γέγονε σεισμός μέγας, ὅτε καὶ τὰ τεῖχη κατέπεσον τῆς Καλλιουπόλεως καὶ τῶν μετ' αὐτὴν καὶ παρεδόθησαν οἷς κρίμασιν οἶδε θεός, τοῖς Ἀγαρηνοῖς. 25

Ἐν ἔτει ,στωο' ἰνδ. ιε' ἐπὶ τῆς βασιλείας κυρ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου ἐγένετο θανατικὸν μέγα ἀρξάμενον ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου καὶ ἐπεκράτησε χρόνον ἕνα· περὶ δὲ τὸ μέσον τούτου κατὰ τὸν Μάρτιον μῆνα ἀπέθανε καὶ ὁ Ὀρχάνης. Ἐν δὲ τῇ ἐρχομένη β' ἰνδικτῶ ἀπῆλθεν ὁ πατριάρχης κυρ Κάλλιστος ἐν τῇ Σεοβία ἀποκρισιάρχος καὶ τέθνηκεν ἐκεῖσε καὶ σὺν αὐτῷ ἀπόλωντο καὶ οἱ λογάδες τῆς ἐκκλησίας. 30

|φ. 146 β| Ἐν ἔτει ,στωπδ' ἰνδ. ιδ' εἰσῆχθη ὁ βασιλεὺς κυρ Ἀνδρόνικος ὁ νέος εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀπὸ τῆς πόρτης τῆς Πηγῆς μηνὶ Αὐγούστῳ ιβ' παρέκειτο δὲ αὐτῇ ἡμέρας λβ' καὶ τῇ ιη' Ὀκτωβρίου τῆς α' ἰνδικτιῶνος ἐστέφθη ἡμέρα α'.

Ἐν δὲ τῇ β' ἰνδικτιῶνος κατὰ τὸ στωπζ' ἔτος μηνὶ Ἰουλίῳ α' ἡμέρα στ' εἰσῆχθη ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὁ βασιλεὺς κυρ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος καὶ ὁ αὐτάδελφος αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς κυρ Μανουὴλ ὁ Παλαιολόγος εἰς τὴν Πόλιν ἀπὸ τῆς πύλης τοῦ Χαρισίου καὶ ἐβασίλευσεν ἐν αὐτῇ. Οὗτος δὲ ἀπῆλθεν εἰς τὸν Γαλατᾶν βασιλεύσας ἐν τῇ Πόλει ἔτη β' μῆνας ι' ἡμέρας κ'. 35

Ἐκοιμήθη οὗτος ὁ βασιλεὺς κυρ Ἀνδρόνικος ἐν ἔτει ,στωηγ' ἰνδ. η' μηνὶ Ἰουνίῳ κη' ἡμέρα δ' καὶ ἐτάφη εἰς τὴν μονὴν Χριστοῦ τοῦ Παντοκράτορος. 40

Ἐν ἔτει ,στωηη' ἰνδ. ιγ' ἡμέρα ε' τῆς ἐβδομάδος τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ εἰσῆχθη εἰς τὴν Πόλιν ὁ βασιλεὺς κυρ Ἰωάννης ὁ νέος ἀπὸ τῆς Χαρισίας πύλης, ὁ υἱὸς τοῦ κυρ Ἀνδρονίκου τοῦ βασιλέως μηνὶ Ἀπρ(ιλίῳ) ιδ' καὶ ἐκράτησε μῆνας ε' ἡμέρας γ'.

Ἐν ἔτει ,στωηθ' ἰνδ. ιγ' μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ιζ' ἡμέρα ζ' ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς κυρ Μανουὴλ ὁ Παλαιολόγος ἀπὸ τῆς Χρυσείας μετὰ πεζῶν καὶ ὀλίγων ἵππέων καὶ ἀπῆρε τὴν Κωνσταντινούπολιν διώξας τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ. 45

Ἐν ἔτει ,στωηα' ἰνδ. ιδ' ἡμέρα ε' τῆς β' ἐβδομάδος τῆς ἁγίας μ' (=τεσσαρακοστῆς) ἐκοιμήθη ὁ αἰοίδιμος βασιλεὺς κυρ Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος καὶ ἐτάφη ἐν τῇ μονῇ τῶν Ὀδηγῶν μηνὶ Φεβρουαρίῳ ιστ'.

Ἐν ἔτει ,στωηα' ἰνδ. στ' μηνὶ Ἰουνίῳ ιε' ἐκοιμήθη ὁ βασιλεὺς κυρ Ἰωάννης ὁ Καντακουζηνός ὁ μετονομασθεὶς Ἰωάσαφ μοναχὸς εἰς τὸν Μορέαν καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. 50

Ἀπέθανε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐκεῖ καὶ ὁ βασιλεὺς κυρ Ματθαῖος.

53

Κῶδ. 218 τῆς μονῆς Ἰβήρων φ. 317 β.

1797: τὸν Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον ἔγιναν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος οἱ φοβεροὶ καὶ τρομαχτικοὶ σεισμοὶ ἐπὶ ἡμέρας 60· καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἀναμεταξὺ ἐπνίγη καὶ ἡ σακκολέβα μας μὲ τοὺς πατέρας· ἐρχόμενοι ἀπὸ τὴν Θάσο εἰς τὸν Ἁγιανδρέα ἐβυθίσθησαν.

|φ. 318 α| 1796: ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ ἑκατέβη ἀπὸ τὴν Πόλι εἰς τὴν Ἁνδριανούπολιν ὁ Χακῆ πασιᾶς καταπάνωθεν τῶν ζορμπάδων, ὅπου ἔκαμαν τὰ ἀναρίθμητα κακὰ εἰς πολλοὺς τόπους καὶ χώρας, ὅπου εἶναι πασιδηλὰ ἐν πρώτοις ἐσκότωσαν τὸν Χατζῆ-Μανάφη, τὸν ἀγιάννην τοῦ Διμοτείχου, τὸν ἀγιάννην τὸν πολυθρύλητον Ἰμπαγα τῆς Ἐνδρηνῆς, τὸν Ἀστέρογλου, τὸν σινάπην τῆς Δράμας, ἐξόχως καὶ ἄλλους πολλοὺς ἀναριθμήτους, ὥστε ὅπου μὲ τὰ ἀμάξια ἔστειλε κεφάλια τῶν ζορμπάδων εἰς τὴν Πόλιν, καὶ οὕτως ἔγινε μεγάλη ἠσυχία εἰς τὸν κόσμον.

1797: Σεπτ. 26: ἐφύγαμεν ἀπὸ τὰ Καλύβια εἰς τὸν Μαλγαρὰ ἕμεις οἱ καλόγηροι καὶ ὅλο τὸ χωριό, ἀπὸ τὸ πέρασμα τοῦ Ἀλήπασια ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν Ἐνδρηνὲ νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν Ἀνατολὴ ἀπὸ τὴν Καλλίπολη.

1797: τέλη Ἰουνίου ἐτραβήσαμε μεγάλην στενοχωρίαν, φόβον καὶ τρόμον ἀπὸ τοὺς ζορμπάδες, ὥστε ὅπου δὲν ἤξεύραμε ποῦ νὰ πηγαίνωμε, καὶ ὄντες ἄμετρα χωρία ἀπὸ τὴν Ἐνδρηνὲ ἕως τὴν Φέρη.

1797: τὸν Μάρτιον ἔγινεν ἐκεῖνη ἡ καταδρομὴ, πυρκαϊὰ καὶ ἀφανισμὸς εἰς τὴν Σμύρνην, ὅπου οὐδέποτε ἔγινεν εἰς αὐτήν.

1797: Νοεμβ. 2: ἀπέρασεν ἀπὸ τὰ Καλύβια ὁ ἱεροδιάκονος Ἰωαννίκιος πατριαρχικὸς διὰ τὴν Αἴνο, καὶ ἐξαναῆλθεν 9 Νοεμ(βρίου) μετὰ τοῦ ἐξορίστου Ἁγίου Τορνόβου κὺρ Ματθαίου, καὶ ἐπῆγαν εἰς τὴν Πόλιν.

12: κῶδ.: Ἀλόπασια.

17: ἀφανισμόν.

54

Κῶδ. Ζακύνθου ὑπ' ἀριθ. ΛΒ' (ἐκ τῶν Φιλολογικῶν Ἀναλέκτων Ζακύνθου τοῦ Νικολάου Κατραμῆ σελ. 186).

Ἀπὸ τῆς ἐνσάρχου οἰκονομίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ,αργ' ἐπῆραν οἱ Σαρακηνοὶ τὰ Ἱεροσόλυμα.

,ασ' ἐπῆραν οἱ Βενετζιάνοι τὴν Κρήτην ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Μώρου.

,αυστ' Μαΐου εἰς τὰς καθ' ἐπῆρην ὁ Τοῦρκος τὴν Πόλιν.

5 ,αυο' ἐπῆρην ὁ Τοῦρκος τὴν Ἐγριπον.

,αυοη' ἔκαμεν ἀγάπην ὁ σουλτὰν Μεεμέτης μὲ τοὺς Βενετζιάνους.

,αυοθ' ἐπῆρην ὁ Ἀμουράτ πασιᾶς τὸ Ὄτραντο.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπολέμησε ὁ Σελήμ μπασίας τὴν Ρόδον καὶ δὲν τὴν ἐπῆρε.
 ,αφ' ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Μεεμέτης καὶ ἐπολέμησε ὁ δούκας τῆς Καλάβριας καὶ
 ἐπῆρε τὸ Ὅτραντο.

10

,αυχθ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Μπαζαίτης τὴν Ἐπακτο ἀπὸ τῶν Βενεζιάνων τὰ χέρια.
 ,αφ' ἐπῆρεν ὁ αὐτὸς Μπαζαίτης τὴν Μοθώνη καὶ τὴν Κορώνη.
 ,αφιστ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Σελήμης τὸ Κάερο Ἰανουαρίου κβ' καὶ ἀπέθανεν εἰς
 τὴν Πόλιν.

,αφκ' ἐπῆρεν ὁ σουλτὰν Σουλαϊμὰν τὸ Μπελιγράδι ἀπὸ τὸν Οὐγγρον.

15

,αφκβ' Ἰου(νίου;) κβ' ἐπῆρεν ὁ Τοῦρκος τὴν Ρόδον.

,αφμ' Νοεμβρίου κγ' ἐδόθη τοῦ σουλτὰν Σουλεϊμάνη τ'Ανάπλι καὶ ἡ Μονεμβασία.

,αφο' ἐπῆρεν ὁ Τοῦρκος τὴν Κύπρον ἀπὸ τοὺς Βενεζιάνους.

,αφοα' ἐπῆρεν ὁ Ντὸν-Τζουάνες μὲ τοὺς Βενετσιάνους τὴν ἀρμάδα τοῦ Τοῦρκου.

Τὸ παρὸν βιβλίον ἐγράφη ὑπὸ χειρὸς Μελετίου ἱερομονάχου τοῦ Μωραΐτου τὸ ἐπίκλην Κοντο-
 γόνη ἐκ χωρίου Λογάδα.

55

Σημείωμα τοῦ ἐπισκόπου Σκιαθοῦ καὶ Σκοπέλου Ματθαίου

(ἀντίγραφον Ν. Γεωργάρα ἐξ ἐγγράφων ἀποκειμένων παρ' αὐτῷ ἐτηρήθη ἡ ὀρθογραφία τοῦ ἐπισκόπου)

Ἐν τῷ ,αψοζω' Δεκεμβρίου ε' ἐγείνεν ἡ χιροτωνία μου εἰς Τύρναβον παρὰ τοῦ πανιε-
 ροτάτω καὶ σεβασμιωτάτω μοι δεσπότη καὶ γέροντη ἀγίῳ Λαρίσσης κ(υριῶ)φ μοι κ(υρί)φ
 Μελετίῳ ἐκ βασιλευούσης καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ταπεινὴν ἐπισκοπὴν Σκοπέλου Ἰαννοαρίου γ'
 καὶ ἐμπῆκα εἰς τὸ κονάκιον, εὐθὺς αὐτῷ χωρὶς μαρδάκι νὰ ποῖω νερόν, μήτε χολιάριον
 ὁποῦ εἶναι τὸν μικροτέρον. Ἐγείνεν με χιροτωνία μου μὲ ἄλλα πουτζεῖα 17 ἥτοι δεκαπτῶ.
 Ὑπόφερα μύρια κακῶ ἀπὸ δυστηχίας καὶ τῶν προστατευῶντων. Δὲν εὐρῆκα ὡς γράφω
 τίποτα τῆς ἐπισκοπῆς. Δύο τόποι μὲ εἶπαν ὅτι ἔχει ὁ ἕνας εἰς τὸ Μιχαλάκη τῷ ρεῦμα,
 καὶ ὁ ἄλλος καρση εἰς τὸ Καραβοτζάκισμα ἄχριστος. Ἐως τώρα ἔχομεν χρόνοι 17.

5

Ἐν τῷ ,αψηηω' ἦλθεν μεγάλη ἀκρίβεια πανκόσμιος καὶ ἔλειψις τοῦ σῆτου καὶ
 ἐπεῖγεν καὶ ἐπολῆτω τῷ σητάρη ἕως δεκατῆς παράδες ἢ οὐκᾶ βαστῶντας καὶ ἐξε-
 πείπτωντας ἕως δέκα: καὶ ἐπτῶ ἕως εἰς δύο χρόνους.

10

Εἰς τὸ ἴδιον ἔτος ἀκολούθησεν σεφέρη μετὰ τῶν Γερμανῶν καὶ Ῥουσῶν ἡ βασι-
 λεία τῶν Τορκῶν, καὶ ἐφάνι κάποιος Λάμπρος ἀπὸ γῶραν Λιβαδεῖαν, ὁ ὁποῖος εὐρέθη
 ἀπὸ τὰ πρῶτα σεφέρια εἰς Ῥουσίαν καὶ εὐγῆκεν καὶ αὐτός, ἔκαμεν μὲ ἰδοιά του ἔξοδα
 ἕως δέκα καραβόπουλλα ἀρματώνωντάς τα μὲ θουσίκη μπατιέραν: μὲ μαζόματα νυσιωτῶν
 ἀνθρώπων καὶ κατεκούρσευεν καὶ ἀφάνιζεν εἰς τοῦ Τοῦρκου τὰ νυσία, καὶ ἔφθασεν καὶ
 εἰς τὰ νυσία τῆς ταπεινῆς μου ἐπισκοπῆς Σκιαθοῦ καὶ ἐπεῖρεν καραβία, ἀνθρώπους, καὶ
 τοὺς εἶχεν μαζί του καὶ ἀφάνισεν τὴν Ἀσπρην Θάλασσαν καὶ τὰ νυσία μας καταπάτη.

15

Ἐνενηντα δύο (=1792) ἔγεινεν ἀγάπη τῶν βασιλέων καὶ αὐτὸς πάλιν εὐγῆκεν καὶ ἐρί-
 20 μαξεν ὡς κουρσάρος.

Καὶ πάλιν εἰς τοὺς ,αψηβ' Ἀπριλίου κε' εὐγῆκεν δόγμα παρὰ τοῦ πολιχρονίου
 ἀνακτος εἰς ὅλην τὴν ἐπικρατείαν του εἰς τὸν ραγιάν του, ὅποιοι ἔχουν ἀμπέλια, νὰ τὰ
 κάμουν ὅτι θέλουν τὰ σταφίλια των, ὡς σταφίδια ἢ πετιμέζια, εἰδὲ ὅποιοι θελίσουν νὰ
 25 τὰ γενόμενα κρασιᾶ καὶ νὰ πληρόνουν ἀπὸ δύο παράδες τὴν οὐκᾶ εἰς τὸ μυρῆ. Καὶ
 στοχαζόμενος ὁ κόσμος, μάλιστα τὰ νυσία, ἄλλοι μὲν τὰ ἀφήσαν καὶ ἐχάθησαν εἰς τὰ
 ἀμπέλια, ἄλλοι δὲ ἔκαμαν σταφίδια καὶ πετιμέζια, ἄλλοι δὲ ὡς λέγωμεν ἐχάθισαν, καὶ
 ἔμεινεν ὁ κόσμος εἰς μίαν κακὴν κατάστασιν καὶ ἀκοιβερνισίαν καὶ ἀποροῦσαν τὶ νὰ
 γένουν. Ταῦτα μὲν μέχοι τοῦδὲ καὶ ἴλεος νὰ γένη τὸ θεῖον ἔλεος εἰς τῷ γένος μου».

15: ρούσικην μπαντιέραν: εἶναι ἄνωθεν προσγεγραμμένον
 προσγεγραμμένον.

19: ἐνενηντα δύο: ἄνωθεν

56

Ἱστορικοὶ στίχοι

(ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ Ν. Γιαννοπούλου ἐν Ἑβδομαδιαίᾳ Ἐπιθεωρήσει Νεολόγου Κωνσταντινουπόλεως
 τ. Β' [1892-93] σελ. 241-243 ἀντιγραφέντε; ἐξ ἐσωφύλλου ἐκκλησιαστικοῦ βιβλίου τοῦ χωρίου Κωφῶν
 τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ).

1774-5 Ἐδῶ μὲ πόνον ἄρχισα νὰ σύρω τὸ κονδύλι,
 μὲ δάκρυα καὶ στεναγμὸν καὶ πικραμένα χεῖλη
 τῆς πείνας καὶ ἀκοίβειας τὰ βάσανα νὰ κλάψω,
 τῆς Ρούμελης τὴν συμφορὰν μὲ δάκρυα νὰ γράψω.
 5 Ἡ Ρούμελη ἢ ἕξακουστὴ καὶ πανευτυχισμένη,
 ὅπου τὸν κόσμον ἔτρεφε κι' ὅλην τὴν οἰκουμένην,
 τῶρα δ' ἐξ ἁμαρτιῶν ἠθέλησε νὰ παιδεύσῃ
 ὁ Κύριος τὴ Ρούμελη καὶ νὰ τὴν ἐστερεύσῃ.
 Χειμῶνας ἔγινε πικρός, τὰ πρόβατα ἔψοφοῦσαν,
 10 ἔν ἀπὸ τᾶλλο ἔπεφταν καὶ δὲν ἐκαρτεροῦσαν
 ἐχάθησαν καὶ ἄλογα κι' ἀμέτροτητα κατσίκια,
 σιτάρι ἔφεραν ἕς τὸ γιὰλὸ Ὑδροιώτικα καΐκια.
 Οἱ ἄνθρωποι ὡς ἤκουσαν τρέχουν διὰ νὰ πάρουν,
 Ὑδροιώταις μὲ τὴν ἀσπλαχνιὰ πολλὰ παζάρια κάμουν·
 15 δὲν στέκουν εἰς τὸ λόγο τους καὶ εἰς ἓνα παζάρι,
 ἐσιάστισαν οἱ ἄνθρωποι καὶ ἔτρεμαν ὅσ᾽ τὸ ψάρι.
 Ὑδροιώταις καὶ οἱ Ψαριανοὶ εἶχαν ὁμιλημένα
 καὶ τὰ μισὰ καΐκια ἕς τὸ Μύτικα κρυμμένα·

νισάφι δὲν ἐκάμασι σιτάρι νὰ πωλήσουν,
 ἀλλὰ μὲ ἀσπλαχνιὰ πολλή σφόδρα νὰ καζαντίσουν. 20
 Ἐσύναξαν τῆς Ρούμελης φλωρία καὶ σολδία,
 καὶ τῶν πτωχῶν τὰ αἵματα ἔπιναν ὅσῃ θηρία
 τὰ μέτρα τους ἦσαν μικρά, παζάρια μεγάλα,
 Τοῦρκοι, Ρωμαῖοι ἔκραζαν ὅλοι τὸ Ἄλλὰχ-Ἄλλάχ.
 Ὁ Κύριος τοῦ οὐρανοῦ τὸ τζάρκι νὰ γυρίση 25
 Ὑδριώταις καὶ τοὺς Ψαριανοὺς νὰ τοὺς ἀνταποδώση.
 Ὅσῃ τὴν Ρούμελη νὰ ἔλθωσι σιτάρι ν' ἀγοράσουν,
 μὲ πείναν καὶ ἀκρίβειαν καίτια νὰ φορτώσουν.
 Νὰ λάβουν τὴν ἀνταμοιβὴν κ' ἐκεῖν' ὅπου ἐκάμαν 30
 νὰ μὴ τὸ ἀποχτήσωσι ποτὲ εἰς τὸν αἰῶνα·
 γιατί ἦσαν φιλάργυροι κ' ἀπ' τὸ νισάφ' ἐβγήκαν,
 τῆς Ρούμελης τὸν θησαυρὸν αὐτοὶ τὸν ἐδεχθῆκαν.
 Ἐβούλομουν νὰ ἴπῳ πολλὰ καὶ ἡ ὥρα δὲν μὲ φθάνει,
 λέγω τὸ συντομώτερο κ' ἐκεῖν' ὅπου τυγχάνει.
 Διότι ὥρα δὲν εἶναι ξεχωριστὰ νὰ γράψω, 35
 τὴν πείναν καὶ ἀκρίβειαν φαρμακερὰ νὰ κλάψω,
 πείναν τριῶν ἑξαμηνῶν, καὶ τὴν στενοχωρία,
 ὅπου μᾶς ἐπροξένησε ἴδική μας ἁμαρτία.
 Ἡ ἁμαρτία εἶναι κακὴ καὶ πρόαξε τὴν πείνα,
 καὶ ἄμετρα θανάτικὰ καὶ ἄλλα ἐναντία. 40
 Δόξα καὶ χάρις τῷ Θεῷ τῷ πάντων εὐεργέτη,
 τῶν ἀοράτων κ' ὄρατων κτισμάτων πλαστουργέτη.

(Μετὰ τὸ ποίημα ὁ χρονογράφος σημειώνει τὰ ἑξῆς:)

Ἄρχισεν ἡ ἀκρίβεια ἀπὸ τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους ἑβδομηντα πέντε—ἄρχισεν ἡ ἀκρί-
 βεια 1774-5 καὶ ἐπεκράτησε χρόνον ἕνα καὶ μισόν, καὶ ἦλθον καίτια ὅσῃ γιαλὸ μὲ σιτάρι
 τὸ φόρτωμα γρόσια 24 καὶ τὸ καλαμπόκι γρόσια 18 καὶ 20, καὶ τὸ ἀλεύρι ἡ ὀκᾶ παρά-
 δες 24, καὶ εἰς τὸ χωρίον ἦλθε καὶ 27—ἡμέρα καὶ παζάρι ἔκαναν οἱ καϊκιζῆδες καὶ ὥρα 45
 καὶ παζάρι τὸ κριθάρι τὸ φόρτωμα γρόσια 14 καὶ 16. Αὐτὸ ἔγραψα καὶ ἀπ' αὐτὸ νὰ
 καταλάβῃς καὶ τοὺς ἄλλους καρπούς, ἦγουν κουκκία καὶ ρεβίθια, φακὲς καὶ ἄλλα ὅμοια,
 οἱ ὅποιοι καρποὶ δὲν εὐρίσκονταν. Τὰ ρεβίθια τὰ ἄλεθαν καὶ τὰ ἔκαμαν ἀλεύρι, τὰ κουκ-
 κιά τὰ ἐτάγιζαν τὰ πρόβατα, σφοδροῦ χειμῶνος γενομένου, καὶ πάλιν ἐψόφησαν. Καὶ
 ἦτον ἡ στενοχωρία μεγάλη, ἕως ὅπου ἦλθεν ἡ εὐθηνία καὶ ἔφαγαν οἱ ἀν(θρώποι) νέους 50
 καρπούς.

Κώδ. Πάτμου ΧΚΓ' (πβ. Ἑβδομάς τ. 5 [1888] ἀρ. 20
καὶ Σακκελίωνος Πάτμ. Βιβλιοθήκη σ. 252)

- 1647 μηνὶ Φεβρουαρίῳ 2: ἰδοὺ βάνω εἰσὲ θύμησιν πῶς ἦταν πείνα μεγάλη καὶ τὸ ψωμὶ ἐπήγαινε δύο ἀστράνια τὸ κιλό, καὶ ἦτο τρεῖς χρόνοι περασμένοι ὁποῦ πολεμᾶτον ἡ Κρήτης ἀπὸ τ' ἄνομα ἔθνη, ἦγουν ἀπὸ τοὺς 1645 καὶ ἐπῆγε καὶ ἐριβάρισε εἰς τὸ μέρος τῶν Χανίων εἰς τόπον λεγόμενον Γωνία καὶ ἔδεκεῖ ἐπῆγε μὲ κάτεργα μπειλίτικα, 5 παρπαρέσικα, πολιτικά ὅλα ἦτον 102 σάικες 400 καὶ εἰσὲ δύο ἡμέρες ἐπῆρε τὰ Θεοδουροῦ μὲ δύο φορτέτζες καὶ ἀποδεκεῖ ἐσηκώθη καὶ ἐπῆγε ἀπόξω ἀπὸ τὰ Χανία καὶ ἔκαμε τρία μιτιρέζα καὶ ἐπολέμα μέρα καὶ νύκτα καὶ ἐγάλασε ὅλα τὰ παλάτια καὶ σπίτια πολλά· εἰσὲ 58 ἡμέρες ἐπαράδωσε τὸ κάστρο Αὐγούστου 10 καὶ εἰς τοῖς δεκαπέντε ἤμπενε μέσα καὶ ἔμεινε τὸ μοναστήρι ἀζήμωτον.
- 10 1646 ἐπῆρε τὸ Ρέθεμνον τὸ ἄνωθεν . . . . εἰς ταῖς πέντε τοῦ Ἰανουαρίῳ τὴν ὥραν ὁποῦ φωτίζει ἔκαμε δύο μεγάλους σεισμούς, τοὺς ὁποίους ἐλέγαμεν πῶς θέλει νὰ χαθῆ ὁ κόσμος· καὶ ἦκανε καθ' ἡμέραν σεισμὸν ἕως δύο μῆνες. Εἰς τὸ ἄνωθεν ἔτος ἔπεσε μεγάλη πανούκλα εἰς τὴν Κρήτην καὶ ἦψε ἀπὸ τὴν μίαν μερὰν ἕως τὴν ἄλλην· τόσον ἐθέρισε τοὺς Τούρκους ὡσὰν Φράγκους καὶ Ρωμαίους.

Στ. 10: κενὸν ἐν τῷ κειμένῳ.

ΠΙΝΑΚΕΣ

(Ο πρώτος αριθμός δηλοῖ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐγγράφου, ὁ δεῦτερος τοῦ στίχου)

Ι. ΠΙΝΑΞ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΩΝ

Ἄβδουλᾶ-βοϊβόντας 31 57. Ἄβγουλῆ-βοϊβόντας 3 31	Ἄχμουτίης 37 40
Ἄγάλος; 47 34	Ἄχουμάτης 25 7. 49 46. Ἄχουμάτη μπάσας 30 27
Ἄγαρ 3 7. 42 14. 42 20	Ἄχουμάτ μπάσας 31 36
Ἄγαρῆνοι 7 1. 8 11. 8 181. 21 31. 36 2. 42 2. 52 5 κ.α. 42 21 κ.α. 44 13	Βασίλειος αὐθέντης 33 9
Ἄγγελος Ἰσαάκιος 13 3	Βενετζάνοι 8 1 κ.α. 30 5 κ.α. Βενετζιάνοι 54 3 κ.α. (βλ. καὶ Ἑνετοί)
Ἄλάτογλα τὸν 49 43. Ἄλότογλα; 25 44	Βενετικοί 7 39 κ.α. 8 23 κ.α. 9 11 κ.α. 10 95. 12 61 κ.α. 14 15 κ.α. 16 17. 18 15. 21 7 κ.α. 27 113 κ.α. 42 61 κ.α. 43 33 κ.α. 48 23. 51 9 κ.α.
Ἄλαμάνοι 21 58	Βενετοί 3 62. 49 59
Ἄλβανῖται 9 63. 27 29. 27 67. 29 70. 36 25. Ἄλβανίτες 19 14 κ.α. Ἄρβανῖται 37 28	Βενετός Σεβαστιανός; 43 64
Ἄλῆ-πασιάς 2 26. Ἄληπασιάς 3 70. 10 54. κ.α. Ἄλήπασιας 53 12. Ἄλημπασιάς 21 63	Βικτερίνος 18 9. Βικτώριος 23 11
Ἄλουτζαλης βλ. Λούτζαλης	Βιτέρης Μπαστιάν 8 53
Ἄμάρμπεης 9 88. 29 78. 31 20. Ἄμπάρμπεης 27 119	Βιτέλτου τοῦ 33 10
Ἄμουράτης βλ. Μουράτης	Βλάχος Νεόφυτος 26 3
Ἄναβαρέζοι 27 46	Βλάχοι 4 11. 13 4. 46 23. 48 47
Ἄνατοβλᾶς 3 51. 36 38. 37 44. Ἄνατολά; 12 36	Βρανέξης 19 17. 27 22
Ἄπρηνός Ἰωάννης 15 9. 52 13	Βριανός ἰδ. Δούκας
Ἄργεῖοι 10 79. 14 40	Βρυνής Μανουήλ 47 33
Ἄρκάνης βλ. Ὀρχάνης	
Ἄσάνης Ἄνδρόνικος 19 6	Γαλατηνοὶ 15 33
Ἄσάνης Ἰωάννης 47 33	Γαρτζώνης 42 143
Ἄσάνης Ματθαῖος 9 68. 29 72	Γενουβῖται 47 55
Ἄστέρογλους 53 8	Γερμανοὶ 10 53. 55 12
Ἄτουμάνογλης 3 11. 25 1. 49 2 (πβ. Ὀτουμάνογλης)	Γιαβού-Σελήμ 10 13
Ἄτουμάνος 4 26-7 (πβ. Ὀτουμάνης;)	Γιάγαρης 9 32. 29 55
Ἄχμάτης 27 210 κ.α. 36 36. 37 41. 42 29 κ.α. Ἄχμάτης μπάσας 27 203. Ἄχμάτ μπάσας 27 214	Γιαγοῦ πασᾶς 27 31
Ἄχμέτης 10 21 κ.α. 21 70. 36 33. 37 37. 46 10. Ἄχμέτ 10 38. Ἄχμέτ πασᾶς 21 28	Γιαντζάροι 21 93. 30 72. Γεντζάροι 42 157
	Γιανὺς Μπεῖσούμπάσης 13 17
	Γιόλ-Κασίμης 46 5
	Γλαβᾶς 47 33

- Δαυίδ 2 106. 21 23. 29 83
 Διαγουμπασίας 19 24
 Διονύσιος 2 40 21 72
 Δούκας Ἀλέξιος Μούρτζουφλος 29 1
 Δούκας Ἰωάννης 4 4. 29 13
 Δραγάσης Κωνσταντῖνος 50 23
 Ἐβραῖοι 12 49. 16 29. 21 40. 27 173. 42 94
     κ.α. 48 35
 Ἐμῆρ 36 35 37 39
 Ἐνετοὶ 8 178
 Ἐπικέρνης Δούκας 27 34
 Ἐρδέλης 16 31. 21 42. Ἐρντέλης 20 26
 Ἐρικός Φραγκίσκος . . .
 Εὐγένιος (πάπας) 6 14 κ.α. Εὐγένιος (πρίγκιψ)
     10 56
 Θεόδοτος 34 7
 Θεόφιλος πατριάρχης 47 25
 Ἰάγγος 4 11. 36 16. 37 11. 38 3. Ἰάγγος 20 8
 Ἰγνάτιος Μηθύμνης 25 56
 Ἰγνάτιος Στουδίου 6 5
 Ἰερεμίας πατριάρχης 10 52. 10 60
 Ἰμπαγα τὸν 53 7
 Ἰμπροσὴμ πασιᾶς 10 102. Ἰπραῆμ 10 27. Ἰπραῆ-
     μης 10 45. (ἰδ. καὶ Πραῖμπασιᾶς)
 Ἰουστινιανὸς 18 9. 23 12
 Ἰσάχ Τζαλαπῆς 41 6
 Ἰσμαήλ 47 58
 Ἰσμαήλ Σοφῆς 36 37. 37 42
 Ἰσμαηλίται 7 6. 10 65. 14 30. 24 9. 43 2
 Ἰσοῦφ πασιᾶς 10 41
 Ἰωάννης Ἀργους 27 63
 Ἰωαννίκιος 53 19
 Ἰωάσαφ 47 78. 50 15. 52 51
 Ἰωσήφ πατριάρχης 6 12. 6 15. 11 5
 Καζῆ-Χανιτζιάρης 25 2
 Καζημυζιάρης 49 4
 Καζηχοντικέρ; 38 12
 Κάλλιστος πατριάρχης 15 14. 47 23. 52 29
 Καλοθετῖνα 34 16
 Καλόθετος Γεώργιος 34 14
 Καπέλος Βετούρ 9 97
 Καραμάνης 25 24. 49 25. Καραμάνος 31 60.
     45 19. 49 9
 Κάρλος 9 5. 9 8. 29 35. 29 37
 Κασιμπαῶς 7 44. 24 43. Κασιμπασιᾶς 12 65.
     13 15. Κασίμπασιᾶς; 10 94. 49 60. Κασιμ-
     πασιᾶς 43 38. Κασουμπασιᾶς 3 62. Κασίμ-
     πασιᾶς 42 136. 42 144
 Κατακουζηνὸς 19 9 κ.α. Καντακουζηνὸς 27 17 κ.α.
 Κατακουζηνὸς Θεόδωρος 47 71
 Κατακουζηνὸς Ἰωάννης 15 10. 47 16. Καντα-
     κουζηνὸς Ἰωάννης 50 10. 52 50
 Κατακουζηνὸς Μανουήλ 9 64. Καντακουζηνὸς Μα-
     νουήλ 29 68
 Κατακουζηνὸς Μάρθατος 50 12. 52 52
 Κατακουζηνὸς Μιχαήλ 9 66. 32 2
 Κατελάνοι 9 14. 29 41
 Κεαμήλ 49 43
 Κιζιλιμπάσης 3 68. 31 28. 46 20. Γκιζιλιμπάσης 3 66
 Κομνηνὴ 34 17
 Κομνηνὸς Ἀλέξιος 14 15. 29 2. 42 210. 51 15
 Κομνηνὸς Δημήτριος 34 19
 Κομνηνὸς Ἰσαάκιος 14 15. 29 7. 42 210. 51 15
 Κομνηνὸς Μανουήλ 38 29-31
 Κομνηνὸς Μιχαήλ 34 12
 Κονταρῆς Ἀλισάνδρο 42 137. 42 142
 Κοντογόνης 54 20
 Κορωνάιοι 10 79. 24 26
 Κοσμᾶς πατριάρχης 10 49. 10 51
 Κουρκούτης 27 145. 42 82
 Κούρτουγλης 27 221
 Κυπριανὸς πατριάρχης 10 48
 Κυπρουλῆς; 10 37
 Κύριλλος πατριάρχης 10 48
 Κυριπασιᾶς 12 51 (ἰδ. καὶ Πυριμπασιᾶς)
 Κυριτζῆς 44 5
 Λάζαρος 20 7. 32 6. 36 12. 37 6. 38 12
 Λάμπρος (Κατσώνης) 55 13
 Λάσκαρις Ἀλέξιος Φιλανθρωποπηνὸς 9 31 29 56
 Λάσκαρις Θεόδωρος 29 12. 29 14
 Λατῖνοι 15 1. 27 54. 29 3. 50 1. 52 21
 Λουκάνης Νικηφόρος 9 68. 29 72
 Λούτζαλης 12 88. 30 68 Ἀλούτζαλης 8 68 Ἀλι-
     τζαλῆς 40 7

- Μαλαχίας Κορίνθου 27 128
 Μαλσάχ; 36 36
 Μάλτας 30 66
 Μαμαλοῦκοι 7 20. Μαμελοῦκοι 49 49. Μαλαλοῦ-
 χοι 43 17
 Μανουήλ μέγας δοῦκας 27 40
 Μάξιμος πατριάρχης 26 11
 Μαρία 6 9. 44 10. 47 60. Μάρου 50 16
 Μάρκος Κορίνθου 27 128
 Μάτζαρης 12 99
 Μάτζαροι 12 100
 Ματθαῖος πατριάρχης 47 70
 Ματθαῖος Τορνόβου 53 21
 Ματθαῖος Σκοπέλου 55
 Ματθαῖος μοναχὸς 1 26. 15 59. 38 27
 Μαυρίκιος 13 9
 Μαῦρος Χριστόφορος 13 23
 Μαχουμουτ πασίας 21 16
 Μελέτιος Λαρίσσης 55 3
 Μελέτιος ἱερομόναχος 54 20
 Μεεμέτης 3 42. 10 57. 12 4. 14 30. 21 70. 24 10.
 30 24. 54 9. 39 5. 48 16. Μεεμέτης τζαλα-
 πῆς 27 125. Μεεμέτ 12 13. 16 10 κ.α. Μεεχ-
 μέτης; 10 65. Μεγμέτης 10 7. 10 20. Μεῦμέ-
 τῆς; 3 9. Μεχαμέτ 36 36. Μεχαμέτης 32 7.
 36 19. Μαχεμέτης 14 21. 42 4. 51 20. Μα-
 χάμετης 26 10. Μαχουμέτης 5 16. 38 23.
 Μαχούμεθ 48 2. Μουχαμέτης 2 19. Μουχέ-
 μετ 29 61
 Μεεμέτμπεης 3 18
 Μεεμέτ πασῶς 10 101
 Μεχεμέτης 7 10. 20 13. 24 22. 31 6. 38 14.
 42 36. 43 6. 46 9. 50 28. 51 22. Μεχέμε-
 τῆς 20 19. 32 9. 37 22. Μεχέμετ 29 85. Με-
 χεμέτ τζαλαπῆς 27 103. Μεχμέτης 7 51. 10 75.
 45 14. 50 18
 Μεχεμέτμπεης 19 40. 25 3
 Μεχμέτμπεης 9 112. 49 8
 Μεχμέτ πασίας 10 38
 Μεχετέμπεης 34 2
 Μουχαμέτ μπεης 29 59
 Μωχαμέτης 2 8. Μωαμέτ; 42 180 (βλ. Μωάμεθ)
 Μηρσουλεϊμάνης 3 16
 Μητροφάνης πατριάρχης 6 22
 Μιλσάχ 37 40 (βλ. καὶ Μαλσάχ)
 Μισέλ-μπασίας; 30 28
 Μισίρ-σουλτάν 36 43. 37 47
 Μιχάλ-βόντας 42 61
 Μιχάλμπεης 1 2
 Μονεμβασιῶται 7 45
 Μοραῖται 19 31
 Μόσχοβοι 10 41
 Μουράτης 7 51. 10 5. 10 18. 12 90. 14 21. 2 16
 κ.α. 36 12 κ.α. 37 58 κ.α. 42 3. 45 14. 46 7.
 47 84 κ.α. 51 20. Μουράτης 11 2. 41 2. 44 12.
 Μουράτ 47 36. 48 43. Ἀμουράτης 3 13. 5 19
 κ.α. 6 8. 27 87. 31 5 κ.α. 46 5. Ἀμωράτης;
 27 87. Ἀμουράτ 16 6 κ.α. 25 42
 Μουράτμπεης 20 5 κ.α. 25 3. 49 7. Μουράτμπεης
 1 3 κ.α. 20 10. 38 11. 48 15. Ἀμουράτμπεης
 3 17. 9 9. κ.α. 18 18. 19 38. 29 44 κ.α.
 Ἀμουράτ-μπασιῶς 54 7
 Μουρσουμάν τζαλαπῆς 44 2
 Μουρτάσης 27 31
 Μουσήλτζεπης; 3 15
 Μουσουλμάν τζαλαπῆς 41 6 (ἰδ. Μουρσουμάν)
 Μουσουλμάνοι 26 5. 27 99. 27 129
 Μούρτζουφλος 3 3. 29 1 τὸν Μούρτζουφλα 31 46
 Μουσᾶς 37 39
 Μουσῆς 5 14. 36 35. 47 64. Μουσῆ κελεπῆς 25 3.
 Μουσῆ τζελεπῆς 49 6. Μωσῆς 47 67. Μωσῆς 44 3
 Μουσταφᾶς 10 23 κ.α. 21 95. 30 71. 42 165.
 46 11. 51 22
 Μουσταφόπασας; 1 8
 Μπαγιαζήτης 2 20. 3 43. 5 8. 7 11. 10 11 κ.α.
 12 28. 14 52 κ.α. 24 23. 25 5. 30 31. 36 13.
 37 8 κ.α. 42 3. 46 8 κ.α. 49 31. 51 20. Μπα-
 ζαήτης 29 93. 54 11. Μπαζαήτ 9 114. 29 85.
 Παγιαζήτης 6 3. 15 30 κ.α. 20 20. 21 29 κ.α.
 22 10. 25 2 κ.α. 27 139. 31 42 κ.α. 36 13.
 38 23. 41 2 κ.α. 42 56 κ.α. 44 1. 45 45. 48 25.
 Παζαήτης 16 20. Παγιαζήτμπεης 20 19
 Μπαλτάν πασίας 21 63
 Μπάλτζης 14 12. 42 206. 51 12
 Μπαράκ 27 155
 Μπάριμπαρος Φραντζέσκος 42 138

- Μπαρμπαρούσος 30 23. Παρπαρέζος 40 5
 Μπεισούμπασης βλ. Γιαννός
 Μπόγδανος 31 61. 31 64. Μπούγδανος 3 28. 3 45
 Μπονεπάρτης 2 25
 Μυσοί 36 25
 Μωάμεθ 5 22. 14 20. 28 12. 35 3. 42 1. 45 3.
 51 19 (βλ. Μεχμέτης)
 Μῶροι 30 18. 40 1. 54 3
 Μῶρος Χριστόφορος 13 23
- Ναπολέον 2 25
 Ναυπλιῶται 7 45
 Νεόφυτος Γρεβενού 26 1
 Νικόλαος πάπας 42 216
 Νταμάτης 10 40
 Ντελατζιόλας Ἀντώνιος 29 43. Τελατζιόλας Ἀν-
 τώνιος 9 16
 Ντεμηρλένης 37 8. Ντεμηλέκης 36 13
 Ντόριας Ἀνδρέας 12 56. 42 133
 Ντόρια Ἰλαρίων 114
- Ξανθόπουλος 13 2
- Ὅρχάνης 5 15. 7 51. 14 21. 42 3. 45 5. 49 3.
 51 20. 52 28. Ὅρχανης; 25 2. Ὅρχάν 10 4.
 36 35. 37 39. Ἀρχάνης 3 12
- Ὅρχάμπης 41 6
- Ὅσμάνης 46 11. 51 22. Ὅσμάν 10 24. 36 35.
 37 40
- Ὅσουμάνης 21 90. 21 101. 25 57. 30 70. Ὅσου-
 μάν 10 2.
- Ὅτμάνης 14 21. 42 3. 45 4. 46 2. 51 20. Ὅτμα-
 νίρ; 7 51
- Ὅτμάνηδες 37 1
- Ὅτμανλήδες 7 54. 14 21. 42 2. 51 20
- Ὅτμάνογλης 46 1
- Ὅτμάνοι 10 98. Ὅτμανῶν 10 73
- Ὅτουμάνος 5 3
- Ὅτουμανιδῶν 5 16. Ὅτουμανιδῶν 5 1
- Ὄγαροι 7 23. 43 19
- Ὄγκρος 3 39. 4 9. 10 88. 25 49. 31 62. 45 35.
 54 15
- Ὄγκλεισις 33 2. Ὄγκλεζις 48 8. Ὄγκεσις 11 12.
 Ὄζούν-Χασάνης 330. 3 36. Ὄζούν Χασάν
 45 29. Ὄζούν Χασάνης 25 20. 49 20. Ζού-
 Χασάνης 9 135. 31 55
- Ὄμπερτόπουλος Ἀλέξιος 34 5
- Παλαιολόγος Ἀνδρέας 9 41. 9 93. 29 8
 Παλαιολόγος Ἀνδρόνικος 9 51. 15 5 κ.α. 18 13.
 19 4. 29 18. 31 38. 36 1. 47 10 κ.α. 50 3
 κ.α. 52 8 κ.α.
- Παλαιολογίνα Ἄννα 52 12
- Παλαιολόγος Δημήτριος 1 14. 7 37. 9 29. 12 10.
 27 107. 29 54 κ.α. 49 57. 50 19 κ.α.
- Παλαιολογίνα Ἐλένη 9 109
- Παλαιολόγος Θεόδωρος 9 23. 15 19. 18 20.
 29 49. 50 18
- Παλαιολόγος Θωμᾶς 9 20 κ.α. 9 70 κ.α. 12 10.
 19 39. 20 12. 23 1. 29 47 κ.α. 50 19 κ.α.
- Παλαιολόγος Ἰωάννης 6 11. 9 1. 11 5. 18 12.
 19 36. 21 8. 27 73. 29 27. 29 22. 36 1 κ.α.
 47 26 κ.α. 50 11 κ.α. 52 10 κ.α.
- Παλαιολόγος Κωνσταντῖνος 6 25. 9 6 κ.α. 18 19
 κ.α. 20 12. 23 18. 24 9. 27 70. 29 29 κ.α.
- Παλαιολόγος Μανουήλ 1 24. 9 32. κ.α. 15 19.
 18 5. 19 29. 23 5. 27 42. 29 57. 29 25.
 29 81. 29 79. 31 47. 44 6. 50 16
- Παλαιολογίνα Μαρία 47 59
- Παλαιολόγος Μιχαήλ 9 51. 14 17. 18 2. 29 18.
 29 15. 42 212. 47 3. 50 1. 52 3
- Παλαμᾶς Γρηγόριος 21 3. 31 9
- Πέρσαι 5 35. 10 83. 14 54. 24 30
- Πέρσος; 37 8
- Πέτρος Ναυπλίου 27 54
- Πιαλή πασᾶς 21 53. 30 59. Πιαλή μπάσιᾶς
 31 87. Πιαλή μπάσιᾶς 45 66
- Πίος πάπας 23 2
- Πορφυρογεννήτης; Κωνσταντῖνος 31 8
- Πορφυρογέννητος 19 16. 27 κ.α.
- Πραϊμπασιᾶς 27 205. Πραϊνπασιᾶς 42 171 ἰδ. καὶ
 Ἱμπραήμ πασιᾶς
- Πρίαμος 30 12
- Πυριμπασιᾶς 27 186. 42 113 Πυριπασιᾶς 27 200
 (ἰδ. καὶ Κυριπασιᾶς)
- Ράδουλα-βοεβόδας 49 22. Ράντουλα-βοϊβόδας
 25 21

Ραλαῖοι, Γεώργιος καὶ Θωμᾶς 9 71. 29 73

Ράλης Δημήτριος 27 28

Ράλης Μιχαήλ 9 98

Ραούλ 19 22

Ρὲ ντὲ Καστέλις 9 116

Ρετζάγος 14 13 42 208. 51 13

Ροδίται 7 29

Ρωμαῖος 8 16 12 96 κ. α.

Ρώμυλος 30 15

Ρῶσα δέσποινα 44 4

Ροῦσοι 55 12

Σαβόγιας 47 27

Σαουτζήμπτης 47 50

Σαρακηνοὶ 8 16. 19 1. 27 1. 30 16. 54 2

Σελήμης 3 19. 3 73 κ. α. 5 30. 7 16 κ. α. 10 82

κ. α. 12 36 κ. α. 14 22 κ. α. 16 23. 21 34

κ. α. 24 29. 25 37 κ. α. 27 157. 31 68 κ. α.

37 33 κ. α. 42 178 κ. α. 45 53 κ. α. 48 42

κ. α. 51 21. 54 13. Σελήμ 9 138. 42 184.

49 36 κ. α. Σελέμης; 37 50. Σαλήμης 27 147

κ. α. 36 29.

Σελήμ μπασιάς 5 48

Σέρβοι 47 23

Σιγισμοῦνδος 5 13

Σιγουντονάνης 27 53

Σινάν πασιᾶς 12 43. 46 21

Σινάν ἀγάς 25 51

Σκόντρας 49 29

Σολτασελήμης 8 29

Σουλεημάνης 3 54. 7 52 κ. α. 10 15 κ. α. 12 49.

κ. α. 14 22 κ. α. 20 21. 24 33 κ. α. 28 38.

29 94. 31 83 κ. α. 36 43. 37 52 κ. α.

42 121 κ. α. 43 18. 46 6 κ. α. 48 31. 51 21.

Σουλεημάν 16 25 κ. α. 21 51 κ. α. 22 11. Σε-

λεημάνης; 45 57. 45 67. Σαλαημάνης; 30 37.

Σουλαημάνης 8 36. 13 18. 27 165 κ. α. Σου-

λαημάν 5 33. 27 162. 54 15

Σοφῆς 3 50. 9 134. 25 41. 27 148. κ. α. 31 68.

36 37-9. 37 42. κ. α. 49 40

Σοφία 47 82

Σπάνιας 12 80. 16 33. 20 29. 21 45. 27 201.

43 46. κ. α. 48 38

Σπάτας Παῦλος 2 29. 14 10. 42 204. 51 10

Στρατηγόπολις; 3 7

Σχολάριος 42 7

Ταούτη-πασᾶς 30 70. 2

Τάταροι 47 64

Ταμυρλάνης 41 4. 41 11 (ιδ. καὶ Ντεμηρλένης)

Τζαλαπῆς 27 88. Τζελεπῆς 25 3

Τζαμισᾶχ 36 34. 37 39

Τζαμπλάκος 47 34

Τζέμης 37 25. Τζάμης 36 24. Τζέμ σουλτάνος 37 26

Τζερνοτᾶς Ἰωάννης 19 52

Τζόρτζης 10 34. τοῦ Τζόρλου; 10 39

Τζουόνες 54 19

Τεμίρης 15 47. 38 13

Τιμούρ; 6 3. (βλ. καὶ Ντεμηρλάνης καὶ Ταμυρ-
λάνης)

Τουραχάμπτης 9 65. 19 33. 29 70

Τουραχάνης 27 65

Τουργούτη μπασιάς 30 58

Τούρκοι 5 1. 8 25. 21 50. Τουρκῶν 10 1. 17 15.

24 19. 27 110. 38 18. 43 29. 46 3

Τούρκος 54 4. κ. α.

Τουρκοδημήτρις 50 19

Τουρκομάνοι 9 134

Τραχανιώτης 47 22

Τριβαλλοὶ 5 12

Τριβόλης 47 23

Υδριῶταις 56 14. 56 17

Υπομονή 9 110 (= Ἑλένη Παλαιολογίνα)

Φακεολᾶτος 52 21

Φερδέρικος 30 8

Φιαλίτης 29 40

Φιλανθρωπηνός βλ. Λάσκαρις

Φίλιππος 8 63

Φλάβιος Κωνσταντῖνος 23 18

Φουσκαρίνος Ἰακῶβις; 8 14

Φράγκα 47 8

Φράγκοι 17 4. κ. α. 19 2. κ. α. 21 66. 27 2. 45 22

Φραντζέζοι 2 25

Φραντζῆς Γεώργιος 9 13. 29 40

Χακή πασιᾶς 535	Χατζῆ Μανάφης 537
Χαλεπῖνος 511	Χωνιάτης 11
Χαλήλ πασιᾶς 1054	
Χαρατοῦ-μπασιᾶς 359. Χαριατῆν πασιᾶς 2151	Ψαριανοὶ 5617

II. ΠΙΝΑΞ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΝΑΩΝ

Ἄβαρῖνος ὁ 981. 1231. 4551. Ἄναβαρῖνος 347. 3167	Αἶνος 324. 124. 2512. 3151. 4523. 4912. 5320
Ἄγγελόκαστρον 212. 1359. 3122. 4242	Αἰτωλία 518
Ἄγιανδρέας 533	Ἄνθῦρος τοῦ 4745
Ἄγία Αἰκατερίνη 8130	Ἄκλιμπέντη 4619
Ἄγιος Ἀνδρέας 2750	Ἄκοβα 197. 328. Ἄκουβα 2726
Ἄγιος Ἀχιλλεῖος 240	Ἄκρωτήριον 8114
Ἄγιος Γεώργιος 198	Ἄκυληῖα 528
Ἄγιος Δημήτριος 2131	Ἄλαμανία 1295. 2160. 2523. 3755. 42177
Ἄγία Θεοδοσία 947. 2114. 2932	Ἄλβανιτῖα 9119. 2523. 2987. Ἄρβανιτῖα 333. 3123
Ἄγιος Μᾶρκος 146. 306. 42199	Ἄμάσεια 42178
Ἄγία Μαύρα 218. 1350. 3026. 3622. 3721. 4254. 4539	Ἄμαστρις 1219. Ἄμαστρος 329. 2519. 4534. 4919. Ἄμασδρος; 3154
Ἄγιον Ὄρος 9115. 2130. 2177	Ἄμμόχωστος 844. 857. 1275. 3063. 4569. Ἄμμόχωστη 178
Ἄγιος Ρωμανὸς 948. 2965	Ἄμύκλιον 4240. Ἄμύκλιν 197
Ἄγία Σοφία 143. 27192. 2811. 352. 42196. 4718. 484. 5110	Ἄνάπλιον 1095. 1264. 4334. Ἄνάπλιν 2149 Ἄνάπλι 234. 361. 739. 1463. 1636. 2444. 2734 κ.α. 2829. 3140. 3917. 4840. 5417. Ἄναύπλι 5118. 5012 (Ἰδ. καὶ Ναύπλιον)
Ἄγιος Τάφος 3137	Ἄνατολή 19. 1520. 2159. 251. 2839. 3171. 3742. 461. 4758. 4738. 483. 504. 5313
Ἄγκυρα 412	Ἄνατολικὸν 1713
Ἄγκων 994	Ἄνεμᾶς 1517
Ἄγχιάλος 133	Ἄξια 4563
Ἄγραφα 2776. 3194	Ἄπουλία 525 (Ἰδ. καὶ Πούλια)
Ἄδριανούπολις 214. 2434. 246 κ.α. 388. 392. 4292. 42123 κ.α. 4955. Ἄνδρια- νούπολις 26. 732. 938. 1086. 1426. 164. 203. 27164. 2815. 313. 358. 365. 373. 4327. 534	Ἄργος 1072. 125. 1440. 1822. 2418. 2755 κ.α. 3910
Ἄετὸς 328	Ἄργυρόκαστρον 2824. 4613
Ἄετῶν (παλάτι) 4749	Ἄρσιπελάγου τοῦ 4562
Ἄθῆνα 211. 326. 735. 916. 1070. 125. 1435. 1612. 2115. 2415. 27220. 2828. 2942. 3140. 398. 4241. 4329. 4523. 4956	Ἄρτα 27219. 4233
Αἶγνα 359	Ἄσια 54 κ.α.
Αἶγυπτος 532. 719. 27217. 3641. 4315	

Ἄσπρα Σπίτια 9 122. Ἄσπρα Ὀσπίτια 29 89
 Ἄσπρη Θάλασσα 55 18
 Ἀσπρόκαστρον 1 20. 3 46. 7 12. 14 48.
 25 34. 31 65. 35 25. 37 27. 45 46.
 48 26. 49 33
 Ἀσωπὸς 12 32
 Αὐλῶν 3 57. 5 10

Βαβυλῶν 20 31. 20 33
 Βαρατίνη 10 54
 Βάρνα 4 10. 9 17. 13 3. 20 10. 29 44.
 36 17. 37 12. 38 5
 Βασιλικά 27 83. 32 10
 Βάτικα 12 32
 Βελόγραδον 5 34 (ἰδ. καὶ Μπελιγράδιον). Βελε-
 γράδι; 49 51. Βελιγράδι 49 14
 Βενετία 6 1 κ.α. 8 51. 14 5. 30 55. Βενετία
 12 26. 42 210. 42 214
 Βέρροια 25 7. 42 29. 49 46
 Βερούτι 12 40
 Βιζύη 47 68. 47 72
 Βιθυνία 5 4
 Βλαχέρνα 11 3. 29 74. 44 7. Βλαχέρνα 9 72
 Βλαχία 25 21. 31 92. 45 31. 46 21. Μεγάλη
 Βλαχία 31 13. Κάτω Βλαχία 5 20
 Βοδενά 31 11
 Βοστίτζα 9 104. 19 50. 29 82. Βοτζίτζα;
 27 83
 Βυζαντίς 26 12
 Βυζάντιον 26 8

Γαλατᾶς 1 13. 9 88. 15 22. 31 20. 47 53.
 52 21
 Γαρδίκι 19 34. 27 67
 Γένοβα 27 201. 42 191. Γένοβα 15 28. 51 4
 Γερμανία 5 38
 Γέροντος τοῦ; 19 49
 Γιανίκι τὸ 46 21. 48 44
 Γιαζίν 45 27. Γιατζί; 49 16. 49 18. Γιαντζί; 25 16
 Γιάντζι; 25 18
 Γλαρέντζα 9 7. 9 72. 29 30
 Γουλέτα 8 9. 12 110
 Γρανάτα 9 116

Γρεβενὸν 26 1
 Γωνία 57 4
 Δαλματία 5 20
 Δαμασκὸς 12 40. 36 41. 37 48. 45 54
 Δερεάμη; 30 12
 Δημοσκάρι 31 84
 Διμότειχον 47 51. 53 7
 Διονυσίου μονή 21 85
 Δράμα 53 8
 Δυρράχιον 42 190. 51 1. Τουρράχι; 30 9
 Δύσις 3 11. 7 30. 10 61. 14 24. 15 50.
 16 2. 20 2. 21 1. 24 4. 25 1. 28 39.
 31 1. 38 24. 42 26. 43 25. 46 1.
 47 38. 48 3
 Δωδεκάνησα 25 50. 30 23
 Ἐγρὶ ἡ 48 48
 Ἑλλάς 5 9. 18 8. 23 12. 31 92
 Ἑλλησποντος 5 6
 Ἐνδρονέ 53 8. 53 16
 Ἐξαμίλιον 11 16. 20 11. 21 10. 26 6. 30 20.
 36 18. Ἐξαμίλιον 16 9. 18 6. 19 30. 37 13.
 38 1. Ἐξαμίλι 4 8. 9 19. 27 43. 27 74.
 31 14. 40 1. 42 32. Ξαμίλιον 8 17. Ξαμίλι
 28 31. 31 34
 Ἐρισσὸς 21 76
 Εὐβοία 5 24
 Εὐριπος 2 16. 3 35. 7 8. 8 22. 9 103.
 10 74. 12 22. 14 43. 16 16. 19 43.
 21 25. 22 5. 24 21. 25 25. 29 82.
 31 16. 35 6. 36 21. 37 18. 38 28.
 39 11. 42 51. 42 190. 43 5. 45 33.
 48 21. 51 3. Ἐγριπος 20 16. 28 19.
 40 2. 54 5
 Ἐφᾶ 31 91
 Ζάκυνθος 27 130. 27 219. 43 49
 Ζητούνι 27 76. 31 91
 Ἡράκλεια 47 73
 Θάσος 12 5. 45 23. 53 3
 Θερμήσι 27 61

- Θεσσαλονίκη 2 5. 3 29. 5 17. 7 33. 10 63.
14 27. 21 7. 22 2. 24 7. 25 8. 26 7.
27 129. 28 16. 29 38. 35 5. 36 15.
39 3. 42 31. 43 28. 48 12. 49 56
(ιδ. καὶ Σαλονίκι)
- Θετταλία 5 9
- Θήβα 9 16. 45 23. Θῆβαι 12 5. 27 75. 29 43.
- Θιάκη 30 25
- Θοδουροῦ τὰ 57 5
- Ἰερὸν 47 90
- Ἰεροσόλυμα 8 16. 28 25. 46 13. 54 2
- Ἰλλυρικὸν 5 10. 36 26
- Ἰλλυρικὴ 5 28
- Ἰσθμὸς 23 6
- Ἰταλία 9 2. 20 19. 21 8. 29 33
- Ἰωάννινα 9 8. 11 17. 26 7. 27 220. 28 17.
29 37. 31 15. 42 30. Γιάννινα 13 48
- Κάερος 8 30. 12 42 κ.α. 14 55. 27 204 κ.α.
42 77. 45 54. Κάηρος 31 30. Κάερον 30 35
Κάερο 54 13
- Καισάρεια 10 59
- Καλάβρυτα 9 70. 12 12. 29 73. 45 38
- Καλαβρία 30 29. 54 9
- Καλλιπόλις 2 4. 9 28. 16 3. 28 30. 37 2.
38 7. 48 5. 53 13. Καλλιούπολις 57. 7 31.
10 62. 14 25. 15 11. 20 2. 24 5. 29 53.
31 2. 36 3. 39 1. 42 27. 49 55. 52 24
- Καλλονή 25 56. 45 18
- Καλύβια 53 11. 53 19
- Κανονικά 9 22. 29 48
- Καπαδοκία 5 4
- Καραβοτζάκισμα 55 8
- Καραμανία 3 22. 3 34. 25 9. 28 25. 31 49.
46 14
- Καρίτενα 19 7
- Κασταμένα; 12 19. Καστάνη; 45 30
- Καστελλανία 2 10. 14 34. 24 14. 27 39.
39 7. 42 40. Καστελιανία 10 69
- Κάστρον 8 15. Κάστρες 27 131
- Κασπία 9 136
- Καυλέως μονή 47 52
- Καρῶς 2 17. 3 37. 9 11 κ.α. 12 20. 14 45.
21 28. 25 27. 29 84. 31 36. 36 21.
37 19 κ.α. 42 53. 43 6. 45 34. 48 11.
49 27. Καρῶ 7 9
- Κελλίον 7 12. 14 48. Κελλιν 45 46. Κελλί 3 45.
31 64. 36 25. 37 27. 48 26. Κελλία
25 33. 49 32
- Κεφαλληνία 2 18. 43 49. Κεφαλλονία 31 21.
45 62. 43 56
- Κεχροεῖ 18 5
- Κιαμάχι 31 70. 37 45. Κιαμάχ 3 52. Καμάχι
36 39
- Κλεισούρα 36 16. 37 11
- Κλοκοῦ τοῦ 19 50
- Κόκκινο Λιθάρι 5 37
- Κοντοσάλι 47 21
- Κόρινθος 2 9. 9 67. 10 68. 14 33. 16 13.
18 24. 20 15. 21 16. 24 13. 27 38.
27 105. 28 32. 31 18. 32 8. 39 6.
42 39. 45 37
- Κορώνη 2 32. 5 28. 7 14. 8 27. 9 133.
12 31. 16 34. 21 33. 21 46. 25 36.
30 33. 42 65. 42 133. 43 10. 45 51.
48 33. 49 35. 54 12
- Κορυφοὶ 9 81. 14 9. 17 10. 25 50. 31 31.
45 61. 42 203. 43 50. 51 9. Κορφοὶ 3 57.
8 51. 12 62. 27 219. 28 38. 46 18
- Κόσοβον 20 6
- Κουνούχι 11 20
- Κουτζουλοῦροι 30 67 τῶν Κουτζουλάρων 43 58
- Κρήτη 8 28 κ.α. 12 82. 27 219. 40 5. 43 48.
54 3. 57 3-13
- Κρόγιας 48 22
- Κυδωνία 8 182
- Κύπρος 8 41. 12 75. 17 7 κ.α. 21 61. 25 53.
28 36. 40 6. 45 68. 54 18
- Κωνσταντινούπολις 3 1. 5 24. 14 2. 21 14.
22 3. 28 18. 31 6. 45 1. 48 1 καὶ
πολλαχοῦ ἀλλαχοῦ (βλ. καὶ Πόλις)
- Λακεδαιμονία 19 19. 19 34. 42 44-45
- Λαύρας μονή 21 82
- Λειμών 25 56

- Λεοντόρι 19 20 κ.α. 27 25 κ.α.
 Λευκάδα 17 13
 Λευκοσία 8 41. 12 75. 30 62
 Λήμιος 16 17. 21 26. 28 33. 33 7. 47 48.
 48 23
 Λιβαδεία 27 76. 55 13
 Λιτζά 31 94
 Λογάδα 54 21
 Λόφιμος 30 25
- Μαγνησία 41 6. Μαγνησιὰ Ἀνήλιος 4 5
 Μαῖωμένου κάμπος 41 11
 Μαλγαρά τὸν 53 11
 Μάλτα 3 71. 12 105. 21 53. 46 18
 Μανδράκι 30 56
 Μαντίνεια 9 80
 Μαρίτζα 20 3. 28 9
 Μασίρα; 49 44
 Ματζαρία 48 48
 Μέγαρο 27 61
 Μεθώνη 5 28. 7 14. 14 50. 24 25. 27 209.
 29 89. 36 27. 39 13. 46 17. 49 35 Μο-
 θώνη 8 67. 9 123. 10 78. 12 30. 16 22.
 11 18. 21 33. 22 7. 25 36. 28 21.
 30 33. 31 24. 35 7. 37 30. 40 4.
 43 10. 45 50. 54 12
 Μοθωκορόνη 3 47. 19 48. 27 137. 31 67.
 48 28
 Μέθυμνα 25 55
 Μελιτιάς 15 24
 Μέμφη 7 19. 43 15. 49 48
 Μεσαρά 8 88-9. 8 92
 Μεσέμβρια 47 74. Μεσεβρία 47 28
 Μεσολόγγι 2 37
 Μήλος 45 63
 Μισήνη; 36 42. Μισήνα 43 51
 Μισίρι 3 52. 10 13. 12 37. 14 56. 16 24.
 20 24. 21 35. 25 45. 28 34. 31 30.
 36 42. 37 51. 42 77. 46 17. 48 30
 Μιχαλάκη Ρεῦμα 55 7
 Μονεμβασία 2 36. 7 45. 10 96. 12 64. 13 5
 κ.α. 21 49. 24 45. 39 18. 42 146. 49 59.
 54 17. Μονεβασία 16 37. Μονοβασία 7 42.
- 9 78. 9 90. 28 29. 43 36. 43 39. 47 80.
 48 40
 Μορέας 2 10. 3 26. 8 20. 9 7. 10 12. 12 9.
 12 14. 13 49. 16 34. 19 9 κ.α. 23 7. 25 15.
 27 75. 27 60 κ.α. 29 69. 40 11. 45 26
 Μοσκόβιον 33 9
 Μοσυνόπολις 29 2. 29 4
 Μουγλιν 18 24. 27 104. 32 8. Μουγλί 2 10.
 10 69. 14 34. 24 14. 39 7
 Μπαγδάτι 20 33. Μπαγτάτι 10 18
 Μπαρπαρία 30 65
 Μπέκι 3 56 κ.α. Μπέτζι 21 58. 31 27. Πέτζι 20 26
 Μπελιγράδιον 8 31. 10 89. Μπελιγράδιν 16 16.
 21 37. 45 25. Μπελογράδιν 45 58. Μπελο-
 γράδι 30 37. Μπελιγράδι 7 23. 20 21. 31 29.
 35 7. 46 17. 48 32. 54 15. Ἀμπελιγράδι
 14 62. Ἀμπελογράδι 3 54. 25 47. 3 25.
 24 36. 25 14. 27 166. 39 15. 42 122.
 Πελιγράδιον 10. 58. 43 19. 45 65. Μπελ-
 κράτι 22 8 (ἴδ. καὶ Βελόγραδον)
 Πουγδανία 25 23. 25 33. 49 28. 49 32.
 Πουγδανία 45 35. 45 46
 Πουτουόνη 21 40. 46 17. Μπουτουόνη 16 29.
 16 31. 20 23. 20 25. 31 26. Μουντουόνη
 3 63. Πουτουόνη 48 35. Πιντίνι 28 35. Μπουόντι
 3 57 (ἴδ. καὶ Πριτουόνη)
 Μυζηθράς 2 13. 7 36. 8 20. 9 33. 10 71.
 14 37. 18 20. 24 17. 29 75. 31 18.
 39 9. 49 57. Μεζιθράς 27 107. Μουζιθράς
 45 38. Μυθιθράς; 43 30
 Μυλοπόταμος 27 62
 Μύτικας 56 18
 Μυσία 5 9. 5 28
 Μυτιλήνη 2 15. 3 32. 12 18. 14 42. 21 22.
 25 22. 25 51. 30 10. 34 2. 42 49.
 42 190. 45 32. 49 23. 51 2
- Ναύπακτος 2 28. 7 13. 10 77. 14 10. 19 47.
 21 32. 24 24. 25 35. 27 136. 29 87.
 31 20. 36 26. 37 29. 39 12. 42 60 κ.α.
 43 9. 45 49. 46 16. 48 27. 49 34. Νέ-
 πακτος; 35 6. Ἐπακτος 3 46. 8 25. 12 29.
 22 6. 28 20. 40 3

- Ναύπλιον 42 136. 42 214. 49 59-60 (ιδ. και
Ἀνάπλιον)
Νάπλους 13 7
Νεάπολι 42 191. Ἀνάπολι 30 12. 51 6
Νεϊλος 45 55
Νεόκαστρον 25 10. 49 10. Νεόκαστρα 31 50.
45 17
Νίκαια 15 5. 26 5. 52 6
Νικόπολις 5 12
Ντουλιζίνιο 14 11. 42 205. 51 11
- Ξηρόλαφος 42 8. 42 10
Ξυλοκέρτου τῆς 47 54
- Ὀβριακή 30 53
Ὀδηγήτρια 13 20
Ὀδηγῶν μονή 15 44. 52 49
Ὀτραντο 54 7. 54 10. Ὀτραντο 30 30. Ὀτραντος
30 27
Οὐγκρία 1 15. 9 17. 16 28 κ.α. 20 10 κ.α.
21 39 κ.α. 24 36. 27 166. 29 44. 42 121
κ.α. 45 58. 47 26 κ.α. 48 34 κ.α. Οὐγγαρία
12 71
Οὐιέννη 5 35
- Πάδουβα 42 191. Πάντουβα 30 14
Παιονία 5 34
Πισκοῦ 9 136
Παμμακάριστος 12 92
Παντοκράτωρ 9 24. 29 50
Πάρος 45 62
Πασαβᾶς 12 104
Πάτρα 9 70 κ.α. 10 68. 12 12. 14 33. 18 23.
24 13. 27 104. 29 47. 39 7. Παλαιὰ
Πάτρα 2 9. 9 12. 12 57. 16 34. 21 46.
29 39. 42 39. 45 37. 48 39
Παχωμίου τοῦ 52 4
Πελαγονία 19 5
Πελοπόννησος 5 24. 14 19. 36 20. 42 215.
51 18
Περσία 9 136. 20 30 κ.α. 42 164. 46 20
Πηγὴ 52 32
Πόλις 3 6. 7 11. 9 4 κ.α. 9 32 κ.α. 13 49.
- 21 60. 25 4 κ.α. 29 4 κ.α. 39 5. 44 13
καὶ πολλαχοῦ ἀλλαχοῦ (ιδ. καὶ Κωνσταντι-
νούπολις)
Πόρτο Λόγκο 9 81
Πόσνα 45 38. 48 21. 49 24. Πόσθνα 25 22.
Μπόσθνα 31 59. Μπόζνια 3 32
Πούλια 27 222. 45 43 (βλ. καὶ Ἀπουλία
Πρέβεζα 2 21. 42 59. 45 47
Πριτούνη 35 9
Προαῦλαξ 21 103
Προῦσα 15 4. 31 48 κ.α. 36 34. 37 38. 45 4.
48 10. 52 5. Προῦσα 45 10
Πωγωνιανή 46 14
- Ραδοβίσι 31 94
Ρέθεμιος 8 60. 40 7. 40 10. Ρέθεμιον 57 10.
Ρέθεμιος; 12 84. Ρηθύμνη 8 184
Ριάλτο 13 39. 14 6. 42 198. 51 6. Ρεάλτο
30 6. Ριόλον; 9 70
Ρόδος 7 26. 8 33. 14 64. 16 27. 20 22.
21 38. 22 9. 25 48. 27 170 κ.α. 28 27.
39 16. 42 127. 43 21. 45 40. 46 17.
48 33. 49 53. 54 16. 55; . . . . .
- Ροῦμελη 56 4. 56 32
Ρουσία 21 91. 55 14
Ρωμανία 27 217. 28 13. 48 6
Ρώμη 11 6. 30 15. 42 193
- Σαλονίκι 46 13
Σαμοθιάκη 12 5
Σάμος; 43 56
Σαράϊ-Πουρνοῦ 21 92
Σεμέντρια 3 25. 25 12. 31 52. 49 13
Σεγετφάρι 46 19. Σηγηφάρι; 37 56. Σεντιβάρι 17 1
Σεφάρ; 45 64
Σέρραι 16 5. 20 4. 21 5. 22 1. 28 23.
32 1. 48 9
Σερβία 5 18. 21 16. 32 5. 45 7. 48 18.
52 29
Σηλυμβρία 9 23. Σηλυβρία 15 23. 19 28. 29 49.
36 31
Σίμωνος Πέτρως μονή 21 87
Σινώπι 3 29. 25 19. 31 54. 45 30. 49 19

Σίπυλον 4 5	Τούνεζι 8 9
Σκίαθος 21 26. 55 17	Τραπεζοῦς; 5 24. 43 32. 49 21. Τραπεζοῦντα;
Σκλαβηνία 8 2. Σκλαβουνία 43 50	2 14. 7 38. 14 39. 20 17. 21 24. 29 77.
Σκόπελος 55 3	31 19. 42 46. 45 29. 48 20. Τραπεζῶντα
Σκουτάριον 36 21. Σκούταριν 16 18. 37 20. Σκού-	3 31. 9 86
ταρι 3 40. 21 93. 28 33. 45 36. 47 66.	Τρίκαλα 2 39
48 23. Σκουτάρι; 31 63	Τυρουλόη 10 37
Σοῦδα 8 60. 40 11	Υδροῦς
Σουλημανιέ 10 15	Φανάρι 21 92
Σοφία 16 29. 20 24. 21 40. Σόφια 48 35	Φεράρα 6 13
Σπανία 30 19	Φέρη 53 16
Σπεντέροβον 21 16	Φλωρεντία 6 16. 16 8. 21 8. 27 95. 48 13.
Σπίνα Λόγχα 40 11	Φιορέντζα 19 36
Σταυρός 47 13	Φραγκία 1 17. 6 20. 18 15. 21 21. 50 13 κ.α.
Στενόν 9 121. 25 10. 31 50. 45 17. 49 10	Φώκαις 12 18. 45 32
Στούδιον 6 5	Χαλέπι 12 38. 12 40. 36 40. 37 47
Συρία 5 32. 27 215. 45 54	Χάνδηκος; κάστρον 8 186
Σώσανδρα 4 5	Χανία 8 107. 12 85. 40 9. 57 4. Χαναία 8 60
Ταβία 19 14. 19 35. 27 46. 27 67	Χαρισία πύλη 52 42
Ταβρίζιν 25 43. Ταβρίζι 49 42. Ταμπρίζιν 27 151.	Χαρισίου τοῦ 52 36
Τεβρίζι 36 38. 37 43. Τεμπρίζι 20 30. 46 16	Χίος 8 35. 21 57. 25 52. 28 37. 30 60.
Ταρβήσιον 5 29	45 66. 46 19
Τεπελένι 2 26	Χρυσέα πόρτα; 47 17. Χρυσείας τῆς 15 32. 52 45
Τξεσμές 37 22	Χώρα 8 87. 8 89 κ.α. Πηλαιά χώρα 19 53
Τῆνος 40 11	
Τόροβον 53 20	

Π. ΠΙΝΑΞ ΛΕΞΕΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ ΤΥΠΩΝ

ἀγάπη (=εἰρήνη) 1 19. 7 41. 8 73. 9 64.	ἀκομή 8 94. 8 97. 8 129. 8 150
43 42. 47 7. 55 19 κ.α.	ἀκρόδρα 27 101
ἀγιάνης 53 7	ἀκυβερνησία (=ἔλλειψις τῶν πρὸς τὸ ζῆν) 55 28
ἀζάπηδες 9 128. 9 131	ἄλλωνῶν 12 86
αἰχμαλωσία 2 37. 8 43. 8 58. 12 62. 37 9.	ἀμάχη 17 4. 27 80
αἰχμαλουσία 28 6	ἀμή 9 57. ἀμέ 50 5
αἰχμαλωτεύω 9 119. 21 76. 27 84. 29 87.	ἀμηρᾶς 1 3. 4 9. 6 3. 9 9. 9 39. 13 11.
31 12. 36 13	15 15. 18 18. 19 40. 21 16. 21 22.
αἰχμαλωτίζω 12 78. 27 33. 29 9. 31 71.	23 12. 26 10. 27 121. 27 124. 27 203.
45 18. 45 34. 45 51	27 208. 32 5. 38 1
αἰχμαλωτισμός 40 12	ἀμπόδισε 12 51
ἀκμήν 21 59	ἀναγραφᾶς 25 54

- ἀναθάλλω; 42 14
 ἀνακύκλωμα 12 34
 ἀναλώθη 3 59
 ἀνάλωσις 11 15. 26 7. 35 5
 ἀναμέσον 42 145, ἀνάμεσα 17 12
 ἀνειρημένος 13 16. 13 18
 ἀνηχούμενα 27 197
 ἄνοιξις (=ἄνοιγμα) 8 133
 ἀνταμώθησαν 17 12. 43 51
 ἀντάρτης 27 205
 ἀντεστράφη 14 16. 42 211. 51 16
 ἀνυποστάτησε; 27 205
 ἀπάνω 8 42. 30 51, ἀπάνου 17 16. 21 93
 ἀπέ 6 9. 9 10. 9 31. 9 90. 27 131. 27 150. 47 65
 ἀπεκεί 9 81
 ἀπέσω 9 68
 ἀπεράσασιν 9 127, ἀπέρασεν 3 11
 ἀποκρέου τῆς 6 21
 ἀποκρισιάριος 52 29
 ἀπόξω 8 119. 57 7
 ἀποσιλήσας; 47 65
 ἄρκος τὸ 42 12. 42 14
 ἄρμάδα 3 70. 8 4. 8 38. 12 67. 12 80.
 16 33. 21 45. 30 68. 48 47, ἄρματα
 9 98. 17 14. 43 45 κ.α.
 ἄρματα 42 130
 ἄρματόνω 55 15
 ἄρμενίζω 21 80
 ἄρμενα 3 55. 8 9. 10 91. 12 80. 21 64.
 24 40. 27 169 κ.α.
 ἄρσανᾶς 8 75
 ἀσασιναμέντο
 ἄσπρα 13 53
 ἀσπλαγιά 56 14. 56 20
 ἄστεπτος 29 30
 ἀστλάνια 57 2
 ἀστογία (=ἀφορία) 8 91
 ἀτοί τους 12 58. 17 58
 αὐθεντεύω 3 3. 49 2, ἀφέντεψεν 45 4
 αὐθέντης 8 17. 9 42 κ.α. τοῦ αὐθεντός 10 65.
 12 68. 24 10. 42 118. 43 59. 51 12
 αὐθεντία 3 61. 9 113. 12 26. 12 33. 27 114.
 43 33,
 αὐθεντοπούλα 9 93
 αὐθεντόπουλη 9 82
 αὐθεντόπουλος 1 15
 ἀφανισμός 26 6. 53 17 κ.α.
 ἀφεντία 27 60. 27 139
 ἀφέντης 8 12. 8 77, τοῦ ἀφεντός 14 12. 19 45.
 27 180. 27 215
 ἄφαλος 8 111
 ἀφήλος τὸ 13 45
 βαστάζω 9 58 (ἐβάσταξε)
 βεζυράδες 10 34
 βιγίλαις 8 140
 βιστιρῶ 30 64 (ἐβιστιρίσαν)
 βίτζο γενεράλες 42 137
 βοβώνη 32 4
 βοιβόδας 25 21, βοεβόδας 49 22, βοιβόντας 31 57
 βοράδες 8 88
 βούλομαι (ἐβούλομουν) 56 33
 βουλῶ 8 76. 21 82
 γαλιότες 30 65
 γεναμένη 27 80
 γενεράλης 8 14, γενεράλες 42 143, τζενεράλης
 8 50, γγενεράλες 43 63
 γενιτζάρ-αγᾶς 10 42
 γιάτζο 8 170
 γιγάφτας τὰς 27 101
 γιοφύρι 13 43
 γλυτώνω 9 57. 12 88. 21 81
 γνώρισις 34 14
 γόντολαις 13 35 κ.α.
 γουλᾶς 9 12
 γύρισμα 10 41. 31 5. 45 29
 γυρίζω 3 66. 21 91 κ.α.
 δεμέστικος 47 22
 δενδρά τὰ 8 171, δένδρη τὰ 45 10
 δεσπότης 9 5. 37 6 κ.α.
 διαβάζω (=διαβιβάζω) 9 123
 διαγομά 11 2. 11 8
 διαγουμίζω 32 9
 διότις 8 3. 8 139

- δοξάριον 27 143
 δούξ 47 14, δοῦκας 30 29. 54 9
 δουλοσύνη 27 206. 27 215
 δώματα 8 128
- ἐγίνη 9 39
 ἐγνώμασεν 19 6
 ἐδεκεῖ 57 4
 ἐζώσθη 10 43
 εἶντα 8 174
 ἐκ (μετ' αἰτιατικῆς) 19 3. 19 20. 42 118. 42 133.
 42 139. 43 23 κ.α.
 ἔκγονα τὸν 42 171. 42 175
 ἐλγιατζῆς 25 51
 ἐλεινός (δυστυχῆς) 46 23
 ἐλκόμενος 13 5
 ἐμίρης 31 71, ἐμίρ 46 6
 ἐμπιτάρισε 12 59
 ἐνήμερα 47 83
 ἐνι 18 6, ἐνε 9 45. 13 1. 27 183 κ.α.
 ἐξημέρωμαν 34 3
 ἐξέτασις 9 45
 ἐξεχείμασεν 3 66. 9 121
 ἐξοικίζω 27 111. 30 23
 ἐξοικίσις 47 72
 ἐπαναλύω 10 83
 ἐπαράπεσεν 47 92
 ἐπαρελαβώθη 26 4
 ἐπαρμός 11 17
 ἐπίκλην τὸ 54 20
 ἐπίασεν 27 141 κ.α. 41 4
 ἐποίησαν 9 63, ἐποίησεν 19 19, ἐποίησε 11 2
 ἐριβάρισε 57 3
 ἐρχάμενος 43 70
 ἐσέβη 9 80. 12 42. 18 24. 21 16, ἐσέβησαν
 9 131
 ἔσιασε 12 59
 ἔστοντας 8 69
 ἔσω 8 124. 42 66
 ἐτοῦτος 8 168. 21 90
- ζορμπάδες 53 15 κ.α.
- ἡμερονύκτια 8 83
- θαλάσσου τῆς 17 5
 θανατικὸν 8 78. 8 104. 12 97. 15 12. 19 10.
 27 15. 40 5. 52 27
 θέλημαν 30 63 κ.α.
 θεομάχος 27 189
- ἱστορισμένον 42 12
- καβαλλάριος 24 35
 καζαντίζω 56 20
 καθίζω (ἐπὶ τοῦ θρόνου) 10 2. 12 72, ἔκατzen
 50 5
 καθημερινὸν 8 116
 καθημερούσιος 12 53
 καθολικός 9 99
 καῖγια 37 57. 56 28. 56 43
 καϊκτζῆδες 56 45
 κακορίζκος 12 97
 καλὰ 8 91
 καλαμπόκι 56 44
 καλογραῖα 9 110
 καλοκαίρι 25 12
 καμπάνα 7 47. 9 115. 11 19. 21 30. 42 130.
 49 61
 καμπανέλιον 30 7, καμπανέλι 13 45. 42 202,
 καμπανάλη; 14 8
 καμπήσιος 8 106
 κάμπος 41 11
 κανδήλα 27 195
 καράβιν 9 80, καράβια 8 76. 27 169
 καραβόπουλλα 55 15
 καρामουσαλήδες 8 141
 καρμπὰ 8 105
 καρτερῶντας 43 67, ἀκαρτερῶντας 43 45
 καρύδι 8 80
 καστέλλιον 15 32, καστέλλι 8 2. 14 9. 27 222,
 καστέλλια 12 57. 42 203. 51 9
 κάστηρη τὰ 2 1. 7 2. 19 7. 40 10
 καστροπολεμῶ 47 84
 καταδρομή 53 17
 κατακουρσεύω 55 16
 καταπάνωθεν 53 5
 καταπολλὰ 12 90

- κατάστιχα 9 45
 κάτεργον 1 15. 8 54. 12 68. 15 33.
 18 15. 21 76. 27 169. 29 90. 30 65.
 52 20 *κ.α.*
 καῦλος τὸ 23 8
 κελεπής 3 7
 κεφαλή (=ἔξουσία) 9 13. 9 90. 27 79
 κερὸι 8 100
 κιλὰ 13 33
 κίονι 5 39. 42 11
 κλεψία 8 7
 κονάκιον 55 4
 κονδύλι 56 1
 κόντ (ος;) 47 27
 κόντρα 8 9
 κόρδα 27 143
 κορμία 17 15
 κόρφος 9 122
 κουλᾶς 27 84
 κουκκίον 8 101 56 47
 κουρσάρος 55 20
 κουρσεύω 9 65. 17 7. 27 75. 31 85. 46 20.
κουρσεύω 45 62. 47 74. 48 46
 κοῦρσος 41 11
 κράλης 3 64. 16 28. 21 39. 36 12. 37 12.
 38 3. 48 34
 κρατῶ (=δικαρχῶ) 8 129. 10 2 *κ.α.* ἐκράτηξεν
 30 46
 κρεββάτιο 12 103
 κτίσιμον 11 20
 κυρά 47 82. 50 16. *κ.α.* 6 9

 λάβωμα 12 39
 λεγούμι 8 101
 λεῖψις 12 6. 27 100
 λεωφόρος 5 37. 13 52
 λογαριάζω 13 1
 λογίζω 13 20
 λοιμική (νόσος) 27 218
 λουμπάρδες 12 70. 30 41
 λοφᾶς 27 177. 27 180

 μά 8 117. 8 149 *κ.α.*
 μαζώματα 55 15
 μαίστορας 42 128
 μάκρος 13 36
 μαντᾶτον 8 53
 μαρέτια 42 179
 μάρτυρας 9 54
 μερέα 12 42. 13 37. *μερὰ* 57 13
 μερτικόν 27 131
 μεσημέρι 1 3 *κ.α.*
 μηδεποσῶς 8 84
 μίνες 30 44
 μιρὶ 55 25
 μισέρ 8 52. 9 97. 42 133
 μισεύω 9 101
 μοραΐτικος 19 6
 μουλᾶς 10 45-6
 μουντάρω' *ἔθροντάρων* 30 41
 μπαλαταζής 10 38
 μπαρδάκι 55 4
 μπατιέρα 55 15
 μπειλίτικος 57 4
 μπελοβάρδιν 30 45
 μπροσταντίμπασης 10 54
 μινάζιν 52 17

 νεόκαστρα 29 88. 9 121
 νερό (=πλήμμυρα;) 8 165
 νίκος 8 63
 νισαντζής 10 44. 10 101
 νισάφι 56 19. 56 31
 νούμερον 8 138
 ντελκανκάνο 8 170
 ντέντα 12 100
 ντισκομοντιτά 8 123

 ξεσπουράρω 8 128
 ξημερώνει 8 160
 ξηρέμβολος 27 116
 ξύλα (=πλοῖα) 9 44

 οἰκονομοῦνται (=συμποσοῦνται) 13 11
 οἰκονομήθη 9 75
 ὀκά' οὐκά 55 10

- ὀλοζώφωτος ; 47 61
 ὀλοπόθητος 34 11. 34 16 κ.α.
 ὀλόσωμος 11 10
 ὄξω 8 119. 30 40 κ.α. (πβ. ἀπόξω)
 ὀποῖος ὁ 2 27. 27 209
 ὀργυῖαις 23 7, ὀργαῖς 13 26, οὐργυῖαι 18 5
 ὀσπίτια 27 131
 οὐδετίποτε 45 40
 ὀρδινάρια 13 40
 ὀφίτζιον 8 52
- πάγκαι 21 76
 παζάρι 56 15 κ.α.
 παλαβός 21 95
 πάλε 30 71
 πανόκλα 8 104. 8 144
 πανυπερσέβαστος 47 33
 πάρεξ 9 78
 παρπαρέσικος 57 5
 πάρτε 13 41
 περίγυρα τὰ 8 60
 περίσσεια ; 27 220
 περίσσα 8 147. 8 149
 περίφουμος 31 4. 31 87
 πεντάλιτρον 12 8. 27 102
 πετιμέζια 55 23. 55 27
 πηγαινάμενα 12 81
 πιλαλῶ 1 2. 9 88
 πλάσις 13 48
 πλευσίματα 42 126
 ποβολάνοι 8 137
 ποδεστᾶς 42 143
 πόλβερη 12 76
 πολιτικός (= τῆς Πόλεως) 15 25. 15 27
 πουρνὸ 9 101
 πουτζία 55 5
 πρεβόλια 8 166
 πρίγκιπας 19 5 κ.α. 27 29, πρίντζιπες 43 64
 προαύλια 27 193. 42 151
 προβελεγιάδοι 8 159
 πρόβλησεν 47 49
 προβοδίζω· ἐπροβόδισεν 17 6. 17 9
 προτοῦ 33 6
- πρωτοσύμβουλος 27 185
 πυργώνω· ἐπύργωσε 13 3
 πωρικὸ 8 171
- ραγιᾶς 55 22
 ρεκέπης ; 10 102
 ρήξ 49, ρήγας 9 17. 30 66. 33 9, τοῦ ρηγός, 89
 ρούσικος 55 15
 ροῦχα 8 128
- σάικα 57, 5
 σακκολέβα 53 2
 σαλαβατίζω 27 193
 σαλεύω 17 8. 17 10
 σαλάρω· ἐσαλάρωσε 8 42
 σαράγι 2 27, σαράι 21 94. 27 108.
 σεντιάδα 8 67
 Σεπτεμβροκτώβρις 8 5
 σεράδοι 8 127
 σεφέρι 3 21. 10 41. 55 12 κ.α.
 σηκώματα ; 8 135
 σημάδι 8 173
 σιαστίζω· ἐσιαστήσαν 56 16
 σιμώνω 8 140
 σινάτης ; 53 8
 σκάλαις 17 5
 σκαμνὶν 25, 32. 27 152
 σκανδαλιάρης 50 19
 σκευαὶ 7 47. 42 139. 43 41, σκευῶν 42 69
 σκευὴ τὰ (= σκευαί ;) 49 62
 σγλαβία 43 50
 σκοτώνω 9 21. 9 56 κ.α.
 σμαγίδι 12 93
 σμίγω 8 127. 12 43. 19 20. 43 58
 σολδία 56 21
 σολίμικα ; 8 96
 σολντάδος 8 6
 σουλτάνος 16 15, σουλτάν, συγχλ
 σοῦμα 13 33
 σπαθί, ἀπὸ σπαθίου 9 129. 19 43. 27 201
 σπανιόλικα 12 86
 σπαχῆδες 21 94. 30 71
 στάντζιαις 8 167

στάρι 8 76
 σταφίδια 55 23. 55 27
 στεφηφορῶ 29 20
 στραγγουράρισε 30 70
 συμβάζονται 12 14
 συγκλεισμός 27 92
 συμαζώνομαι. ἐσυμαζώθησαν 12 105
 συμπεθερεύω 29 35
 συμπεθερία 9 5
 σύναξις 27 117
 σφάλισμα 8 120
 σωματικῶς (=ἀντοπροσώπως) 27 196. 42 155

τά (=ᾶ) 9 74
 ταγίζω 56 49
 ταίρι 13 46
 ταξίδιν 21 61
 τερβήσηδες 27 192
 τζακίζω 9 20. 9 115. 12 39. 19 33. 20 3.
 21 54. 29 86. 37 43, τζακισμένος 27 151.
 τζακισμός 9 99
 τζαμί 10 11. 10 15
 τζαούσιος 42 141
 τζάρκι 56 25
 τζελεπής 49 7, τζελαπής 41 6. 44 2. 47 36 κ.α.
 (βλ. καὶ κελεπής)
 τζικίνι 8 3
 τίποτες 17 8, τίποτα 55 7
 τράβαις 8 122
 τραβῶ, ἐτραβήσαμεν 53 14
 τραγέτα 13 35. 13 40
 τραϊτορεύομαι 8 5
 τρισκατάρατος 21 78
 τρούλης τῆς 52 15
 ὑδριώτικος 56 12
 ὑπέρπυρα 12 8. 27 102

ὑστέρησις 12 6
 φαγία 8 122
 φαμελία 21 20, φαμίλια 27 216
 φθειώνω, ἔφθειρασε 10 11
 φλάμουρα 30 42. 30 51
 φλαμπουριάρις 12 59. 27 208
 φλουρία 12 8 κ.α. φλωρία 56 21
 φόρος (=ἀγορά;) 8 121
 φορτέτζα 57 6
 φόρτωμα 56 44. 56 46
 φροσᾶτον 15 25. 24 35. 27 78. 41 10, φουσαῖτον
 8 69. 9 43. 10 90. 12 52. 17 6. 19 23.
 25 38. 27 165. 47 89. 50 14
 φουρκίζω 12 47
 φουρτούνα 12 108
 φούστα 21 75, φούστες 27 170, φουστῶν 27 222
 φραγκίζω, ἐφράγκισαν 11 8
 φρέριοι 15 34. 27 39
 φωτοδότης 8 121
 χαλασία 30 54
 χαλασμός 8 11. 8 68
 χαλάστρα 9 47. 29 64
 χαλῶ 15 41
 χαράτζι 12 11. 12 15
 χογγιάδες 42 149. 42 156
 χολιάριον 55 4
 χριστοπολιτικός 15 36
 Χριστουγεννῶν 12 55
 χρυσοκλαδαρικόν 15 65
 χώρα (=πόλις) 12 18. 13 24. 17 10 κ.α.
 ψιμικά 25 62
 ψοφῶ 8 76. 29 58
 ψυχικόν 8 131
 ὠμονοίασε 50 4

ΔΙΟΡΘΩΤΕΑ

Ἄριθ.	1	ἐπικεφαλὶς:	ἀντί	Roe.	γράφε	Roe
»	2	στίχος	3	ἀντί	,στυνδ' γρ.	,στωνδ'
»	2	»	6	»	,στυοζ' γρ.	,στωοζ'
»	3	»	22	»	στενόν γρ.	Στενόν
»	3	»	42	»	,στϞπγ' γρ.	,στϞπθ'
»	6	»	3	»	Τιμούρ(;) γρ.	Τεμήρ(;)
»	7	»	9	»	,ανέ γρ.	,αυοέ'
»	7	»	30	»	,στωνδ' δ' ἀπό Χριστοῦ	,ατνδ' γρ. ,στωνδ' Ϟ δ' ἀπό Χριστοῦ
»	7	»	51	»	Ἄτμανῆρ γρ.	Ἄτμάνης
»	8	»	80	»	χιών χοντρον (!) γρ.	χιόν(ι) χοντρον
»	8	»	186	»	σκύλα γρ.	σκῦλα
»	9	»	9	»	Ἄμηρᾶς γρ.	Ἄμηρᾶς
»	9	»	37	»	[στϞ]νη' γρ.	[στϞ]νη'
»	9	»	6	»	ψ'α γρ.	ψ'α
»	9	»	22	»	κανονικά γρ.	Κανονικά
»	9	»	29	»	α'θ γρ.	,α'θ'
»	9	»	35	»	Τζόρτζης γρ.	Τζόρτζης
»	9	»	36	»	κεος: καλαίλης γρ.	καί ὁ Καλαίλης
»	9	»	43	»	ἐξώσθη γρ.	ἐξώσθη
»	9	»	51	»	τὸ <i>αὐτὸ μὴν Μαριῶ</i>	ἀνήκει εἰς τὸν προηγούμενον στίχον
»	9	»	54	»	ἀντί μπισταντίμασης γρ.	μπισταντζίμασης
»	9	»	65	»	Μεεχμέτη γρ.	Μεχμέτη
»	9	»	89	»	Ἄδριανού γρ.	Ἄνδριανού
»	9	»	91	»	θαλάττας γρ.	θαλάττης
»	9	»	96	»	αὔθις γρ.	καὶ αὔθις
»	11	»	2 καὶ 8	»	διαγομᾶν γρ.	διάγομαν (;)
»	12	»	8	»	φλουρία Γ' ἡ'' γρ.	Γ' ἡμισυ (;)
»	12	»	10	»	πολεμήσειν γρ.	πολεμῆσαι
»	12	»	19	»	Κασταμένα (;) γρ.	Κασταμόνα
»	12	»	24	»	αἱματοχυσία γρ.	αἱματοχυσία
»	12	»	39	»	τῆς ὥρας γρ.	τῆς ὥρας
»	12	»	46	»	εἰς τοὺς κβ' γρ.	εἰς τὰς κβ'
»	12	»	51	»	<i>Κυριπασιάς</i> γρ.	<i>Πυριπασιάς</i>
»	12	»	55	»	τῶν Χριστουγεννῶν γρ.	τῶν Χριστουγέννων
»	12	»	92	»	τοῦ Παμμακαρίστου γρ.	τῆς Παμμακαρίστου
»	13	»	7	»	Νάπλω γρ.	Ἄνάπλω

Ἄριθ. 13	στίχος 13	ἀντί	ἀφμ' γρ. ἀφμ'
» 13	» 20	»	» νστ' γρ. υνστ'
» 14		»	» κεφάλαιον φιστ' γρ. φιστ
» 14		»	» κεφάλαιον φίζ' γρ. φίζ'
» 14	» 5	»	» υκα' γρ. υκα'
» 14	» 6	»	» ωλ' γρ. ωλ'
» 14	» 7	»	» ωλβ' γρ. ωλβ'
» 15	» 22	»	» Τῶ ,στωπζ' ἔτει ὁ δὲ γρ. τῶ ,στωπζ' ἔτει. Ὁ δὲ
» 15	» 24	»	» χώρα γρ. χώρα
» 15	» 24	»	» φροσσάτου· καὶ ἠττηθεῖς γρ. φροσσάτου καὶ ἠττηθεῖς
» 17	» 12	»	» Νοεβρίῳ ἠ' γρ. Νοεβρίῳ κ'
» 18	» 2	»	» ,στιψθ' γρ. ,στιψθ'
» 19	» 1	»	» ,σιϑ' ἠε' γρ. ,σιχ' ἠε'
» 19	» 10	»	» ,στωστ' γρ. ,στωνστ'
» 21	» 30	»	» ζ' γρ. ζ
» 23	» 17	»	» ρψγ γρ. ρ'γ'
» 25	» 10	»	» Νεόκαστρον γρ. νεόκαστρον
» 25	» 44	»	» τὸ γρ. τὸ
» 27	» 69	»	» ,σιϑ' νθ' γρ. ,σιϑ' νθ'
» 27	» 103	»	» ,αξ' γρ. χιλιάδων ξ
» 28	» 8	»	» ,τοη' γρ. τοη'
» 29	» 41	»	» Γλαφέντζα γρ. Γλαφέντζα
» 29	» 49	»	» Συληβρία γρ. Σηλυβρία
» 30	» 62	»	» ἐπῆραν γρ. ἐπῆρεν
» 31	» 56	»	» τὸν γρ. τὴν
» 32	» 1	»	» ,ζω' ἠβ' γρ. ,σιω' ἠβ'
» 32	» 5	»	» ,σι . ζ' (!) γρ. ,σι[ω']ζ'
» 36	ἐπικεφαλῆς	»	» 117 γρ. 177
» 37	στίχος 56	»	» Σηγηφάρη (;) γρ. Σεγητφάρη
» 37	» 191	»	» Νεάπολι ντεριάμε γρ. Νεάπολι Ντεριάμε
» 42	» 205	»	» τὸν Τουλτζίνιο γρ. τὸ Ντουλτζίνιο
» 47	» 15	»	» ,ρπ' γρ. ρπ'
» 47	» 85	»	» α' πολλῆς γρ. ,α (=χιλιάδες) πολλῆς
» 49	» 1	»	» ,στωιά' γρ. ,στωιε'
» 49	» 34	»	» ζ γρ. ζζ'
» 49	» 46	»	» ,εω' ἠε' (!) γρ. ,σιω' ἠε'
» 49	» 47	»	» ,σιωλη' γρ. ,σιωλη'
» 51	» 9	»	» ,ατ' γρ. ,ατ'
» 52	» 6	»	» ἔτος γρ. ἔτει
» 53	» 7	»	» ἀγιάννην γρ. ἀγιάννην.

ΣΠ. ΛΑΜΠΡΟΥ.—ΒΡΑΧΕΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΠΙΝΑΞ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ